

ΝΟΜΟΣ 1892 ΦΕΚ Α΄101/31.7.1990

«Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις».

Με τις τελευταίες αλλαγές από το Νόμο 4713/2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 1

Έννοια παραγωγικής επένδυσης

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε το άρθρο 1 **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νόμου παραγωγική επένδυση θεωρείται:

α. Η κατασκευή, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός βιομηχανοστασίων, κτιριακών εγκαταστάσεων, ξενοδοχειακών καθώς και βοηθητικών εγκαταστάσεων των υπαγομένων επιχειρήσεων, που αναφέρονται στο άρθρο 2.

β. Η αγορά αποπερατωθεισών ή ημιτελών βιομηχανικών ή βιοτεχνικών κτιριακών εγκαταστάσεων που βρίσκονται μέσα σε ΒΙΠΕ Ε.Τ.Β.Α. και ανήκουν κατά κυριότητα σε αυτές. Επίσης, η αγορά μη χρησιμοποιουμένων αποπερατωθεισών ή ημιτελών βιομηχανικών ή βιοτεχνικών κτιριακών εγκαταστάσεων, που η έναρξη κατασκευής τους έγινε πριν από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και που παραμένουν σε αδράνεια και δεν χρησιμοποιούνται για παραγωγικούς σκοπούς τουλάχιστον για μια διετία πριν από την υποβολή της αίτησης για υπαγωγή στις διατάξεις αυτού του νόμου, εφόσον οι κτιριακές αυτές εγκαταστάσεις: (α) ευρίσκονται στη Θράκη ή (β) ευρίσκονται σε άλλες περιοχές και υπό τον όρο ότι στη δεύτερη αυτή περίπτωση θα χρησιμοποιηθούν για τη μετεγκατάσταση επιχειρήσεων από την περιοχή Α΄, σύμφωνα με την περίπτωση α΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 9. Προϋπόθεση για την εφαρμογή της διατάξεως του παρόντος εδαφίου είναι οι κτιριακές εγκαταστάσεις να μην ανήκουν σε επιχείρηση που η πλειοψηφία του κεφαλαίου της ανήκει σε εταίρους ή μετόχους που έχουν και την πλειοψηφία του κεφαλαίου της επιχείρησης που πραγματοποιεί την επένδυση. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται ο τρόπος και οι λεπτομέρειες για την επιστροφή της επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που τυχόν είχε καταβληθεί, για τις περιπτώσεις που οι κτιριακές αυτές εγκαταστάσεις έχουν συμπεριληφθεί σε επενδύσεις που υπήχθησαν στις διατάξεις του ν.1262/1982 ή του παρόντος νόμου και δεν ολοκληρώθηκαν ή δεν παρήλθε δεκαετία από την ημερομηνία δημοσίευσης της σχετικής απόφασης ολοκλήρωσης τους.

Σημ.: όπως ηπερ. β` αντικαταστάθηκε από την περ.α` της παρ.1 άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

γ. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων και λοιπού μηχανολογικού ή τεχνικού εξοπλισμού παραγωγής. Η αγορά και εγκατάσταση καινούριων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, όπως συστημάτων πληροφορικής ή τηλεπληροφορικής. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται η αγορά του αναγκαίου για την επένδυση λογισμικού (software). Οι δαπάνες εκπαίδευσης του προσωπικού κατά το στάδιο εγκατάστασης του όλου συστήματος.

δ. Οι δαπάνες μελετών και επενδύσεων που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, όπως πληροφορικής και τηλεπληροφορικής. Η δαπάνη εγκατάστασης πρότυπης δοκιμαστικής μονάδας. Οι δαπάνες επενδύσεων για εφαρμοσμένη έρευνα και η αγορά οργάνων ή εξοπλισμού εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή μεταλλευτικής έρευνας. Οι δαπάνες μελετών εργονομίας και προστασίας της φυσιολογικής και ψυχολογικής υγείας των εργαζομένων.

ε. Οι δαπάνες μετεγκατάστασης που αφορούν στην αποσυναρμολόγηση, μεταφορά και επανασυναρμολόγηση στη νέα θέση του υφιστάμενου εξοπλισμού της μονάδας που μετεγκαθίσταται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 9.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την περ.α` παρ.1 άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

στ. Η κατασκευή καινούριων αποθηκευτικών χώρων, ψυκτικών χώρων, χώρων ξήρανσης και συντήρησης προϊόντων, καθώς και η αγορά καινούριων αυτοκινήτων-ψυγείων.

Σημ.: όπως η περ. στ` της παρ. 1 του άρθρου 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 του ν. 2093/1992 (ΦΕΚ Α 181).

ζ. Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών, εμπορευμάτων και μαζικής μεταφοράς εργατοτεχνιτών και υπαλληλικού προσωπικού, καθώς και εξοπλισμού και εγκαταστάσεων διακίνησης υλικών.

η. Η ανέγερση καινούργιων εργατικών κατοικιών για τη στέγαση προσωπικού της επιχείρησης, βρεφονηπιακών σταθμών καθώς και κτιρίων ή εγκαταστάσεων ή εξοπλισμού προοριζομένων να χρησιμοποιηθούν για την αναψυχή ή συνεστίαση εργατών και υπαλλήλων και εφ` όσον κατασκευάζονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.

θ. Η δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων. Η δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών, κέντρων θαλασσοθεραπείας, κέντρων τουρισμού υγείας και χιονοδρομικών κέντρων, καθώς και η αγορά εξοπλισμού τους, μετά συμφωνη γνώμη του Ε.Ο.Τ. και με βάση τις προδιαγραφές που θα οριστούν με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Τουρισμού.

Σημ.: όπως η περ.θ` αντικαταστάθηκε από την περ.β` της παρ.1 άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

ι. Οι δαπάνες επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής διατηρητέων παραδοσιακών οικιών ή κτιρίων σε ξενώνες ή ξενοδοχειακές μονάδες, ανεξάρτητα εάν βρίσκονται εντός ή εκτός οικισμών που χαρακτηρίζονται παραδοσιακοί ή διατηρητέοι. Η ανακαίνιση παραδοσιακού χαρακτήρα ξενοδοχειακών μονάδων που κρίνονται διατηρητέες και που προστατεύονται από ειδικό νομικό καθεστώς όρων δόμησης. Οι δαπάνες ανακαίνισης διατηρητέων παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων από μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα με σκοπό τη μετατροπή του σε αναγκαίους χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών.

ια. Η αγορά για αναπαραγωγή των κτηνοτροφικών επιχειρήσεων και του πολλαπλασιαστικού υλικού των γεωργικών, κτηνοτροφικών ή ιχθυοκαλλιεργητικών επιχειρήσεων.

ιβ. Οι δαπάνες επενδύσεων που αποσκοπούν στην κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμό και εξοπλισμό κεντρικών αγορών, σφαγείων και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών.

ιγ. Η αγορά βιοτεχνικών χώρων σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των βιομηχανικών περιοχών ή σε πολυόροφα βιοτεχνικά κέντρα, που κατασκεύασε ή κατασκευάζει η Ε.Τ.Β.Α. Α.Ε. μόνη της ή σε συνεργασία με τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. καθώς και σε πολυόροφα βιοτεχνικά κτίρια που η κατασκευή τους έγινε με δανειοδότηση της Ε.Τ.Β.Α. Α.Ε., ανεξάρτητα από το χρόνο κατασκευής και χρησιμοποίησής τους.

ιδ. Η ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων και η αγορά εξοπλισμού επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών στήριξης τουριστικών - ξενοδοχειακών μονάδων.

ιε. Η κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες), με την έγκριση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, του Υπουργείου Τουρισμού ή και του Ε.Ο.Τ..

Σημ.: όπως η περ. ιε` αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ.1 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146).

ιστ. Η κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός συνεδριακών κέντρων, μετά από σύμφωνη γνώμη του Ε.Ο.Τ. και με βάση τις προδιαγραφές που θα καθοριστούν με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Τουρισμού.

ιζ. Η κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός γηπέδων γκολφ και των απαραίτητων εγκαταστάσεών τους καθώς και η αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού τους μετά από σύμφωνη γνώμη του Ε.Ο.Τ.

(ιη). **Σημ.:** όπως η περ.ιη` της παρ.1 του άρθρου 1, που είχε προστεθεί με το άρθρο 35 παρ.1 Ν.1947/1991 (Α` 70), Καταργήθηκε από την παρ.2 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146).

ιη. Η αγορά ή η εισφορά και εγκατάσταση μεταχειρισμένου μηχανολογικού εξοπλισμού, καθώς και η αγορά ή η εισφορά σε συσταθσόμενο νομικό πρόσωπο, ημιτελών ή αποπερατωθεισών βιομηχανικών κτιριακών εγκαταστάσεων, μόνο για τους σκοπούς εφαρμογής της παραγράφου 4 του άρθρου 2.

Σημ.: όπως η περ. ιη` προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 31 του Ν. 2008/1992 (Α 16) και αντικαταστάθηκε ως άνω από την περ.β` παρ.2 Ν.2324/1995 (Α 146).

ιθ. Οι δαπάνες για την αγοράς κατασκευή ή τη μετατροπή κτιριακών εγκαταστάσεων, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό (εκτός Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης) απαραίτητων για τις ανάγκες των εταιρειών διεθνούς εμπορίου της περίπτωσης (ιγ της παραγράφου 1 του άρθρου 2 με σκοπό να χρησιμοποιηθούν ως αποθηκευτικοί, ψυκτικοί χώροι ή ως χώροι γήρανσης συντήρησης. διαλογής ή/και συσκευασίας προϊόντων ή ως χώροι διανομής σε ευρύτερες περιφέρειες. Επίσης, οι δαπάνες για αγορά και εγκατάσταση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού για τους ανωτέρω χώρους εξοπλισμού ποιοτικού ελέγχου, ηλεκτρονικών υπολογιστών και του αναγκαίου λογισμικού (software), του λοιπού εξοπλισμού δράσης και λειτουργίας των εταιρειών αυτών, καθώς και οι δαπάνες για την αγορά καινούριων φορτηγών αυτοκινήτων ή/και αυτοκινήτων ψυγείων .

Επίσης, οι δαπάνες για την αγορά μεταχειρισμένων φορτηγών αυτοκινήτων ή/και αυτοκινήτων ψυγείων που η ηλικία τους δεν υπερβαίνει την 5ετία. Στην περίπτωση αυτή τα κίνητρα του παρόντος νόμου παρέχονται για κόστος αγοράς ανά αυτοκίνητο ή τμήμα του ύψους μέχρι τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) δραχμές."

Σημ.: όπως η περ.ιθ` προστέθηκε με την παρ.2 του έκτου άρθρου του Ν.2372/1996 (Α 29)

κ. Η αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού μεταφορικών μέσων, πλην του εξοπλισμού που προορίζεται για την υποδομή και κίνηση του μεταφορικού μέσου, υπό τον όρο ότι τα μεταφορικά μέσα είναι απαραίτητα για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε περιοχές απομονωμένες, δυσχερούς προσβάσεως και μεγάλης αποστάσεως από τον κεντρικό κορμό της χώρας.

κα. Οι ερευνητικές και προπαρασκευαστικές εργασίες εξορυκτικών επιχειρήσεων.

Σημ.: όπως οι περ.κ και κα` προστέθηκαν από την περ.γ` της παρ.1 άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

2. Δεν θεωρείται παραγωγική επένδυση η απόκτηση επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων, επίπλων και σκευών γραφείων, οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Επίσης, δεν θεωρείται παραγωγική επένδυση:

α. Η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στην κυριότητα του φορέα της επένδυσης. Κατ' εξαίρεση θεωρούνται παραγωγικές επενδύσεις: (α) η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εφόσον έχει παραχωρηθεί προς τούτο η χρήση του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον είκοσι (20) ετών από το Δημόσιο, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, τις ΒΙΠΕ Ε.Τ.Β.Α. συμπεριλαμβανομένων και αυτών που έχουν καθεστώς ελεύθερης ζώνης και από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, (β) η πραγματοποίηση επενδύσεων θερμοκηπίων, (κατασκηνωτικών κέντρων) και κέντρων χειμερινού τουρισμού καθώς και επενδύσεων του εδαφίου (ιζ) της παρ. 1 αυτού του άρθρου, επί οικοπέδου του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί προς τούτο στο φορέα της επένδυσης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον είκοσι (20) ετών και

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την άνω υποπερ. β) δυνάμει της παρ.3 άρθρου 58 Ν.2324/1995 (Α 146).

(γ) η πραγματοποίηση επενδύσεων υδατοκαλλιεργειών επί αιγιαλού.

και (δ) η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων από τις επιχειρήσεις που εγκαθίστανται μέσα σε τεχνολογικά πάρκα, επί οικοπέδου του οποίου έχει παραχωρηθεί η χρήση για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών από το φορέα διαχείριστις του τεχνολογικού πάρκου.

Σημ.: όπως η υποπερ.δ' προστέθηκε από την περ.δ' της παρ.1 άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

β. Η ανέγερση και επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων κάθε λειτουργικής μορφής, κατώτερης της Β' τάξης, η ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμός αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων, ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων ανεξαρτήτως τάξης, ο εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών μονάδων κάθε λειτουργικής μορφής, τάξης κατώτερης της Γ'.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την περ.ε' της παρ.1 άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142) και την παρ.4 άρθρου 58 Ν.2324/1995 (Α 146).

γ. Ο εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακής μονάδας κάθε λειτουργικής μορφής προ της παρόδου 10ετίας από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ολοκλήρωση επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού ή του ν. 1262/1982 ή του ν. 1116/1981.

Κατ' εξαίρεση, για τις ξενοδοχειακές μονάδες για τις οποίες έχει εγκριθεί επένδυση εκσυγχρονισμού τους προ της 31.8.1994 και υποβάλλουν, μετά την ημερομηνία αυτή, αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος νόμου επένδυσης ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεών τους προ της παρόδου δεκαετίας από τον εγκριθέντα αυτόν εκσυγχρονισμό τους, ο αιτούμενος ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμός θεωρείται παραγωγική επένδυση εφόσον αφορά σε άλλα πλην των εκσυγχρονισθέντων τμήματα της παραγωγικής μονάδας. Σε περίπτωση που στον αιτούμενο ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού περιλαμβάνονται και επενδυτικά έργα που αναφέρονται στον εκσυγχρονισμό τμημάτων της ξενοδοχειακής μονάδας, τα οποία είχαν εκσυγχρονισθεί εντός της

τελευταίας δεκαετίας και είχαν υπαχθεί στα κίνητρα επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, τα έργα αυτά μπορεί να θεωρηθούν παραγωγική επένδυση και να επιχορηγηθούν, εφόσον η σκοπιμότητα πραγματοποίησής τους κρίνεται πλήρως αιτιολογημένη μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.5 άρθρου 58 Ν.2324/1995 (Α 146).

3. Το ελάχιστο ύψος παραγωγικής επένδυσης για την υπαγωγή στο νόμο αυτόν όσον αφορά την επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου είναι:

α. Για επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης που πραγματοποιούνται από τις επιχειρήσεις των περιπτώσεων (β), (στ), (θ) και (ι) της παραγράφου 1 του άρθρου 2. 30.000.000 δρχ.(τριάντα εκατομμύρια δραχμές).

β. Για επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης που πραγματοποιούνται από τις λοιπές κατηγορίες επιχειρήσεων του άρθρου 2. εξήντα εκατομμύρια 60.000.000) δραχμές.

γ. Για επενδύσεις επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής διατηρητέων παραδοσιακών οικιών ή κτιρίων σε ξενώνες ή ξενοδοχειακές μονάδες, σύμφωνα με την περίπτωση (ι) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και στην περίπτωση (ιε) της παραγράφου 1 του άρθρου 2,

δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) δραχμές.

δ. Για επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης που πραγματοποιούνται από τις επιχειρήσεις των περιπτώσεων (ιη) και (κβ) της παραγρ. 1 του άρθρου 2, πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές.

ε. Για επενδύσεις εκσυγχρονισμού που πραγματοποιούνται από τις επιχειρήσεις των περιπτώσεων (ιη) και (κβ) της παραγράφου 12 του άρθρου 2, δύο εκατομμύρια (2.000.000) δραχμές.

στ. Για επενδύσεις εκσυγχρονισμού όλων των λοιπών κατηγοριών επιχειρήσεων της παραγράφου 1 και του άρθρου 2, δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δραχμές.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή για τις επενδύσεις των περιπτώσεων (α), (β), (γ) και (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 9.

4. Με αποφάσεις του Υπ. Εθνικής Οικονομίας μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα όρια της προηγούμενης παραγράφου καθώς και να ορίζεται διαφορετικό ελάχιστο ύψος επένδυσης για ορισμένους κλάδους οικονομικών δραστηριοτήτων ή περιοχές που παρουσιάζουν ειδικά προβλήματα.

Άρθρο 2

Υπαγόμενες επιχειρήσεις

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

1. Υπάγονται στο νόμο αυτόν οι ακόλουθες επιχειρήσεις :

α. Μεταποιητικές βιομηχανικές, βιοτεχνικές και χειροτεχνικές επιχειρήσεις όλων των κλάδων. Περιλαμβάνονται στις παραπάνω επιχειρήσεις και οι βιοτεχνικές επιχειρήσεις παραδοσιακών οικοδομικών υλικών, όπως πέτρας, τοιχοποιίας, δαπέδων και στέγης, μαλτεζόπλακας, κεραμιδιών και τούβλων παραδοσιακών τύπων, διαφόρων κεραμικών δαπέδων και ειδικών κονιαμάτων. Επίσης βιοτεχνίες και εργαστήρια παραδοσιακών κατασκευών, όπως ξυλουργεία, επιπλοποιεία, σιδηρουργεία, μαρμαρογλυφεία και άλλα εργαστήρια κατεργασίας οικοδομικού μαρμάρου ή πέτρας. Εργαστήρια χειροτεχνίας, κεραμικής, κοσμηματοποιίας, υφαντικής, ταπητουργίας και γουνοποιίας.

Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών, καθορίζεται η ένταξη ή μη, στις μεταποιητικές επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου, κατηγοριών, επιχειρήσεων για τις οποίες υπάρχουν δυσκολίες κατάταξής τους από τις υπηρεσίες ιδιωτικών επενδύσεων, τις αρμόδιες γνωμοδοτικές επιτροπές ή τον Ελληνικό Οργανισμό Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ.).

β. Γεωργικές, δασικές, κτηνοτροφικές και αλιευτικές επιχειρήσεις (υδατοκαλλιέργειες) σύγχρονης τεχνολογίας, όπως θα καθοριστούν με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας.

γ. Μεταλλευτικές και λατομικές επιχειρήσεις.

δ. Κέντρα τεχνικής βοήθειας για τη βιομηχανία και βιοτεχνία που ιδρύονται από συνεταιρισμούς, επιμελητήρια, επαγγελματικές οργανώσεις, τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και το ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ., σκοπός των οποίων είναι η παροχή τεχνικών συμβούλων και πληροφόρηση στους επενδυτές, σχετικά με την τεχνολογική κατάσταση του κλάδου, την οργάνωση της παραγωγής, τη διαχείριση της επιχείρησης, τη σύνθεση του προσωπικού, τη μελέτη της αγοράς και του απαραίτητου μηχανολογικού εξοπλισμού.

Ίδια κέντρα, καθώς και κέντρα κοινής επιχειρηματικής δράσης μπορούν να ιδρύονται από πέντε (5) τουλάχιστον επιχειρήσεις ενός κλάδου ή υποκλάδου του μεταποιητικού τομέα, που απασχολούν η καθεμία μέχρι 120 εργαζόμενους και στα οποία μπορούν να συμμετέχουν Α.Ε.Ι. ή ερευνητικά κέντρα, καθώς και μεταφορικές επιχειρήσεις. Σκοπός των κέντρων αυτών που μπορούν να λειτουργούν και με τη μορφή εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, είναι η παροχή προς τους συμμετέχοντες επιχειρηματικούς φορείς, εκτός των αναφερομένων στο προηγούμενο εδάφιο υπηρεσιών και όλων των δυνατών υπηρεσιών επιχειρηματικής υποστήριξης, όπως είναι η δημιουργία τράπεζας πληροφοριών, η εκπόνηση μελετών οργάνωσης, μάρκετινγκ και διεύρυνσης της αγοράς για τα προϊόντα των συμμετεχόντων φορέων, ο συντονισμός ενεργειών για κοινές προμήθειες υλικών, για συμμετοχή σε κρατικές προμήθειες, καθώς και η εξασφάλιση πιστοποιητικών ποιότητας. Επίσης, η ανάληψη συλλογικής ή επιχειρηματικής δράσης για πραγματοποίηση κοινών εκθέσεων προϊόντων, κοινών προμηθειών υλικών, κοινής συμμετοχής σε κρατικές προμήθειες και δημιουργία δικτύων διανομής στο εσωτερικό ή εξωτερικό για πρόσβαση σε νέες αγορές. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται, κατά παρέκκλιση των ρυθμίσεων του άρθρου 1, οι κατηγορίες δαπανών των ως άνω

κέντρων στο εσωτερικό ή το εξωτερικό που υπάγονται στα κίνητρα του παρόντος νόμου, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης της περίπτωσης αυτής. Η διάταξη αυτή ισχύει μόνο για την εφαρμογή των κινήτρων επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την περ.β` της παρ.2 άρθρου 1 του Ν. 2234/1994 (Α` 142).

ε. Επιχειρήσεις αξιοποίησης αγροτικών, βιομηχανικών και αστικών απορριμμάτων και αποβλήτων.

στ. Επιχειρήσεις αγροτικών ή αγροτοβιομηχανικών συνεταιρισμών για επενδύσεις σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας, εγκαταστάσεις και συστήματα άρδευσης, συγκομιδής και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων.

Σημ.: όπως η περ. στ` αντικαταστάθηκε με την παρ.1 του άρθρου 7 του Ν. 2166/1993 (ΦΕΚ Α 137)

ζ. Επιχειρήσεις που παράγουν για δικό τους λογαριασμό ή για τρίτους ενέργεια σε μορφή αερίου, θερμού νερού, ατμού ή στερεά καύσιμα από βιομάζα.

η. Επιχειρήσεις που έχουν αντικείμενο δραστηριότητας την παραγωγή μηχανισμών για την εξοικονόμηση ενέργειας.

θ. Επιχειρήσεις αποξήρανσης, κατάψυξης ή αφυδάτωσης γεωργικών, κτηνοτροφικών ή προϊόντων αλιείας και ιχθυοτροφίας. "Επίσης, επιχειρήσεις που για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων τυποποιούν, συσκευάζουν ή/και συντηρούν τα ως άνω προϊόντα.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.6 άρθρου 58 Ν.2324/1995 (Α 146).

ι. Επιχειρήσεις παραγωγής βιομάζας από ετήσια ή πολυετή φυτά που θα χρησιμοποιηθεί ως πρώτη ύλη για την παραγωγή ενέργειας.

ια. Επιχειρήσεις υγρών καυσίμων και υγραερίων, εφόσον πραγματοποιούν επενδύσεις για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης, ή για την προμήθεια εξοπλισμού μεταφοράς ή διακίνησης υγρών καυσίμων και υγραερίων σε νησιωτικές περιοχές, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές έχουν την έδρα τους σε νομούς που υπάγονται στις περιοχές Γ και Δ για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος νόμου.

ιβ. Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και ξενώνες καθώς και επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών στήριξης τουριστικών - ξενοδοχειακών μονάδων και ειδικότερα για τη δημιουργία μονάδων εκμετάλλευσης κεντρικών πλυντηρίων και παρασκευαστηρίων ετοιμών ή ημιοτοιμών τροφίμων για τις ανάγκες των παραπάνω μονάδων.

ιγ. Εταιρείες διεθνούς εμπορίου. που ιδρύονται ή λειτουργούν ως ανώνυμες εταιρείες από την προϋπόθεση ότι: α) αποκλειστικός σκοπός τους είναι η διενέργεια οικονομικών - εμπορικών δραστηριοτήτων διεθνούς εμπορίου και β) το μετοχικά

τους κεφάλαιο ανέρχεται στο ποσό των τριακοσίων εκατομμυρίων (300.000.000) δραχμών τουλάχιστον, ολοσχερώς καταβεβλημένο.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται οι λεπτομέρειες πλήρωσης των ως άνω προϋποθέσεων καθώς και οι λοιπές λεπτομέρειες για την υπαγωγή επενδύσεων των εταιρειών αυτών στα κίνητρα του παρόντος νόμου.

Σημ.: όπως η περ.ιγ` προστέθηκε με την παρ.1 του έκτου άρθρου του Ν.2372/1996 (Α 29)

ιδ. Επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ιαματικών πηγών, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα τουρισμού υγείας και χιονοδρομικά κέντρα.

Σημ.: όπως η περ.ιδ` αντικαταστάθηκε από το εδάφ.α` της παρ.8 άρθρου 58 Ν.2324/1995 (Α 146)

ιε. Οικίες ή κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά, διασκευαζόμενα σε ξενώνες ή ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ή εργαστήρια παραγωγής παραδοσιακών βιοτεχνικών προϊόντων ή χειροτεχνημάτων, με την έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών ή του Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος καθώς και του Ε.Ο.Τ. ή του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ.

ιστ. Επιχειρήσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή συνεταιρισμοί, που πραγματοποιούν επενδύσεις για την ανέγερση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στο πλαίσιο του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού καθώς και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών και σφαγείων.

ιζ. Ιερές μονές και ορθόδοξες ακαδημίες για την ανέγερση, επέκταση και εκσυγχρονισμό ξενώνων ή για τη μετατροπή κτιρίων τους σε ξενώνες καθώς και για την ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμό ή μετατροπή κτιρίων τους σε χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών.

ιη. Επιχειρήσεις παροχής, αποκλειστικά, υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές ανήκουν στους τομείς πληροφορικής, τουρισμού, έρευνας, καθώς και τεχνολογικής υποστήριξης βιοτεχνικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας διάταξης.

Σημ.: όπως η περ.ιη` αντικαταστάθηκε ως άνω από την περ.δ` της παρ.2 άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

ιθ. Εκδοτικές ή εκτυπωτικές επιχειρήσεις ημερησίου τύπου Αθηνών και Θεσσαλονίκης για το σύνολο των εκδόσεών τους, καθώς και επιχειρήσεις ημερησίων επαρχιακών εφημερίδων, όπως αυτές καθορίζονται από τα άρθρα 1 του ν.δ. 3619/ 1956 και 1 του ν.δ. 1263/1972 (ΦΕΚ Α 197), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το άρθρο 2 του ν. 1446/1984.

κ. Επιχειρήσεις κατασκευής και εκμετάλλευσης σταθμών αυτοκινήτων για δημόσια χρήση, χωρητικότητας ογδόντα (80) τουλάχιστο θέσεων.

κα. Επιχειρήσεις εκμετάλλευσης λιμένων αναψυχής, συνεδριακών κέντρων και γηπέδων γκόλφ.

κβ. Εργαστήρια εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής και μεταλλευτικής έρευνας, επιχειρήσεις ανάπτυξης τεχνολογιών και επιχειρήσεις ανάπτυξης, λογισμικού. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας καθορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις ανάπτυξης λογισμικού καθώς και τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν την οικονομοτεχνική μελέτη που υποβάλλεται από αυτές για την υπαγωγή των επενδύσεων τους στις διατάξεις του νόμου αυτού.

Ο χαρακτηρισμός επιχειρήσεων για την υπαγωγή τους στο προηγούμενο εδάφιο γίνεται με σχετική γνωμοδότηση της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας.

κγ. Επιχειρήσεις με αντικείμενο την παραγωγή ηλεκτρισμού από την εκμετάλλευση ήπιων μορφών ενέργειας και ειδικότερα της αιολικής, ηλιακής υδροηλεκτρικής, γεωθερμικής και βιομάζας.

κδ. Τεχνικές εταιρείες για τον εκσυγχρονισμό τους την αντικατάσταση των μηχανημάτων τους και του λοιπού εξοπλισμού τους.

(κε) **Σημ.:** όπως η περ.κε`, που είχε προστεθεί με το άρθρο 35 παρ.2 Ν.1947/1991 (Α`70) και τροποποιήθηκε με την παρ.3 άρθρ.7 Ν.2166/1993 (ΦΕΚ Α 137), **Καταργήθηκε** από την περ.α` της παρ.2 άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

κστ. Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης, όπως αυτά καθορίζονται με το άρθρο 10 του ν. 2072/1992 (ΦΕΚ 125 Α`). Επίσης, επιχειρήσεις με αντικείμενο την παροχή στέγης αυτόνομης διαβίωσης σε άτομα με ειδικές ανάγκες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 30 του ίδιου ως άνω νόμου.

(κζ). **Σημ.:** όπως η περ.κζ` **Καταργήθηκε** από την περ.α` της παρ.2 άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

κη) Εμπορικές επιχειρήσεις που ασχολούνται με την αγορά και πώληση αγαθών, για τις πραγματοποιούμενες από αυτές επενδύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1.

Η διάταξη αυτή ισχύει μόνο για την εφαρμογή του κινήτρου των αφορολόγητων εκπτώσεων των άρθρων 12, 13 και 14 και με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται σε αυτά.

Εξαιρετικά για τις επιχειρήσεις αυτές οι αφορολόγητες εκπτώσεις διενεργούνται από τα καθαρά κέρδη της περιοχής που πραγματοποιείται η παραγωγική επένδυση και τα οποία προέρχονται από δραστηριότητες που υπάγονται στο νόμο αυτό.

Σημ.: όπως περ.κη`αντικαταστάθηκε με την παρ.8 άρθρ.13 Ν.2459/1997 (Α 17) και έχει εφαρμογή για τις επενδύσεις του άρθρου 1 του ν.1892/1990, που πραγματοποιούν από 1 Ιανουαρίου 1996 και μετά οι εμπορικές επιχειρήσεις, που ασχολούνται με την αγορά και πώληση αγαθών.

Σημ.: όπως οι περ.κοτ`,κζ` και κη` προστέθηκαν με την παρ.4 του άρθρου 7 του Ν.2166/1993 (ΦΕΚ Α 137)

λ. Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και λοιπές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών του τουριστικού τομέα, που εγκαθίστανται μέσα στις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.), όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 3.

λα. Επιχειρήσεις εκμετάλλευσης των μεταφορικών μέσων που προβλέπονται στο άρθρο 1 παρ. 1, περίπτ. κ` του παρόντος.

λβ. Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις μόνο για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού τους. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Τουρισμού καθορίζεται, για τους σκοπούς εφαρμογής της διάταξης αυτής, το είδος και η έκταση των επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στον εκσυγχρονισμό, ώστε να είναι δυνατή η υπαγωγή της επένδυσης στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Η επιχορήγηση των επενδύσεων της παρούσας περίπτωσης παρέχεται, κατά παρέκκλιση του άρθρου 4 του παρόντος, για ύψος επένδυσης μέχρι ένα δισεκατομμύριο (1.000,000.000) δραχμές.

Σημ.: όπως οι περ.λ,λα` και λβ` προστέθηκαν από την περ.ε` της παρ.2 άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

2. Οι διατάξεις αυτού του νόμου δεν εφαρμόζονται για επενδύσεις δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών. Η εξαίρεση δεν αφορά τις θυγατρικές τους εταιρείες καθώς επίσης και εταιρείες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των συνεταιρισμών, εφόσον περιλαμβάνονται σε μία από τις κατηγορίες επενδύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Οι διατάξεις αυτού του νόμου όσον αφορά την επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου εφαρμόζονται για τις επιχειρήσεις της παραγράφου 1 που τηρούν βιβλία Β` και Γ` κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.

Οι διατάξεις αυτού του νόμου δεν έχουν εφαρμογή για επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή κοινωνίας ή εταιρείας αστικού δικαίου ή κοινοπραξίας.

4. Οι διατάξεις αυτού του νόμου όσον αφορά μόνο στην επιχορήγηση, εφαρμόζονται ανάλογα για νομικά πρόσωπα, που ιδρύονται στην αλλοδαπή από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και ασκούν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες των περιπτώσεων (α), (β), και (ιβ) της παρ. 1 του παρόντος άρθρου".

Σημ.: όπως η παρ. 4 προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 31 του Ν. 2008/1992 (Α 16).

5. Από της ισχύος της παρούσας διατάξεως εξαιρούνται της υπαγωγής στις διατάξεις των άρθρων 4, 5, 6, 7 και 11 του παρόντος νόμου, οι επιχειρήσεις των περιπτώσεων ιβ' και ιγ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Για τις επιχειρήσεις αυτές εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις περί αφορολογήτων εκπτώσεων και αυξημένων αποσβέσεων του νόμου τούτου". "Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για τις επιχειρήσεις της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου."

Σημ.: όπως προστέθηκε με τον αριθμό 4 στο άρθρο 2 διά του άρθρου 66 παρ.2 του Ν. 2065/1992 (Α 113), παρά την προγενέστερη προσθήκη άλλης παραγράφου 4, κατ' άρθρο 31 παρ.2 του Ν. 2008/1992 (Α 16) έλαβε δε τον αριθμό 5 με το άρθρο 33 παρ. 1 του Ν. 2093/1992 (Α 181).

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 33 παρ. 2 του Ν. 2093/1992 (ΦΕΚ Α 181).

Άρθρο 3 **Περιοχές της Επικράτειας**

Σημ.: όπως το παρόν άρθρο **Καταργήθηκε** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

1. Το άρθρο 3 του Ν. 1262/1982 διατηρείται σε ισχύ και συμπληρώνεται ως εξής:

Στην παράγραφο 1 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για την εφαρμογή του νόμου αυτού, τα όρια της ζώνης Λαυρεωτικής καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Εσωτερικών».

Στην παράγραφο 2 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Τουρισμού, που δεν είναι δυνατόν να τροποποιούνται πριν από την παρέλευση διετίας από την έναρξη της ισχύος τους, μπορεί να καθορίζονται ζώνες της Επικράτειας που παρουσιάζουν υπερσυγκέντρωση τουριστικής δραστηριότητας στις οποίες δεν έχουν εφαρμογή τα κίνητρα επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου του παρόντος νόμου η καθορίζεται ποσοστό επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου άλλων δυσμενέστερων από άποψη κινήτρων περιοχών, ανάλογα με το βαθμό συγκέντρωσης τουριστικής δραστηριότητας και το είδος της επένδυσης»

Στην παρ. 4 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις στις βιομηχανικές περιοχές της Ε.Τ.Β.Α. ή βιοτεχνικά κέντρα του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. ή βιοτεχνικά κέντρα και κτίρια επιχειρήσεων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης της περιοχής Δ καθώς και της Θράκης, δίνονται τα κίνητρα των ειδικών ζωνών των περιοχών αυτών, δηλαδή ισχύει το καθεστώς των άρθρων 7 παρ. 1 περίπτωση (γ) και 11 παρ 1 αυτού του νόμου».

Για τις επιχειρήσεις που εγκαθίστανται μέσα σε τεχνολογικά πάρκα, όπως αυτά θα καθοριστούν με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εφαρμόζεται το καθεστώς ενισχύσεων που ισχύει για τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις στις ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α.».

2. Όπου στον παρόντα νόμο αναφέρεται «το άρθρο 3 του παρόντος νόμου» νοείται το άρθρο 3 του Ν. 1262/1982.

3. Η προβλεπόμενη στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 3 του Ν. 1262/1982 προθεσμία παρατείνεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1994.

4. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται μετά από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Τουρισμού, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Γεωργίας, μπορεί να καθορίζονται για την τουριστική εν γένει ανάπτυξη της χώρας, Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.) για την εγκατάσταση σε αυτές ξενοδοχειακών μονάδων κάθε μορφής, καθώς και επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών του τουριστικού τομέα, εφόσον πρόκειται για περιοχές που είναι κατάλληλες για ολοκληρωμένη τουριστική ανάπτυξη και δεν διαθέτουν αναπτυγμένη τουριστική υποδομή. Για να εκδοθούν τα ως άνω προεδρικά διατάγματα είναι απαραίτητο προηγουμένως να εκπονηθεί από τον Ε.Ο.Τ. και να εγκριθεί από τον Υπουργό Τουρισμού μελέτη τουριστικής ανάπτυξης και αξιοποίησης της συγκεκριμένης περιοχής, στην οποία θα προβλέπεται το είδος και ο αριθμός των μονάδων, ο αριθμός των κλινών, οι ειδικές εγκαταστάσεις, καθώς και οι ελεύθεροι χώροι και οι χώροι πρασίνου που απαιτούνται για την ολοκληρωμένη αξιοποίηση της περιοχής. Για τη σύσταση, οργάνωση και λειτουργία των Περιοχών ολοκληρωμένης τουριστικής Ανάπτυξης έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 4458/1965 "περ` Βιομηχανικών Περιοχών", όπως τροποποιήθηκε με το ν. 742/1977 και ισχύει. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης όπου αναφέρεται στους εν λόγω νόμους ο Υπουργός Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, νοείται ο Υπουργός Τουρισμού και όπου αναφέρεται Ε.Τ.Β.Α. νοείται ο Ε.Ο.Τ..

Σημ.: όπως η παρ.4 προστέθηκε από την περ. β` της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2234/1994 (Α 142).

Άρθρο 4 **Περιεχόμενο της επιχορήγησης**

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.4 του άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142) και **Καταργήθηκε** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

1. Σε επιχειρήσεις του άρθρου 2 που πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις του άρθρου 1 και υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 7, παρέχεται επιχορήγηση ύψους τριών (3) δισεκατομμυρίων δραχμών κατ' ανώτατο όριο, που συνίσταται σε δωρεάν κεφαλαιακή ενίσχυση εκ μέρους του Δημοσίου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν επιχορηγηθεί από άλλη πηγή για την ίδια επένδυση.

"Προκειμένου για παραγωγικές επενδύσεις που πραγματοποιούνται στη Θράκη, το ανώτατο όριο της παρεχόμενης επιχορήγησης ορίζεται στο ύψος των τεσσάρων (4) δισεκατομμυρίων δραχμών".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 11 εδάφ. α` άρθρου 58 Ν. 2324/1995 (Α 146).

Η επιχορήγηση αυτή παρέχεται μόνο για παραγωγικές επενδύσεις ή τμήμα τους ύψους μέχρι πέντε (5) δισεκατομμύρια δραχμές όλων των κατηγοριών επιχειρήσεων εκτός των μεταποιητικών για τις οποίες η επιχορήγηση παρέχεται για παραγωγικές επενδύσεις συνολικού ύψους μέχρι είκοσι πέντε (25) δισεκατομμυρίων δραχμών . Προκειμένου για παραγωγικές επενδύσεις συνολικού ύψους άνω των είκοσι πέντε (25) δισεκατομμυρίων δραχμών εφαρμόζεται αποκλειστικά η παράγραφος 3 του παρόντος άρθρου.

2. Για τον προσδιορισμό του ορίου της επιχορήγησης των τριών (3) δισεκατομμυρίων δραχμών υπολογίζονται αθροιστικά όλες οι παραγωγικές επενδύσεις που αφορούν την ίδια παραγωγική διαδικασία και υποβάλλονται από τον ίδιο επενδυτή, για υπαγωγή τους στις διατάξεις αυτού του νόμου, μέσα σε διάστημα πέντε (5) ετών από την ολοκλήρωση της πρώτης επένδυσης, που έχει ήδη υπαχθεί στις διατάξεις αυτού του νόμου.

3. Προκειμένου για βιομηχανικές και τουριστικές επενδύσεις ιδιαζόντως σημαντικές για την εθνική οικονομία, ύψους τουλάχιστον είκοσι πέντε (25) δισεκατομμυρίων δραχμών με σημαντική επίπτωση στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας, στην απασχόληση με τη δημιουργία τουλάχιστον τριακοσίων (300) θέσεων μόνιμης απασχόλησης και στη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, είναι δυνατόν να επιτρέπεται παρέκκλιση από το όριο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, καθώς και των συνορμόδιων υπουργών, που εκδίδονται κατά περίπτωση."Με τις ίδιες αποφάσεις ορίζονται για τις επενδύσεις της παράγραφου αυτής οι αναγκαίες παρεκκλίσεις από τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου που αφορούν στην ίδια συμμετοχή, στο χρόνο υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής, στη διαδικασία παροχής των επιχορηγήσεων στα ποσοστά και το ύψος της επιχορήγησης, στα ποσοστά και τη διάρκεια της επιδότησης επιτοκίου, στο ύψος του επιδοτούμενου δανείου, στις προϋποθέσεις μεταβίβασης των μετοχών της επιχείρησης, καθώς και στη δυνατότητα συμμετοχής στην επένδυση δημόσιων επιχειρήσεων.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 11 εδάφ. β` άρθρου 58 Ν. 2324/1995 (Α 146).

Με όμοια απόφαση ορίζονται επίσης οι αναγκαίες παρεκκλίσεις που αφορούν στη σύνθεση της Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής της περίπτωσης (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 8, για την εξέταση των επενδύσεων της παραγράφου αυτής.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.11 εδάφ.γ` άρθρου 58 Ν. 2324/1995 (Α 146).

Με τις ίδιες αποφάσεις μπορούν να παρέχονται στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις της παραγράφου αυτής, οι διευκολύνσεις και τα προνόμια που προέβλεπαν οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 3 του καταργηθέντος ν. 4171/1961 "περί λήψεως γενικών μέτρων για την υποβοήθηση της αναπτύξεως της οικονομίας της χώρας" και της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του ίδιου νόμου. Οι ως άνω κοινές υπουργικές αποφάσεις, με τις οποίες υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου οι επενδύσεις της παραγράφου αυτής, τελούν υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης κύρωσής τους από τη "Βουλή των Ελλήνων".

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις και περιορισμοί για την επιχορήγηση επενδύσεων

1. Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στις επιχορηγούμενες παραγωγικές επενδύσεις ή τμήμα τους συνολικού ύψους μέχρι πέντε (5) δισεκατομμυρίων δραχμών δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 40% του συνολικού κόστους της παραγωγικής επένδυσης στις περιοχές Β` και Γ`, 30% στην περιοχή Δ` και 20% στη Θράκη. Στην περιοχή Α` και μόνο για τις περιπτώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 9, το κατώτερο ποσοστό ίδιας συμμετοχής είναι: 40%. Προκειμένου για παραγωγικές επενδύσεις συνολικού ύψους άνω των πέντε (5) δισεκατομμυρίων δραχμών και μέχρι είκοσι πέντε (25) δισεκατομμύρια δραχμές κατ ανώτατο όριο, το ποσοστό της ελάχιστης ίδιας συμμετοχής, που αφορά το πέραν των πέντε (5) δισεκατομμυρίων δραχμών τμήμα της παραγωγικής επένδυσης, ορίζεται σε 33%. Το ποσοστό αυτό ισχύει για όλες τις περιοχές της επικράτειας συμπεριλαμβανομένης και της περιοχής Α`.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την περ.α` της παρ.5 άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

Στο ποσοστό της ίδιας συμμετοχής μπορεί να συμπεριλαμβάνεται και η αξία του γηπέδου, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την πραγματοποίηση της επένδυσης, υπό τις εξής προϋποθέσεις: α) να αγοράζεται μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή και πριν από αυτήν, αλλά πάντως μέσα στην τελευταία διετία από αυτήν, β) να ευρίσκεται εντός ΒΙ.Π.Ε. ΕΤΒΑ ή εντός βιοτεχνικών πάρκων ή εντός ζώνης στην οποία επιτρέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία της συγκεκριμένης παραγωγικής μονάδας, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πολεοδομικό σχέδιο της περιοχής. Επίσης μπορεί να ευρίσκεται εντός ζωνών οικιστικού ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.), όπως αυτές προσδιορίζονται από τα σχετικά προεδρικά διατάγματα ή εντός των ζωνών που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 του ν. 2052/1992 ή το άρθρο 24 του ν. 1650/1986, στις οποίες επιτρέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία της συγκεκριμένης παραγωγικής μονάδας.

Ως αξία του γηπέδου, για τον συνυπολογισμό της στην ίδια συμμετοχή του φορέα της επένδυσης, λογίζεται η αξία επί της οποίας επεβλήθη ο φόρος μεταβίβασης ακινήτου.

Το ελάχιστο ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή σε επενδύσεις που παίρνουν επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου, που αντιστοιχεί σε περιοχή όπου τα κίνητρα αυτά είναι πιο ευνοϊκά από εκείνα της περιοχής όπου πραγματοποιείται

η επένδυση, είναι ίσο με το ποσοστό που προβλέπεται για τις επενδύσεις της ευνοϊκότερης αυτής περιοχής. Ειδικά για τις επενδύσεις της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 9 η ίδια συμμετοχή μειώνεται κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες κατά περιοχή." "Για τις επενδύσεις ύψους μέχρι πέντε (5) δισ. δρχ. που πραγματοποιούνται στις φθίνουσες περιοχές, όπως αυτές καθορίζονται με την απόφαση του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του ν. 1262/1982, όπως αυτό διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 3 του ν. 1892/1990, το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση ορίζεται σε τριάντα τοις εκατό (30%) για όλες τις περιοχές.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την περ.α' παρ.12 άρθρ.58 του Ν.2324/1995 (Α 146)

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ.2 του Ν. 2093/1992 (ΦΕΚ Α 181).

2. Η ίδια συμμετοχή του επενδυτή αποτελεί ίδιο κεφάλαιο για τις ατομικές επιχειρήσεις με ύψος επένδυσης μέχρι εξήντα (60) εκατομμύρια δραχμές και εταιρικό κεφάλαιο για τις λοιπές πλην συνεταιρισμών, επιχειρήσεις. Προκειμένου περί συνεταιρισμών, ως ίδια συμμετοχή νοείται για μεν τους νεοϊδρυόμενους το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε τους υφιστάμενους το ποσό της αύξησης του συνεταιρικού τους κεφαλαίου ή ο σχηματισμός ειδικού αποθεματικού ή, κατά περίπτωση, η χρησιμοποίηση αποθεματικών εκτός του τακτικού. Για τις λοιπές περιπτώσεις ως ίδια συμμετοχή του επενδυτή νοείται για μεν νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε υφιστάμενες επιχειρήσεις το ποσό της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου τους που προκύπτει από νέες εισφορές των εταίρων ή, κατά περίπτωση τα φορολογηθέντα αποθεματικά, όπως αυτά προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, εκτός του τακτικού, χωρίς να απαιτείται αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και υπό τον όρο ότι τα αποθεματικά αυτά δεν θα μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση δεκαετίας από την ολοκλήρωση της επένδυσης. Τα αποθεματικά αυτά εμφανίζονται σε ξεχωριστό λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους πριν την παρέλευση της δεκαετίας επιβάλλονται ανάλογα οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο αυτή. Για να αποτελέσουν ίδια συμμετοχή στην επένδυση τα φορολογηθέντα (έκτακτα) αποθεματικά επιχείρησης, πρέπει να ελέγχεται κατά το στάδιο αξιολόγησης της επένδυσης η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης μετά την αφαίρεση των ποσών των διαθεσίμων της που πρόκειται να αποτελέσουν την, ίδια συμμετοχή. Ατομικές επιχειρήσεις, που πραγματοποιούν επενδύσεις μέχρι εξήντα (60) εκατομμύρια δραχμές και έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού, μπορεί να διατηρούν τη μορφή τους.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την περ.β' της παρ.5 άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

Ειδικά, προκειμένου για την μετεγκατάσταση επιχειρήσεων κατά τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 4, περιπτώσεις (α) και (β), ως ίδια συμμετοχή του φορέα στην επένδυση νοείται και τμήμα των εσόδων της επιχείρησης από την πώληση των κτιρίων ή και γηπέδων της που εγκαταλείπονται λόγω της μετεγκατάστασης. Στις περιπτώσεις αυτές ως ίδια συμμετοχή νοείται το μέρος των συνολικών εσόδων της πώλησης το οποίο απομένει μετά την αφαίρεση τυχόν φορολογικών επιβαρύνσεων

που επιβάλλονται επί του εισπραχθέντος τιμήματος στα πλαίσια της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για τη φορολογία επιχειρήσεων, χωρίς να απαιτείται αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου ή ύπαρξη φορολογηθέντων αποθεματικών.

Προϋπόθεση για την εφαρμογή της ρύθμισης αυτής είναι η πώληση των ως άνω ακινήτων να γίνεται μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής της επένδυσης στις διατάξεις του παρόντος. Μέχρι την πραγματοποίηση της πώλησης των άνω ακινήτων, η καταβολή των δόσεων της επιχορήγησης, εκτός από τις δύο τελευταίες δόσεις, γίνεται, εφόσον για την πραγματοποίηση της επένδυσης έχει δαπανηθεί κάθε φορά από τα διαθέσιμα της επιχείρησης ποσό αντίστοιχο της ίδιας συμμετοχής, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων σχετικά στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού.

Για την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος τέτοιων επενδύσεων που πρόκειται να καλύψουν την ίδια τους συμμετοχή και με έσοδα από πώληση των ως άνω ακινήτων, ελέγχεται η επαρκής δυνατότητα της επιχείρησης να δαπανήσει, μέχρι την πώληση των ακινήτων, τα ποσά αυτά εκ των διαθέσιμων της.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 άρθρ.11 Ν.2515/1997 (Α 154/25-7-1997). Με την παρ.2 του αυτού άρθρου ορίζεται ότι: " 2. Οι ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για τις επενδύσεις μετεγκατάστασης επιχειρήσεων κατά το άρθρο 9 παράγραφος 4 περιπτώσεις (α) και (β) του ν. 1892/1990, που μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν υποβληθεί για υπαγωγή τους στις διατάξεις του ν. 1892/1990, αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες εξέτασής τους, καθώς και για εκείνες που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του εν λόγω νόμου και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν έχουν ολοκληρωθεί. Η προϋπόθεση της προηγούμενης παραγράφου για πώληση των ακινήτων μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής της επένδυσης δεν έχει εφαρμογή για όσες από τις επενδύσεις αυτές έχουν μεν προβεί στην πώλησή τους μέσα στο τελευταίο εξάμηνο προ της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης υπαγωγής, αλλά μέχρι την ημερομηνία υποβολής δεν έχει εγκαταλειφθεί από την επιχείρηση η παραγωγική χρησιμοποίηση των ακινήτων αυτών και τα έσοδα από την πώλησή τους δεν έχουν αναλωθεί σε άλλους σκοπούς.

"Ιερές μονές για την πραγματοποίηση των επενδύσεών τους, σύμφωνα με την περίπτωση (ιζ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, δεν υποχρεούνται σε σύσταση εταιρείας σύμφωνα με τα παραπάνω".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με από την παρ.13 άρθρου 58 Ν.2324/1995 (Α 146).

Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ποσό πέρα από το οποίο ο φορέας της επένδυσης πρέπει να έχει εταιρική μορφή.

Στην εγκριτική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης στις διατάξεις του νόμου αυτού καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής. Αν διαπιστωθεί από τα αρμόδια όργανα ελέγχου του άρθρου 8 ότι δεν πληρούνται οι πιο πάνω αναφερόμενοι όροι και προϋποθέσεις, ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής στο νόμο και επιστρέφεται η τυχόν

καταβληθείσα επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση, που έχει εγκριθεί με την αρχική πράξη υπαγωγής, δεν είναι δυνατό να μειωθεί κατά τη διάρκεια της υλοποίησής της.

3. Η έναρξη εκταμίευσης της επιχορήγησης του Δημοσίου για την επένδυση γίνεται, αφού προηγουμένως με βάση την έκθεση των κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 8 οργάνων ελέγχου, έχει αποδεδειγμένα καταβληθεί και δαπανηθεί για την πραγματοποίηση της επένδυσης η ελάχιστη κατά περιοχή ίδια συμμετοχή του επενδυτή σε ποσοστό 50% και το 25% της τυχόν συμμετοχής της χρηματοδοτούσας τράπεζας. Στην περίπτωση που για την πραγματοποίηση της επένδυσης δεν έχει χρησιμοποιηθεί δανεισμός, η εκταμίευση της επιχορήγησης του Δημοσίου γίνεται σύμφωνα με τα παραπάνω, αφού θα έχει καταβληθεί και δαπανηθεί στα επενδυτικά έργα η ελάχιστη κατά περιοχή ίδια συμμετοχή του επενδυτή σε ποσοστό 50% και το 25% του υπολοίπου, πέραν της ελάχιστης κατά περιοχή ίδιας συμμετοχής, ποσού. Ειδικότερα:

α. Η επιχορήγηση για επενδύσεις ύψους μέχρι πεντακοσίων (500) εκατομμυρίων δραχμών ή ανεξαρτήτως ποσού για επενδύσεις που πραγματοποιούνται στη Θράκη, καταβάλλεται σε τρεις φάσεις ως εξής: (1) τμήμα της ίσο με το 60% καταβάλλεται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης σε δόσεις που καθορίζονται με την εγκριτική απόφαση και με τρόπο ώστε να δαπανηθεί παράλληλα το υπόλοιπο της ίδιας συμμετοχής και του δανείου, (2) τμήμα της ίσο με το 20% καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση ολοκλήρωσης της επένδυσης και έκδοσης της σχετικής απόφασης ολοκλήρωσής της και (3) το υπολοίπο 20% καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και έκδοσης της σχετικής απόφασης έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας. Σε περίπτωση που η έναρξη παραγωγικής λειτουργίας δεν πιστοποιείται ταυτόχρονα με την ολοκλήρωση της επένδυσης, η έναρξη παραγωγικής λειτουργίας επιτρέπεται να γίνει το αργότερο εντός έτους από την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης. "Ειδικά προκειμένου για ίδρυση ή επέκταση αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιεργειών) και αγελαδοτροφικών μονάδων κρεατοπαραγωγής σύγχρονης τεχνολογίας, η πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης γίνεται σύμφωνα με τα παραπάνω χωρίς την υποχρέωση πραγματοποίησης πωλήσεων προϊόντων".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από το εδάφιο α παρ.14 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146)

Το χρονικό αυτό διάστημα δεν είναι δυνατόν να παραταθεί, μετά δε την εκπνοή του η εγκριτική απόφαση ανακαλείται αυτοδικαίως και επιστρέφεται η καταβληθείσα επιχορήγηση. Η έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας πιστοποιείται, μετά από επιτόπιο έλεγχο των οργάνων ελέγχου του άρθρου 8, εφόσον έχουν δημιουργηθεί οι μισές τουλάχιστον από τις μόνιμες θέσεις απασχόλησης που προβλέπονται στην εγκριτική απόφαση και έχουν πραγματοποιηθεί αγορές πρώτων υλών και πωλήσεις προϊόντων ή υπηρεσιών σε βαθμό που να τεκμηριώνουν τη λειτουργία της μονάδας.

β, Η επιχορήγηση για επενδύσεις ύψους άνω των πεντακοσίων (500) εκατομμυρίων δραχμών καταβάλλεται σε τρεις φάσεις, ως εξής: (1) τμήμα της ίσο με το 40%

καταβάλλεται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης σε δόσεις που καθορίζονται με την εγκριτική απόφαση και με τρόπο ώστε να δαπανηθεί παράλληλα το υπόλοιπο της ίδιας συμμετοχής και του δανείου, (2) τμήμα της ίσο με το 40% καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση ολοκλήρωσης της επένδυσης και έκδοσης της σχετικής απόφασης ολοκλήρωσής της και (3) το υπολειπόμενο 20% καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και έκδοσης της σχετικής απόφασης έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της ως άνω περιπτώσεως α'. Η διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών για την επένδυση ορίζεται στην εγκριτική απόφαση. Είναι δυνατή η καταβολή καθεμίας από τις δόσεις της επιχορήγησης, εκτός από την πρώτη και την τελευταία δόση, εφόσον προσκομίζεται στην υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων ή στην αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία εγγυητική επιστολή αναγνωρισμένης τράπεζας. Το περιεχόμενο της εγγυητικής επιστολής καθορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας".

Σημ.: όπως η παρ.3,ό πως είχε συμπληρωθεί με το άρθρο 66 παρ.3 Ν.2065/1992 (Α 113), αντικαταστάθηκε πάλι από την περ.γ` της παρ.5 άρθρου 1 του Ν. 2234/1994 (Α 142).

4. Για τον έλεγχο των τιμών, οι γνωμοδοτικές επιτροπές μπορούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας έγκρισης να υποβάλουν τα στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού που θα εισαχθούν στο Συμβούλιο Έρευνας Τιμών. Το Συμβούλιο Έρευνας Τιμών μπορεί να ζητήσει από τον επενδυτή, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση του στοιχεία και πληροφορίες για εξακρίβωση της αξίας, για τον έλεγχο των τιμών αυτών. Για τον έλεγχο του κόστους των λοιπών παγίων στοιχείων της επένδυσης θα χρησιμοποιούνται από τις γνωμοδοτικές επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, όπως νόρμες κοστολόγησης κτιριακών και άλλων κατασκευαστικών εργασιών από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, που θα αναπροσαρμόζονται ανά εξάμηνο τουλάχιστον και θα λαμβάνουν υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων κτιριακών κατασκευών. Στην περίπτωση που θα διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο υπερτιμολόγηση του κόστους της επένδυσης από τον επενδυτή, η αίτηση του για υπαγωγή στο νόμο αυτόν απορρίπτεται η τυχόν δοθείσα έγκριση ανακαλείται με απόφαση του Υπ. Εθνικής Οικονομίας. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να συστήνονται περιφερειακά όργανα του Συμβουλίου Έρευνας Τιμών.

5"α. Η έναρξη των επενδύσεων του νόμου αυτού μπορεί να γίνεται μετά την υποβολή της σχετικής αίτησης και των αναγκαίων δικαιολογητικών στην αρμόδια υπηρεσία σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 6. Επενδυτικά έργα που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης δεν συνυπολογίζονται στην επιχορηγούμενη επένδυση ούτε στην ίδια συμμετοχή του επενδυτή, ανεξαρτήτως εάν αυτά έχουν εξοφληθεί ή όχι μέχρι την ημερομηνία αυτή.

Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση υποβολής αιτήσεως από επιχειρήσεις, μονάδες των οποίων έχουν πληγεί από πυρκαγιές, πλημμύρες ή άλλα φυσικά φαινόμενα, για επενδύσεις τους που σχετίζονται με την αποκατάσταση των δραστηριοτήτων που επλήγησαν, συνυπολογίζονται στην επιχορηγούμενη επένδυση και τα επενδυτικά έργα που πραγματοποιήθηκαν κατά το διάστημα από το χρόνο που συνέβη η πυρκαγιά ή το φυσικό φαινόμενο που προκάλεσε τη ζημία μέχρι την ημερομηνία

υποβολής της αίτησης, υπό την προϋπόθεση ότι τα επενδυτικά αυτά έργα πραγματοποιήθηκαν μέσα σε διάστημα δώδεκα (12) μηνών κατ' ανώτατο όριο πριν από την υποβολή της αίτησης αυτής. Οι ρυθμίσεις του παρόντος εδαφίου έχουν εφαρμογή για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων στον παρόντα νόμο που υποβάλλονται μετά την 1η Μαΐου 1995".

Σημ.: όπως η περ.α' αντικαταστάθηκε από την παρ.15 άρθρου 58 του Ν.2324/1995 (Α 146).

β. Η έναρξη πραγματοποίησης της επένδυσης πριν τη δημοσίευση της απόφασης υπαγωγής στις διατάξεις του νόμου αυτού γίνεται με αποκλειστική ευθύνη του επενδυτή και δεν δεσμεύει την κρίση της γνωμοδοτικής επιτροπής ούτε την απόφαση της Διοίκησης σχετικά με την υπαγωγή ή μη της επένδυσης.

γ. Δεν αποτελούν έναρξη και μπορούν να πραγματοποιηθούν και πριν από την υποβολή της αίτησης οι προκαταρκτικές εδαφολογικές εργασίες (διαμόρφωση - περιφράξη), οι προκαταρκτικές εδαφολογικές έρευνες για μεταλλευτικές επιχειρήσεις, οι δαπάνες έκδοσης οικοδομικής άδειας και οικονομοτεχνικής μελέτης, η συνυπολόγηση δανείου, η ανάληψη δανείου, το άνοιγμα πίστωσης και η παραγγελία μηχανημάτων, μηχανολογικού εξοπλισμού και λοιπού εξοπλισμού.

Σε περίπτωση εκτέλεσης της παραγγελίας και αγοράς του εξοπλισμού ή εν γένει πραγματοποίησης του συγκεκριμένου επενδυτικού έργου πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, η πράξη αυτή αποτελεί έναρξη της επένδυσης και τα επενδυτικά αυτά έργα που πραγματοποιήθηκαν δεν συνυπολογίζονται στην επιχορηγούμενη επένδυση ούτε στην ίδια συμμετοχή του επενδυτή.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την παρ.16 άρθρου 58 του Ν.2324/1995 (Α 146).

Άρθρο 6

Διαδικασία παροχής των επιχορηγήσεων επενδύσεων

1. Η επιχορήγηση και επιδότηση των επιχειρήσεων που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου παρέχεται με την απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου 7, περίληψη της οποίας, περιέχουσα τα στοιχεία του φορέα της επένδυσης, το αντικείμενο, το παραγωγικό κόστος της επένδυσης, το ποσοστό και το ποσό της επιχορήγησης και επιδότησης, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δεν απαιτείται δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως περίληψης αποφάσεων που αφορούν σε παράταση του χρόνου για την ολοκλήρωση των επενδύσεων ή σε τροποποιήσεις αποφάσεων που δεν μεταβάλλουν το ποσό της επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου. Μεταβολή, με οποιονδήποτε τρόπο, των όρων της απόφασης επιτρέπεται μόνο με τη συγκατάθεση του επενδυτή.

Με αποφάσεις του ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας δύναται να εκχωρεί το δικαίωμα υπογραφής των αποφάσεων υπαγωγής στο νόμο αυτόν, των αποφάσεων ανάκλησης υπαγωγής καθώς και των αποφάσεων μερικής ή ολικής

επιστροφής επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου των επενδύσεων του παρόντος νόμου ή του ν. 1262/1982, που εξετάζονται από τις περιφερειακές γνωμοδοτικές επιτροπές και τις γνωμοδοτικές επιτροπές του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και της Α.Τ.Ε. του άρθρου 8, στους γενικούς γραμματείς περιφερειών ή σε νομαρχίες της έδρας των διευθύνσεων περιφερειακής ανάπτυξης ή σε κατά τόπους αρμόδιους νομάρχες, εφ' όσον οι επενδύσεις αυτές πραγματοποιούνται στα διοικητικά όρια των υπηρεσιών ή των νομαρχιών τους ή στον πρόεδρο του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και στο Διοικητή της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος, αντίστοιχα, τηρουμένης της διαδικασίας που ορίζεται στο νόμο αυτό.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία που θα συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής της επένδυσης στις διατάξεις του νόμου αυτού.

Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία, δεν συνιστούν αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος νόμου, δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο της αρμόδιας υπηρεσίας, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος γι' αυτές χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην περίπτωση (β) της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού. Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις αιτήσεων υπαγωγής που περιλαμβάνουν μεν οικονομοτεχνική μελέτη, πλην όμως κατά τον έλεγχο και την εξέταση του φακέλου διαπιστώνεται, μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής, ότι η οικονομοτεχνική μελέτη εμφανίζει σοβαρές ελλείψεις οι οποίες καθιστούν αδύνατη την αξιολόγηση του υποβληθέντος επενδυτικού προγράμματος. Οι ρυθμίσεις του παρόντος εδαφίου έχουν εφαρμογή για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων στον παρόντα νόμο που υποβάλλονται μετά την 1η Μαΐου 1995.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε στην παρ.2 από την παρ.17 άρθρου 58 του Ν.2324/1995 (Α 146).

3. Η διαδικασία καταβολής της επιχορήγησης και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Οι τράπεζες, για τη χορήγηση των απαιτούμενων δανείων προς επιχειρήσεις που έχουν υποβάλει αίτηση υπαγωγής στον παρόντα νόμο, υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη, πέρα από τα δικά τους κριτήρια, και τα αναπτυξιακά κριτήρια, όπως καθορίζονται στο άρθρο 7 αυτού του νόμου και τη σχετική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και να αιτιολογούν την τυχόν απόρριψη μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

5. Η καταβολή του ποσού της επιχορήγησης από το Δημόσιο πραγματοποιείται σε δόσεις ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών της επένδυσης και μετά από πιστοποίηση των αρμόδιων οργάνων ελέγχου της παρ. 2 του άρθρου 8, εφ' όσον έχει διαπιστωθεί ότι ο επενδυτής συμμορφώθηκε με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εγκριτικής πράξης σε συνδυασμό με την παρ. 3 του άρθρου 5.

Η πιστοποίηση αυτή ολοκληρώνεται εντός τριμήνου απο την υποβολή της σχετικής αίτησης.

Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας στον επενδυτή και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η εκχώρηση της επιχορήγησης σε τράπεζες για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανεισμού ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την περ.δ`της παρ.5 άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

Σε περίπτωση που δεν τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις της εγκριτικής πράξης αναστέλλεται η πληρωμή των δόσεων και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής, ανακαλεί την εγκριτική πράξη ή αποφασίζει για τη μερική ή ολική επιστροφή του ποσού της επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που έχει καταβληθεί, προσαυξημένου κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από της εκάστοτε καταβολής. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής της επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από τη Δ.Ο.Υ.. Για την είσπραξη των οφειλών προς το Δημόσιο εφαρμόζεται αναλογικά και η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 542/1977 (ΦΕΚ 41 Α`), η εφαρμογή της οποίας επεκτείνεται και στους διαχειριστές προσωπικών εταιρειών, εταιρειών περιορισμένης ευθύνης και συνεταιρισμών, καθώς και στους εκκαθαριστές νομικών προσώπων.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ. 3α του Ν. 2093/1992 (ΦΕΚ Α 181)

6. α. Οι αιτήσεις επιχειρήσεων για υπαγωγή επενδύσεων τους στον παρόντα νόμο υποβάλλονται, κατά περίπτωση, στις αρμόδιες Υπηρεσίες Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπ. Εθνικής Οικονομίας, στον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και την Α.Τ.Ε. εις διπλούν, κατά το πρώτο δίμηνο κάθε εξαμήνου του έτους. Η διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής των αιτήσεων ολοκληρώνεται μέχρι το τέλος του εξαμήνου μέσα στο οποίο υποβλήθηκαν.

Κατ' εξαίρεση, κατά την πρώτη εφαρμογή της διάταξης αυτής, οι αιτήσεις υποβάλλονται μέχρι την 31.10.1990, η δε διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής τους θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Μαρτίου 1991.

Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται:

α) η αναγκαία λειτουργική αναδιάρθρωση των υπηρεσιών εφαρμογής του παρόντος νόμου και β) η στελέχωση των υπηρεσιών αυτών με το κατάλληλο και αριθμητικά αναγκαίο προσωπικό.

β. Κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής προσκομίζεται στην αρμόδια υπηρεσία αποδεικτικό καταβολής χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου θα καθορισθεί με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τον

καθορισμό του ποσού αυτού λαμβάνεται υπόψη το συνολικό κόστος της υποβαλλομένης για έγκριση επένδυσης. Από την υποχρέωση αυτή απαλλάσσονται όσοι έχουν υποβάλει αιτήσεις υπαγωγής πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου.

7. Παραγωγικές επενδύσεις βιοτεχνίας ύψους μέχρι 120 εκατ. δραχμών εξετάζονται απ' ευθείας από τον ΕΟΜΜΕΧ και υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού με απόφαση του Υπουργού - Εθνικής Οικονομίας, μετά από γνωμοδότηση της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής του άρθρου 8. Το όριο των 120 εκατομμυρίων δραχμών είναι δυνατό να αναπροσαρμόζεται με όμοια απόφαση.

Παραγωγικές επενδύσεις ύψους μέχρι 120 εκατ. δραχμών που πραγματοποιούνται από τις επιχειρήσεις των περιπτώσεων (β), (στ) και (θ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, εξετάζονται απ' ευθείας από την Α.Τ.Ε. και υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μετά από γνωμοδότηση της αρμόδιας επιτροπής του άρθρου 8. Το όριο των 120 εκατομμυρίων δραχμών είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζεται με όμοια απόφαση.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της πραγματοποίησης των παραπάνω επενδύσεων, εφ' όσον οι αιτήσεις υπαγωγής υποβλήθηκαν στον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. ή στην Α.Τ.Ε. και εξετάστηκαν από τους φορείς αυτούς, γίνονται από όργανα των φορέων αυτών σύμφωνα με το σχετικό εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του παρόντος νόμου. Η καταβολή των επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων του επιτοκίου στις επενδύσεις αυτής της παραγράφου γίνεται από τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. ή την Α.Τ.Ε. φορείς οι οποίοι αντλούν κεφάλαια από λογαριασμούς που δημιουργούνται επ' ονόματι τους από την προβλεπόμενη στην επόμενη παράγραφο δαπάνη σε βάρος του Δημοσίου.

8. Η προβλεπόμενη για κάθε οικονομικό έτος δαπάνη σε βάρος του Δημοσίου για την καταβολή των επιχορηγήσεων επενδύσεων και των επιδοτήσεων επιτοκίου αυτού του νόμου εγγράφεται στον Προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων. Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων και οι επιδοτήσεις επιτοκίου που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις αυτού του νόμου απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή δικαίωμα καθώς και από κάθε άλλη επιβάρυνση σε όφελος του Δημοσίου ή τρίτων.

Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδονται κάθε Ιανουάριο, καθορίζεται το συνολικό ποσό των επιχορηγήσεων που εγκρίνονται ετησίως. Με την ίδια απόφαση είναι δυνατό να ενισχύονται ορισμένοι τομείς ή κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας. Επίσης με την ίδια απόφαση γίνεται η κατανομή του ως άνω ποσού μεταξύ του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και των οργάνων στα οποία έχει εκχωρηθεί το δικαίωμα υπογραφής αποφάσεων σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου αυτού. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και προκειμένου για ιδιαίτερα σημαντικές επενδύσεις, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας είναι δυνατόν με όμοιες αποφάσεις να αναπροσαρμόζει, κατά τη διάρκεια του έτους, το παραπάνω ποσό.

9. Αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας που έχουν εκδοθεί σε εφαρμογή του άρθρου 5 παρ. 1 του Ν. 1116/1981 καθώς και των διατάξεων κάθε άλλου αναπτυξιακού νόμου, όπως και αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδονται βάσει του παρόντος νόμου, είναι δυνατό να τροποποιούνται με όμοια απόφαση που εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της προβλεπόμενης γνωμοδοτικής

επιτροπής, μετά από αίτηση του επενδυτή, εφόσον οι τροποποιήσεις αυτές αναφέρονται σε παράταση προθεσμίας για χρονικό διάστημα μέχρι ενός (1) έτους ή σε αυξομείωση της κινητήριας δύναμης των μηχανολογικών εγκαταστάσεων, εφόσον η αυξομείωση αυτή δεν υπερβαίνει το 1/5 εκείνης που έχει αρχικά εγκριθεί.

10. Αναμόρφωση του κόστους της παραγωγικής επένδυσης που έχει εγκριθεί μπορεί να γίνει μετά από αίτηση του επενδυτή και εφόσον έχει υλοποιηθεί το 50% της παραγωγικής επένδυσης. Για τον καθορισμό του ποσού της αύξησης του κόστους της παραγωγικής επένδυσης λαμβάνονται υπόψη οι ανατιμήσεις και διαφοροποιήσεις που τυχόν προέκυψαν στα επί μέρους στοιχεία κόστους της επένδυσης κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της. Δεν είναι δυνατή η έγκριση αναμόρφωσης κόστους σε ποσοστό μεγαλύτερο του (εικοσιπέντε τοις εκατό) 25% του κόστους της παραγωγικής επένδυσης που έχει εγκριθεί.

Για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής απαιτείται αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας Ελέγχου και Εκταμίευσης προς τη γνωμοδοτική επιτροπή.

11. Η προβλεπόμενη στην αρχική εγκριτική πράξη υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης μπορεί να παρατείνεται εφάπαξ και για ένα έτος κατ' ανώτατο όριο. Κατ' εξαίρεση, σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας που αποδεικνύεται επαρκώς, η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται για ένα ακόμη έτος. Αιτήματα για παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης μπορεί να υποβληθούν μόνο εφόσον μέχρι την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος έχει εκταμιευθεί τουλάχιστον το 50% της εγκριθείσας επιχορήγησης.

Άρθρο 7

Ύψος επιχορήγησης - Διαδικασία έγκρισης

1. Το ύψος της επιχορήγησης των επιχειρήσεων που πραγματοποιούν επενδύσεις οι οποίες εγκρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ορίζεται ως εξής:

α. Για όλες τις κατηγορίες επενδύσεων, πλην εκείνων που αναφέρονται στο επόμενο εδάφιο (β):

Περιοχή	Ποσοστό επιχορήγησης επί του συνολικού ύψους της παραγωγικής επένδυσης
Β	15%
Γ	25%
Δ	35%
Θράκη	45%

Για την περιοχή Α' και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 3 και της παραγράφου 2 του άρθρου 9, δεν παρέχεται επιχορήγηση. Στις επιχειρήσεις, που πραγματοποιούν επενδύσεις όλων των κατηγοριών στα διοικητικά όρια των νομών Δωδεκανήσου, Σάμου, Χίου και Λέσβου, που υπάγονται στη Δ' περιοχή, στις ακριτικές περιοχές των διαφόρων νομών της ηπειρωτικής χώρας σε απόσταση 20 χιλιομέτρων από τα σύνορα, καθώς και στους δήμους ή τις κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη των 20 χιλιομέτρων, παρέχεται επιχορήγηση 40 ποσοστιαίων μονάδων.

Για τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στη ζώνη των 20 χιλιομέτρων των νομών της Θράκης, παρέχεται το ποσοστό επιχορήγησης της περιοχής αυτής.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την παρ.21 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146).

β. Για τις επενδύσεις ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, ξενώνων, ενοικιαζομένων διαμερισμάτων και κατασκηνωτικών κέντρων (campings).

Περιοχή	Ποσοστό επιχορήγησης επί του συνολικού ύψους της παραγωγικής επένδυσης
Β	10%
Γ	15%
Δ	25%
Θράκη	35%

Για την περιοχή Α` και με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 9 δεν παρέχεται επιχορήγηση. Στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, που πραγματοποιούν επενδύσεις ανέγερσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων στα διοικητικά όρια των νομών Δωδεκανήσου, Σάμου, Χίου και Λέσβου, που υπάγονται στη Δ` περιοχή, (στη νησο Σαμοθράκη), στις ακριτικές περιοχές των διαφόρων νομών της ηπειρωτικής χώρας σε απόσταση 20 χιλιομέτρων από τα σύνορα, καθώς και στους δήμους ή τις κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη των 20 χιλιομέτρων, παρέχεται επιχορήγηση 30 ποσοστιαίων μονάδων.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την παρ.22 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146).

Για τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στη ζώνη των 20 χιλιομέτρων των νομών της Θράκης, παρέχεται το ποσοστό επιχορήγησης της περιοχής αυτής.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την περ.α` της παρ.7 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

γ. Στις επιχειρήσεις όλων των κατηγοριών που πραγματοποιούν επενδύσεις στις ειδικές ζώνες ή τις ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α. της Δ περιοχής των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 3, παρέχονται πέντε (5) επιπλέον μονάδες επιχορήγησης. Στις επιχειρήσεις όλων των κατηγοριών που πραγματοποιούν επενδύσεις στις ειδικές ζώνες ή τις ΒΙ.ΠΕ, Ε.Τ.Β.Α. της Θράκης των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 3, παρέχονται επτά (8) επιπλέον μονάδες επιχορήγησης.

δ. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ορίζονται οι αναγκαίοι περιορισμοί και παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος νόμου στην παροχή επενδυτικών κινήτρων, που επιβάλλονται κάθε φορά από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την παροχή εθνικών ενισχύσεων σε συγκεκριμένους τομείς ή κατηγορίες επενδύσεων".

Σημ.: όπως η περ.δ` προστέθηκε στην παρ. 1 του άρθρου 7 με το άρθρο 32 παρ. 7 του Ν. 2093/1992 (ΦΕΚ Α 181) και αντικαταστάθηκε από την παρ.23 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146).

ε. Για τις παραγωγικές επενδύσεις μεταποιητικών επιχειρήσεων ύψους μεγαλύτερου των πέντε (5) και μέχρι είκοσι πέντε (25) δισεκατομμυρίων δραχμών το ποσοστό επιχορήγησης ορίζεται, για το σύνολο της επένδυσης, αποκλειστικά σε τριάντα τοις εκατό (30%) για τις περιοχές Β, Γ και Δ και σαράντα τοις εκατό (40%) για τη Θράκη. Για το μέχρι πέντε (5) δισεκατομμύρια δραχμές τμήμα των επενδύσεων αυτών, εάν με βάση το προβλεπόμενο κατά περιοχή ποσοστό και τα τυχόν πρόσθετα κατά περίπτωση ποσοστά επιχορήγησης, που παρέχονται από τις λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου, προκύπτει ποσοστό επιχορήγησης υψηλότερο του τριάντα τοις εκατό (30%) ή σαράντα τοις εκατό (40%) κατά περίπτωση, εφαρμόζεται το ευνοϊκότερο αυτό ποσοστό.

Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 4 έχουν εφαρμογή και για τις επενδύσεις της περίπτωσης αυτής.

Σημ.: όπως η περ.ε` προστέθηκε από την περ.β` της παρ.7 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142) και αντικαταστάθηκε από την παρ.24 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146).

στ. Παρέχεται επιπλέον επιχορήγηση μέχρι τρεις (3) ποσοστιαίες μονάδες για τις περιοχές Α και Β, μέχρι τέσσερις (4) ποσοστιαίες μονάδες για την περιοχή Γ, μέχρι πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες για την περιοχή Δ και μέχρι επτά (7) ποσοστιαίες μονάδες για τη Θράκη, στις επενδύσεις ύψους μέχρι πέντε (5) δισ. δρχ. που πραγματοποιούνται με ίδια συμμετοχή μεγαλύτερη από την προαυξημένη κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες ελάχιστη προβλεπόμενη κατά περιοχή.

Στις επενδύσεις που πραγματοποιούνται μόνο με την ίδια συμμετοχή του επενδυτή και την επιχορήγηση του Δημοσίου, παρέχεται ολόκληρη η ως άνω επιπλέον επιχορήγηση.

Στις επενδύσεις που πραγματοποιούνται και με χρήση μεσομακροπρόθεσμου δανεισμού, παρέχεται τμήμα των επιπλέον αυτών μονάδων επιχορήγησης, ανάλογο του ποσοστού κατά το οποίο είναι μειωμένος ο δανεισμός, λόγω της μεγαλύτερης πέραν της αυξημένης κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες ελάχιστης προβλεπόμενης κατά περιοχή ίδιας συμμετοχής.

Σημ.: όπως η περ. στ` προστέθηκε από την παρ.25 εδάφ.β άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146)

2. Η υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος νόμου των επιχειρήσεων που πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδονται μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής του άρθρου 8 και με βάση τα ακόλουθα κριτήρια από τα οποία τα τρία πρώτα αποτελούν τα κριτήρια για την εκτίμηση της βιωσιμότητας της επένδυσης, εφόσον δεν ικανοποιούνται αυτά, ακολουθεί η αξιολόγηση με βάση τα υπόλοιπα κριτήρια:

(1) Τα χαρακτηριστικά του φορέα της επένδυσης και ειδικότερα η εμπειρία του, η κλίμακα και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του στο παρελθόν, η φερεγγυότητα και οικονομική του επιφάνεια ως προς την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη των συνολικών χρηματοδοτικών αναγκών της

επιχείρησης (κάλυψη ίδιας συμμετοχής στην επένδυση και του αναγκαίου κεφαλαίου κίνησης). Για υφιστάμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη και τα οικονομικά τους αποτελέσματα στο πρόσφατο παρελθόν καθώς και η παρούσα οικονομική τους κατάσταση.

(2) Οι προοπτικές κερδοφόρας δραστηριότητας της επιχείρησης που θα δημιουργηθεί ή της ήδη υφισταμένης, στο βαθμό που επηρεάζεται από την προτεινόμενη επένδυση, λαμβάνοντας υπόψη και το βαθμό κορεσμού του κλάδου στον οποίο εντάσσεται.

(3) Η οργάνωση της επιχείρησης που πραγματοποιεί την επένδυση.

(4) Η εκτίμηση της κατάστασης του κλάδου στον οποίο πραγματοποιείται η επένδυση και των προοπτικών περαιτέρω ανάπτυξής του.

(5) Η εκτίμηση της συμβολής του κάθε κλάδου στον οποίο εντάσσονται οι υπό έγκριση επενδύσεις στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

(6) Η εκτίμηση της τεχνολογίας και της παραγωγικότητας της επένδυσης, ιδίως για επενδύσεις του ίδιου κλάδου καθώς και του επιπέδου οργάνωσης της επιχείρησης.

(7) Το ύψος της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση της επένδυσης.

(8) Οι προοπτικές ανταγωνιστικών πωλήσεων και πέραν της τοπικής ή και της εθνικής αγοράς για την εκτίμηση της ανταγωνιστικότητας της επένδυσης σε τοπικό ή διεθνές επίπεδο καθώς και η δυνατότητά της για αξιοποίηση τοπικών πρώτων υλών.

(9) Η συμβολή της επένδυσης στην απασχόληση, στην εξοικονόμηση ενέργειας, τη μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος και την ποιότητα ζωής.

(10) Η τυχόν εξασφάλιση διεθνών εμπορικών ή τεχνικών συνεργασιών.

(11) Η εκτίμηση των οικονομικών δυνατοτήτων του φορέα της επένδυσης για μελλοντική ανάπτυξη των επενδυτικών του πρωτοβουλιών, λαμβάνοντας υπόψη τη δυναμική προοπτική του κλάδου, τις εξελίξεις που διαμορφώνονται στα μεγέθη των επί μέρους μονάδων του και στη διάρθρωσή τους.

Ειδικότερα, για επενδύσεις εκσυγχρονισμού λαμβάνεται υπόψη η έκταση του προτεινόμενου εκσυγχρονισμού, η συμβολή του στην αναβάθμιση της παραγωγικής δομής της μονάδας, η τεχνολογία που ενσωματώνεται με αυτόν και γενικότερα η θετική συμμετοχή του στην αναβάθμιση του κλάδου στον οποίο ανήκει η μονάδα.

"Η αξιολόγηση κάθε επένδυσης μεταποιητικής επιχείρησης ύψους άνω των πέντε (5) δισεκατομμυρίων δραχμών δύναται να ανατίθεται σε δύο ανεξάρτητους μεταξύ τους ειδικούς εξωτερικούς μελετητές αναγνωρισμένου κύρους. Ο κάθε μελετητής υποβάλλει ολοκληρωμένη μελέτη αξιολόγησης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, η οποία εισηγείται στην Ειδική Γνωμοδοτική

Επιτροπή του άρθρου 8. Με τις αποφάσεις της επόμενης παραγράφου καθορίζονται και οι διαδικασίες ανάθεσης, ο ανώτατος αριθμός επενδυτικών σχεδίων, που μπορεί να ανατίθενται κατ' έτος ανά μελετητή, οι προθεσμίες παράδοσης της μελέτης αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος εδαφίου".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την περ.γ` της παρ.7 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζονται, για την υπαγωγή των επιχειρήσεων στις διατάξεις του παρόντος νόμου, τα στοιχεία αξιολόγησης των επενδύσεων, η λειτουργία, η βαθμολόγηση και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων της προηγούμενης παραγράφου καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή της.

4. Αιτήσεις επιχειρήσεων για υπαγωγή επενδύσεων καθώς και αιτήματα για τροποποίηση όρων εγκριτικών αποφάσεων, που έχουν απορριφθεί, δεν επανεξετάζονται.

5. Προκειμένου για επενδύσεις μεταποιητικών επιχειρήσεων ύψους από πέντε (5) δισεκατομμύρια δραχμές έως είκοσι πέντε (25) δισεκατομμύρια δραχμές, για θέματα που αφορούν την υποβολή αιτήσεων και τις, διαδικασίες εξέτασης, αξιολόγησης και υπαγωγής τους στο νόμο, όπου στον παρόντα νόμο προβλέπεται απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, νοείται κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

Σημ.: όπως η παρ.5 προστέθηκε από την περ.δ` της παρ.7 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

Άρθρο 8 **Γνωμοδοτικές επιτροπές και όργανα ελέγχου**

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

1. α. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συνιστάται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας κεντρική γνωμοδοτική επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 7, για επενδύσεις του παρόντος νόμου ύψους πέραν ορισμένου ποσού που καθορίζεται με την ίδια απόφαση.

β. Με όμοιες αποφάσεις συνιστώνται περιφερειακές γνωμοδοτικές επιτροπές στις έδρες των γενικών γραμματειών περιφερειών ή σε έδρες των διευθύνσεων περιφερειακής ανάπτυξης ή σε έδρες νομαρχιών, οι οποίες γνωμοδοτούν, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 7, για επενδύσεις του παρόντος νόμου ύψους μέχρι ορισμένου ποσού που καθορίζεται με τις ίδιες αποφάσεις.

γ. Με όμοια επίσης απόφαση συνιστάται γνωμοδοτική επιτροπή στον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και στην Α.Τ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 7 για τις επενδύσεις του παρόντος νόμου που εξετάζονται από τους φορείς αυτούς σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 6.

δ. Με τις παραπάνω αποφάσεις καθορίζεται η σύνθεση των επιτροπών αυτών.

ε. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας συνιστάται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος νόμου των υποβαλλόμενων επενδυτικών σχεδίων μεταποιητικών επιχειρήσεων ύψους άνω των πέντε (5) δισεκατομμυρίων δραχμών και έως τα είκοσι πέντε (25) δισεκατομμύρια δραχμές. Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας Επενδύσεων και Ανάπτυξης, ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, ο Προϊστάμενος της καθ' ύλην αρμόδιας Γενικής Δ/σης ή Δ/σης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, ο Προϊστάμενος της καθ' ύλην αρμόδιας Γενικής Δ/σης ή Δ/σης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε θέματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β., ένας (1) εκπρόσωπος της Γ.Σ.Ε.Ε. και ένας (1) εκπρόσωπος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και οι αναπληρωτές των μελών της Επιτροπής. Δεν μπορεί να είναι μέλη της Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής σύμβουλοι, εταίροι ή μέτοχοι ή μετέχοντες στη διοίκηση επιχειρήσεων, που έχουν υποβάλει αίτηση για να υπαχθούν στις διατάξεις του άρθρου, αυτού ή πρόσωπα που έχουν συμμετάσχει στην κατάρτιση ή την αξιολόγηση επιχειρηματικών σχεδίων του παρόντος άρθρου κατά την τελευταία πενταετία".

Σημ.: όπως η περ.ε` προστέθηκε από την περ.α` της παρ.8 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συνιστώνται κεντρικά και νομαρχιακά όργανα ελέγχου της προόδου των επενδυτικών έργων και γενικότερα των επενδύσεων, ανεξάρτητα αν βρίσκονται σε εκτέλεση ή έχουν περατωθεί. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τους όρους και προϋποθέσεις των αναπτυξιακών νόμων αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, καθώς και των σχετικών πράξεων και συμβάσεων υπαγωγής στους νόμους αυτούς. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο γραμματέας του οργάνου ελέγχου, όπου κρίνεται αναγκαίο, και η αποζημίωση των μελών και του γραμματέα των οργάνων ελέγχου, πέραν της ημερήσιας αποζημίωσης και οδοιπορικών εξόδων, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Ομοια αποζημίωση με την παραπάνω μπορεί να παρασχεθεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και για ελέγχους που έχουν πραγματοποιηθεί ή έχουν αρχίσει σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Στα μέλη των γνωμοδοτικών επιτροπών και των οργάνων ελέγχου που δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι παρέχεται αποζημίωση εκτός έδρας και οδοιπορικά έξοδα αντίστοιχα με τα χορηγούμενα στους δημόσιους υπαλλήλους με μισθολόγιο Α` βαθμού.

"Τα μέλη των οργάνων ελέγχου ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μη δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως από υπαλλήλους των αρμόδιων υπουργείων και υπηρεσιών, από εκπροσώπους τραπεζών, από εκπροσώπους της αυτοδιοίκησης, καθώς και από ορκωτούς ελεγκτές."

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την παρ.26 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146).

Η παροχή των υπηρεσιών από τα μέλη των γνωμοδοτικών επιτροπών και των οργάνων ελέγχου που είναι δημόσιοι υπάλληλοι δύναται να γίνεται κατά παρέκκλιση του άρθρου 98 του π.δ. 611/1977.

Οι δαπάνες των πάσης φύσεως αποζημιώσεων των παραπάνω γνωμοδοτικών επιτροπών και οργάνων ελέγχου, κεντρικών και νομαρχιακών, βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Ο έλεγχος της προόδου των επενδυτικών έργων των επενδύσεων του άρθρου 6 παρ. 7 αυτού του νόμου, με βάση τις προϋποθέσεις και όρους του νόμου και των εγκριτικών πράξεων, γίνεται από τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. με όργανα που αυτός καθορίζει σε κάθε περίπτωση. Τα όργανα αυτά λειτουργούν σύμφωνα με τον οργανισμό λειτουργίας του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ.

Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας είναι δυνατό να ορίζεται ότι η πρόοδος των επενδυτικών έργων θα διαπιστώνεται από την τράπεζα που χρηματοδοτεί την επένδυση και η εκταμίευση της επιχορήγησης από το Δημόσιο, πλην της τελευταίας δόσης, θα γίνεται με βάση σχετική έκθεση της παραπάνω τράπεζας. Το περιεχόμενο της έκθεσης καθορίζεται με τις ίδιες αποφάσεις.

Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας με αποφάσεις του μπορεί να εκχωρεί στους νομάρχες το δικαίωμα υπογραφής αποφάσεων που αφορούν τη σύσταση ή τη συγκρότηση νομαρχιακών οργάνων ελέγχου της προόδου των επενδυτικών έργων και γενικά των επενδύσεων, ανεξάρτητα αν βρίσκονται σε εκτέλεση ή έχουν περατωθεί.

Προκειμένου για επενδύσεις άνω των πέντε (5) δισεκατομμυρίων δραχμών και έως εικοσι πέντε (25) δισεκατομμύρια δραχμές, συνιστώνται, με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, ειδικά όργανα για τον έλεγχο της προόδου υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις του νόμου και της σχετικής εγκριτικής απόφασης. Τα όργανα αυτά αποτελούνται από έναν (1) ανώτερο υπάλληλο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, έναν (1) ανώτερο υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και έναν (1) εξωτερικό εκτιμητή.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την περ.β` της παρ.8 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

3. "Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας με απόφαση του ορίζει ως Πρόεδρο της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ή το Γενικό Γραμματέα Επενδύσεων και Ανάπτυξης.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την περ.β` της παρ.3 του ένατου άρθρου του Ν.2372/1996 (Α 29)

Πρόεδρος των περιφερειακών γνωμοδοτικών επιτροπών είναι ο γενικός γραμματέας περιφέρειας ή ο νομάρχης, στους οποίους έχει εκχωρηθεί από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας το δικαίωμα υπογραφής αποφάσεων υπαγωγής επενδύσεων σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του νόμου

αυτού, αναπληρούμενος σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος από το νόμιμο αναπληρωτή του. Στις περιφερειακές γνωμοδοτικές επιτροπές μπορούν να μετέχουν χωρίς ψήφο και οι κατά τόπους αρμόδιοι νομάρχες ή έπαρχοι, εφ' όσον συζητούνται θέματα επενδύσεων που πραγματοποιούνται μέσα στα διοικητικά όρια των νομαρχιών ή επαρχιών τους.

Πρόεδρος της γνωμοδοτικής επιτροπής του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ είναι ο γενικός διευθυντής του οργανισμού αυτού ή ο αναπληρωτής του, που ορίζεται με την οικεία απόφαση συγκρότησης της επιτροπής.

Πρόεδρος της γνωμοδοτικής επιτροπής της Α.Τ.Ε είναι ο υποδιοικητής της Α.Τ.Ε. ή ο αναπληρωτής του, που ορίζεται με την οικεία απόφαση συγκρότησης της επιτροπής.

4. Η συγκρότηση των γνωμοδοτικών επιτροπών του νόμου αυτού γίνεται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, με τις οποίες ορίζονται επίσης οι γραμματείς, οι αναπληρωτές βοηθοί γραμματέων και οι εισηγητές. Με όμοιες αποφάσεις ορίζονται οι αποζημιώσεις των προέδρων και των μελών των γνωμοδοτικών επιτροπών, των εισηγητών, των γραμματέων και των αναπληρωτών βοηθών γραμματέων. Οι αποζημιώσεις αυτές μπορεί να ορίζονται κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε γενικής ή ειδικής διάταξης.

Μέλη γνωμοδοτικών επιτροπών που είναι σύμβουλοι ή συμμετέχουν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση επιχειρήσεων που έχουν υπαχθεί ή έχουν υποβάλει αίτηση για να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου αυτού, δεν μπορούν να μετέχουν σε συνεδριάσεις των γνωμοδοτικών επιτροπών, κατά τις οποίες εξετάζονται θέματα των επιχειρήσεων αυτών ή θέματα άλλων επιχειρήσεων ιδίου ή συναφούς αντικειμένου.

5. Για τη διαδικασία λειτουργίας των επιτροπών και οργάνων, την απαρτία και τη λήψη αποφάσεων, ισχύουν ανάλογα οι σχετικές διατάξεις του οργανισμού του Υπ. Εθνικής Οικονομίας.

6. Στα μέλη και στους εισηγητές των γνωμοδοτικών επιτροπών και στα μέλη των οργάνων ελέγχου, που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, καθώς και στα επιφορτισμένα με την εκταμίευση των ενισχύσεων όργανα, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 6 και επόμενα περι υποβολής δήλωσης περιουσιακής τους κατάστασης του ν. 1738/1987".

Σημ.: όπως η παρ.6 προστέθηκε από την περ.γ' της παρ.8 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

Άρθρο 9 **Ειδικές επενδύσεις**

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

1. Παρέχεται επιχορήγηση 40 ποσοστιαίων μονάδων επί του συνολικού ύψους της παραγωγικής επένδυσης στις περιοχές Β και Γ και 45 και 55 ποσοστιαίων

μονάδων στην περιοχή Δ και στη Θράκη αντίστοιχα για τις πιο κάτω επενδύσεις "που πραγματοποιούνται από τις επιχειρήσεις του άρθρου 2":

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την περ.α' της παρ.9 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

α. Προστασίας του Περιβάλλοντος, περιορισμού της ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης ύδατος.

β. Ενεργειακού χαρακτήρα που αφορούν: (α) αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, (β) υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορρίμματα, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας και "(γ) εξοικονόμηση ενέργειας, με την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης-λειτουργίας της μονάδας και απ' αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας ανά μονάδα παραγόμενου προϊόντος".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ. 8 του Ν. 2093/1992 (ΦΕΚ Α 181).

Για τις επενδύσεις της περίπτωσης αυτής λαμβάνεται υπόψη ο περιορισμός της ρύπανσης του περιβάλλοντος.

Για την ένταξη των επενδύσεων της περίπτωσης αυτής στις διατάξεις του παρόντος νόμου γνωμοδοτεί το Υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, εντός 20 εργασίμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας του σχετικού ερωτήματος.

γ. Ιδρύσεως ή επέκτασης εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή ενεργειακής ή μεταλλευτικής έρευνας, που πραγματοποιούνται από τις παραγωγικές μονάδες του άρθρου 2 παράγραφος 1.

δ. παραγωγής νέων προϊόντων με την επιφύλαξη εφαρμογής της διάταξης της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 23B`. Ως νέα προϊόντα θεωρούνται αυτά που δεν παράγονται κατά την υποβολή της αίτησης από άλλες παραγωγικές μονάδες της χώρας αυτούσια ή παραλλαγμένα.

- παραγωγής προϊόντων και παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

- για αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας για την παραγωγή προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών. Για το χαρακτηρισμό, αντίστοιχα, των προϊόντων ως νέων, των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, καθώς και του εξοπλισμού ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, των ως άνω κατηγοριών επενδύσεων, γνωμοδοτεί, με βάση το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο, Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων, που λειτουργεί στη Γ.Γ.Ε.Τ. του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου της επένδυσης

στην αρμόδια υπηρεσία της Γ.Γ.Ε.Τ.. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας γίνεται η σύσταση και η συγκρότηση της ως άνω Ειδικής Επιτροπής. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι διαδικασίες και τα κριτήρια εξέτασης των ως άνω κατηγοριών επενδύσεων από τη Γ.Γ.Ε.Τ.. Είναι δυνατή η κατάθεση φακέλου επένδυσης της περίπτωσης αυτής στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας απευθείας από τον επενδυτή και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής της επένδυσης στις διατάξεις του παρόντος νόμου, υπό την προϋπόθεση ότι ο φάκελος συνοδεύεται από βεβαίωση της κατά περίπτωση αρμόδιας υπηρεσίας του νόμου αυτού σχετικά με την πληρότητα των στοιχείων του.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ.9 του Ν. 2093/1992 (ΦΕΚ Α 181), αντικαταστάθηκε από την περ. β` της παρ.9 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

ε. Για επενδύσεις ειδικών ιδρυμάτων και εργαστηρίων ταχύρρυθμης αναπροσαρμογής για την απασχόληση ατόμων με ειδικές ανάγκες, όπως αυτά καθορίζονται από τις διατάξεις του ν. 1648/1986, καθώς και για επενδύσεις επιχειρήσεων των οποίων η πλειοψηφία των συμφερόντων ανήκει σε άτομα με ειδικές ανάγκες ή αυτών που απασχολούν κατά πλειονότητα άτομα αυτής της κατηγορίας.

Η υπαγωγή στην κατηγορία αυτήν των επιχειρήσεων γίνεται μετά από γνωμάτευση του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού προς το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. ή την Α.Τ.Ε. κατά περίπτωση.

στ. Για επενδύσεις των επιχειρήσεων της περίπτωσης (κβ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2.

2. "Στην περιοχή Α` παρέχεται επιχορήγηση 40 ποσοστιαίων μονάδων στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις των περιπτώσεων α`, β`, γ`, δ`, ε` και στ` της προηγούμενης παραγράφου συνολικού ύψους μέχρι πέντε (5) δισεκατομμύρια δραχμές. Για τις ίδιες επενδύσεις μεταποιητικών επιχειρήσεων ύψους άνω των πέντε (5) δισεκατομμυρίων δραχμών και μέχρι είκοσι πέντε (25) δισεκατομμύρια δραχμές, παρέχεται επιχορήγηση 30 ποσοστιαίων μονάδων για το πέραν των πέντε (5) δισεκατομμυρίων δραχμών τμήμα τους".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε αντικατασταθεί με το άρθρο 32 παρ. 11 του Ν. 2093/1992 (ΦΕΚ Α 181), αντικαταστάθηκε πάλι από την περ. γ` της παρ.9 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142). Επιχειρήσεις της περίπτωσης (β) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, που πραγματοποιούν επενδύσεις στην περιοχή Α, υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για τις επιχειρήσεις της περιοχής Β.

Επιχειρήσεις της περίπτωσης (κδ) υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για την περιοχή Β, ανεξαρτήτως της περιοχής στην οποία εδρεύουν.

Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που πραγματοποιούν στην περιοχή Α επενδύσεις για εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεών τους υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για την περιοχή Β.

Επιχειρήσεις που πραγματοποιούν στην περιοχή Α επενδύσεις επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής διατηρητέων ή παραδοσιακών οικιών ή κτιρίων σε ξενώνες ή ξενοδοχειακές μονάδες, σύμφωνα με την περίπτωση (ι) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και την περίπτωση (ιε) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για την περιοχή Γ. "Στις επενδύσεις αυτής της κατηγορίας που πραγματοποιούνται στις περιοχές Β', Γ' και Δ' παρέχεται επιχορήγηση 30 ποσοστιαίων μονάδων, πλην εκείνων που πραγματοποιούνται στη Θράκη, για τις οποίες παρέχεται το ποσοστό επιχορήγησης της περιοχής αυτής.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την περ.δ`της παρ.9 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

Ειδικά στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις του προηγούμενου εδαφίου στις λοιπές περιοχές, παρέχονται 5 επιπλέον μονάδες επιχορήγησης υπό τον προϋπόθεση ότι τα παραδοσιακά αυτά κτίρια ή οικίες βρίσκονται μέσα σε αξιόλογους παραδοσιακούς οικισμούς, όπως αυτοί θα καθορισθούν με άπαξ εκδιδόμενη κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Τουρισμού.

Στα κέντρα τεχνικής βοήθειας και κοινής επιχειρηματικής δράσης της περίπτωσης δ` της παραγράφου 1 του άρθρου 2, που δημιουργούνται στις περιοχές Α', Β' και Γ', παρέχεται η επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου που ισχύει για την περιοχή Γ'. Στα κέντρα αυτά, που δημιουργούνται στη Δ' περιοχή, καθώς και στη Θράκη, παρέχεται η επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου των περιοχών αυτών. Για δαπάνες των ως άνω κέντρων που πραγματοποιούνται στο εξωτερικό, παρέχεται η επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου που ισχύει για την περιοχή Γ'. Επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις, που αποσκοπούν στην εκμετάλλευση και εν γένει αξιοποίηση περλίτη, μπετονίτη, καολίνη, ποζουλάνη, βολαστονίτη, βερμικουλίτη, ζεολίθων, λευκών μαρμάρων και γρανιτών υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης που ισχύουν για την περιοχή Δ', ανεξάρτητα από την περιοχή στην οποία ευρίσκονται, εξαιρουμένης της Α". Τα οριζόμενα στο εδόφιο αυτό ισχύουν και για τις εταιρείες διεθνούς εμπορίου της περίπτωσης (ιγ) την παράγραφο 1 του άρθρου 2.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.3 του έκτου άρθρου του Ν.2372/1996 (Α 29) και την περ.ε`της παρ.9 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

Στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν στους νομούς Καβάλας και Δράμας ι) επενδύσεις για κατάψυξη, τυποποίηση και συσκευασία προϊόντων αλιείας και ιχθυοτροφίας και ιι) επενδύσεις στον τομέα κατεργασίας ξύλου, παρέχονται τα κίνητρα επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για τη Δ' περιοχή αυξημένα κατά δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες. Επίσης, επιχειρήσεις κατασκευής ετοιμών ενδυμάτων, που πραγματοποιούν επενδύσεις στους ίδιους νομούς, υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για τη Δ' περιοχή.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την παρ.27 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146).

3. Επενδύσεις των περιπτώσεων β', ε', στ' και της παραγράφου 1 του άρθρου 2, σε όποια περιοχή και αν πραγματοποιούνται, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 3, υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για τις επιχειρήσεις της περιοχής Δ, εκτός αν πραγματοποιούνται στη Θράκη, οπότε ισχύει το καθεστώς της περιοχής αυτής. Επενδύσεις της περίπτωσης (γ) της αυτής παραγράφου, σε όποια περιοχή και αν πραγματοποιούνται, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 3, υπάγονται στους όρους της επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου που ισχύουν για τις επιχειρήσεις της περιοχής Γ, εκτός από αυτές που βρίσκονται στην περιοχή Δ καθώς και τη Θράκη, για τις οποίες ισχύει το καθεστώς των περιοχών αυτών.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την περ.στ' της παρ.9 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142)

4α. Στις μεταποιητικές επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται από την περιοχή Α' (περιλαμβανομένων της επαρχίας Λαγκαδά και του τμήματος δυτικά του Αξιού), στις ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ της Β' και Γ' περιοχής ή στην περιοχή Δ', καθώς και στη Θράκη ή στις ειδικές ζώνες του άρθρου 3 του νόμου αυτού, στις οποίες δίνονται τα κίνητρα της Δ' περιοχής ή στις φθίνουσες βιομηχανικές περιοχές της παραγράφου 3 του άρθρου 3, παρέχεται ποσοστό επιχορήγησης ίσο με το κατά περίπτωση εφαρμοζόμενο ποσοστό επιχορήγησης αυξημένο κατά δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες για τις ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ 8' και Γ' περιοχής, την περιοχή Δ', τις ειδικές ζώνες με κίνητρα Δ' περιοχής και τις φθίνουσες βιομηχανικές περιοχές και κατά δεκαπέντε (15) μονάδες για τη Θράκη.

Σε περίπτωση ταυτόχρονης με τη μετεγκατάσταση πραγματοποίησης από την μετεγκαθιστώμενη επιχείρηση επένδυσης στη νέα θέση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, παρέχεται στο κατά περίπτωση εφαρμοζόμενο ποσοστό επιχορήγησης επιπλέον επιχορήγησης 6 ποσοστιαίων μονάδων για τις νέες αυτές επενδυτικές δαπάνες σε όλες τις περιπτώσεις, πλην της Θράκης για την οποία παρέχονται 10 επιπλέον μονάδες.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τη μετεγκατάσταση από την περιοχή Α' κτηνοτροφικών και πτηνοτροφικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (β) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, χωρίς τον περιορισμό της εγκατάστασής τους εντός ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ.

Η ισχύς της άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας της μετεγκαθιστώμενης δραστηριότητας λήγει οριστικά από τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης μετεγκατάστασης και δεν είναι δυνατή η έκδοση ίδιας ή παρεμφερούς άδειας στον εγκαταλειφθέντα χώρο.

β. Στις επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται από την περιοχή Α στη ΒΙΠΕ Ε.Τ.Β.Α. του νομού Θεσσαλονίκης παρέχεται το ποσοστό επιχορήγησης της περιοχής Β.

Επίσης, στις μεταποιητικές επιχειρήσεις ιδιαίτερα ρυπογόνων κλάδων, που μετεγκαθίστανται από την περιοχή Α' σε ειδικές περιοχές με κατάλληλη υποδομή σε

όλη την επικράτεια, που θα ορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, παρέχεται ποσοστό 50% επί των δαπανών μετεγκατάστασης, συμπεριλαμβανομένης και της δαπάνης ανέγερσης των κτιριακών εγκαταστάσεων στη νέα θέση. Με τις ίδιες αυτές αποφάσεις καθορίζονται και οι ανωτέρω κλάδοι που μετεγκαθίστανται.

γ. Στις επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται από τις περιοχές Β, Γ και Δ στις ΒΙΠΕ Ε.Τ.Β.Α. της ίδιας ή ευνοϊκότερης από άποψη κινήτρων περιοχής παρέχεται το ποσοστό επιχορήγησης που ισχύει για τη ΒΙΠΕ Ε.Τ.Β.Α., στην οποία μετεγκαθίστανται.

δ. Στις επιχειρήσεις, που μετεγκαθίστανται από τις περιοχές Β, Γ, Δ και τη Θράκη στην ίδια ή ευνοϊκότερη από άποψη κινήτρων περιοχή, παρέχεται για τις δαπάνες μετεγκατάστασης της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 το ποσοστό επιχορήγησης που ισχύει για την περιοχή στην οποία μετεγκαθίστανται. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται με την προϋπόθεση ότι η μετεγκατάσταση της μονάδας επιβάλλεται για περιβαλλοντικούς λόγους βάσει της κείμενης νομοθεσίας και εφόσον έχει εκδοθεί σχετική απόφαση του αρμόδιου οργάνου, η οποία συνοδεύει την αίτηση υπαγωγής.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την παρ.9 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142)και από την παρ.28,29 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146).

5. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, είναι δυνατό να καθορίζονται κλάδοι του μεταποιητικού τομέα υψηλής προτεραιότητας. Στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις στους κλάδους αυτούς στις περιοχές Β, Γ, Δ και στη Θράκη παρέχεται επιπλέον επιχορήγηση πέντε (5) ποσοστιαίων μονάδων.

6. Επιχειρήσεις των περιπτώσεων ιθ' και κστ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2, που πραγματοποιούν επενδύσεις στις περιοχές Α και Β, υπάγονται στους όρους επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου, αφορολόγητων εκπτώσεων και αυξημένων αποσβέσεων του παρόντος νόμου που ισχύουν για την περιοχή Γ.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.8 του άρθρου 7 του Ν.2166/1993 (ΦΕΚ Α 137)

7. Στις επενδύσεις των επιχειρήσεων του εδαφίου (κ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 ανεξάρτητα από την περιοχή που πραγματοποιούνται, παρέχεται μόνο επιχορήγηση που ανέρχεται στο ποσό των 300.000 δρχ. για κάθε νόμιμη θέση στάθμευσης. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Με όμοιες αποφάσεις ορίζονται οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις υπαγωγής των επενδύσεων αυτών στις διατάξεις του νόμου αυτού.

8.α. Στις επιχειρήσεις της περίπτωσης κα' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 και στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις των περιπτώσεων ιε', ιστ', και ιζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 σε οποιαδήποτε περιοχή συμπεριλαμβανομένης της Α', παρέχεται επιχορήγηση 25 ποσοστιαίων μονάδων

στην περιοχή Α` και 35 ποσοστιαίων μονάδων στις λοιπές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της Θράκης. Τα ίδια ποσοστά επιχορήγησης παρέχονται και για τις επιχειρήσεις της περίπτωσης ιδ` της παραγράφου 1 του άρθρου 2, που πραγματοποιούν επενδύσεις σε οποιαδήποτε περιοχή, συμπεριλαμβανομένης και της Α`.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την περ.ια της παρ.9 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

9. Σε περίπτωση πραγματοποίησης επένδυσης από ανώνυμη εταιρεία ή Ε.Π.Ε. που προκύπτει από συγχώνευση επιχειρήσεων που λειτουργούσαν στο αντικείμενο τους τουλάχιστον επί 5ετία, δίδεται τον ελάχιστο απαιτούμενο παραγωγικό εξοπλισμό και δεν ανήκαν στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, παρέχονται πέντε (5) επιπλέον ποσοστιαίες μονάδες επιχορήγησης. Η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή μόνο για τις επιχειρήσεις των περιπτώσεων (α) και (β) της παραγράφου 1 του άρθρου 2.

10. Στις επενδύσεις των επιχειρήσεων της παρ. 4 του άρθρου 2 παρέχεται το ποσοστό επιχορήγησης της περιοχής Δ. Προκειμένου για μετεγκατάσταση των επιχειρήσεων της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 2 στις περιοχές που καθορίζονται με τις αποφάσεις του τελευταίου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 6, κατ` εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 2, έχει εφαρμογή η διάταξη της περίπτωσης α` της παρ. 4 του άρθρου 9, χωρίς τον περιορισμό της περιοχής από την οποία μετεγκαθίστανται και ως περιοχή μετεγκατάστασης θεωρείται η περιοχή Γ.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 31 του Ν. 2008/1992 (Α 16).

11. Για την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος νόμου επιχειρήσεων της παραγράφου 4 του άρθρου 2, που πραγματοποιούν παραγωγικές επενδύσεις, η σχετική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας εκδίδεται κατά παρέκκλιση των υπό στοιχεία (4) έως και (11) κριτηρίων της παραγράφου 2 του άρθρου 7."

Η υπαγωγή κατά τα ανωτέρω μπορεί να γίνει εφόσον οι προτεινόμενες για κάθε εξεταστική περίοδο επενδύσεις πληρούν τα κριτήρια βιωσιμότητας της παρ. 2 του άρθρου 7 και, επί πλέον, εφόσον συμβάλλουν, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, στη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων παραμεθόριων περιοχών και τη συγκράτηση πληθυσμών των περιοχών αυτών στον τόπο διαμονής τους".

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 31 του Ν. 2008/1992 (Α 16) και τροποποιήθηκε από την παρ.30 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146).

12. Στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και τις λοιπές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών του τουριστικού τομέα, που εγκαθίστανται και πραγματοποιούν επενδύσεις μέσα στις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.), όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος, παρέχεται η προβλεπόμενη στην περίπτωση β` της παραγράφου 1 του άρθρου 7 επιχορήγηση, προκειμένου για την ανέγερση και επέκταση ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων, καθώς και εγκαταστάσεων παροχής υπηρεσιών στήριξης του τουριστικού τομέα. Προκειμένου για επενδύσεις,

που προβλέπονται στην περίπτωση α` της παραγράφου 8 του άρθρου 9 του παρόντος, παρέχεται η προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή επιχορήγηση.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την περ.ιβ` της παρ.9 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

13. Στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, που πραγματοποιούν επενδύσεις εκσυγχρονισμού, σύμφωνα με την περίπτωση λβ` της παραγράφου 1 του άρθρου 2, παρέχεται επιχορήγηση 25 ποσοστιαίων μονάδων σε όλες τις περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της Α`".

Σημ.: όπως προστέθηκε με την περ.ιβ` της παρ.9 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142).

Άρθρο 10

Συμμετοχή του Δημοσίου στις επιχορηγούμενες επιχειρήσεις. Μεταβίβαση των δικαιωμάτων αυτού

Τα δικαιώματα του Δημοσίου από τη συμμετοχή σε επένδυση που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 1262/1982 μεταβιβάζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών σε τράπεζες επενδύσεων. Με όμοιες αποφάσεις καθορίζονται οι σχέσεις του Δημοσίου με τις τράπεζες αυτές, ο τρόπος συμμετοχής και γενικά όλα τα εκ συμμετοχής θέματα, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων του Εμπορικού Νόμου.

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

Άρθρο 11

Περιεχόμενο και έκταση του κινήτρου

1. Για επενδύσεις, που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς των επιχορηγήσεων του νόμου αυτού, παρέχεται επιδότηση του εκάστοτε κατά περίπτωση εφαρμοζόμενου επιτοκίου μεσομακροπρόθεσμων τραπεζικών δανείων, ομολογιακών δανείων εκδιδόμενων σε δημόσια εγγραφή ή δανείων από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, εφόσον έχουν ληφθεί για την πραγματοποίησή τους. " Το ποσοστό αυτό της επιδότησης είναι ίσο προς το ποσοστό επιχορήγησης που εγκρίθηκε και παρέχεται από την ανάληψη δόσεων του δανείου και μέχρι τέσσερα (4) έτη κατ` ανώτατο όριο, εκτός από τις επενδύσεις της περιοχής Δ`, που πραγματοποιούνται στις ειδικές ζώνες του άρθρου 3 παρ. 3 και τις επενδύσεις της περίπτωσης α` της παραγράφου 1 του άρθρου 9, που πραγματοποιούνται στις περιοχές Α`, Β`, Γ` και Δ`, για τις οποίες η επιδότηση επιτοκίου παρέχεται μέχρι έξι (6) έτη κατ` ανώτατο όριο. Σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης τόκων της περιόδου χάριτος η επιδότηση καταβάλλεται στη δανειοδοτούσα τράπεζα για μείωση καταβάλλεται στη δανειοδοτούσα τράπεζα για μείωση του δανείου που προήλθε από την κεφαλαιοποίηση". Για τον υπολογισμό του επιδοτούμενου τραπεζικού δανείου δεν λαμβάνεται υπόψη η αξία του οικοπέδου. Η επιδότηση του επιτοκίου παρέχεται εφ` όσον το επιτόκιο δεν επιδοτείται από άλλη πηγή. Κατ` εξαίρεση, προκειμένου για μεσομακροπρόθεσμα βιοτεχνικά και γεωργικά δάνεια που επιδοτούνται με χρέωση του κοινού λογαριασμού του ν. 128/1975 βάσει των οικείων

υπουργικών αποφάσεων, η επιδότηση επιτοκίου του παρόντος νόμου παρέχεται κατά τη διαφορά.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ. 12 του Ν. 2093/1992 (ΦΕΚ Α 181), και της περ.α`της παρ.10 του Ν.2234/1994 (Α 142).

Προκειμένου για επενδύσεις που πραγματοποιούνται στους νομούς Εβρου, Ροδόπης και Ξάνθης η επιδότηση επιτοκίου παρέχεται από την ανάληψη δόσεων του δανείου και μέχρι δέκα (10) έτη κατ' ανώτατο όριο. Σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης τόκων της περιόδου χάριτος η επιδότηση καταβάλλεται στη δανειοδοτούσα τράπεζα για μείωση του δανείου που προήλθε από την κεφαλαιοποίηση.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.9 του άρθρου 7 του Ν. 2166/1993 (ΦΕΚ Α 137)

Προκειμένου για τις επενδύσεις ύψους μεγαλύτερου των πέντε (5) δις δραχ. και μέχρι είκοσι πέντε (25) δις δραχ., οι οποίες επιχορηγούνται με το μέγιστο ποσό επιχορήγησης των τριών (3) δις δραχ., το παρεχόμενο ποσοστό της επιδότησης επιτοκίου είναι ίσο προς το τελικό ποσοστό επιχορήγησης που παρέχεται για το σύνολο της παραγωγικής επένδυσης και το οποίο προκύπτει από την αναλογία του παρεχόμενου μέγιστου ποσού επιχορήγησης των τριών (3) δις δραχ. προς το συνολικό ύψος της παραγωγικής επένδυσης".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την περ.α` παρ.31 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146).

2. Για να πραγματοποιηθεί η καταβολή επιδότησης επιτοκίου πρέπει να έχουν εκδοθεί τόσο η απόφαση ολοκλήρωσης της επένδυσης, όσο και η απόφαση έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας, καθώς και να έχουν τηρηθεί οι όροι της εγκριτικής απόφασης.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την περ.β`της παρ.10 του Ν.2234/1994 (Α 142).

3. Το ποσό επιδότησης επιτοκίου, που εισπράττει η επιχείρηση, μειώνει το ποσό των χρεωστικών τόκων, που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογιστούν τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται.

4. Η επιδότηση επιτοκίου δεν παρέχεται σε περιπτώσεις που η επένδυση υπάγεται στο καθεστώς των αφορολόγητων εκπτώσεων.

5. Σημ.: όπως προστέθηκε την περ.ε`της παρ.5 του άρθρ.1 του Ν.2234/1994 (Α 142), **Καταργήθηκε** με την παρ.25 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146).

6. Τα επιτόκια του υπολοίπου των δανείων των ναυτιλιακών εταιρειών λαϊκής βάσης επιδοτούνται μέχρι 8 ποσοστιαίες μονάδες και για διάστημα τεσσάρων (4) ετών, εφόσον έχουν προβεί σε αγορά και μετασκευή πλοίου για να αντικαταστήσουν άλλο που απωλέστηκε λόγω ναυαγίου και δεν έχουν υπαχθεί στο παρελθόν για καμία επένδυση τους σε αναπτυξιακό νόμο. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος καταβολής της επιδότησης.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την περ.γ`της παρ.10 του Ν.2234/1994 (Α 142).

Άρθρο 12

Περιεχόμενο και έκταση του κινήτρου

1. Παρέχονται εκπτώσεις από τα υποκείμενα σε φόρο εισοδήματος καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων του άρθρου 2 του νόμου αυτού, που είναι εγκατεστημένες ή μεταφέρονται ή ιδρύονται στις περιοχές Β, Γ και Δ του άρθρου 3 αυτού του νόμου, εφόσον πραγματοποιήσουν νέες παραγωγικές επενδύσεις σύμφωνα με το άρθρο 1 του παρόντος μέχρι την 31.12.2004.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ. 13 του ν. 2093/1992 (ΦΕΚ Α 181).

2. Τα ποσοστά των αφορολόγητων εκπτώσεων επί της αξίας των νέων παραγωγικών επενδύσεων που πραγματοποιούνται από την 1-7-1990, καθώς και τα ποσοστά των ετήσιων καθαρών κερδών, μέχρι τα οποία μπορεί να φθάσει η αφορολόγητη έκπτωση, κλιμακώνονται κατά περιοχή ως εξής:

α. Για όλες τις κατηγορίες επενδύσεων, πλην εκείνων που αναφέρονται στην επόμενη περίπτωση (β):

Περιοχές	Ποσοστό αφορολ. έκπτωσης επί της αξίας της επένδυσης	Ποσοστό ετήσιων κερδών μέχρι του οποίου μπορεί να η αφορολ. έκπτωση
A-B	60%	60%
Γ	75%	75%
Δ	90%	90%
Θράκη	100%	100%

β. Για τις επενδύσεις ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, ξενώνων, ενοικιαζομένων διαμερισμάτων και κατασκηνωτικών κέντρων (CAMPINGS).

Περιοχές	Ποσοστό αφορολ. έκπτωσης επί της αξίας της επένδυσης	Ποσοστό ετήσιων κερδών μέχρι του οποίου μπορεί να φθάσει
A-B	40%	60%
Γ	55%	75%
Δ	70%	90%
Θράκη	100%	100%

3. Σε περίπτωση που η επένδυση ή τμήμα αυτής έτυχε επιχορήγησης, η επένδυση αυτή δεν μπορεί να υπαχθεί στο καθεστώς των αφορολόγητων εκπτώσεων.

4. Για επενδύσεις που πραγματοποιούνται στη βιομηχανική περιοχή Ε.Τ.Β.Α. του νομού Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 3, παρέχεται το ευεργέτημα των αφορολόγητων εκπτώσεων, που ισχύει για τις επενδύσεις της περιοχής Β.

5. Για τις επιχειρήσεις της περίπτωσης (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 αυτού του νόμου, που πραγματοποιούν επενδύσεις στην περιοχή Β και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 3, ισχύει το καθεστώς των αφορολόγητων εκπτώσεων της περιοχής Γ.

Για τις επιχειρήσεις του άρθρου 2, που πραγματοποιούν στην περιοχή Α επενδύσεις των περιπτώσεων (α), (β), (γ), (δ) και (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 9, καθώς και για τις επιχειρήσεις της περίπτωσης (κβ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, που πραγματοποιούν επενδύσεις στην περιοχή Α, παρέχεται το ευεργέτημα των αφορολόγητων εκπτώσεων που ισχύει για την περιοχή Γ. Για τις ίδιες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στις περιοχές Β και Γ παρέχεται το ευεργέτημα των αφορολόγητων εκπτώσεων των περιοχών Γ και Δ αντίστοιχα.

Για τις επιχειρήσεις τεχνικών εταιρειών της περίπτωσης (κδ), ανεξαρτήτως της περιοχής στην οποία εδρεύουν, παρέχεται το ευεργέτημα των αφορολόγητων εκπτώσεων της περιοχής Β.

Για τις επιχειρήσεις των περιπτώσεων (ιδ) και (κα) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, καθώς και για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις αξιοποίησης ιαματικών πηγών, κέντρων θαλασσοθεραπείας, κέντρων τουρισμού υγείας, χιονοδρομικών κέντρων, συνεδριακών κέντρων, γηπέδων γκολφ και λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρινών), στην περιοχή Α', παρέχονται τα ποσοστά αφορολόγητων εκπτώσεων της περιοχής Γ'. Για τις ίδιες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στις λοιπές περιοχές παρέχονται τα ποσοστά αφορολόγητων εκπτώσεων της περιοχής Δ', πλην της Θράκης για την οποία παρέχονται τα ποσοστά της περιοχής αυτής.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.32 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146). Στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, που πραγματοποιούν επενδύσεις ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού τους, σύμφωνα με την περίπτωση (λβ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, σε οποιαδήποτε περιοχή συμπεριλαμβανομένης και της Α' παρέχονται τα ποσοστά αφορολόγητων εκπτώσεων της περιοχής Γ".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.33 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146).

6. Για τις μεταποιητικές επιχειρήσεις της περίπτωσης α της παραγράφου 1 του άρθρου 2, που είναι εγκατεστημένες στην περιοχή Α' και πραγματοποιούν επενδύσεις εκσυγχρονισμού του εξοπλισμού παραγωγής τους, παρέχεται το ευεργέτημα των αφορολόγητων εκπτώσεων της περιοχής Β', υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Οι επενδύσεις να αφορούν αποκλειστικά στον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού παραγωγής της μονάδας τηρουμένων των διατάξεων του π.δ/τος 84/1984 ή άλλων περιοριστικών διατάξεων που αφορούν την ίδρυση - επέκταση κ.λπ. βιομηχανιών και βιοτεχνιών στην περιοχή Α'.

β. ο εγκαθιστώμενος εξοπλισμός να είναι σύγχρονης τεχνολογίας.

γ. Με την επένδυση να μην προκαλείται πρόσθετη, σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση, επιβάρυνση του περιβάλλοντος.

δ. Υπαγωγή μιας επιχείρησης στα κίνητρα των αφορολόγητων εκπτώσεων για εκσυγχρονισμό ενός αυτοτελούς τμήματος της παραγωγικής μονάδας ή ενός αυτοτελούς τμήματος συγκεκριμένης παραγωγικής της διαδικασίας στην περίπτωση που η παραγωγική μονάδα διαθέτει περισσότερες παραγωγικές διαδικασίες, μπορεί να γίνει μόνο μετά την παρέλευση τριετίας από την ολοκλήρωση προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού στο ίδιο τμήμα της παραγωγικής μονάδας ή της ίδιας παραγωγικής διαδικασίας στην περίπτωση που η παραγωγική μονάδα διαθέτει περισσότερες παραγωγικές διαδικασίες, που έχει τύχει του κινήτρου αυτού ή κινήτρου επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου.

Η συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων ελέγχεται από Επιτροπή, που λειτουργεί στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, η οποία εκδίδει και τη σχετική βεβαίωση. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας καθορίζονται τα δικαιολογητικά και τα στοιχεία που πρέπει να υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας για την εφαρμογή αυτής της ρύθμισης".

Σημ.: όπως προστέθηκε με την περ. β` της παρ.11 του άρθρου 1 του Ν.2234/1994 (Α 142) και τροποποιήθηκε με την περ. α` παρ.34 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146)

Άρθρο 13

Προϋποθέσεις πραγματοποίησης αφορολόγητων εκπτώσεων

1. Οι αφορολόγητες εκπτώσεις του προηγούμενου άρθρου γίνονται με τις εξής προϋποθέσεις:

α. Υπολογίζονται με βάση τα καθαρά κέρδη που περιλαμβάνονται στην υποβαλλόμενη αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος και τα οποία προέρχονται από δραστηριότητες των επιχειρήσεων μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των κερδών της χρήσης που διανέμονται πραγματικά ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους ή τον επιχειρηματία.

β. Πραγματοποιούνται από τα κέρδη της διαχειριστικής χρήσης που έγινε η επένδυση. Αν δεν πραγματοποιηθούν κέρδη κατά τη διαχειριστική αυτή χρήση ή αν αυτά που πραγματοποιούνται δεν επαρκούν, η αφορολόγητη έκπτωση πραγματοποιείται από τα κέρδη των αμέσως επόμενων διαχειριστικών χρήσεων, μέχρι να καλυφθούν τα ποσοστά της αξίας των επενδύσεων που ορίζονται από το προηγούμενο άρθρο.

Αν η επιχείρηση σε μία διαχειριστική χρήση παραλείψει, ολικά ή μερικά, για οποιονδήποτε λόγο να ενεργήσει αφορολόγητες εκπτώσεις επενδύσεων στις λογιστικές διαφορές που δηλώνονται με την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος, δεν στερείται του δικαιώματος διενέργειας αφορολόγητων εκπτώσεων από τα κέρδη των επόμενων διαχειριστικών χρήσεων, για το ποσό επένδυσης που πραγματοποιήθηκε, στο οποίο παρέλειψε να ενεργήσει αφορολόγητες εκπτώσεις στη διαχειριστική αυτή χρήση.

γ. Εμφανίζονται με τη μορφή του αφορολόγητου αποθεματικού σε ξεχωριστούς λογαριασμούς στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης.

δ. Η επιχείρηση τηρεί λογιστικά βιβλία Γ' κατηγορίας του Π.Δ. 99/1977.

ε. Ειδικά για ανεγειρόμενα βιομηχανοστάσια και κτίρια, των οποίων οι εργασίες ανέγερσης διαρκούν πέραν της μίας διαχειριστικής περιόδου, παρέχεται η δυνατότητα σχηματισμού αφορολόγητης έκπτωσης από τα κέρδη της κάθε διαχειριστικής χρήσης για τις δαπάνες ανέγερσης που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο με την προϋπόθεση ότι, η επένδυση θα ολοκληρωθεί εντός πενταετίας από το χρόνο έναρξης αυτής.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.3 του άρθρου 6 του Ν.2166/1993 (ΦΕΚ Α 137)

2. Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του Κ.Φ.Σ., οι αφορολόγητες εκπτώσεις πραγματοποιούνται από τα καθαρά κέρδη που δηλώνονται με την αρχική δήλωση, αφού αφαιρεθούν οι απολήψεις.

3. Όταν η επιχείρηση έχει περισσότερες δραστηριότητες, οι αφορολόγητες εκπτώσεις πραγματοποιούνται από τα καθαρά κέρδη που προέρχονται από δραστηριότητες της επιχείρησης που υπάγονται στο νόμο αυτόν και ανεξάρτητα από την περιοχή στην οποία ασκούνται. Αν δεν είναι δυνατός ο λογιστικός προσδιορισμός των κερδών αυτών, γίνεται διαχωρισμός του συνόλου των κερδών της επιχείρησης με βάση τα ακαθάριστα έσοδα κάθε δραστηριότητας.

4. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν από τον επενδυτή τα στοιχεία τα απαραίτητα για τον έλεγχο του ύψους της επένδυσης και για το χρόνο πραγματοποίησης της αφορολόγητης έκπτωσης καθώς και τα πρόσθετα βιβλία που πρέπει να εμφανίσουν οι επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Α', Β' και Γ' κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. Με όμοιες αποφάσεις καθορίζονται επίσης οι διαδικασίες ελέγχου των επενδύσεων και στατιστικής παρακολούθησης των επιχειρήσεων που κάνουν χρήση των αφορολόγητων εκπτώσεων του νόμου αυτού.

Άρθρο 14

Φορολογία των εκπτώσεων

1. Η αφορολόγητη έκπτωση, που πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία:

α. Πουλήθηκαν τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πριν περάσουν πέντε χρόνια από τότε που αγοράσθηκαν, για το ποσό που η αφορολόγητη έκπτωση αντιστοιχεί στην αξία των πάγιων αυτών στοιχείων. Η διάταξη αυτή δε εφαρμόζεται, αν η επιχείρηση αντικαταστήσει τα πάγια στοιχεία που πουλήθηκαν μέσα σε έξι μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου που έγινε η πώληση με νέα πάγια στοιχεία ίσης τουλάχιστον αξίας, τα οποία συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις της παραγωγικής επένδυσης που ορίζει ο νόμος.

β. Θα γίνει διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού της αφορολόγητης έκπτωσης και για το ποσό που θα διανεμηθεί ή θα αναληφθεί.

γ. Διαλύεται η ατομική επιχείρηση ή η εταιρεία λόγω θανάτου του επιχειρηματία ή μέλους της εταιρείας.

2. Επίσης, η έκπτωση, που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 12 αυτού του νόμου, φορολογείται:

α. Σε περίπτωση αποχώρησης εταίρου, στο όνομα του, στο χρόνο αποχώρησης του και για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρεία.

β. Σε περίπτωση μεταβίβασης εταιρικής μερίδας, στο όνομα του μεταβιβάζοντος, στο χρόνο της μεταβίβασης και για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρεία.

γ. Σε περίπτωση ανάληψης της έκπτωσης από εταίρο ή τους κληρονόμους του στο όνομα του αναλαμβάνοντας, στο χρόνο της ανάληψης και για το ποσό που αναλαμβάνεται απ' αυτόν.

δ. Σε περίπτωση θανάτου ενός εταίρου και εφόσον η εταιρεία συνεχίζεται νόμιμα μόνο μεταξύ των λοιπών εταίρων, στο όνομα του κληρονόμου και για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του θανόντος στην εταιρεία.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται ανάλογα και στις αφορολόγητες κρατήσεις όλων των μέχρι σήμερα αναπτυξιακών νόμων και σε υποθέσεις, οι οποίες εκκρεμούν στις φορολογικές αρχές.

4. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης του ανεγειρόμενου βιομηχανοστασίου ή κτιρίου εντός της προθεσμίας που ορίζεται από τις διατάξεις της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 13, η επιχείρηση υποχρεούται στην υποβολή συμπληρωματικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για κάθε οικονομικό έτος και για το μέρος των κερδών που απηλλάγησαν της φορολογίας λόγω σχηματισμού της αφορολόγητης έκπτωσης,

Οι πιο πάνω δηλώσεις θεωρούνται εκπρόθεσμες και οι υπόχρεοι, που υποβάλλουν αυτές ή δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν ανακριβείς, υπόκεινται σε πρόσθετο φόρο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του ν.δ. 3323/1955. Το συνολικό ποσό φόρου εισοδήματος και πρόσθετου φόρου, που οφείλεται με βάση τη δήλωση της παραγράφου αυτής, καταβάλλεται σε πέντε (5) ίσες μηνιαίες δόσεις από τις οποίες, η μεν πρώτη με την υποβολή της δήλωσης, οι δε υπόλοιπες τέσσερις, την τελευταία εργάσιμη ημέρα των τεσσάρων επόμενων από την υποβολή της δήλωσης μηνών."

Σημ.: όπως ηπαρ.4 προστέθηκε με την παρ.4 του άρθρου 6 του Ν.2166/1993 (ΦΕΚ Α 137)

Άρθρο 15

Περιεχόμενο και έκταση του κινήτρου

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

1. Οι αυξημένες αποσβέσεις του παρόντος νόμου ισχύουν για παραγωγικές επενδύσεις του άρθρου 1 που θα πραγματοποιήσουν οι επιχειρήσεις του άρθρου 2 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2004.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την περ.α`παρ.35 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146)

2. Οι συντελεστές των τακτικών αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων του άρθρου 2, που ισχύουν κάθε φορά. αυξάνονται, όταν πρόκειται για πάγια περιουσιακά στοιχεία που θα αποκτηθούν μέσα στην έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, ανάλογα με τις περιοχές των παραγράφων 1 και 5 του άρθρου 3 αυτού του νόμου, στην οποία εγκαθίστανται και ανάλογα με τις βάρδιες εργασίας, κατά τα πιο κάτω ποσοστά:

Περιοχή	α΄ βάρδια	β΄ βάρδια	γ΄ βάρδια
A		20%	40%
B	20%	40%	80%
Γ	35%	70%	120%
Δ	50%	100%	150%

Για τις επιχειρήσεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 εδ. γ αυτού του νόμου και με την επιφύλαξη της παρ. 5 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου, εκτός των μεταλλευτικών επιχειρήσεων των περιοχών Α και Δ, στις οποίες ισχύει το καθεστώς των περιοχών αυτών, ισχύει το καθεστώς της περιοχής Γ, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασης.

Για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης ιαματικών πηγών, τα κατασκηνωτικά κέντρα (campings) και τα κέντρα χειμερινού τουρισμού ισχύουν οι παραπάνω συντελεστές α΄ βάρδιας.

3. Για την εφαρμογή της παραπάνω παραγράφου απαιτείται:

α) Απασχόληση στη δεύτερη βάρδια αριθμού εργατών που αναλογεί σε μέσο ετήσιο ποσοστό ίσο τουλάχιστον προς το ήμισυ (50%) αυτών που απασχολούνται στην πρώτη βάρδια και εφόσον απασχολεί και τρίτη βάρδια, απασχόληση στη δεύτερη και τρίτη βάρδια αριθμού εργατών που αναλογεί σε μέσο ετήσιο ποσοστό ίσο τουλάχιστον προς τα τέσσερα πέμπτα (80%) αυτών που απασχολούνται στην πρώτη βάρδια, ή

β) ετήσια κατανάλωση ενέργειας για τη λειτουργία της δεύτερης βάρδιας ίση τουλάχιστον με το 50% της ετήσιας καταναλισκόμενης ενέργειας για τη λειτουργία της πρώτης βάρδιας και εφόσον λειτουργεί και τρίτη βάρδια ετήσια κατανάλωση ενέργειας για τη λειτουργία της δεύτερης και τρίτης βάρδιας σε ποσότητα που αναλογεί τουλάχιστον στο 80% της ετήσιας καταναλισκόμενης ενέργειας για τη λειτουργία της πρώτης βάρδιας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Βιομηχανίας, Ενέργειας και

Τεχνολογίας καθορίζονται τα απαραίτητα στοιχεία και διαδικασίες για τον τρόπο εφαρμογής του εδαφίου αυτού, η εφαρμογή του οποίου αρχίζει την 1.1.1993.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ. 14 του Ν. 2093/1992 (ΦΕΚ Α 181).

4. Δαπάνες κατασκευής και βελτίωσης κτιρίων και εγκαταστάσεων χρησιμοποιούμενων για την αναψυχή και τη συνεστίαση των εργατών και υπαλλήλων των επιχειρήσεων, καθώς και δαπάνες για μελέτες εργονομίας και για μέτρα προστασίας των εργαζομένων, πραγματοποιούμενες στα χρονικά πλαίσια της παραγράφου 1 του παρόντος, τυγχάνουν απόσβεσης 100% κατά το πρώτο έτος της επένδυσης ανεξαρτήτως περιοχής.

5. Δαπάνες για έργα τέχνης Ελλήνων καλλιτεχνών, τα οποία φιλοτεχνούνται, κατασκευάζονται ή αγοράζονται μετά τη δημοσίευση του παρόντος και ενσωματώνονται ή τοποθετούνται στα κτίρια των επιχειρήσεων (π.χ. αγάλματα, ψηφιδωτά, τοιχογραφίες, κ.λπ.), τυγχάνουν απόσβεσης 100% κατά το πρώτο έτος της επένδυσης ανεξάρτητα από την περιοχή, εάν η αξία τους δεν υπερβαίνει το 3% της αξίας του κτιρίου στο οποίο ενσωματώνονται ή τοποθετούνται μόνιμα. Το τυχόν επιπλέον του 3% ποσό υπόκειται σε απόσβεση με τους συνήθεις κανόνες. Τα ενσωματωμένα στο κτίριο έργα τέχνης δεν μπορούν να αφαιρεθούν πριν από την παρέλευση 10ετίας ή την κατεδάφιση του κτιρίου.

6. Για τον υπολογισμό των τακτικών και πρόσθετων αποσβέσεων, αφαιρείται από την αξία κτήσης των πάγιων στοιχείων το ποσό των δωρεάν επιχορηγήσεων που λαμβάνει η επιχείρηση από το Δημόσιο.

Άρθρο 16

Φορολογική μεταχείριση των αυξημένων αποσβέσεων

Στην περίπτωση που τα βιβλία της επιχείρησης κριθούν ανειλικρινή, γίνεται εξωλογιστικός προσδιορισμός των καθαρών κερδών της χρήσης και οι πρόσθετες αποσβέσεις που διενεργήθηκαν μέσα στη χρήση μειώνουν τα εξωλογιστικώς προσδιοριζόμενα κέρδη.

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

Άρθρο 17

Λύση διαφορών

Για σοβαρές, κατά την εκτίμηση της κεντρικής γνωμοδοτικής επιτροπής, επενδύσεις, μπορεί η εγκριτική απόφαση να ορίζει, ότι διαφορές οι οποίες αναφέρονται στην ερμηνεία ή σε ενδεχόμενα κενά της εγκριτικής πράξης λύνονται με τριμελή διαιτησία εσωτερικού, όπως ορίζεται στην εγκριτική πράξη.

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

Άρθρο 18

Επιστροφή επιχορήγησης που έχει καταβληθεί

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

1. Επιχειρήσεις των οποίων επενδύσεις έχουν υπαχθεί στο νόμο αυτόν ή στο ν. 1262/1982, εφόσον από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης υπαγωγής και πριν παρέλθει δεκαετία από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης, παύσουν για οποιονδήποτε λόγο να λειτουργούν ή μεταβιβάσουν αναγκαστικά πάγια περιουσιακά στοιχεία που είχαν συμπεριληφθεί στην επένδυση ή μεταβιβάσουν αναγκαστικά ή οι μέτοχοι ή οι εταίροι αυτών μεταβιβάσουν αναγκαστικά μετοχές ή εταιρικά μερίδια πέραν ενός ποσοστού που θα καθοριστεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ή μειώσουν το εταιρικό τους κεφάλαιο χωρίς η μείωση να επιβάλλεται από την κείμενη νομοθεσία, η απόφαση υπαγωγής της επένδυσής τους θεωρείται αυτοδικαίως ως μηδέποτε εκδοθείσα και η καταβληθείσα επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου καθίσταται ολικά ή μερικά αμέσως απαιτητή, η δε επιχείρηση υποχρεούται σε άμεση επιστροφή των ως άνω ποσών εισπραττομένων κατά τις διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων. Προκειμένου περί μεταβιβάσεως μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, η υποχρέωση για άμεση επιστροφή των ως άνω ποσών επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου βαρύνει εις ολόκληρον και τους μετόχους ή εταίρους που μεταβίβασαν μετοχές ή μερίδιά τους. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας προσδιορίζονται οι περιπτώσεις για τις οποίες καθίσταται αμέσως απαιτητό το σύνολο της καταβληθείσας επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου, καθώς και εκείνες για τις οποίες καθίσταται αμέσως απαιτητό συγκεκριμένο τμήμα της.

Σε περίπτωση που, μέσα στο διάστημα, που καθορίζεται στο πρώτο εδάφιο, η επιχείρηση μεταβιβάσει εκούσια πάγια περιουσιακά στοιχεία που είχαν συμπεριληφθεί στην επένδυση ή εκμισθώσει εν όλω ή εν μέρει την υπαχθείσα στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή του ν. 1262/1982 επένδυση, υποχρεούται σε μερική ή ολική επιστροφή της επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδεται μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής του νόμου αυτού.

Επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις αυτού του νόμου ή του ν. 1262/1982 μπορούν, μέσα στο διάστημα που καθορίζεται στο πρώτο εδάφιο, να μεταβιβάσουν εκουσίως κατά κυριότητα ή επικαρπία ή οι μέτοχοι ή οι εταίροι αυτών να μεταβιβάσουν εκούσια μετοχές ή εταιρικά μερίδια πέραν του ποσοστού που θα καθοριστεί με την προβλεπόμενη στο πρώτο εδάφιο της παρούσας απόφαση ή να μεταβάλουν τη νομική μορφή τους ή να μεταβιβάσουν εκουσίως πάγια περιουσιακά στοιχεία που είχαν συμπεριληφθεί στην επένδυση και τα οποία θα αντικαταστήσουν μέσα σε έξι (6) μήνες, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδεται μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής. Η πραγματοποίηση των παραπάνω πράξεων μπορεί να γίνεται μετά από την υποβολή της σχετικής αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία, με αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης και δεν δεσμεύει την κρίση της γνωμοδοτικής επιτροπής ούτε την απόφαση της Διοίκησης σχετικά με την έγκριση ή μη του αιτήματος. Σε περίπτωση πραγματοποίησης των ως άνω πράξεων για τις οποίες το σχετικό αίτημα απορρίπτεται, επιστρέφεται ολικά ή μερικά η καταβληθείσα επιχορήγηση και επιδότηση επιτοκίου, στη δε απορριπτική απόφαση προσδιορίζεται το ακριβές ύψος του επιστρεφόμενου ποσού. Προκειμένου περί μεταβιβάσεως μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, η υποχρέωση για επιστροφή των ως άνω ποσών της επιχορήγησης και

επιδότησης επιτοκίου βαρύνει εις ολόκληρον και τους μετόχους ή εταίρους που μεταβίβασαν μετοχές ή μερίδιά τους.

Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής καθορίζονται και οι ειδικότεροι όροι που πρέπει να τίθενται στις αποφάσεις υπαγωγής των επενδύσεων στις διατάξεις του παρόντος νόμου σχετικά με το αμεταβίβαστο είτε του συνόλου των μετοχών ή εταιρικών μεριδίων είτε αυτών που αντιστοιχούν στο ποσό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή στην επένδυση, ανάλογα με την πολυμετοχική ή μη σύνθεση του κεφαλαίου της εταιρείας φορέα της επένδυσης και τη σχέση του ποσού της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση προς το κεφάλαιο της εταιρείας.

Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής που σχετίζονται με τη μεταβίβαση μετοχών δεν έχουν εφαρμογή για τις επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες ή εισάγονται στο Χρηματιστήριο από της εισαγωγής των τίτλων τους σε αυτό και για όσο διάστημα είναι εισηγμένοι. Επίσης, οι συνέπειες της παραγράφου αυτής δεν επέρχονται στις περιπτώσεις μεταβιβάσεων λόγω κληρονομικής διαδοχής.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων, επενδύσεις των οποίων έχουν υπαχθεί στα κίνητρα επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου του παρόντος νόμου ή του ν. 1262/1982 και οι οποίες καταστράφηκαν μερικά ή ολικά από πυρκαγιά, πλημμύρο ή άλλα φυσικά φαινόμενα, είτε κατά το στάδιο υλοποίησής τους είτε μέσα στη δεκαετία από τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης, μη εφαρμοζομένων για τις περιπτώσεις αυτές των λοιπών ρυθμίσεων της παραγράφου αυτής. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι υποχρεώσεις των παραπάνω επιχειρήσεων σε περίπτωση που υποβάλλουν νέα αίτηση υπαγωγής επένδυσης που σχετίζεται με την αποκατάσταση της καταστραφείσας επένδυσής τους".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.12 του άρθρ.1 Ν.2234/1994 (Α 142), αντικαταστάθηκε πάλι από την παρ.36 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146).

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται ο τρόπος και οι λεπτομέρειες του ελέγχου της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου και της πράξης υπαγωγής στις διατάξεις του των επιχειρήσεων που έχουν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί ή με οποιονδήποτε τρόπο ενισχυθεί, βάσει των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Άρθρο 19

Αφορολόγητες εκπτώσεις για χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την περ.α` της παρ.37 άρθρ.58 Ν.2324/1995 (Α 146) και **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

1. Στις επιχειρήσεις του άρθρου 2 που αποκτούν τη χρήση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1665/1986, όπως ισχύει και υπό την προϋπόθεση ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης ορίζεται ότι μετά τη λήξη της μίσθωσης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης, είτε η χρήση του εξοπλισμού αυτού συνδυάζεται με επένδυση που υπάγεται στις διατάξεις επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου του παρόντος νόμου είτε όχι, παρέχεται επιδότηση υπολογιζόμενη επί της

αξίας κτήσης από την εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης του ενοικιαζόμενου εξοπλισμού. Το παρεχόμενο ποσοστό της επιδότησης είναι ίσο προς το ποσοστό επιχορήγησης που θα ελάμβανε η επιχείρηση εάν είχε αγοράσει τον εξοπλισμό αυτόν και υπάγονταν στις διατάξεις των άρθρων 1 έως και 9 του παρόντος. Για τον προσδιορισμό του ποσοστού της επιδότησης, προκειμένου για χρήση εξοπλισμού αξίας μεγαλύτερης των πέντε (5) και μέχρι είκοσι πέντε (25) δισ. δρχ., έχουν ανάλογη εφαρμογή τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 11.

Η καταβολή της επιδότησης αρχίζει μετά την εγκατάσταση του μισθωμένου εξοπλισμού και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 5, στις περιπτώσεις δε που η χρήση του εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση συνδυάζεται και με επένδυση που υπάγεται στις διατάξεις επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου του παρόντος νόμου, η καταβολή της επιδότησης για το μισθωμένο εξοπλισμό αρχίζει μετά και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Η επιδότηση καταβάλλεται μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος από την επιχείρηση σε δόσεις, καθεμία εκ των οποίων υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσεως του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στην εκάστοτε καταβαλλόμενη δόση του μισθώματος. Σε περίπτωση που η σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπει καταβολή των δόσεων του μισθώματος σε διαστήματα μικρότερα του τριμήνου, η καταβολή της επιδότησης γίνεται ανά τρίμηνο.

Η επιδότηση του παρόντος άρθρου παρέχεται μόνο για την απόκτηση της μέχρι πέντε (5) δισ. δρχ. και προκειμένου για μεταποιητικές επιχειρήσεις μέχρι είκοσι πέντε (25) δισ. δρχ.. Στις περιπτώσεις που η χρήση του ενοικιαζόμενου εξοπλισμού συνδυάζεται και με επένδυση που υπάγεται στις διατάξεις επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου του παρόντος νόμου, η επιδότηση παρέχεται για την αξία εκείνη του εξοπλισμού, η οποία αθροιζόμενη με το ύψος της επένδυσης συμπληρώνει το ποσό των πέντε (5) δισ. δρχ. ή είκοσι πέντε (25) δισ. περίπτωση.

Τα ποσά των δόσεων της επιδότησης που εισπράττει η επιχείρηση μειώνουν το ποσό των δαπανών που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογιστούν τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται.

Για την εφαρμογή του κινήτρου της επιδότησης της παραγράφου αυτής ισχύουν ανάλογα οι ρυθμίσεις των άρθρων 1 έως και 23 του παρόντος, που αφορούν στην υποβολή της αίτησης υπαγωγής και τα απαιτούμενα γι' αυτήν δικαιολογητικά, στο ελάχιστο ύψος, στην έναρξη, στην αξιολόγηση, στην έγκριση και έκδοση των αποφάσεων υπαγωγής, ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, στον επιπρότιπο έλεγχο και τα όργανα ελέγχου, καθώς και στην επιστροφή της καταβληθείσας επιδότησης.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του κινήτρου της παραγράφου αυτής.

2. Οι επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου και με την ίδια ως άνω προϋπόθεση μπορούν να κάνουν χρήση του κινήτρου των αφορολόγητων εκπτώσεων των άρθρων 12, 13 και 14 ή του ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού του άρθρου 22 του ν. 1828/1989, επί της αξίας κτήσης από την εταιρεία

χρηματοδοτικής μίσθωσης του χρησιμοποιούμενου από τις επιχειρήσεις αυτές καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

Σε περίπτωση που η επιχείρηση μετά τη λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αποκτά την κυριότητα του εξοπλισμού, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της περίπτωσης (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 14.

3. Επιχείρηση που έτυχε του κινήτρου της επιδότησης της παραγράφου 1 του παράνοτος άρθρου δεν μπορεί να εφαρμόσει το κίνητρο των αφορολόγητων εκπτώσεων ή του ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού της προηγούμενης παραγράφου 2, για τη χρήση με χρηματοδοτική μίσθωση του ίδιου εξοπλισμού.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 9 και 10 του άρθρου 6 του ν. 1665/1986, όπως ισχύει, καταργούνται.

Άρθρο 20

Σχηματισμός ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού επενδύσεων

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

1. Τα ποσοστά των συνολικών αδιανέμητων καθαρών κερδών, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 22 του ν. 1828/1989 (ΦΕΚ 2 Α'), αυξάνονται από 25% και 35%, στην μεν περιοχή Α σε 30% και 40% αντίστοιχα, στις δε λοιπές εκτός της Α περιοχές, σε 40% και 50% αντίστοιχα. Τα αυξημένα ποσοστά, δηλαδή 40% για την περιοχή Α και 50% για τις λοιπές περιοχές, εφαρμόζονται και α) για τις επενδύσεις του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 1, β) για τις επενδύσεις της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και γ) για τις επενδύσεις που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις της περίπτωσης (κβ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ. 15 του ν. 2093/1992 (ΦΕΚ Α 181).

"Τα ποσοστά που ισχύουν για τις εκτός της Α περιοχές εφαρμόζονται και για τις επιχειρήσεις των περιπτώσεων α', γ' και ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του παρόντος, που είναι εγκατεστημένες ή εγκαθίστανται και πραγματοποιούν επενδύσεις στη βιομηχανική περιοχή Θεσσαλονίκης και στην επαρχία Θεσσαλονίκης και στην επαρχία Θεσσαλονίκης και νομού Θεσσαλονίκης.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.17 άρθρ.13 Ν.2459/1997 (Α 17)

Ειδικά για τις επιχειρήσεις που εισάγονται για πρώτη φορά στο Χρηματιστήριο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τα ποσοστά αυτά αυξάνονται κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες και ισχύουν από το έτος εισαγωγής τους στο Χρηματιστήριο.

Τα νέα αυτά ποσοστά εφαρμόζονται για τις χρήσεις 1990 έως 1993 (οικονομικά έτη 1991 έως 1994) για το σχηματισμό ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί σε παραγωγικές επενδύσεις του

άρθρου 1 του παρόντος νόμου ύψους μεγαλύτερου τουλάχιστον κατά 30% του σχηματιζόμενου αποθεματικού, οι οποίες θα αρχίσουν μέσα στα έτη 1991 έως 1994 αντίστοιχα και θα ολοκληρωθούν εντός τριετίας από το σχηματισμό του αφορολόγητου αποθεματικού.

Ως αδιανέμητα καθαρά κέρδη για τον υπολογισμό των απαλλασσόμενων του φόρου εισοδήματος κερδών, λαμβάνονται για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία και εμφανίζονται στον ισολογισμό, μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, των κερδών που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους των προσωπικών εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης ή του επιχειρηματία που ασκεί ατομικά την επιχείρησή του.

Εξαιρετικά, για τις εταιρίες της περίπτωσης κδ` της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 1892/1990 οι οποίες τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του ΚΒΣ, ως αδιανέμητα κέρδη λαμβάνεται το υπόλοιπο των τεκμαρτών κερδών που προσδιορίζονται με βάση το άρθρο 34 του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α`) και το οποίο προκύπτει μετά την αφαίρεση από αυτά τακτικού αποθεματικού και των διανεμομένων ή αναλαμβανομένων κερδών κατά το μέρος που προέρχονται από τα τεκμαρτά κέρδη.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.18 άρθρ.13 Ν.2459/1997 (Α 17)

Προκειμένου για επιχειρήσεις που έχουν και άλλο κλάδο εκμετάλλευσης που δεν αναφέρεται στις διατάξεις του άρθρου 2 του παρόντος νόμου (μικτές επιχειρήσεις), για τον υπολογισμό της αφορολόγητης έκπτωσης λαμβάνονται τα αδιανέμητα κέρδη που προέρχονται και από τον άλλο κλάδο. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 22 του Ν. 1828/ 1989, όπως αυτό συμπληρώνεται με την επόμενη παράγραφο 2.

2. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 22 του Ν. 1828/1989, όπως ισχύει, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Προκειμένου για Ανώνυμη Εταιρεία, εάν πριν από την πάροδο 10 (δέκα) ετών από την κεφαλαιοποίηση των παραπάνω αποθεματικών διαλυθεί η εταιρεία ή μειωθεί το μετοχικό της κεφάλαιο, με σκοπό την επιστροφή των αποθεματικών στους μετόχους, τα κεφαλαιοποιηθέντα αποθεματικά δεν λογίζονται φορολογικώς ως καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο και φορολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τη φορολογία εισοδήματος κατά το χρόνο της διάλυσης της εταιρείας ή της μείωσης του μετοχικού της κεφαλαίου. Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται αν η εταιρεία διαλυθεί με σκοπό τη συγχώνευση της με άλλη επιχείρηση και την ίδρυση νέας ανώνυμης εταιρείας ή σε περίπτωση εξαγοράς ή απορρόφησης της από άλλη ανώνυμη εταιρεία.

Προκειμένου για προσωπική εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, αν πριν από την πάροδο δέκα (10) ετών από την κεφαλαιοποίηση των πιο πάνω αποθεματικών διαλυθεί η εταιρεία ή μειωθεί το εταιρικό της κεφάλαιο, με σκοπό την επιστροφή των αποθεματικών στους εταίρους, τα κεφαλαιοποιηθέντα αποθεματικά προστίθενται στα κέρδη της εταιρείας που πραγματοποιούνται στο χρόνο της διάλυσης ή μείωσης του κεφαλαίου της και φορολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις

που ισχύουν για τη φορολογία εισοδήματος κατά το χρόνο της διάλυσης της εταιρείας ή της μείωσης του εταιρικού της κεφαλαίου. Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται αν η εταιρεία διαλυθεί με σκοπό τη συγχώνευση ή μετατροπή της με άλλη επιχείρηση και την ίδρυση ανώνυμης εταιρείας ή άλλης εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή σε περίπτωση εξαγοράς ή απορρόφησης της από ανώνυμη εταιρεία.

Άρθρο 21 **Φορολογικά κίνητρα εμπορικών επιχειρήσεων**

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 της απόφασης 1055503/10177/Β00 12/ΠΟΛ. 1119/10. 5.89 των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 388/ Β/89), που κυρώθηκε με το άρθρο 11 του ν. 1882/1990, αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Απαλλάσσεται της φορολογίας εισοδήματος ποσό μέχρι και είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των συνολικών αδιανέμητων καθαρών κερδών των εμπορικών επιχειρήσεων των χρήσεων 1990 έως 1993 (οικονομικά έτη 1991 έως 1994), που δηλώνονται με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, για το σχηματισμό ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού, με σκοπό να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση επενδύσεων, που αναφέρονται στην παράγραφο 2 της παρούσας, διπλάσιας αξίας από τα ποσά του σχηματιζόμενου αφορολόγητου αποθεματικού και οι οποίες θα αρχίσουν μέσα στα έτη 1991 έως 1994 αντίστοιχα και θα ολοκληρωθούν εντός τριετίας από το σχηματισμό του αφορολόγητου αποθεματικού. Ειδικά για τις επιχειρήσεις που εισάγονται για πρώτη φορά στο Χρηματιστήριο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το πιο πάνω ποσοστό των συνολικών αδιανέμητων καθαρών κερδών ορίζεται στο τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) και ισχύει από το έτος εισαγωγής τους στο Χρηματιστήριο".

2. Για τις εμπορικές γενικά επιχειρήσεις, καθώς και τις διαμεταφορικές επιχειρήσεις που θα πραγματοποιήσουν παραγωγικές επενδύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 του παρόντος νόμου στο μεταποιητικό τομέα, απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος αδιανέμητα κέρδη με βάση τα ποσοστά που προβλέπονται από την παράγραφο 1 του άρθρου 20 του παρόντος νόμου. Κατά τα λοιπά, οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 8 του άρθρου 22 του ν. 1828/1989 εφαρμόζονται ανάλογα και στις επιχειρήσεις της παραγράφου αυτής που θα σχηματίσουν ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό για παραγωγικές επενδύσεις.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 35 παρ. 3 του Ν. 1947/1991 (Α` 70).

3. Στην παράγραφο 3 της απόφασης 1055503/10177/Β0012/ΠΟΛ. 1119/10.5.89 των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 388/Β/ 89), που κυρώθηκε με το άρθρο 11 του ν. 1882/1990, όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

Οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 22 του ν. 1828/1989 εφαρμόζονται ανάλογα και στις επιχειρήσεις της παρούσας απόφαση.

Άρθρο 22

Μέριμνα για την έκδοση αδειών εγκατάστασης

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

1. Όλες οι άδειες εγκατάστασης, που απαιτούνται από την ισχύουσα νομοθεσία για την εγκατάσταση, επέκταση ή εκσυγχρονισμό βιομηχανικών, βιοτεχνικών και κάθε είδους ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και αποθηκών, χορηγούνται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας. Η υπηρεσία αυτή μεριμνά για την εξασφάλιση όλων των ειδικών αδειών ή εγκρίσεων ή για τη διατύπωση γνώμης από οποιονδήποτε φορέα του δημόσιου τομέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 1, 2, 3 και 4 του Ν. 1360/1983.

2. Κάθε διάταξη, που αντίκειται στις ρυθμίσεις της προηγούμενης παραγράφου, καταργείται.

3. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Γεωργίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, Πολιτισμού και Τουρισμού μπορεί να ρυθμίζεται λεπτομερέστερα η εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 23

Μεταβατικές διατάξεις

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

1. Επενδύσεις, που μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 1262/1982 ή έχουν εγκριθεί, αλλά η εγκριτική πράξη υπαγωγής τους δεν έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθώς και εκείνες για τις οποίες έχει γνωμοδοτήσει η αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή του άρθρου 8 του νόμου αυτού πριν την 16.2.1990 και με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, διέπονται από τις διατάξεις του Ν. 1262/1982.

2. Επενδύσεις, εκτός των περιπτώσεων της προηγούμενης παραγράφου, που υποβλήθηκαν για υπαγωγή τους στις διατάξεις του Ν. 1262/1982 μέχρι 31.12.1989 και έχουν, μέχρι την 25.6.1990, πραγματοποιήσει επενδυτικά έργα που αντιστοιχούν στο 30% τουλάχιστον του κόστους της παραγωγικής επένδυσης που έχει υποβληθεί με την αίτηση υπαγωγής, εξετάζονται για την υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος νόμου, με βάση τα παρεχόμενα από το Ν. 1262/1982 ποσοστά επιχορήγησης και, αν εγκριθούν, ως ημερομηνία υποβολής της αίτησης θεωρείται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης τους στο Ν. 1262/1982. Για τις επενδύσεις αυτές δεν ισχύει το ελάχιστο ύψος παραγωγικής επένδυσης για την υπαγωγή στο νόμο που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 1.

Οι επενδυτές, που έχουν πραγματοποιήσει το ελάχιστο ύψος επενδυτικών έργων σύμφωνα με τα παραπάνω, υποχρεούνται να υποβάλουν στην υπηρεσία που έχουν καταθέσει την αίτηση υπαγωγής της επένδυσης τους και μέσα σε (τριάντα) 30 ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, σχετική προς τούτο υπεύθυνη δήλωση, η οποία θα συνοδεύεται με τα επικυρωμένα αντίγραφα των παραστατικών πραγματοποιήσεων των αντιστοίχων δαπανών. Ταυτόχρονα υποβάλλονται και όλα τα

πρόσθετα στοιχεία που είναι αναγκαία για την υπαγωγή της επένδυσης στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Σε περίπτωση διαπίστωσης, κατά τη διενέργεια των ελέγχων προόδου των επενδυτικών έργων που προβλέπονται από την παράγραφο 5 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου, ότι δεν έχουν πραγματοποιηθεί τα παραπάνω επενδυτικά έργα μέχρι την 25.6.1990, όπως δηλώθηκε ανακαλείται η έγκριση υπαγωγής της επένδυσης στις διατάξεις του παρόντος νόμου και επιστρέφεται η τυχόν μεταταβληθείσα επιχορήγηση.

Επενδύσεις, που υποβλήθηκαν για υπαγωγή τους στο νόμο 1262/1982 μετά την 31.12.1989 καθώς και επενδύσεις που υποβλήθηκαν πριν την ημερομηνία αυτήν εάν δεν έχουν πραγματοποιήσει εμπρόθεσμα τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια επενδυτικά έργα, επανυποβάλλονται μέχρι 31.10.1990 και εξετάζονται για την υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος νόμου και, αν εγκριθούν, ως ημερομηνία υποβολής της αίτησης θεωρείται η ημερομηνία υποβολής της αρχικής αίτησής τους. Επανυποβολή της αίτησης απαιτείται επίσης στην περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής της υπεύθυνης δήλωσης και των πρόσθετων στοιχείων που προβλέπονται στα προηγούμενα εδάφια.

Επενδύσεις που δεν θα επανυποβληθούν μέχρι 31/10/1990 θεωρούνται ότι ουδέποτε υποβλήθηκαν.

Οι διαδικασίες υπαγωγής των επενδύσεων της παραγράφου αυτής στις διατάξεις του παρόντος νόμου, θα ολοκληρωθούν οπωσδήποτε μέχρι την 31.3.1991.

3. Κατ' εξαίρεση, οι επενδύσεις της προηγούμενης παραγράφου 2. που δεν θα επανυποβληθούν, μπορεί να υπαχθούν στο καθεστώς των φορολογικών κινήτρων των άρθρων 12, 13 και 14 η εφαρμογή των οποίων ανατρέχει στην ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής των επενδύσεων αυτών στις διατάξεις του Ν. 1262/1982.

Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής πρέπει ο επενδυτής, με δήλωσή του, που υποβάλλεται στην αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία μέχρι 31.10.1990, να παραιτηθεί από την αίτηση υπαγωγής της επένδυσης του στα κίνητρα επιχορήγησης και επιδότησης επιτοκίου του παρόντος νόμου.

Μετά την υποβολή της παραπάνω δήλωσης, η αρμόδια υπηρεσία υποχρεούται να εκδώσει σχετική βεβαίωση για την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής της επένδυσης στις διατάξεις του Ν. 1262/1982 και για τα λοιπά αναγκαία στοιχεία αυτής. Η βεβαίωση αυτή υποβάλλεται από τον επενδυτή στην αρμόδια για τη φορολογία του Δ.Ο.Υ. το αργότερο μέχρι τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης, κατά την οποία αρχίζει ο σχηματισμός του αποθεματικού της αφορολόγητης έκπτωσης.

4. Αιτήσεις επενδύσεων που, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, έχουν υποβληθεί για υπαγωγή τους στις διατάξεις του Ν. 1262/1982 σύμφωνα με τις περιπτώσεις (ι) και (ιζ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου, θα εξετασθούν για υπαγωγή τους στα κίνητρα των αποφάσεων που θα εκδοθούν σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 1880/1990 (ΦΕΚ 39Α) και, αν εγκριθούν, ως

ημερομηνία υποβολής της αίτησης θεωρείται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης τους στις διατάξεις του Ν. 1262/1982.

5. Αναμόρφωση του κόστους των παραγωγικών επενδύσεων, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, είναι δυνατή μέχρι ποσοστού 40% εκείνου που έχει αρχικά εγκριθεί ή καθοριστεί από την αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή.

Σε περιπτώσεις επενδύσεων, που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 1262/1982 και μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου έχει εκδοθεί γι' αυτές τροποποιητική απόφαση αναμόρφωσης κόστους, μπορεί να εγκριθεί συμπληρωματικά αναμόρφωση κόστους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, μέχρι ποσοστού 40%(σαράντα τοις εκατό) της παραγωγικής επένδυσης που έχει αρχικά εγκριθεί. Εάν το ποσοστό αναμόρφωσης που έχει ήδη εγκριθεί είναι ίσο ή μεγαλύτερο του 40% της παραγωγικής επένδυσης που έχει αρχικά εγκριθεί, η επιχείρηση δεν δικαιούται περαιτέρω αναμόρφωση του κόστους της επένδυσης της.

Αιτήματα για αναμόρφωση κόστους επενδύσεων, που έχουν υποβληθεί μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου, αλλά δεν έχουν εξετασθεί ή δεν έχει εκδοθεί και δημοσιευθεί η σχετική τροποποιητική απόφαση, θεωρούνται ως μηδέποτε υποβληθέντα και μπορούν να επανυποβληθούν μετά την υλοποίηση του 50% της παραγωγικής επένδυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια της παραγράφου αυτής.

6. Η ρύθμιση της παραγράφου 11 του άρθρου 6 εφαρμόζεται και για τις επενδύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Κατ' εξαίρεση, η προθεσμία ολοκλήρωσης επενδύσεων, που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 1262/1982 μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και έχουν τύχει παράτασης, μπορεί να παρατείνεται εφάπαξ και για δύο έτη κατ' ανώτατο όριο, ανεξάρτητα των παρατάσεων που έχουν ήδη εγκριθεί γι' αυτές."

7. Για τις πρόσθετες αποσβέσεις και τις αφορολόγητες εκπτώσεις επενδύσεων, που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 1262/1982, εξακολουθεί να ισχύει το καθεστώς του νόμου αυτού για δαπάνες επενδύσεων που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ή μέχρι 30-6-1990 προκειμένου για αφορολόγητες εκπτώσεις.

8. Στην παράγραφο 19 του άρθρου 3 του Ν. 1682/1987 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Μετά την 31η Δεκεμβρίου 1988 και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1991, είναι δυνατή η τροποποίηση εγκριτικών πράξεων κατά την έκδοση της απόφασης οριστικοποίησης επενδύσεων που έχουν υπαχθεί στους παραπάνω νόμους, μόνο στις περιπτώσεις που αποδεδειγμένα και μετά από σχετική γνωμοδότηση της γνωμοδοτικής επιτροπής υπαίτιος της καθυστέρησης της ολοκλήρωσης δεν είναι ο επενδυτής».

9. Η παράγραφος 21 του άρθρου 3 του Ν. 1682/1987 συμπληρώνεται ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η αναμόρφωση κόστους επενδύσεων στις περιπτώσεις που η αίτηση είχε υποβληθεί ή η εντολή διενέργειας ελέγχου είχε δοθεί προ της 31.12.1983 και οι επενδύσεις είχαν ολοκληρωθεί πριν από αυτόν το χρόνο.

10. Από την έναρξη εφαρμογής του παρόντος νόμου, όπου σε διατάξεις άλλων νόμων γίνεται αναφορά σε διατάξεις του Ν. 1262/1982, νοούνται οι αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος νόμου.

11. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της περίπτωσης (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, των τελευταίων εδαφίων των παρ. 3 και 4 του άρθρ. 5, του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 κοιτών παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 6, των παραγράφων 1, 2 και 4 του άρθρου 8, της παραγράφου 7 του άρθρου 9, του άρθρου 10, της παραγράφου 4 του άρθρου 13 και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 καθώς και της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του Ν. 1262/1982, διατηρούνται σε ισχύ ως την κατάργησή τους από τις κανονιστικές αποφάσεις του παρόντος νόμου που ρυθμίζουν τα αντίστοιχα θέματα.

12. Για τον προσδιορισμό του ορίου των 2,5 δισ. δρχ., που προβλέπεται από την παράγραφο 3 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, υπολογίζονται αθροιστικά και οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται από τον ίδιο επενδυτή, αφορούν την ίδια παραγωγική διαδικασία και έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 1262/1982. Για τις περιπτώσεις αυτές η πενταετία που προβλέπεται στην ίδια παράγραφο αρχίζει από την ολοκλήρωση της πρώτης επένδυσης που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 1262/1982.

13. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οι διατάξεις του Ν. 1262/1982 καταργούνται, εκτός των διατάξεων του άρθρου 3, όπως αυτό συμπληρώνεται με το άρθρο 3 του παρόντος νόμου και των διατάξεων των άρθρων 18, 21 έως και 29Α.

Άρθρο 23α **Επιχειρηματικά σχέδια**

Σημ.: όπως προστέθηκε από το άρθρο 2 του Ν.2234/1994 (Α 142).

1. Υφιστάμενες μεταποιητικές βιομηχανικές επιχειρήσεις και επιχειρήσεις λογισμικού (software), που έχουν συνεχή λειτουργία τουλάχιστον για μία πενταετία μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησής τους να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, μπορούν να υποβάλουν ένα ολοκληρωμένο πολυετές (2-5 έτη) επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), που θα περιλαμβάνει, στο πλαίσιο της αναπτυξιακής τους στρατηγικής, τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικής τους θέσης στη διεθνή αγορά. Το επιχειρηματικό σχέδιο είναι ελάχιστου συνολικού κόστους ενός (1) δισεκατομμυρίου δραχμών, εφόσον πρόκειται για μεταποιητικές βιομηχανικές επιχειρήσεις και πεντακοσίων (500) εκατομμυρίων δραχμών, εφόσον πρόκειται για επιχειρήσεις λογισμικού. Το επιχειρηματικό σχέδιο μπορεί να περιλαμβάνει και τις ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων που είναι απαραίτητες για την υλοποίησή του. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και

Τεχνολογίας καθορίζονται οι κατηγορίες των επιχορηγούμενων δαπανών για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

2. Οι αιτήσεις των επιχειρήσεων για υπαγωγή των επιχειρηματικών τους σχεδίων στις διατάξεις του παρόντος άρθρου υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, κατά το πρώτο δίμηνο εκάστου έτους, μετά από σχετική πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος, που γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, τουλάχιστον πέντε (5) μήνες προ της έναρξης της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων και λαμβάνει ευρεία δημοσιότητα στον οικονομικό τύπο. Οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής των υποβαλλόμενων αιτήσεων ολοκληρώνονται μέχρι το τέλος Ιουλίου κάθε έτους. Κατ' εξαίρεση, κατά την πρώτη εφαρμογή της δάταξης αυτής, η πρόσκληση για την εκδήλωση ενδιαφέροντος γίνεται μέχρι την 31η Οκτωβρίου 1994. Κατ' εξαίρεση, κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας διάταξης, οι αιτήσεις των επιχειρήσεων για την υπαγωγή των επιχειρηματικών σχεδίων (Business Plan) στις διατάξεις του παρόντος άρθρου υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας μέχρι 28 Απριλίου 1995.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του Ν.2302/1995 (Α 74)

3. Η υπαγωγή των επιχειρηματικών σχεδίων στα κίνητρα του παρόντος άρθρου γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, μετά από γνωμοδότηση της Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου, με βάση τα κριτηρια του άρθρου 7 του παρόντος νόμου εφαρμοζόμενα αναλόγως, καθώς και εκείνα που θα καθοριστούν με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, με στόχο τη βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

4. Η αξιολόγηση του κάθε υποβαλλόμενου επιχειρηματικού σχεδίου δύναται να ανατίθεται σε δύο (2) ανεξάρτητους μεταξύ τους ειδικούς εξωτερικούς μελετητές αναγνωρισμένου κύρους. Ο κάθε μελετητής υποβάλλει ολοκληρωμένη μελέτη αξιολόγησης στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, η οποία εισηγείται στην Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου. Με αποφάσεις του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας καθορίζονται οι διαδικασίες ανάθεσης, ο ανώτατος αριθμός επιχειρηματικών σχεδίων, που μπορεί να ανατίθενται κατ' έτος ανά μελετητή, οι προθεσμίες παράδοσης της μελέτης αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. Το τμήμα των επιχειρηματικών σχεδίων που αφορά κατάρτιση προσωπικού, υποβάλλεται προς αξιολόγηση και στο Υπουργείο Εργασίας που υποβάλλει, στη συνέχεια, τη σχετική αξιολογητική του έκθεση στην αρμόδια Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας. Κατά τα λοιπά, ακολουθούνται οι προβλεπόμενες από αυτό το άρθρο διαδικασίες.

5. Για τα επιχειρηματικά σχέδια, που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, παρέχεται μόνο επιχορήγηση 35 ποσοστιαίων μονάδων επί του συνολικού ύψους των δαπανών του επιχειρηματικού σχεδίου, για όλες τις περιοχές της Επικράτειας, συμπεριλαμβανομένης και της περιοχής Α', εφόσον τηρούνται οι διατάξεις του π.δ/τος 84/1984 ή άλλες περιοριστικές διατάξεις που αφορούν την

Ιδρυση - επέκταση βιομηχανιών και βιοτεχνιών στην περιοχή Α`. Η επιχορήγηση παρέχεται για επιχειρηματικά σχέδια ή τμήμα τους συνολικού ύψους δαπανών μέχρι πέντε (5) δισεκατομμύρια δραχμές, εφόσον πρόκειται για βιομηχανικές μεταποιητικές επιχειρήσεις και μέχρι δύο (2) δισεκατομμύρια δραχμές, εφόσον πρόκειται για επιχειρήσεις λογισμικού.

Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του φορέα στο επιχειρηματικό σκέδιο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 33% του συνολικού ύψους των δαπανών του σχεδίου.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας συνιστάται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί, με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης της παραπάνω παραγράφου 3, για την υπαγωγή των υποβαλλόμενων επιχειρηματικών σχεδίων στις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, ο Προϊστάμενος της καθ' ύλην αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, ο Προϊστάμενος της καθ' ύλην αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε θέματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β., ένας (1) εκπρόσωπος της Γ.Σ.Ε.Ε. και ένας (1) εκπρόσωπος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και οι αναπληρωτές των μελών της Επιτροπής. Δεν μπορεί να είναι μέλη της Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής σύμβουλοι, εταίροι ή μέτοχοι ή μετέχοντες στη διοίκηση επιχειρήσεων που έχουν υποβάλει αίτηση για να υπαχθούν στις διατάξεις του άρθρου αυτού ή πρόσωπα που έχουν συμμετάσχει στην κατάρτιση ή την αξιολόγηση επιχειρηματικών σχεδίων του παρόντος άρθρου κατά την τελευταία πενταετία.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας συνιστώνται ειδικά όργανα για τον έλεγχο της προόδου υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου με βάση τις προϋποθέσεις του νόμου και της σχετικής εγκριτικής απόφασης. Τα όργανα αυτά αποτελούνται από έναν (1) ανώτερο υπάλληλο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, έναν (1) ανώτερο υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και έναν (1) ειδικό εξωτερικό εκτίμητη αναγνωρισμένου κύρους. Τα μέλη του ειδικού οργάνου ελέγχου ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

8. Το ποσό της επιχορήγησης καταβάλλεται με τις ετήσιες δαπάνες, που προβλέπει ο χρηματοδοτικός πίνακας του επιχειρηματικού σχεδίου. Το ογδόντα τοις εκατό (80%) της επιχορήγησης καταβάλλεται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και το εικοσι τοις εκατό (20%) μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης ολοκλήρωσης. Οι όροι τμηματικής καταβολής της επιχορήγησης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας. Η διαδικασία καταβολής της επιχορήγησης και τα αναγκαία δικαιολογητικά ορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

9. Για θέματα που ρυθμίζονται από το παρόν άρθρο, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά σε αυτό, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου. Όπου στις διατάξεις αυτές προβλέπονται αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, εκδίδονται κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

Άρθρο 23β

Ειδικές επενδύσεις βιομηχανικών μεταποιητικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ποιότητας

Σημ.: όπως το άρθρο 23β προστέθηκε από το άρθρο 2 του Ν.2234/1994 (Α 142) και **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.4 άρθρ.14 Ν.2601/1998 Α 81.

1. Σε βιομηχανικές μεταποιητικές επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ποιότητας, που πραγματοποιούν τις παρακάτω παραγωγικές επενδύσεις, παρέχεται μόνο επιχορήγηση υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν επιχορηγηθεί από άλλη πηγή για την ίδια επένδυση και εφόσον οι παραγωγικές αυτές επενδύσεις αφορούν:

α) Τις δαπάνες μελέτης, εξοπλισμού, εγκατάστασης και λειτουργίας των απαραίτητων υποδομών και διαδικασιών, καθώς και τα έξοδα πιστοποίησης έτσι, ώστε να πιστοποιούνται τα προϊόντα και οι διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας σύμφωνα με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά πρότυπα από οργανισμούς διαπιστευμένους από τον αρμόδιο εθνικό φορέα.

β) Τις δαπάνες για μετατροπή βιομηχανικών μονάδων, ώστε να γίνουν πιο ευέλικτες.

γ) Την εισαγωγή και προσαρμογή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία.

δ) Την παραγωγή καινοτομικών προϊόντων, καθώς και την εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία. Την κατασκευή του πρωτότυπου εφεύρεσης που παρουσιάζει δυνατότητες παραγωγικής εκμετάλλευσης και που έχει κατατεθεί και έχει λάβει θετική έκθεση έρευνας από τον Ο.Β.Ι.. Επίσης, τις δαπάνες τελών που καταβάλλονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα για τη διαδικασία διεθνούς κατοχύρωσης της εφεύρεσής τους, καθώς και δαπάνες τελών για την ετήσια ανανέωση της διεθνούς κατοχύρωσης της εφεύρεσής τους για μία πενταετία, υπό την προϋπόθεση ότι έχα αρχίσει να πραγματοποιείται επένδυση για τη βιομηχανική εκμετάλλευση της εφεύρεσης ύψους τουλάχιστον δεκαπλάσιου εκείνου του ύψους των τελών.

ε) Την ίδρυση και επέκταση εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας.

στ) Την ίδρυση βιομηχανικών μονάδων για την οικολογική αποσυναρμολόγηση/διάλυση και ενδεχομένως αξιοποίηση προϊόντων που έχουν καταναλωθεί στην Ελλάδα.

Από τις παραπάνω επενδύσεις για τις αναφερόμενες στις περιπτώσεις α', β' και γ παρέχεται επιχορήγηση σε υφιστάμενες επιχειρήσεις, ενώ για τις αναφερόμενες στις

περιπτώσεις δ', ε' και στ' επενδύσεις η επιχορήγηση παρέχεται και σε νέες επιχειρήσεις.

2. Το ελάχιστο ύψος παραγωγικής επένδυσης για την υπαγωγή στις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος είναι:

α) Για τις επενδύσεις των εδαφίων α έως δ', καθώς και για τις δαπάνες επέκτασης εργαστηρίων, σύμφωνα με το εδάφιο ε' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου πενήντα (50.000.000) εκατομμύρια δραχμές.

β) Για τις λοιπές επενδύσεις του εδαφίου ε', καθώς και για επενδύσεις του εδαφίου στ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, διακόσια πενήντα εκατομμύρια (250.000.000) δραχμές.

3. Η υπαγωγή των επενδύσεων στα κίνητρα του παρόντος άρθρου γίνεται με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου. Η επιτροπή γνωμοδοτεί βάσει των κριτηρίων του άρθρου 7 του παρόντος, εφαρμοζομένων αναλόγως, καθώς και βάσει ειδικών κριτηρίων που θα καθορισθούν με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας. Στην ίδια απόφαση καθορίζεται η λειτουργία, η βαθμολόγηση και ο τρόπος εφαρμογής των ανωτέρω κριτηρίων, καθώς και κάθε συναφής λεπτομέρεια, με στόχο τη βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

4. α) Οι αιτήσεις επιχειρήσεων για την υπαγωγή τους στις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου υποβάλλονται εις διπλούν στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας κατά τους πρώτους δύο (2) μήνες κάθε έτους. "Κατ' εξαίρεση, κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας διάταξης, οι αιτήσεις επιχειρήσεων για την υπαγωγή τους στις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, υποβάλλονται εις διπλούν στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας μέχρι 28 Απριλίου 1995."

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 του άρθρου 5 του Ν.2302/1995 (Α 74)

Μαζί υποβάλλεται και προμελέτη με αναλυτική παρουσίαση των επενδύσεων, που θα πραγματοποιηθούν και του κόστους τους. Οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής των αιτήσεων ολοκληρώνονται μέχρι το τέλος Ιουλίου του ίδιου έτους.

β) Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας δύναται να αναθέτει την αξιολόγηση της προμελέτης σε δύο (2) ανεξάρτητους μεταξύ τους ειδικούς εξωτερικούς μελετητές αναγνωρισμένου κύρους. Με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας καθορίζονται οι διαδικασίες ανάθεσης, ο ανώτατος αριθμός προμελετών, που κατ' έτος μπορούν να ανατίθενται ανά μελετητή, οι προθεσμίες κατάθεσης των αξιολογήσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

γ) Δράσεις που αφορούν κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού, σχετικά με την υλοποίηση επενδύσεων, που υπάγονται στο άρθρο αυτό, υποβάλλονται προς αξιολόγηση και στο Υπουργείο Εργασίας, κατά τα λοιπά ακολουθουμένων των από το άρθρο αυτό προβλεπόμενων διαδικασιών.

5. α) Στις επενδύσεις που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου παρέχεται μόνο επιχορήγηση 40 ποσοστιαίων μονάδων επί του συνολικού ύψους της επένδυσης.

β) Οι επενδύσεις των εδαφίων α', β', γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ενισχύονται και στην περιοχή Α', τηρουμένων των διατάξεων του π.δ/τος 84/1984 ή άλλων περιοριστικών διατάξεων που αφορούν την ίδρυση και την επέκταση βιομηχανιών στην περιοχή Α'. Οι επενδύσεις του εδαφίου στ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ενισχύονται μόνον εάν υλοποιούνται εκτός της περιοχής Α'. Για το ύψος της επιδότησης των επενδύσεων της παραγράφου 1 δεν ισχύουν οι λοιποί γεωγραφικοί διαχωρισμοί της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 1262/1982.

γ) Το ελάχιστο ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στις επιχορηγούμενες επενδύσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου είναι σαράντα τοις εκατό (40%).

6. α) Με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας συνιστάται Γνωμοδοτική Επιτροπή στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας. Η Επιτροπή γνωμοδοτεί στον Υπουργό Βιομηχανίας, Ενέργειας και τεχνολογίας για την υπαγωγή ή μη στις διατάξεις του παρόντος άρθρου των υποβαλλόμενων επενδυτικών σχεδίων και για κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Η Γνωμοδοτική Επιτροπή αποτελείται από το Γενικό Γραμματέα Βιομηχανίας ως πρόεδρο, δύο (2) προϊστάμενους Γενικής Διεύθυνσης ή καθ' ύλην αρμόδιων διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε ζητήματα βιομηχανικών επενδύσεων, έναν (1) εκπρόσωπο του Σ.Ε.Β. και έναν (1) της Γ.Σ.Ε.Ε.. Ειδικά, ως προς επενδύσεις του εδαφίου δ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, στην επιτροπή συμμετέχουν και ο Γενικός Γράμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας και ένας (1) προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσεως ή καθ' ύλην αρμόδιας διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και οι αναπληρωτές των μελών της Επιτροπής.

Η διάταξη του εδαφίου β' της παραγράφου 6 του άρθρου 23α εφαρμόζεται αναλόγως.

β) Με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας συνιστώνται όργανα ελέγχου, τα οποία ελέγχουν την πρόοδο υλοποίησης των κατά την παράγραφο 1 επενδύσεων και την τήρηση των υποχρεώσεων του επενδυτή, όπως προσδιορίζονται στην εγκριτική απόφαση και στις κείμενες διατάξεις. Μέλη των οργάνων ελέγχου είναι δύο (2) ανώτεροι υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και ένας (1) εξωτερικός εκτιμητής. Ως προς τις επενδύσεις του εδαφίου δ) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, στα όργανα ελέγχου συμμετέχουν δύο (2) ανώτεροι υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας.

γ) Με αποφάσεις του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας συγκροτείται η Γνωμοδοτική Επιτροπή και ορίζονται οι γραμματείς και οι αναπληρωτές τους, καθορίζονται οι αποζημιώσεις των προέδρων και των μελών τους, των εισηγητών, των γραμματέων και των αναπληρωτών τους, ακόμη και κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διατάξεως και ρυθμίζεται κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια. Για τις συνεδριάσεις, την απαρτία και γενικά τη λειτουργία της

γνωμοδοτικής επιτροπής και της επιτροπής ελέγχου ισχύουν ανάλογα οι σχετικές διατάξεις του οργανισμού της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας. Όλες οι παραπάνω δαπάνες βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

7. Στις επενδύσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου το ποσό της επιχορήγησης καταβάλλεται σε δύο (2) ισόποσες δόσεις με αντίστοιχες αποφάσεις του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, μετά από αιτήσεις του επενδυτή. Η πρώτη δόση καταβάλλεται, εφόσον το όργανο ελέγχου πιστοποιήσει ότι ο επενδυτής συμμορφώθηκε με τις προϋποθέσεις της εγκριτικής πράξης και έχει δαπανήσει για να πραγματοποιηθεί η επένδυση του εξήντα τοις εκατό (60%) της ίδιας συμμετοχής και το εξήντα τοις εκατό (60%) της τυχόν συμμετοχής της χρηματοδοτούσας τράπεζας. Η δεύτερη δόση καταβάλλεται, εφόσον το όργανο ελέγχου πιστοποιήσει ότι ο επενδυτής συμμορφώθηκε με τις προϋποθέσεις της εγκριτικής πράξης.

Οι πιστοποιήσεις των οργάνων ελέγχου ολοκληρώνονται εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης και το ποσό της επιδότησης καταβάλλεται εντός τριάντα (30) ημερών μετά την ολοκλήρωση της πιστοποίησης.

Η διαδικασία καταβολής της επιχορήγησης και τα αναγκαία δικαιολογητικά ορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

8. Για θέματα, που ρυθμίζονται από το παρόν άρθρο, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά σε αυτό, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου. Όπου στις διατάξεις αυτές προβλέπονται αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, εκδίδονται αποφάσεις του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

9. Στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας συνιστώνται οι ακόλουθες Διευθύνσεις:

α. Διεύθυνση Βιομηχανικής Χωροθεσίας και Περιβάλλοντος με αρμοδιότητα την περιβαλλοντική βιομηχανική πολιτική, τον καθορισμό χρήσεων γης, την εφαρμογή πολεοδομικών προδιαγραφών σύγχρονης βιομηχανικής υποδομής και την πολιτική αντιμετώπισης βιομηχανικών ατυχημάτων. β. Διεύθυνση Βιομηχανικών Επενδύσεων με αρμοδιότητα τον καθορισμό, την αξιολόγηση κατ'εφαρμογή προϋποθέσεων και κριτηρίων των επένδυτικών και επιχειρηματικών σχεδίων και προγραμμάτων βιομηχανίας, σε αντικατάσταση της καταργούμενης Δ/σης Βιομηχανικής Ανάπτυξης.

γ. Διεύθυνση πολιτικής ποιότητας, που είναι αρμόδια για την πολιτική ποιότητας της βιομηχανικής παραγωγής, την τυποποίηση, τη διαπίστευση και τη μετρολογία.

10. Συνιστώνται 35 συνολικά θέσεις από τις οποίες 20 θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, 12 θέσεις κατηγορίας ΠΕ και 3 θέσεις κατηγορίας ΔΕ. Η διάρθρωση των υπηρεσιακών μονάδων της παραγράφου 9 και η ειδικότερη κατανομή των θέσεων προσωπικού σε κλάδους ή ειδικότητες καθορίζεται με το προεδρικό διάταγμα του Οργανισμού Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Δικαιοπραξίες στις παραμεθόριες περιοχές

Άρθρο 24

Έννοια παραμεθόριων περιοχών

1. Αποκλειστικά για την εφαρμογή του νόμου αυτού ως παραμεθόριες περιοχές ορίζονται οι Νομοί Δωδεκα- νήσου, Έβρου, Θεσπρωτίας, Καστοριάς, Κιλκίς, Λέσβου, Ξάνθης, Πρέβεζας, Ροδόπης, Σάμου, Φλώρινας και Χίου, οι νήσοι Θήρα και Σκύρος, οι τέως επαρχίες Νευροκοπίου του τέως Νομού Δράμας, Πωγωνίου και Κόνιτσας του τέως Νομού Ιωαννίνων, Αλμωπίας και Έδεσσας του τέως Νομού Πέλλης και Σιντικής του τέως Νομού Σερρών, καθώς και οι τέως κοινότητες Οθωνών, Μαθρακίου και Ερεικούσσης.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 άρθρου 114 Ν.3978/2011, ΦΕΚ Α 137, αντικαταστάθηκε με το άρθρο 43 παρ.1 Ν.4278/2014, ΦΕΚ Α 157/4.8.2014.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Προστασίας του Πολίτη και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μπορεί να αρθεί ο χαρακτηρισμός κάποιας από τις ανωτέρω περιοχές των παραγράφων 1 και 2 ως παραμεθόριας. Με όμοιο προεδρικό διάταγμα μπορούν να χαρακτηρίζονται και άλλες περιοχές ως παραμεθόριες.

Άρθρο 25

Απαγόρευση δικαιοπραξιών

1. Απαγορεύεται κάθε δικαιοπραξία εν ζωή με την οποία συνιστάται υπέρ φυσικών ή νομικών προσώπων με ιθαγένεια ή έδρα εκτός των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών οποιοδήποτε εμπράγματο ή ενοχικό δικαίωμα, που αφορά ακίνητα, κείμενα στις παραμεθόριες περιοχές, καθώς και η μεταβίβαση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων ή η μεταβολή του προσώπου εταίρων εταιρειών οποιασδήποτε μορφής που έχουν στην κυριότητα τους ακίνητα στις περιοχές αυτές.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 2 άρθρου 114 Ν.3978/2011, ΦΕΚ Α 137/16.6.2011.

2. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει όταν αποκτούν τα πιο πάνω δικαιώματα το Ελληνικό Δημόσιο, οι δήμοι και κοινότητες, τα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, αυτοί που αποκαθίστανται κατά τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας, η εταιρεία στην οποία θα εισφερθεί ο κλάδος των ΒΙ.ΠΕ. από την Ε.Τ.Β.Α. Α.Ε.."

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 άρθρ.15 Ν.2919/2001, ΦΕΚ Α 128/25.6.2001.

Άρθρο 26

Διαδικασία άρσης απαγορεύσεων

1. α. Φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ανήκουν στις κατηγορίες της παραγράφου 1 του άρθρου 25 μπορούν να ζητήσουν την άρση της απαγόρευσης για τις

παραμεθορίους περιοχές με αίτησή τους, στην οποία πρέπει να αναφέρεται και ο σκοπός για τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί το ακίνητο.

β. Η αίτηση αυτή υποβάλλεται σε επιτροπή, που συνιστάται με θητεία πέντε (5) ετών σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα και απαρτίζεται από τον ίδιο ως Πρόεδρο ή το νόμιμο αναπληρωτή του και από έναν εκπρόσωπο των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Προστασίας του Πολίτη, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από τα οικεία Υπουργεία.

γ. Η απαγόρευση αίρεται με απόφαση της επιτροπής, που λαμβάνεται με πλειοψηφία του συνόλου του αριθμού των μελών της και με θετική οπωσδήποτε ψήφο του εκπροσώπου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.3 του άρθρου 114 του ν. 3978/2011 και με το άρθρο 43 παρ.2 Ν.4278/2014,ΦΕΚ Α 157/4.8.2014.

2. Αιτήσεις, που έχουν ήδη υποβληθεί και επί των οποίων δεν έχει εκδοθεί απόφαση της διοίκησης, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 43 παρ.2 Ν.4278/2014,ΦΕΚ Α 157/4.8.2014.

3. Ειδικώς για δικαιοπραξίες που συνάπτονται για τους σκοπούς του ν. 3986/2011 (Α΄ 152) μεταξύ νομικών προσώπων με έδρα εκτός των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών και του ΤΑΙΠΕΔ και αφορούν ή περιλαμβάνουν ακίνητα σε παραμεθόριες περιοχές ή μετοχές ή μερίδια εταιρειών που έχουν στην κυριότητά τους ακίνητα στις περιοχές αυτές, η απαγόρευση της παραγράφου 1 του άρθρου 25 αίρεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, η οποία αφορά στο σύνολο των ως άνω ακινήτων ή μετοχών ή μεριδίων που αποτελούν αντικείμενο της εκάστοτε δικαιοπραξίας.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παρ.2 του άρθρου 13 του ν.4281/2014

4. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Προστασίας του Πολίτη, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την άρση της απαγόρευσης των δικαιοπραξιών του άρθρου 25, τα ειδικότερα κριτήρια που αξιολογεί η επιτροπή της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 25 του παρόντος.

Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 33 ΝΟΜΟΣ 4609/2019 με ισχύ την 3/5/2019
Δες την εξέλιξη της παραγράφου

Άρθρο 27

Άρση απαγορεύσεων

Με απόφαση της επιτροπής του άρθρου 26, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, επιτρέπεται η άρση των απαγορεύσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 25, για ορισμένες κατηγορίες δικαιοπραξιών, οι οποίες θα προσδιορίζονται από τη νομική τους μορφή, τη χρηματική τους αξία ή την τοποθεσία ή αξία του ακινήτου, στο οποίο αναφέρονται. Με την απόφασή της, η επιτροπή του άρθρου 26 δύναται να εξειδικεύσει τους όρους και τις προϋποθέσεις της άρσης των απαγορεύσεων. Οι απαγορεύσεις μπορεί να επιβάλλονται και πάλι οποτεδήποτε με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο τρίτο παρ.20 Ν.4092/2012, ΦΕΚ Α 220/8.11.2012.

Άρθρο 28

Απόκτηση εμπραγμάτων ή ενοχικών δικαιωμάτων

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 33 Ν.4061/2012, ΦΕΚ Α 66 και στη συνέχεια με το άρθρο 2 της από 1.6.2012 ΠΝΠ, ΦΕΚ Α´128, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν.4086/2012, ΦΕΚ Α 195/12.10.2012, αντικαταστάθηκε πάλι με το άρθρο τρίτο Ν.4126/2013, ΦΕΚ Α 49/28.2.2013.

1. Για την απόκτηση με δικαιοπραξία εν ζωή εμπραγμάτων ή ενοχικών δικαιωμάτων από φυσικά ή νομικά πρόσωπα σε ιδιωτικές νήσους ή νησίδες και σε ακίνητα ιδιωτικών νήσων ή νησίδων οπουδήποτε και εάν αυτές βρίσκονται, απαιτείται άδεια του Υπουργού Εθνικής Άμυνας που παρέχεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη όλων των Γενικών Επιτελείων. Επί δημοσίων νησίδων δεν μεταβιβάζεται η κυριότητα τους αλλά παρέχεται η δυνατότητα μίσθωσης, υπό τις ανωτέρω προϋποθέσεις. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό με την έκδοση της ανωτέρω άδειας θέμα. Η μη τήρηση των ως άνω προϋποθέσεων συνεπάγεται την ακυρότητα της σχετικής δικαιοπραξίας κατ` εφαρμογή του άρθρου 174 Α.Κ..

Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

2. Σε περίπτωση απόκτησης εμπράγματων δικαιωμάτων επί της έκτασης, απαιτείται η έκδοση πιστοποιητικού από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία με το οποίο βεβαιώνεται ότι το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επ` αυτής. Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας μεριμνά για την έκδοση του πιστοποιητικού από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία.

Άρθρο 29

Απόλυση εμπραγμάτων ή ενοχικών δικαιωμάτων

Για την απόκτηση με δικαιοπραξία εν ζωή οποιωνδήποτε εμπράγματων ή ενοχικών δικαιωμάτων, για τη διάνοιξη δρόμων ή την εκτέλεση οποιωνδήποτε μεταλλευτικών ή λατομικών εργασιών σε ακίνητα των περιοχών που καλύπτουν τους ορεινούς όγκους Καρβουνίων, Πιερίων, Ολύμπου, Βερμίου, Δυσσόρου, Βερτίσκου, Κερδυλλίων, Μενικίου, Παγγαίου και Ορέων Λεκάνης καθώς και σε περιοχές της Κρήτης που αναφέρονται στο άρθρο 32, απαιτείται σχετική άδεια του νομάρχη, που παρέχεται ύστερα από αίτηση

του ενδιαφερόμενου και σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας στρατιωτικής υπηρεσίας - Διοικητής της Στρατιωτικής, Ναυτικής ή Αεροπορικής μονάδας, στη ζώνη ευθύνης του οποίου ευρίσκεται η συγκεκριμένη περιοχή.

Από την ανωτέρω διαδικασία, εξαιρούνται, από της ισχύος των διατάξεων του παρόντος άρθρου, οι πωλήσεις προς το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. και τα Ν.Π.Δ.Δ., οι συμβάσεις γονικής παροχής, μισθώσεως μέχρι έξι έτη, κανονισμού ορίων, διανομής κοινού και οι συμβάσεις μεταβίβασης ποσοστού εξ αδιαιρέτου μεταξύ συγγενικών.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 63 παρ. 1 του Ν. 1914/1990 (Α` 178).

Άρθρο 30 **Ακυρότητες**

Δικαιοπραξίες που συνάπτονται κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού είναι απολύτως άκυρες. Οι συμβολαιογράφοι που συντάσσουν συμβολαιογραφικά έγγραφα και οι συμβαλλόμενοι σ' αυτά τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους και με χρηματική ποινή. Οι συμβολαιογράφοι υπέχουν και πειθαρχική ευθύνη σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Συμβολαιογράφων.

Άρθρο 31 **Διατηρούμενες σε ισχύ και καταργούμενες διατάξεις.**

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 4 άρθρου 114 Ν.3978/2011,ΦΕΚ Α 137/16.6.2011.

1. Από την ισχύ του νόμου αυτού καταργείται ο α.ν. 1366/1938 (ΦΕΚ 310).

β. Κάθε γενική και ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του νόμου αυτού ή ρυθμίζει τα ίδια θέματα με διαφορετικό τρόπο καταργείται, εκτός των περιπτώσεων στις οποίες ρητά προβλέπεται, στις διατάξεις του νόμου αυτού, ότι ειδικές διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 4 άρθρου 114 Ν.3978/2011,ΦΕΚ Α 137/16.6.2011.

2. Οι διατάξεις του α.ν. 376/1936 (Α` 546) διατηρούνται σε ισχύ.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 4 άρθρου 114 Ν.3978/2011,ΦΕΚ Α 137/16.6.2011.

Άρθρο 32 **Οριοθέτηση περιοχών**

Για την εφαρμογή του άρθρου οι περιοχές της Κρήτης ορίζονται από της γραμμές των τοπωνυμιών του κατωτέρω πίνακα:

Τοπωνύμια περιοχών					Δήμος ή κοινότης	Επαρχία
-----------------------	--	--	--	--	------------------	---------

	(1)					(2)	(3)
α)	ΑΦΡΑΤΑ	35οφ	34,3	23ολ	46.7	Αφράτων	Κισσάμου
	ΡΟΛΟΠΟΥ	35	33,8	23	45.5	Ροδοπού	»
	ΚΑΡΕΣ	35	27,7	23	45.8	Κάρων	»
	ΑΛΙΚΙΑΝΟΣ	35	27,4	23	54.7	Αλικιανού	Κυδωνιάς
	ΚΑΤΩΧΩΡΙ	35	26,4	24	4,1	Κοντοπούλων	»
	ΝΕΟ ΧΩΡΙΟ	35	25,4	24	8,5	Νέου Χωριού	»
	ΒΑΜΟΣ	35	24,6	24	12,0	Βάμου	Αποκορώνο
	ΒΡΥΣΕΣ	35	22,9	24	12.2	Βρυσών	»
	ΑΛΙΚΑΜΠΟΣ	35	20,8	24	12.6	Αλικάμπου	»
	ΚΟΥΡΝΑΣ	35	18,9	24	17.6	Κουρνά	»
	ΑΓ. ΑΝΔΡΕΑΣ	35	19	24	24.9	Γωνιάς	Ρεθύμης
	ΚΑΤΩ ΜΑΛΑΚΙΩΝ	35	17,2	24	24.9	Μαλακίων	»
	ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	35	21,1	24	38.4	Σκουλουφίων	Μυλοποτάμι
ΛΑΥΡΙΣ	35ο	25,0	24	38.9	Πανόρμου	»	

από την παραπάνω περιοχή εξαιρείται η Πόλη Ρεθύμνου.

β)	ΜΥΡΘΙΟΣ	35ο	17,9	24	31,9	Μυρθίου	Αγ. Βασιλείου	Ρεθύμνης
	ΚΑΡΙΝΕΣ	35	14,8	24	31,4	Καρίνων	»	»
	ΚΟΞΑΡΕΣ	35	13,7	24	28,2	Κοξαρές	»	»
	ΔΡΙΜΙΣΚΟΣ	35	10,6	24	30,8	Δριμίσκου	»	»
	ΑΚΟΥΜΙΑ	35	10	24	34,9	Ακουμίων	»	»
	ΓΕΡΑΚΑΡΙΟ	35	13	24	36,6	Γερακαρίου	Αμαρίου	»
	ΚΑΛΟΓΕΡΟΣ	35	15,5	24	38,9	Καλόγερου	»	»
	ΜΟΝΗ ΑΡΚΑΔΙΟΥ	35	18,7	24	37,9	Αμνάτου	Ρεθύμνης	»
	ΜΕΛΑΜΠΕΣ	35ο	7,8	24ο	39,2	Μελαμπών	»	»
	ΜΑΓΑΡΙΚΑΡΙΩΝ	35	7,9	24	49,4	Μαγαρικαρίου	Πυργιωπίσσης	Ηρακλείου
γ)	ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ	35	4,6	24	49,8	Φανερωμένης	Πυργιωπίσσης	»
	ΓΑΛΙΑ	35	4,8	24	52,2	Γαλιάς	Καινούργιου	»
	ΠΟΜΠΙΑ	35	0,7	24	52	Πόμπιας	»	»
	ΜΑΤΑΛΑ	34	59,8	24	45,1	Πιπσιδίων	Πυργιωπίσσης	»
	ΑΓΙΑ ΓΑΛΗΝΗ	35	5,9	24	41,3	Αγίας Γαλήνης	Αγ. Βασιλείου	Ρεθύμνης
	ΜΕΛΑΜΠΕΣ	35ο	7,8	24	39,2	Μελαμπων	»	»
	ΚΑΤΩ ΑΣΙΤΕΣ	35ο	12,2	24ο	59,8	κάτω Ασίων	Μαλεβιζίου	Ηρακλείου
	ΠΑΝΟΡΑΜΑ	35	8,9	25	12	Πανοράματος	Μονοφατσίου	»
	ΛΙΓΟΡΤΥΝΟΣ	35	4,5	25	10,6	Λιγόρτυνου	»	»
	ΒΟΥΡΒΟΥΛΙΤΗΣ	35	4,9	24	58.9	Αγίων Δέκα	Καινουργίου	»
δ)	ΓΕΡΓΕΡΗ	35	8,1	24	56,9	Γέργερης	»	»
	ΚΑΤΩ ΑΣΙΤΕΣ	35ο	12,2	24ο	59,8	Κάτω Ασίων	Μαλεβιζίου	»
ε)	ΕΞΩΚΚΛΗΣΣΙ	35ο	21,3	25ο	2,5	Ροδιάς	»	»
	ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΑ							
ΡΟΔΙΑ			35	21,9	25	1,3	»	»

ΤΥΛΙΣΟΣ	35	17,8	25	1,0	Τυλίσου	»	»
ΑΓ. ΣΥΛΛΑΣ	35	14,5	25	6,9	Αγ. Σύλλα	Τεμένους	»
ΣΚΑΛΑΝΙΟΝ	35	17	25	11,9	Σκαλανίου	Πεδιάδος	»
ΑΝΩΠΟΛΙΣ	35	18,3	25	15,6	Ανωπόλεως	»	»
ΧΑΝΙΑ ΚΟΚΚΙΝΗ	35	20	25	16	»	»	»
πλην πόλεως Ηρακλείου							
ΣΜΑΡΙΟ	35ο	14,9	25ο	18.5	Σμαρίου	Πεδιάδος	Ηρακλείου
ΠΟΤΑΜΙΑ	35	15.4	25	23.5	Ποταμιών	»	»
ΜΕΣΑ ΠΟΤΑΜΟΙ	35	12,8	25	31.7	Έξω Ποταμών	Λασιθίου	Λασιθίου
ΚΟΠΡΑΚΙ	35	9.3	25	32.7	Κριτσάς	Μιραμπέλου	»
ΝΙΠΙΔΙΤΟΣ	35	8.6	25	19,9	Νιπιδιτού	Πεδιάδος	Ηρακλείου
ΘΡΑΨΑΝΟ	35	11.4	25	17	Θραψανού	»	»
ΣΜΑΡΙΟ	35ο	14.9	25ο	18.5	Σμαρίου	»	»
ΕΛΛΗΝΙΚΑ	35ο	13,9	25ο	43.4	Αγ. Νικολάου	Μιραμπέλου	Λασιθίου
ΔΡΑΚΟΣ	35	13.8	25	41.0	Λιμνών	»	»
ΣΧΙΣΜΑ	35	11.5	25	40.8	Μέσα Λακωνίων	»	»
ζ)							
	ΧΩΡΑΦΑΚΙΑ ΡΕΜΑ	35	10,1	25	42.7	Κριτσάς	»
	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	35ο	13.9	25ο	43.4	Αγ. Νικολάου	»
η)	ΓΡΑ-ΛΥΓΙΑ	35ο	0.9	25ο	41.8	Ιεράπετρας	Ιεράπετρας
	ΜΑΚΡΥΛΙΑ	35	3.7	25	43.4	Μακρυλιάς	»
	ΚΑΤΩ ΧΩΡΙΟ	35	3.4	25	47.8	Κάτω Χωριού	»
	ΤΑΠΕΙΝΟ ΜΕΧΡΙ ΘΑΛΑΣΣΑ	35	0.4	25	48.3	Αγίου Ιωάννη	»
	ΓΡΑ-ΛΥΓΙΑ	35ο	0.9	25ο	41.8	Ιεράπετρας	»
θ)	ΙΣΤΡΟΝ	35ο	7,7	25ο	44	Καλού Χωριού	Μιραμπέλου
	ΚΑΛΟ ΧΩΡΙΟ	35	7.0	25	43.6	Παχειάς	»
	ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ	35	5.0	25	49.7	Άμμου	Ιεράπετρας
	ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΒΟΛΟΥ	35	9.2	25	51.8	Καβουσίου	»
	ΙΣΤΡΟΝ	35ο	7.7	25ο	44	Καλού Χωριού	Μιραμπέλου

ο Χάρτες: Τοπογραφικοί χάρτες Γενικής Χρήσεως ΓΥΣ εκδόσεως 1978, 1:100.000 Νήσος Κρήτης

όπου φ = γεωγραφικό πλάτος όπου λ = γεωγραφικό μήκος.

Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Αμυνας και Εθνικής Οικονομίας δημοσιευόμενη μέχρι 31.12.1990 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο ανωτέρω πίνακας μπορεί να τροποποιείται με την αφαίρεση ορισμένων περιοχών ή με την προσθήκη νέων ή με την τροποποίηση των ορίων τους".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρου 63 παρ. 2 του Ν. 1914/1990 (Α` 178).

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ!!: σχετ. ΥΑ Φ.100/59982, ΦΕΚ Β` 836/28.12.1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Εργασιακές σχέσεις

Άρθρο 33

Προστασία μισθωτών προβληματικών επιχειρήσεων

1. Μισθωτοί επιχειρήσεων, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει ο «Οργανισμός Ανασυγκροτήσεως Επιχειρήσεων Α.Ε.» (Ο.Α.Ε.), εφ' όσον καταγγελλεί η σχέση εργασίας τους, ανεξάρτητα από την καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης, δικαιούνται να επιλέξουν, με έγγραφη δήλωση του Ν. 1599/1986, που υποβάλλεται στον Ο.Α.Ε.Δ. μέσα σε 10 ημέρες από την κοινοποίηση της καταγγελίας της σχέσης εργασία τους:

α) την επιδότησή τους από τον Ο.Α.Ε.Δ., ως ανέργων ή β) την ένταξή τους στα ειδικά προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ., για την επαγγελματική επανακατάρτισή τους ή γ) την αυτοαπασχόλησή τους.

Σε περίπτωση μη υποβολής της ανωτέρω δηλώσεως θεωρούνται ότι αποδέχθηκαν την επιδότησή τους, ως ανέργων.

2. Όσοι επιλέξουν την υπό στοιχείο β` περίπτωσης προηγούμενης παραγράφου:

α. δικαιούνται να λαμβάνουν υπό μορφή ειδικού επιδόματος για ένα δωδεκάμηνο από τη λύση της εργασιακής τους σχέσης στο τέλος κάθε μήνα ποσό ίσο με το μέσο όρο των τακτικών αποδοχών του προηγούμενου έτους, όχι όμως μεγαλύτερο των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών:

β. "Συνεχίζεται για όλο το δωδεκάμηνο η ασφάλισή τους στους οικείους οργανισμούς κύριας ασφάλισης για όλους τους κλάδους στους οποίους ασφαλιζονταν ως εργαζόμενοι, καθώς και στους οργανισμούς επικουρικής ασφάλισης, βαρυνόμενοι οι ίδιοι με τις προς αυτούς εργατικές εισφορές, ο χρόνος δε αυτός λαμβάνεται υπόψη για τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 10 του ν. 825/1978".

γ. υποχρεούνται να παρακολουθήσουν προγράμματα επαγγελματικής επανακατάρτισής τους κατ' επιλογή τους μεταξύ των επαγγελματών και ειδικοτήτων που ανταποκρίνονται στα προσόντα τους και θα τεθούν υπόψη τους ως εμφανίζοντα ζήτηση εργασίας:

δ. υποχρεούνται να αποδεχθούν υποδεικνυόμενη μέσα στο 12μηνο νέα θέση εργασίας, που συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις του άρθρου 15 του ν.δ. 2961/1954.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 57 του Ν. 1914/1990 (Α' 178), αντικαταστάθηκε ως άνω διά του άρθρου 14 του Ν. 1965/1991 (ΦΕΚ Α 146). Εναρξη ισχύος από 31.7.1990.

3. Σε όσους επιλέξουν την υπό στοιχ. γ' περίπτωση προκαταβάλλεται εφ' άπαξ το σύνολο των δώδεκα μηνιαίων ειδικών επιδομάτων, αφού εκπεσθεί το ποσό που αντιστοιχεί στον προεξοφλητικό τόκο που ισχύει κάθε φορά για τα ετήσια ομολογιακά δάνεια του Δημοσίου.

Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Όσοι παραβαίνουν τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζει η υπουργική απόφαση υποχρεούνται να επιστρέψουν το σύνολο του εφ' άπαξ κτηθέντος ποσού.

4. Άρνηση συμμετοχής στα προγράμματα, πλημμελής παρακολούθηση τούτων καθώς και άρνηση αποδοχής υποδεικνυόμενης κατά τα ανωτέρω θέσης συνεπάγονται διακοπή της περαιτέρω καταβολής του ειδικού μηνιαίου επιδόματος.

5. Από το καθαρό ποσό του ειδικού επιδόματος των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος παρακρατείται φόρος με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) κατά την καταβολή του στους δικαιούχους. Με την παρακράτηση αυτήν εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για το ποσό αυτών των αμοιβών. Αυτός που παρακράτησε το φόρο υποχρεούται να τον αποδώσει εφ'άπαξ, υποβάλλοντας σχετική δήλωση στην αρμόδια για τη φορολογία του δημόσια οικονομική υπηρεσία. Ο δικαιούχος μπορεί να περιλάβει το ποσό αυτών των αμοιβών στην ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικείου οικονομικού έτους, για να φορολογηθεί, ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, με τις γενικές διατάξεις του ν.δ. 3323/1955. Στην περίπτωση αυτήν, από το φόρο που προκύπτει στο συνολικό του εισόδημα ο φόρος που παρακρατήθηκε από το ποσό αυτών των αμοιβών.

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο 34 παρ. 1 του Ν. 1947/1991 (Α' 70).

Άρθρο 34 **Επιδότηση απασχόλησης**

1. Εργοδότης, που δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας προσλαμβάνει, ως μισθωτούς, δικαιούχους του ειδικού επιδόματος, δικαιούται επιδότησης για το σύνολο των εργοδοτικών εισφορών υπέρ του ασφαλιστικού οργανισμού, στους οποίους υποχρεωτικώς ασφαίζονται οι μισθωτοί.

2. Η διάρκεια της επιδότησης φθάνει στο διπλάσιο των μηνών κατά τους οποίους οι εν λόγω μισθωτοί δεν πρόκειται να εισπράξουν το ειδικό επίδομα.

3. Τα ποσά της επιδότησης του δικαιούχου εργοδότη αποδίδονται κάθε φορά μέσα σε 10 ημέρες, αφ' ότου πιστοποιηθεί η καταβολή τους, στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς, όπως λεπτομέστερα θα ορίσει κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εργασίας.

Άρθρο 35

Σύσταση ειδικού λογαριασμού

1. Συνιστάται στον Ο.Α.Ε.Δ. ειδικός λογαριασμός με τον τίτλο «Ειδικός Λογαριασμός Χρηματοδότησης Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επανακατάρτισης και Απασχόλησης Μισθωτών Προβληματικών Επιχειρήσεων».

2. Σκοποί του ειδικού λογαριασμού είναι:

α. Η κατάρτιση και εφαρμογή προγραμμάτων επαγγελματικής επανακατάρτισης των μισθωτών του άρθρου 33.

β. Η μέριμνα για την τοποθέτηση σε εργασία των αυτών μισθωτών.

γ. Η καταβολή σ' αυτούς των ειδικών επιδομάτων του άρθρου 33 και των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών των άρθρων 33 και 34.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε διά του άρθρου 58 του Ν. 1914/1990 (Α' 178).

3. Τα απαιτούμενα για την εκπλήρωση των σκοπών του ειδικού λογαριασμού ποσά βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

4. Για τη διοίκηση, τη διαχείριση, τη λειτουργία και τον έλεγχο του ειδικού λογαριασμού εφαρμόζονται αναλόγως οι ισχύουσες για το ΔΛΟΕΜ διατάξεις.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου του Ο.Α.Ε.Δ., μπορεί να ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, που αναφέρονται στη σύσταση και λειτουργία προγραμμάτων επανακατάρτισης και αυτοαπασχόλησης, που προβλέπονται από την παρ. 1 του άρθρου 33 του νόμου αυτού.

Οι εκδοθησόμενες υπουργικές αποφάσεις μπορεί να ρυθμίζουν τα πιο πάνω ζητήματα αναδρομικά, όχι όμως πέραν της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του ν. 1892/1990".

Σημ.: όπως η παράγραφος 5 προστέθηκε με το άρθρο 49 παρ. 5 του Ν. 1947/1991 (Α' 70).

Άρθρο 36

Έκταση εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του άρθρου 33 εφαρμόζονται και στους εκ των ανωτέρω μισθωτούς, των οποίων η σχέση εργασίας καταγγέλθηκε μετά την 11η Απριλίου 1990, για τους

οποίους η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 33 αρχίζει από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

2. Εφαρμόζονται επίσης και

α. Στους εκ των ανωτέρω μισθωτούς, των οποίων η σχέση εργασίας θα καταγγελθεί, σε περίπτωση πώλησης της επιχειρήσεων, από το νέο εργοδότη μέσα στο πρώτο 12μηνο από την πώληση.

β. Στους μισθωτούς των αυτών επιχειρήσεων, οι οποίες θα τεθούν υπό εκκαθάριση ή ευρίσκονται ήδη υπό εκκαθάριση και απολύθηκαν μετά τις 11.4.1990 ή θ' απολυθούν μετά τη δημοσίευση του παρόντος.

γ. Στους μισθωτούς των εταιρειών που έχουν υπαχθεί μέχρι 31.12.1989 στις διατάξεις του Ν. 1386/1983 και των οποίων η υπουργική απόφαση υπαγωγής δεν έχει προσβληθεί δικαστικά μέχρι την παραπάνω ημερομηνία.

Άρθρο 37

Επιμήκυνση χρόνου επιδότησης ανέργων

1. Η διάρκεια της καταβολής του επιδόματος ανεργίας επιμηκύνεται κατά ένα μήνα σε όλες τις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 του Ν. 1545/1985, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 2 του Ν. 1874/1990.

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 6 του Ν. 1545/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 1874/1990, προστίθενται οι ακόλουθες δύο περιπτώσεις:

«δ) Για 220 ημέρες εργασίας επίδομα 10 (δέκα) μηνών ε) για 250 ημέρες εργασίας επίδομα δώδεκα (12) μηνών».

3. Η διάρκεια της καταβολής του επιδόματος ανεργίας επιμηκύνεται επίσης σε δώδεκα (12) μήνες:

α) για τους άνω των 49 ετών ανέργους της παρ. 4 του άρθρου 6 του Ν. 1545/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 1874/1990 και β) για όσους έχουν πραγματοποιήσει συνολικά 4050 ημέρες εργασίας και εμπίπτουν σ' οποιαδήποτε περίπτωση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 του Ν. 1545/1985, όπως αυτές τροποποιούνται με το παρόν άρθρο.

4. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από 1-9-1990.

Άρθρο 38

Μερική απασχόληση

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη του άρθρου

1. Κατά την κατάρτιση της σύμβασης εργασίας ή κατά τη διάρκεια της ο εργοδότης και ο μισθωτός μπορούν με έγγραφη ατομική σύμβαση να συμφωνήσουν, ημερήσια

ή εβδομαδιαία ή δεκαπενθήμερη ή μηνιαία εργασία, για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, η οποία θα είναι μικρότερης διάρκειας από την κανονική (μερική απασχόληση).

Αν η συμφωνία αυτή δεν καταρτιστεί εγγράφως ή δεν γνωστοποιηθεί εντός οκτώ (8) ημερών από την κατάρτισή της στην οικεία Επιθεώρηση Εργασίας, τεκμαίρεται η πλήρης απασχόληση του μισθωτού.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

2. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου νοείται ως: α) «εργαζόμενος μερικής απασχόλησης», κάθε εργαζόμενος με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας, του οποίου οι ώρες εργασίας, υπολογιζόμενες σε ημερήσια, εβδομαδιαία, δεκαπενθήμερη ή μηνιαία βάση είναι λιγότερες από το κανονικό ωράριο εργασίας του συγκρίσιμου εργαζόμενου με πλήρη απασχόληση,

β) «συγκρίσιμος εργαζόμενος με πλήρη απασχόληση», κάθε εργαζόμενος πλήρους απασχόλησης, που απασχολείται στην ίδια επιχείρηση με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας, και εκτελεί ίδια ή παρόμοια καθήκοντα, υπό τις αυτές συνθήκες. Όταν στην επιχείρηση δεν υπάρχει συγκρίσιμος εργαζόμενος με πλήρη απασχόληση, η σύγκριση γίνεται με αναφορά στη συλλογική ρύθμιση στην οποία θα υπαγόταν ο εργαζόμενος αν είχε προσληφθεί με πλήρη απασχόληση. Οι εργαζόμενοι με σύμβαση ή σχέση εργασίας μερικής απασχόλησης δεν επιτρέπεται να αντιμετωπίζονται δυσμενώς σε σχέση με τους συγκρίσιμους εργαζόμενους με κανονική απασχόληση, εκτός εάν συντρέχουν αντικειμενικοί λόγοι οι οποίοι τη δικαιολογούν, όπως η διαφοροποίηση στο ωράριο εργασίας.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

3. Κατά την κατάρτιση της σύμβασης εργασίας ή κατά τη διάρκειά της ο εργοδότης και ο μισθωτός μπορούν με έγγραφη ατομική σύμβαση να συμφωνήσουν κάθε μορφή απασχόλησης εκ περιτροπής.

Εκ περιτροπής απασχόληση θεωρείται η απασχόληση κατά λιγότερες ημέρες την εβδομάδα ή κατά λιγότερες εβδομάδες το μήνα ή κατά λιγότερους μήνες το έτος ή και συνδυασμός αυτών κατά πλήρες ημερήσιο ωράριο εργασίας.

Η παρεχόμενη από το άρθρο αυτό προστασία καλύπτει και τους απασχολούμενους με βάση τις συμφωνίες του προηγούμενου εδαφίου.

Αν περιοριστούν οι δραστηριότητές του ο εργοδότης μπορεί, αντί καταγγελίας της σύμβασης εργασίας, να επιβάλει σύστημα εκ περιτροπής απασχόλησης στην επιχείρησή του, η διάρκεια της οποίας δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους εννέα (9) μήνες στο ίδιο ημερολογιακό έτος, μόνο εφόσον προηγουμένως προβεί σε ενημέρωση και διαβούλευση με τους νόμιμους εκπροσώπους των εργαζομένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 260/2006 και του ν. 1767/1988.

Αν η συμφωνία αυτή δεν καταρτιστεί εγγράφως ή αν η συμφωνία ή η απόφαση του εργοδότη δεν γνωστοποιηθούν εντός οκτώ (8) ημερών από την κατάρτιση ή τη λήψη τους στην οικεία Επιθεώρηση Εργασίας, τεκμαίρεται η πλήρης απασχόληση του μισθωτού.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

4. Ως εκπρόσωποι των εργαζομένων, για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου ορίζονται κατά την εξής σειρά προτεραιότητας:

α) οι εκπρόσωποι από την πλέον αντιπροσωπευτική συνδικαλιστική οργάνωση της επιχείρησης ή της εκμετάλλευσης, η οποία καλύπτει κατά το καταστατικό της εργαζόμενους, ανεξάρτητα από την κατηγορία, τη θέση ή την ειδικότητα τους,

β) οι εκπρόσωποι των υφιστάμενων συνδικαλιστικών οργανώσεων της επιχείρησης ή της εκμετάλλευσης,

γ) το συμβούλιο εργαζομένων,

δ) εάν ελλείπουν συνδικαλιστικές οργανώσεις και συμβούλιο εργαζομένων, η ενημέρωση και διαβούλευση γίνεται με το σύνολο των εργαζομένων. Η ενημέρωση μπορεί να γίνει με εφάπαξ ανακοίνωση σε εμφανές και προσιτό σημείο της επιχείρησης. Η διαβούλευση πραγματοποιείται σε τόπο και χρόνο που ορίζει ο εργοδότης.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

5. Οι έγγραφες ατομικές συμβάσεις των προηγούμενων παραγράφων πρέπει να περιλαμβάνουν:

α) τα στοιχεία ταυτότητας των συμβαλλομένων, β) τον τόπο παροχής της εργασίας, την έδρα της επιχείρησης ή τη διεύθυνση του εργοδότη, γ) τον χρόνο της απασχόλησης, τον τρόπο κατανομής και τις περιόδους εργασίας,

δ) τον τρόπο αμοιβής και ε) τους τυχόν όρους τροποποίησης της σύμβασης. Σε εποχικές ξενοδοχειακές και επισιτιστικές επιχειρήσεις οι έγγραφες ατομικές συμβάσεις, κατά την παράγραφο 1 του παρόντος, γίνονται για ημερήσια ή εβδομαδιαία περίοδο εργασίας.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

6. Σε κάθε περίπτωση, η απασχόληση κατά την Κυριακή ή άλλη ημέρα αργίας, ως και η νυκτερινή εργασία συνεπάγεται την καταβολή της νόμιμης προσαύξησης.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

7. Αν η μερική απασχόληση έχει καθοριστεί με ημερήσιο ωράριο μικρότερης διάρκειας από το κανονικό, η παροχή της συμφωνημένης εργασίας των μερικώς απασχολούμενων πρέπει να είναι συνεχόμενη και να παρέχεται μία φορά την ημέρα.

Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στους οδηγούς αυτοκινήτων μεταφοράς μαθητών, νηπίων και βρεφών και στους συνοδούς αυτών που εργάζονται στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια, στους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς και στα νηπιαγωγεία, καθώς και στους καθηγητές που εργάζονται στα φροντιστήρια ξένων γλωσσών και μέσης εκπαίδευσης.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

8. Καταγγελία της σύμβασης εργασίας λόγω μη αποδοχής από τον μισθωτό εργοδοτικής πρότασης για μερική απασχόληση είναι άκυρη.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

9. Οι αποδοχές των εργαζομένων με σύμβαση ή σχέση εργασίας μερικής απασχόλησης υπολογίζονται όπως και οι αποδοχές του συγκρίσιμου εργαζομένου και αντιστοιχούν στις ώρες εργασίας της μερικής απασχόλησης.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

10. Οι μερικώς απασχολούμενοι μισθωτοί έχουν δικαίωμα ετήσιας άδειας με αποδοχές και επίδομα αδειας, με βάση τις αποδοχές που θα ελάμβαναν εάν εργάζονταν κατά το χρόνο της αδειας τους, για τη διάρκεια της οποίας εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του α.ν. 539/1945, όπως ισχύει.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

11. Αν παραστεί ανάγκη για πρόσθετη εργασία πέραν από τη συμφωνηθείσα, ο εργαζόμενος έχει υποχρέωση να την παράσχει, αν είναι σε θέση να το κάνει και η άρνηση του θα ήταν αντίθετη με την καλή πίστη.

Αν παρασχεθεί εργασία πέραν της συμφωνημένης, ο μερικώς απασχολούμενος δικαιούται αντίστοιχης αμοιβής με προσαύξηση δώδεκα τοις εκατό (12%) επί της συμφωνηθείσας αμοιβής για κάθε επιπλέον ώρα εργασίας που θα παράσχει. Ο

μερικώς απασχολούμενος μπορεί να αρνηθεί την παροχή εργασίας πέραν της συμφωνημένης, όταν αυτή η πρόσθετη εργασία λαμβάνει χώρα κατά συνήθη τρόπο. Σε κάθε περίπτωση η πρόσθετη αυτή εργασία δύναται να πραγματοποιηθεί κατ' ανώτατο όριο μέχρι τη συμπλήρωση του πλήρους ημερήσιου ωραρίου του συγκρίσιμου εργαζομένου.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

12. Ο πλήρως απασχολούμενος σε επιχειρήσεις πλέον των είκοσι (20) ατόμων, έχει δικαίωμα μετά τη συμπλήρωση ενός ημερολογιακού έτους εργασίας να ζητήσει τη μετατροπή της σύμβασης εργασίας του από πλήρη σε μερική απασχόληση, με δικαίωμα επανόδου σε πλήρη απασχόληση, εκτός αν η άρνηση του εργοδότη δικαιολογείται από τις επιχειρησιακές ανάγκες.

Ο εργαζόμενος στην αίτησή του πρέπει να προσδιορίζει τη διάρκεια της μερικής απασχόλησης και το είδος της. Αν ο εργοδότης δεν απαντήσει εγγράφως μέσα σε ένα μήνα θεωρείται ότι το αίτημα του εργαζόμενου έχει γίνει δεκτό.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

13. Ο μερικώς απασχολούμενος, επί προσφοράς εργασίας με ίσους όρους από μισθωτούς της ίδιας κατηγορίας, έχει δικαίωμα προτεραιότητας για πρόσληψη σε θέση εργασίας πλήρους απασχόλησης στην ίδια επιχείρηση. Ο χρόνος της μερικής απασχόλησης λαμβάνεται υπόψη ως χρόνος προϋπηρεσίας όπως και για τον συγκρίσιμο εργαζόμενο. Για τον υπολογισμό της προϋπηρεσίας αυτής, μερική απασχόληση που αντιστοιχεί στον κανονικό (νόμιμο ή συμβατικό) ημερήσιο χρόνο του συγκρίσιμου εργαζόμενου αντιστοιχεί σε μία ημέρα προϋπηρεσίας.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

14. Στους εργαζόμενους που καλύπτονται από σύμβαση ή σχέση εργασίας με μερική απασχόληση παρέχονται:

α) δυνατότητες συμμετοχής στις δραστηριότητες της επαγγελματικής κατάρτισης που εφαρμόζει η επιχείρηση υπό συνθήκες ανάλογες με εκείνες που αφορούν τους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης και αορίστου χρόνου,

β) οι ίδιες κοινωνικές υπηρεσίες που υπάρχουν στη διάθεση των άλλων εργαζόμενων στην επιχείρηση.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

15. Ο εργοδότης ενημερώνει τους εκπροσώπους των εργαζόμενων για τον αριθμό των απασχολούμενων με μερική απασχόληση σε σχέση με την εξέλιξη του συνόλου των εργαζόμενων, καθώς και για τις προοπτικές πρόσληψης εργαζόμενων με πλήρη απασχόληση.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

16. Με επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας επιτρέπεται η συμπλήρωση ή τροποποίηση των ρυθμίσεων των προηγούμενων παραγράφων.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

17. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται για τους μερικώς απασχολούμενους όλες οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

18. Η κατά το παρόν άρθρο μερική απασχόληση με σχέση ιδιωτικού δικαίου επιτρέπεται και στις δημόσιες επιχειρήσεις, τους οργανισμούς και τους λοιπούς φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από το άρθρο 14 του ν. 2190/1994 (Α΄ 28), όπως ισχύει, με εξαίρεση το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού και τα Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και στους φορείς για τους οποίους η μερική απασχόληση προβλέπεται από ειδικούς νόμους ή από διατάξεις κανονισμών που έχουν κυρωθεί με νόμο ή έχουν ισχύ νόμου.

Για τη μερική απασχόληση σε επιχειρήσεις, οργανισμούς και φορείς του προηγούμενου εδαφίου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α΄ 28), όπως ισχύει, με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου για την αντιμετώπιση εκτάκτων ή επείγουσών αναγκών συμφωνείται με σύμβαση ορισμένου χρόνου διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών. Μερική απασχόληση που δεν υπερβαίνει τις τέσσερις (4) ώρες ημερησίως.

Στην τελευταία περίπτωση η σχετική προκήρυξη αποστέλλεται πριν από τη δημοσίευση της στο Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ), το οποίο οφείλει να ελέγξει αυτήν από άποψη νομιμότητας μέσα σε δέκα (10) ημέρες.

Οι ανωτέρω συμβάσεις που καταρτίζονται για την κάλυψη έκτακτων ή επείγουσών αναγκών λήγουν αυτοδικαίως με την πάροδο της συμφωνηθείσας διάρκειας τους, χωρίς να απαιτείται προς τούτο καμία άλλη διατύπωση, η δε για οποιονδήποτε λόγο ανανέωσή τους ή μετατροπή τους σε σύμβαση ή σχέση εργασίας αορίστου χρόνου απαγορεύεται και είναι αυτοδικαίως άκυρη».

τροπή της σύμβασης εργασίας του από πλήρη σεμερική απασχόληση, με δικαίωμα επανόδου σε πλήρη απασχόληση, εκτός αν η άρνηση του εργοδότη δικαιολογείται από τις επιχειρησιακές ανάγκες.

Ο εργαζόμενος στην αίτηση του πρέπει να προσδιορίζει τη διάρκεια της μερικής απασχόλησης και το είδος της. Αν ο εργοδότης δεν απαντήσει εγγράφως μέσα σε ένα μήνα θεωρείται ότι το αίτημα του εργαζόμενου έχει γίνει δεκτό.

Όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 59 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΝΟΜΟΣ 4635/2019 με ισχύ την 30/10/2019

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

Άρθρο 39

Κοινωνική ασφάλιση μερικώς απασχολουμένων

1. Η υποχρεωτική ασφάλιση των μερικώς απασχολουμένων στους οικείους οργανισμούς κύριας και επικουρικής ασφάλισης, καθώς και στον Ο.Α.Ε.Δ. και τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας χωρεί με βάση τις ισχύουσες διατάξεις.
2. Κατ' εξαίρεση, στην ασφάλιση του μερικώς απασχολουμένου, ανεξαρτήτως του αν αμείβεται με μισθό ή ημερομίσθιο, αναγνωρίζονται όλες οι ημέρες εργασίας που πραγματοποιεί σε κάθε μισθολογική περίοδο, εφαρμοζομένων αναλόγως και των διατάξεων για την αναγνώριση περισσότερων ημερών εργασίας επί πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας.
3. Από της ισχύος του παρόντος θεσπίζεται για τους μερικώς απασχολούμενους ειδική 1η ασφαλιστική κλάση στην παρ. 1 του άρθρου 1 της από 31.3.1982 Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου, που κυρώθηκε με το Ν. 1305/1982 ως εξής:

Ημερήσιος μισθός σε δραχμές

Ασφαλιστική κλάση

Τεκμαρτό ημερομίσθιο

Από 0-900 Ειδική 1η 900

4. Οι εισφορές υπολογίζονται στις καταβαλλόμενες αποδοχές, σε καμιά όμως περίπτωση, για τον υπολογισμό των εισφορών για κάθε ημέρα εργασίας που αναγνωρίζεται στην ασφάλιση κατά τους ορισμούς της προηγούμενης παραγράφου, δεν μπορεί να ληφθούν υπόψη αποδοχές μικρότερες των αντιστοιχουσών στο εκάστοτε τεκμαρτό ημερομίσθιο της ειδικής ασφαλιστικής κλάσης του Ι.Κ.Α.
5. Οι κείμενες περί πολλαπλής ασφάλισης διατάξεις δεν θίγονται από το παρόν.
6. α. Εφόσον στον μερικώς απασχολούμενο καταβάλλονται αποδοχές μειωμένες σε σχέση με εκείνες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για τον κανονικώς απασχολούμενο, τα κατώτατα όρια των εις χρήμα παροχών και του επιδόματος ανεργίας χορηγούνται μειωμένα ανάλογα προς τη μείωση που υπάρχει κάθε φορά μεταξύ των αποδοχών τούτων.

β. Με προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θα καθορισθεί το ύψος του βασικού ποσού συντάξεως των μερικώς απασχολουμένων, με βάση τα τεκμαρτά ημερομίσθια των ασφαλιστικών κλάσεων επί των οποίων έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές.

7. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται για τους μερικώς απασχολούμενους κατ' οίκον του εργοδότη, καθώς και για τους συγγενείς του εργοδότη, για τους οποίους προβλέπει η παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 1759/1988 και για τους οποίους ισχύουν οι κείμενες κάθε φορά ασφαλιστικές διατάξεις.

Άρθρο 40 **Πρόσθετες ομάδες εργασίας**

1. Επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, που δεν είναι από τη φύση τους συνεχούς λειτουργίας, μπορούν να λειτουργούν συνεχώς στο σύνολό τους ή κατά τμήματα, με σύστημα λειτουργίας τεσσάρων εναλλασσόμενων ομάδων εργασίας, εφ' όσον συγκατατίθεται ο εργαζόμενος που μετέχει σ' αυτές.

2. Οι επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου μπορούν επίσης να λειτουργήσουν συνεχώς, στο σύνολο τους ή κατά τμήματα, εφ' όσον για τη λειτουργία τους, κατά το Σάββατο και την Κυριακή ή την Κυριακή και Δευτέρα, προσλάβουν ιδιαίτερο επί πλέον προσωπικό για να απασχολείται κατ' εναλλαγή σε δύο ομάδες επί δώδεκα ώρες την ημέρα.

3. Η συνολική αμοιβή που οφείλεται για εργασία 24 (είκοσι τεσσάρων) ωρών, συμπεριλαμβανομένης και εκείνης που προβλέπεται για υπερωριακή εργασία ή εργασία κατά Κυριακές, αργίες και νυκτερινές ώρες, είναι ίση με την αμοιβή που αντιστοιχεί σε απασχόληση σαράντα (40) ωρών, εκτός εάν εφαρμόζεται βραχύτερο ωράριο εβδομαδιαίας εργασίας.

4. Σ' αυτές τις ομάδες εργασίας πρόσωπα που έχουν ενεργό ασφαλιστικό δεσμό με ταμείο κύριας ασφάλισης δεν μπορούν ν' απασχοληθούν για περισσότερες ώρες από όσες υπολείπονται για να συμπληρωθούν για τη συγκεκριμένη εβδομάδα 48 συνολικά ώρες εργασίας.

5. Κάθε παράβαση της προηγούμενης παραγράφου διώκεται και τιμωρείται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 18 του Π.Δ. της 27.6/4.7.32 «περί κωδικοποίησης και συμπληρώσεως των περί δώρου εργασίας διατάξεων», όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του Ν.Δ. 515/1970.

6α. Κάθε εργαζόμενος, που απασχολείται, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του παρόντος, επί 24 ώρες, ασφαρίζεται για 6 (έξι) ημέρες εργασίας.

β. Τυχόν χωρήσασα ασφάλιση των εργαζομένων αυτών, προ της ισχύος του παρόντος, για περισσότερες του πραγματικού ημέρες απασχολήσεως παραμένει ισχυρή.

7. Επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις της παραγράφου 1 του παρόντος μπορούν να λειτουργούν στο σύνολό τους ή κατά τμήματα 6 ημέρες την εβδομάδα. Οφείλουν

όμως να χορηγούν τις ημέρες της καθ' εβδομάδα αναπαύσεως μία φορά τουλάχιστο συνεχόμενο με Κυριακή ανά περίοδο τριών εβδομάδων.

Δεν επιτρέπεται η απασχόληση μισθωτού κατά τα ανωτέρω χωρίς τη συγκατάθεσή του.

8. Στο άρθρο 2 Ν. 1876/1990 προστίθεται στοιχείο 10, που έχει ως εξής:

«10. Με επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας ζητήματα σχετικά με την επαναρρύθμιση ή συμπλήρωση των διατάξεων των παραγράφων 1-6 του άρθρου 38 για τη μερική απασχόληση» καθώς και των παραγράφων 1, 2, 3 και 7 του άρθρου 40 για τις πρόσθετες ομάδες εργασίας του νόμου «για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη».

Άρθρο 41

Διευθέτηση χρόνου εργασίας

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 Ν.2639/1998, με το άρθρο 5 Ν.2874/2000 (Α 286/29-12-2000), με το άρθρο 2 Ν.3385/2005 και με το άρθρο 7 Ν.3846/2010 (ΦΕΚ Α 66 11.5.2010), αντικαταστάθηκε πάλι το άρθρο 42 Ν.3986/2011, ΦΕΚ Α 152/1.7.2011.

1.α. Σε επιχειρήσεις στις οποίες εφαρμόζεται συμβατικό ωράριο εργασίας έως σαράντα (40) ωρών εβδομαδιαίως, επιτρέπεται για μία χρονική περίοδο (περίοδος αυξημένης απασχόλησης) ο εργαζόμενος να απασχολείται δύο (2) ώρες την ημέρα επιπλέον των οκτώ (8) ωρών, υπό την προϋπόθεση ότι οι επιπλέον των σαράντα (40) (ή του μικρότερου συμβατικού ωραρίου) ώρες εργασίας την εβδομάδα αφαιρούνται από τις ώρες εργασίας μιας άλλης χρονικής περιόδου (περίοδος μειωμένης απασχόλησης). Αντί της παραπάνω μειώσεως των ωρών εργασίας, επιτρέπεται να χορηγείται στον εργαζόμενο ανάλογη ημερήσια ανάπαυση (ρεπό) ή συνδυασμός μειωμένων ωρών εργασίας και ημερών αναπαύσεως. Το χρονικό διάστημα των περιόδων αυξημένης και μειωμένης απασχόλησης δεν υπερβαίνει συνολικά τους έξι (6) μήνες σε διάστημα δώδεκα (12) μηνών (περίοδος αναφοράς).

β. Ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα να αρνηθεί την παροχή της επιπλέον αυτής εργασίας, αν δεν είναι σε θέση να την εκτελέσει και η άρνηση του δεν είναι αντίθετη με την καλή πίστη. Αυτή η άρνηση του εργαζομένου να παράσχει την επιπλέον εργασία δεν συνιστά λόγο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας του.

γ. Οι κείμενες προστατευτικές διατάξεις για το χρόνο υποχρεωτικής ανάπαυσης των εργαζομένων έχουν πλήρη εφαρμογή και κατά την περίοδο της αυξημένης απασχόλησης. Κατά τη διευθέτηση ο μέσος όρος των ωρών εβδομαδιαίας εργασίας κατά την περίοδο του εξαμήνου (περίοδος αναφοράς), στις οποίες δεν περιλαμβάνονται οι ώρες της υπερεργασίας και των νόμιμων υπερωριών της περιόδου μειωμένης απασχόλησης, παραμένει στις σαράντα (40) ώρες ή, εάν εφαρμόζεται μικρότερο συμβατικό ωράριο, παραμένει στον αριθμό ωρών του μικρότερου αυτού ωραρίου. Οι ώρες εργασίας ανά εβδομάδα δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τις σαράντα οκτώ (48) ώρες, κατά μέσο όρο, σε περίοδο έξι (6) μηνών, συμπεριλαμβανομένων και των προαναφερόμενων ωρών υπερεργασίας και νομίμων υπερωριών.

2.α. Σε επιχειρήσεις στις οποίες εφαρμόζεται συμβατικό ωράριο εργασίας έως σαράντα (40) ωρών εβδομαδιαίως, επιτρέπεται, αντί της κατά την προηγούμενη παράγραφο διευθέτησης, να συμφωνείται, υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 6, ότι μέχρι διακόσιες πενήντα έξι (256) ώρες εργασίας από το συνολικό χρόνο απασχόλησης εντός ενός (1) ημερολογιακού έτους, κατανέμονται με αυξημένο αριθμό ωρών σε ορισμένες χρονικές περιόδους, που δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις τριάντα δύο (32) εβδομάδες ετησίως και με αντιστοίχως μειωμένο αριθμό ωρών κατά το λοιπό διάστημα του ημερολογιακού έτους.

β. Ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα να αρνηθεί την παροχή της επιπλέον αυτής εργασίας, αν δεν είναι σε θέση να την εκτελέσει και η άρνηση του δεν είναι αντίθετη με την καλή πίστη. Αυτή η άρνηση του εργαζομένου να παράσχει την επιπλέον εργασία δεν συνιστά λόγο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας του.

γ. Οι κείμενες προστατευτικές διατάξεις για το χρόνο υποχρεωτικής ανάπαυσης των εργαζομένων πρέπει να τηρούνται και κατά την περίοδο της αυξημένης απασχόλησης. Κατά τη διευθέτηση ο μέσος όρος των ωρών εβδομαδιαίας εργασίας κατά την περίοδο ενός ημερολογιακού έτους (περίοδος αναφοράς), στις οποίες δεν περιλαμβάνονται οι ώρες της υπερεργασίας και των νόμιμων υπερωριών της περιόδου μειωμένης απασχόλησης, παραμένει στις σαράντα (40) ώρες ή, εάν εφαρμόζεται μικρότερο συμβατικό ωράριο, παραμένει στον αριθμό ωρών του μικρότερου αυτού ωραρίου, ενώ με συνυπολογισμό των ανωτέρω ωρών υπερεργασίας και νομίμων υπερωριών, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις σαράντα οκτώ (48) ώρες.

3. Κατά τη Διευθέτηση του χρόνου εργασίας της προηγούμενης παραγράφου επιτρέπεται να χορηγείται στον εργαζόμενο, αντί μειώσεως των ωρών εργασίας, προς αντιστάθμιση των πρόσθετων ωρών που εργάσθηκε κατά την περίοδο αυξημένου ωραρίου, ανάλογη ημερήσια ανάπαυση (ρεπό) ή ανάλογη προσαύξηση της ετήσιας άδειας με αποδοχές ή συνδυασμός μειωμένων ωρών και ημερών αναπαύσεως ή ημερών αδείας.

4. Η καταβαλλόμενη αμοιβή κατά το χρονικό διάστημα της διευθέτησης των παραγράφων 1 και 2 είναι ίση με την αμοιβή για εργασία σαράντα (40) ωρών εβδομαδιαίως, εφόσον στην επιχείρηση ισχύει εβδομαδιαίο ωράριο σαράντα (40) ωρών. Αν στην επιχείρηση ισχύει εβδομαδιαίο ωράριο μικρότερο των σαράντα (40) ωρών, η καταβαλλόμενη κατά το χρονικό διάστημα της διευθέτησης αμοιβή είναι ίση με την αμοιβή που προβλέπεται για το εβδομαδιαίο αυτό ωράριο.

5.α. Κατά την περίοδο της αυξημένης απασχόλησης των παραγράφων 1 και 2, η ημερήσια απασχόληση του εργαζομένου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις δέκα (10) ώρες. Στις υπερβάσεις του νόμιμου ημερήσιου ωραρίου μέχρι το ανώτατο όριο των δέκα (10) ωρών, καθώς και στις υπερβάσεις των σαράντα (40) ωρών εβδομαδιαίως δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3385/2005 (Α' 210), όπως αυτό αντικαταστάθηκε και ισχύει με την παρ. 10 του άρθρου 74 του ν. 3863/2010 (Α' 115).

β. Κατά την περίοδο της μειωμένης απασχόλησης των παραγράφων 1 και 2, η υπέρβαση του συμφωνηθέντος μειωμένου εβδομαδιαίου ωραρίου, η οποία επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, αμείβεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του

άρθρου 1 του ν. 3385/2005 (Α` 210), όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει με την παρ. 10 του άρθρου 74 του ν. 3863/2010 (Α` 115).

6. Η Διευθέτηση του χρόνου εργασίας των παραγράφων 1 και 2 καθορίζεται με επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή συμφωνία του εργοδότη με συνδικαλιστική οργάνωση στην επιχείρηση που αφορά τα μέλη της ή συμφωνία του εργοδότη και του συμβουλίου των εργαζομένων ή συμφωνία του εργοδότη και ένωσης προσώπων.

Η ένωση προσώπων που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο μπορεί να συσταθεί από το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) τουλάχιστον των εργαζομένων στην επιχείρηση που απασχολεί πάνω από είκοσι (20) εργαζομένους και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) εφόσον ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων στην επιχείρηση είναι κατ` ανώτατο αριθμό είκοσι (20) εργαζόμενοι. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η διάταξη του εδαφίου γγ` της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1264/1982 (Α` 79).

7. Με επιχειρησιακές και κλαδικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας μπορεί να καθορίζεται άλλο σύστημα διευθέτησης χρόνου εργασίας, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του κλάδου ή της επιχείρησης.

8. Αν για οποιονδήποτε λόγο, ιδίως εξαιτίας παραίτησης ή απόλυσης του εργαζομένου, δεν εφαρμόζεται ή δεν ολοκληρώνεται η διευθέτηση του χρόνου εργασίας σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, έχουν πλήρη εφαρμογή όλες οι προστατευτικές διατάξεις που καθορίζουν τις συνέπειες της υπέρβασης του ημερήσιου και εβδομαδιαίου ωραρίου εργασίας.

9. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για: α) εποχιακές επιχειρήσεις και β) εργαζομένους με σύμβαση εργασίας διάρκειας μικρότερης του ενός (1) έτους.

10. Οι επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις και οι συμφωνίες της παραγράφου 6 κατατίθενται στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 1876/1990.

11. Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγονται οι σχετικές ρυθμίσεις του ν. 2602/1998 (Α` 83) ή άλλων ειδικών νόμων, που αποσκοπούν στην εξυγίανση φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Άρθρο 42

Ώρες λειτουργίας των καταστημάτων και εργασίας του προσωπικού τους

1. Η λειτουργία των, κατά το άρθρο 1 του ν.δ. 1037/1971 "Περί χρονικών ορίων λειτουργίας καταστημάτων και εργασίας του προσωπικού αυτών, καταστημάτων είναι ελεύθερη, καθ` όλες τις ώρες και τις ημέρες της εβδομάδας, πλην της Κυριακής και των ημερών αργίας. Κατ` εξαίρεση, επιτρέπεται τις Κυριακές και τις ημέρες αργίας η λειτουργία των πρατηρίων υγρών καυσίμων, εστιατορίων, ζαχαροπλασθειών, "μπάρ", καφενείων, γαλακτοπωλείων, κυλικείων και συναφών καταστημάτων, ανθοπωλείων, περιπτέρων και εξομοιούμενων καταστημάτων, φωτογραφείων, στιλβωτηρίων και αμιγών καταστημάτων λιανικής πωλήσεως ξηρών καρπών.

Ειδικά για τους τουριστικούς τόπους και τους τόπους παραθεριστικής κατοικίας, όπως αυτοί προσδιορίζονται κάθε φορά σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, επιτρέπεται η λειτουργία και των αρτοποιείων, κρεοπωλείων, ιχθυοπωλείων και οπωροπωλείων.

Επιτρέπεται επίσης η λειτουργία κατά τις Κυριακές και τις ημέρες αργίας, πλην της Κυριακής του Πάσχα, και κατά τις ώρες 08.00 έως 13.00, άνευ απασχολήσεως προσωπικού, καταστημάτων πωλήσεως παντός είδους παλαιών αντικειμένων, εφόσον τα καταστήματα αυτά ευρίσκονται σε τόπους όπου εθιμικά γίνονται αγοραπωλησίες τέτοιων ειδών.

Επίσης, ειδικά για τα ιχθυοπωλεία, επιτρέπεται η λειτουργία τους και κατά τη συμπίπτουσα προς Κυριακή παραμονή της 25ης Μαρτίου κάθε έτους.

Κατ' εξαίρεση, με απόφαση του οικείου νομάρχη, μπορεί να επιτρέπεται η λειτουργία την Κυριακή και τις ημέρες αργίας ορισμένων καταστημάτων που εξυπηρετούν την τουριστική κίνηση σε αυστηρά οριοθετούμενες περιοχές δήμων και κοινοτήτων που έχουν ανακηρυχθεί ως τουριστικοί τόποι, μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Τουρισμού και των οικείων Επαγγελματικών Οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων του νομού. Αν εντός δέκα (10) ημερών από της αποστολής της σχετικής προσκλήσεως δεν γνωμοδοτήσουν το Υπουργείο Τουρισμού και οι παραπάνω φορείς, οι αποφάσεις των νομαρχών εκδίδονται και χωρίς τη γνώμη τους. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας και Τουρισμού καθορίζεται η λειτουργία καταστημάτων τουριστικών περιοχών κατά τις Κυριακές και αργίες σε περίπτωση διαφωνίας των ανωτέρω φορέων και στις περιπτώσεις που οι ρυθμίσεις αφορούν δύο ή περισσότερους νομούς". Η λειτουργία των καταστημάτων και των εγκαταστάσεων στους χώρους των Κεντρικών Αγορών επιτρέπεται και τις Κυριακές και τις ημέρες αργίας, τηρουμένων των διατάξεων της κείμενης εργατικής νομοθεσίας. Με απόφαση των διοικητικών συμβουλίων των Κεντρικών Αγορών ρυθμίζονται το ωράριο, οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας των καταστημάτων και εγκαταστάσεων του προηγούμενου εδαφίου και κάθε συναφές θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 23 Ν.1957/1991 και με το άρθρο 3 ΠΔ 327/1992 (ΦΕΚ Α 163), με την παρ.2 του άρθρου 46 του Ν.2224/1994 (Α 112), με το άρθρο 14 παρ.7, Ν.3557/2007, ΦΕΚ Α 100/14.5.2007, με το άρθρο 12 Ν.4242/2014, ΦΕΚ Α 50/28.2.2014 και με την παρ.2 του άρθρου 108 του ν.4314/2014

2. Η λειτουργία του καταστήματος σ' όλες τις ανωτέρω ώρες δεν είναι υποχρεωτική.

3. Σε κάθε κατάστημα πρέπει να υπάρχουν σε εμφανή μέρη πινακίδες που να αναγράφουν τις ώρες λειτουργίας του καταστήματος.

4. Με Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας μπορούν να καθορίζονται ζητήματα που αφορούν τις ημέρες εβδομαδιαίας απασχόλησης εργαζομένων στα καταστήματα για συνολικό εβδομαδιαίο συμβατικό ωράριο 40 ωρών.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την υποπαράγραφο ΙΑ.14 εδάφιο 1 άρθρου πρώτου Ν.4093/2012, ΦΕΚ Α 222/12.11.2012.

5. Η ημέρα ανάπαυσης των εργαζομένων λόγω πενθημέρου καθορίζεται κυλιόμενη, εκτός εάν ρυθμίζεται διαφορετικά από άλλες διατάξεις ή με ατομική συμφωνία.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 23 του Ν. 1957/1991 (Α 114).

6. Οι μισθωτοί των καταστημάτων που λειτουργούν με διακεκομμένο ωράριο για όλες ή μερικές ημέρες της εβδομάδας δικαιούνται μεσημβρινής αναπαύσεως, που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρεις ώρες.

7. Σε κάθε υπόχρεο, που παραβαίνει τις διατάξεις αυτού του άρθρου, καθώς και των διοικητικών πράξεων που εκδίδονται σε εφαρμογή του, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ένα έτος κατόπιν μηνύσεως του τοπικά αρμόδιου επιθεωρητή εργασίας ή των αστυνομικών οργάνων. Επίσης επιβάλλεται και πρόστιμο από είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δραχμές με αιτιολογημένη πράξη του επιθεωρητή εργασίας για κάθε παράβαση.

Η πράξη επιβολής προστίμου του επιθεωρητή εργασίας κοινοποιείται με απόδειξη στον παραβάτη, ο οποίος καταβάλλει το πρόστιμο που επιβλήθηκε με κατάθεση του ποσού στο λογαριασμό του Ανώτατου Συμβουλίου Εργασίας (Α.Σ.Ε.), που τηρείται στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Ο παραβάτης μπορεί, μέσα σε προθεσμία 20 ημερών από την κοινοποίηση, να προσφύγει στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, κοινοποιώντας (ο προσφεύγων), επί ποινή απαραδέκτου, το δικόγραφο μέσα σε 10 ημέρες από την κατάθεση του επιθεωρητή εργασίας που επέβαλε το πρόστιμο.

Μετά την πάροδο της προθεσμίας για την άσκηση και κοινοποίηση της προσφυγής, τα σχετικά έγγραφα διαβιβάζονται στη Δ.Ο.Υ. της έδρας της επιχείρησης, το ποσό του προστίμου βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου και αποδίδεται κατά μήνα υπέρ του λογαριασμού του Ανώτατου Συμβουλίου Εργασίας (Α.Σ.Ε.) του Υπουργείου Εργασίας.

Αν ασκηθεί δικαστική προσφυγή κατά της απόφασης επιβολής προστίμου, αναστέλλεται η βεβαίωση του προστίμου στη Δ.Ο.Υ. μέχρι την κοινοποίηση της οριστικής απόφασης επί της προσφυγής, η οποία πλέον συνιστά και τον τίτλο βεβαιώσεως του δημόσιου ταμείου.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Το πρόστιμο μπορεί να αναπροσαρμόζεται, όσον αφορά το ανώτατο όριο αυτού, με κανονιστική απόφαση του Υπουργού Εργασίας.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 23 του Ν. 1957/1991 (Α 114) και με το άρθρο 8 Ν.2207/1994 (ΦΕΚ Α 65)

8. Από της ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) από το ν.δ. 1037/1971 οι υπό στοιχεία β`, γ`, δ` και ε` περιπτώσεις του άρθρου 1, η παράγραφος 2 του άρθρου 2, τα άρθρα 4, 5, 6 και η παρ. 1 του άρθρου 10. Οι διατάξεις του άρθρου 3 διατηρούνται σε ισχύ μόνο για την εφαρμογή του άρθρου 8 παρ. 1 και 3 του αυτού ν.δ/τος του παρόντος άρθρου.

β) από το άρθρο 1 της Π.Υ.Σ. 10/1988, που κυρώθηκε με το ν. 1788/ 1988, οι παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 και

γ) Από το ν. 1788/1988 τα άρθρα δεύτερο και τέταρτο.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 23 του Ν. 1957/1991 (Α 114).

9. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει δέκα ημέρες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Σημ.: όπως με το άρθρου 23 του Ν. 1957/1991 (Α 114).

Άρθρο 43

Σύνδεση αμοιβής με την παραγωγικότητα

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του Ν. 1731/1987 (ΦΕΚ Α' 161) προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Επίσης για το ποσό του εισοδήματος αυτού δεν υπάρχει υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών σε οργανισμούς και ταμεία κύριας ή επικουρικής ασφάλισης».

2. Στο τέλος της περίπτωσης α' του άρθρου 4 του Ν.Δ. 3843/1958 προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Για το ποσό του εισοδήματος αυτού δεν υπάρχει υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών σε οργανισμούς και ταμεία κύριας ή επικουρικής ασφάλισης».

3. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται για τα διανεμόμενα κέρδη που προέρχονται από ισολογισμούς που κλείνουν μετά την 30ή Δεκεμβρίου 1989 και εφεξής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 44

Συμφωνίες πιστωτών και επιχείρησης

Σχετικό: τα άρθρα 181 και 182 του Ν.3588/2007 "ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ", ΦΕΚ Α 153/10.7.2007

1. Συμφωνίες πιστωτών και επιχείρησης, περιλαμβανομένης σε μια από τις περιπτώσεις α, β, γ ή δ της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του Ν. 1386/1983, που ρυθμίζουν ή περιορίζουν χρέη αυτής, δεσμεύουν και τους μη συμβεβλημένους πιστωτές, το Δημόσιο, τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, κύριας και

επικουρικής, τις τράπεζες και άλλα πιστωτικά ιδρύματα, δανειστές της επιχείρησης, εφόσον:

α. οι συμβεβλημένοι πιστωτές εκπροσωπούν το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων, στο οποίο πρέπει να περιλαμβάνεται το σαράντα τοις εκατό (40%) των τυχόν εμπραγμάτως ασφαλισμένων, όπως οι απαιτήσεις αυτές εμφανίζονται στα τηρούμενα από την επιχείρηση βιβλία και τον ισολογισμό της τελευταίας πριν από τη σχετική συμφωνία εταιρικής χρήσης,

β. συναινούν γραπτά εταίροι ή μέτοχοι, στους οποίους ανήκει κατά πλειοψηφία το καταβεβλημένο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο της επιχείρησης,

γ. επικυρωθούν από το εφετείο της έδρας της επιχείρησης, με απόφαση εκδιδόμενη κατά τη διαδικασία των άρθρων 739 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ύστερα από αίτηση της επιχείρησης ή ενός τουλάχιστον από τους συμβεβλημένους πιστωτές ή το Δημόσιο, τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, κύριας και επικουρικής, τις τράπεζες και άλλα πιστωτικά ιδρύματα, δανειστές της επιχείρησης. Η απόφαση του εφετείου εκδίδεται μέσα σε είκοσι ημέρες και δεν υπόκειται στο ένδικο μέσο της αναίρεσης.

2. Υφιστάμενες εγγυήσεις, υποθήκες, ενέχυρα ή άλλα παρεπόμενα δικαιώματα που ασφαλίζουν την απαίτηση, καθώς και προνόμια συνδεόμενα με τη φύση της απαίτησης ή της εγγύησης κατά την αναγκαστική εκτέλεση ή την πτώχευση, διατηρούνται υπέρ της νέας απαίτησης, όπως αυτή διαμορφώθηκε με την κατά την πρώτη παράγραφο συμφωνία, αν ο εξασφαλιζόμενος με αυτά πιστωτής δεν συμφώνησε διαφορετικά.

3. Απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος και οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων οι κατά την παραγρ. 1 συμφωνίες, τα δικαιολογητικά αυτών έγγραφα, οι εγγραφές στα τηρούμενα από τους πιστωτές και την επιχείρηση βιβλία, η εγγραφή, απόσβεση και εξάλειψη υποθηκών και λοιπών εμπράγματων βαρών, η σύσταση περιορισμός ή απόσβεση συμβάσεων εγγυήσεων ή άλλων απρεπόμενων δικαιωμάτων και γενικά κάθε πράξη που γίνεται για την ολοκλήρωση ή την εκτέλεση των προαναφερόμενων στην παράγραφο 1 συμφωνιών.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, μπορεί να εφαρμοστούν και στις επιχειρήσεις που έχουν ήδη υπαρχει στις διατάξεις του Ν. 1386/1983, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Άρθρο 45

Έκταση εφαρμογής

Σχετικό: τα άρθρα 181 και 182 του Ν.3588/2007 "ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ", ΦΕΚ Α 153/10.7.2007

1. Οι κατά την παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου συμφωνίες συνάπτονται και επικυρώνονται είτε κατευθείαν είτε μετά από απόφαση του εφετείου της περιφέρειας της έδρας της επιχείρησης, με την οποία η επιχείρηση τίθεται υπό επίτροπο. Στην τελευταία περίπτωση το εφετείο επιλαμβάνεται ύστερα

από αίτηση των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 44, παρ. 1, εδάφιο γ' του παρόντος νόμου.

Το εφετείο κρίνει κατά τη διαδικασία των άρθρων 739 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και θέτει την επιχείρηση υπό επίτροπο, εφ' όσον

α) η τελευταία περιλαμβάνεται σε μία από τις περιπτώσεις α', β', γ' ή δ' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 1386/1983 και β) ζήτησαν το διορισμό επιτρόπου πιστωτής ή πιστωτές που αντιπροσωπεύουν το 51% των πιστώσεων.

Η απόφαση του εφετείου εκδίδεται μέσα σε δέκα ημέρες από τη συζήτηση και δεν υπόκειται στο ένδικο μέσο της αναίρεσης.

Το δικαστήριο διορίζει υποχρεωτικά επίτροπο το πρόσωπο που υποδεικνύεται από τους πιο πάνω πιστωτές.

2. Επί εταιριών, ο διορισμός επιτρόπου υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπονται για κάθε εταιρικό τύπο.

3. Ο διοριζόμενος επίτροπος δεν αντικαθιστά τα όργανα της επιχείρησης, απαιτείται όμως η συναίνεση του για οποιαδήποτε διάθεση περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, καθώς και για οποιαδήποτε απόφαση της γενικής συνέλευσης, που αφορά τροποποίηση του καταστατικού, με την απόφαση πάντως του εφετείου μπορεί να προβλέπονται μέτρα διασφάλισης του ενεργητικού ή συγκεκριμένες ενέργειες του επιτρόπου.

4. Αποστολή του επιτρόπου είναι η προσπάθεια επίτευξης της συμφωνίας του προηγούμενου άρθρου. Το έργο αυτό πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης του εφετείου. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί επί τρίμηνο, με απόφαση του εφετείου, μετά από αίτηση του επιτρόπου, αν πιθανολογείται ότι η συμφωνία είναι δυνατή στη νέα αυτή προθεσμία. Το εφετείο μπορεί ν' αντικαταστήσει οποτεδήποτε τον επίτροπο, αν παραιτηθεί ή πιθανολογείται ότι αμελεί την εκπλήρωση των καθηκόντων του. Σε περίπτωση αντικατάστασης είναι δυνατό να χορηγηθεί πρόσθετη τρίμηνη προθεσμία για την επίτευξη συμφωνίας συμβιβασμού. Η συνολική προθεσμία δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να υπερβεί τους εννέα (9) μήνες.

5. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ο επίτροπος μπορεί να έχει πλήρη πρόσβαση στα βιβλία, λογαριασμούς, και αλληλογραφία της επιχείρησης. Δεν ισχύει απέναντί του το τραπεζικό, φορολογικό ή άλλο επαγγελματικό απόρρητο ή το απόρρητο των ελεγκτών της εταιρίας. Ο επίτροπος έχει υποχρέωση εχεμύθειας για όσα περιήλθαν σε γνώση του κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

6. Μόλις δημοσιευθεί η απόφαση του εφετείου, με την οποία ορίζεται ο επίτροπος, αναστέλλονται προσωρινά τα μέτρα, εκκρεμή ή όχι, ατομικής ή συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της επιχείρησης και η λήψη ασφαλιστικών μέτρων εναντίον της. Αναστέλεται επίσης η τοκοφορία των κάθε είδους απαιτήσεων.

7. Μόλις δημοσιευθεί η απόφαση του εφετείου, που επικυρώνει τη συμφωνία του προηγούμενου άρθρου, παύουν τα έργα του επιτρόπου και αίρονται οι αναστολές της παρ. 6 του παρόντος άρθρου, η πτώχευση δε, που τελούσε υπό αναστολή, ανακαλείται αυτοδίκαια.

8. Ο επίτροπος δικαιούται αμοιβής, την οποία καθορίζει το εφετείο με την αρχική ή μεταγενέστερη απόφασή του. Επιτρέπεται η καταβολή προκαταβολής. Ο επίτροπος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ευθύνεται μόνο για δόλο ή βαριά αμέλεια.

9. Εάν εντός του προβλεπόμενου, κατά την παρ. 4 του παρόντος άρθρου, χρονικού διαστήματος δεν επιτευχθεί η συμφωνία του προηγούμενου άρθρου ή μεταγενέστερα δεν εκπληρωθούν οι όροι της, διατάσσεται η εκκαθάριση της επιχείρησης σύμφωνα με το επόμενο άρθρο 46 του παρόντος νόμου.

10. Οι κατά την παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου συμφωνίες επιτρέπεται να συναφθούν και επικυρωθούν και η υπαγωγή υπό επίτροπο κατά το παρόν άρθρο επιτρέπεται να διαταχθεί, μόνο εφ' όσον δεν έχει διενεργηθεί πλειστηριασμός βασικών και σχετιζόμενων με την παραγωγική διαδικασία περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης".

Άρθρο 46

Επιχειρήσεις υπαγόμενες στις διατάξεις του Ν. 1386/1983

1. Επιχείρηση, που έχει αναστείλει ή διακόψει τη λειτουργία της για οικονομικούς λόγους, ή είναι σε κατάσταση παύσης πληρωμών ή έχει πτω- χεύσει ή τεθεί υπό τη διοίκηση και διαχείριση των πιστωτών ή υπό προσωρινή διαχείριση ή υπό εκκαθάριση οποιασδήποτε μορφής ή παρουσιάζει έκδηλη οικονομική αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών της, υποβάλλεται στην προβλεπόμενη από τα άρθρα 9 και 10 του νόμου αυτού εκκαθάριση, ύστερα από απόφαση του εφετείου της έδρας της επιχείρησης, εκδιδόμενη με βάση τις διατάξεις του προαναφερόμενου άρθρου 9 του ν. 1386/1983 και έπειτα από αίτηση πιστωτή ή πιστωτών, εκπροσωπούντων το 20% των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της.

Ως παύση πληρωμών για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου λογίζεται η τουλάχιστον επί εξάμηνο μη πληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, ίση ή μεγαλύτερη από το είκοσι τοις εκατό (20%) του συνόλου των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης και πάντως μεγαλύτερη από το ποσό των τριακοσίων εκατομμυρίων (300.000.000) δραχμών. Ειδικά για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις το ανωτέρω κατώτατο όριο ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων πρέπει να είναι μεγαλύτερο από το ποσό των εξακοσίων εκατομμυρίων (600.000.000) δραχμών.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την παρ.3 άρθρου 60 Ν.2324/1995 (Α 146).

2. Η αμοιβή του εκκαθαριστή καθορίζεται από το εφετείο της έδρας της Επιχείρησης κατά την εκδίκαση της αιτήσεως της προηγούμενης παρα- γράφου του άρθρου αυτού. Στην περίπτωση, που ο εκκαθαριστής διορίσθηκε από το εφετείο μετά από υπόδειξη πιστωτών, που εκπροσωπούν το 51% τουλάχιστον των κατά της

επιχείρησης απαιτήσεων, τότε η αμοιβή του καθορίζεται με συμφωνία των πιστωτών αυτών και του εκκαθαριστή και σε περίπτωση μόνο διαφωνίας, καθορίζεται η αμοιβή αυτή από το εφετείο, είναι δυνατή η λήψη προκαταβολής.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 του Ν. 2000/1991 (ΦΕΚ Α 206).
Διόρθ.Σφαλμ.στο ΦΕΚ Α` 6/1992.

3. Κατά τη διανομή των προϊόντων της εκκαθάρισης της επιχείρησης προτιμώνται οι απαιτήσεις του Οργανισμού Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (Ο.Α.Ε.) και των τραπεζών, που δημιουργήθηκαν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1386/1983, όπως ισχύει, κατατάσσονται δε στην Ε τάξη των γενικών προνομίων του άρθρου 975 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

4. Από την επόμενη ημέρα της υποβολής της αίτησης στο εφετείο για τη θέση της επιχείρησης υπό εκκαθάριση απαγορεύεται η αναγκαστική εκτέλεση, η λήψη παντός ασφαλιστικού μέτρου και η κήρυξη της πτώχευσης.

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο 14 του Ν. 2000/ 1991 (ΦΕΚ Α` 206).
Διόρθ.Σφαλμ. στο ΦΕΚ Α` 6/1992.

5. Με τη δημοσίευση της απόφασης του εφετείου της παραγράφου 1 λύνονται αυτοδικαίως όλες οι υφιστάμενες σχέσεις εργασίας των εργαζομένων στην υπό εκκαθάριση επιχείρηση, χωρίς να απαιτείται καταγγελία των συμβάσεων εργασίας.

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο 14 του Ν. 2000/ 1991 (ΦΕΚ Α` 206).
Διόρθ.Σφαλμ. στο ΦΕΚ Α` 6/1992.

Άρθρο 46α

Σημ.: όπως το άρθρο 46Α προστέθηκε με το άρθρο 14 του Ν.2000/1991 (Α` 206).

1. Μετά από αίτηση πιστωτών, που εκπροσωπούν το 51% τουλάχιστον του συνόλου των κατά της επιχείρησης της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου απαιτήσεων, όπως οι απαιτήσεις αυτές εμφανίζονται νομίμως στο τελευταίο, πριν από την αίτηση, νόμιμα καταχωρημένο υπόλοιπο πιστωτών στο γενικό καθολικό και εν ελλείψει αυτού ή εν περιπτώσει μη νομίμου τηρήσεώς του, όπως αποδεικνύονται με κάθε νόμιμο τρόπο, το εφετείο, με την απόφαση του της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου, ή με μεταγενέστερη απόφαση του διατάσσει την κατά το παρόν άρθρο ειδική εκκαθάριση. Στην περίπτωση αυτήν, εκκαθαριστής διορίζεται υποχρεωτικώς τράπεζα, που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ή θυγατρική επιχείρηση τέτοιας τράπεζας και την οποία τράπεζα ή επιχείρηση υποχρεούνται να υποδείξουν οι αιτούντες πιστωτές, συνυποβάλλοντας στο εφετείο δήλωση αυτής, ότι αποδέχεται την υπόδειξή της ως εκκαθαριστή. Η ειδική εκκαθάριση του παρόντος άρθρου δύναται να διαταχθεί και για επιχειρήσεις, οι οποίες τελούν ήδη υπό εκκαθάριση, εφ' όσον δεν έχει διενεργηθεί ακόμα πλειστηριασμός βασικών και σχετιζόμενων με την παραγωγική διαδικασία περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

2. Μετά τη δημοσίευση της απόφασης του εφετείου, ο εκκαθαριστής υποχρεούται να προβεί στη λεπτομερή καταγραφή και την εν συνεχεία πώληση, με δημόσιο

πλειοδοτικό διαγωνισμό, όλου του ενεργητικού της επιχείρησης ως σύνολο, είτε η επιχείρηση ευρίσκεται εν λειτουργία είτε όχι. Πλην των περιπτώσεων του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, ως ενεργητικό νοείται το σύνολο των αναγραφόμενων στον τελευταίο εγκεκριμένο από τη Γ.Σ. ισολογισμό της εταιρείας στοιχείων του ενεργητικού και των τυχόν άλλων μη αναγραφόμενων στον ισολογισμό στοιχείων και δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των πάσης φύσεως απαιτήσεων, σημάτων, διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και εμπορικής επωνυμίας.

Μετά από αιτιολογημένη αίτηση πιστωτών της παραγράφου 1 το εφετείο διατάσσει με την απόφασή του της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου, κατά παρέκκλιση, της διατάξεως της παραγράφου 5 του προηγούμενου άρθρου την προσωρινή παραμονή μέρους ή και όλου του προσωπικού της υπό εκκαθάριση επιχείρησης, μόνο όταν το συμφέρον της εκκαθάρισης επιβάλλει τούτο.

3. Εντός 20 το πολύ ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ο εκκαθαριστής δημοσιεύει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την αγορά της πωλούμενης επιχείρησης. Η πρόσκληση περιέχει σύντομη γενική περιγραφή της επιχείρησης και καλεί τους ενδιαφερόμενους αγοραστές να υποβάλλουν εντός προθεσμίας 20 ημερών μη δεσμευτική έγγραφη δήλωση ενδιαφέροντος. "Η πρόσκληση δημοσιεύεται τουλάχιστον δύο φορές στα κύρια φύλλα δύο τουλάχιστον ημερήσιων πολιτικών εφημερίδων και μιας ημερήσιας οικονομικής εφημερίδας, που εκδίδονται στην Αθήνα και έχουν ευρεία κυκλοφορία σε όλη τη χώρα και, εάν οι πιστωτές της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου το κρίνουν απαραίτητο, σε μια διεθνούς κυκλοφορίας οικονομική εφημερίδα που εκδίδεται στην αλλοδαπή".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 άρθρ.2 Ν.2702/1999 Α 70/7.4.1999.

4. Ο εκκαθαριστής συντάσσει εντός προθεσμίας 30 ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης υπόμνημα προσφοράς, το οποίο περιέχει πλήρη περιγραφή της πωλούμενης επιχείρησης και της δραστηριότητας, που ασκεί αυτή και αναγράφει όλα τα στοιχεία τα οποία απαρτίζουν το ενεργητικό της και τα οποία θα περιέλθουν στον αγοραστή, που θα αναδειχθεί πλειοδότης, τους τυχόν όρους της πωλήσεως και γενικώς κάθε πληροφορία χρήσιμη για τους υποψήφιους αγοραστές. "Αντίγραφο του υπομνήματος προσφοράς παραδίδεται σε καθέναν από τους ενδιαφερόμενους αγοραστές, οι οποίοι δικαιούνται επιπροσθέτως, αφού υποσχεθούν εγγράφως την τήρηση εχεμύθειας, να έχουν πρόσβαση σε οποιαδήποτε άλλη πληροφορία για την πωλούμενη επιχείρηση".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 άρθρ.2 Ν.2702/1999 Α 70/7.4.1999.

5. Μετά πάροδο τουλάχιστον 35 ημερών από τη δημοσίευση της προσκήσεως ενδιαφέροντος και όχι πέραν των 60 ημερών από τη δημοσίευση της αποφάσεως του εφετείου της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ο εκκαθαριστής δημοσιεύει στις εφημερίδες, που αναφέρονται στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου διακήρυξη διενέργειας δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού. Η διακήρυξη αυτή περιέχει: α) Την επωνυμία, έδρα, δραστηριότητα και συνοπτική περιγραφή της επιχείρησης, το ενεργητικό της οποίας πωλείται ως σύνολο, χωρίς να απαιτείται η αναγραφή των επί μέρους στοιχείων, που απαρτίζουν το ενεργητικό αυτό και τα οποία αναγράφονται στο υπόμνημα προσφοράς.

β) Πρόσκληση κάθε ενδιαφερόμενου, ανεξαρτήτως συμμετοχής του ή όχι στη διαδικασία της παραγράφου 3, να παραλάβει από τον εκκαθαριστή το υπόμνημα προσφοράς, εφ' όσον δεν το έχει ήδη παραλάβει και να υποβάλει σφραγισμένη δεσμευτική προσφορά, η οποία θα συνοδεύεται από εγγυητική επιστολή τράπεζας, που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα για ποσό και με όρους, που θα προσδιορίζονται στη διακήρυξη.

γ) Το ονοματεπώνυμο του επί του δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού συμβολαιογράφου της περιφέρειας της έδρας της επιχείρησης, στον οποίο θα υποβληθούν οι προσφορές τους, τυχόν άλλους όρους του πλειοδοτικού διαγωνισμού, την προθεσμία υποβολής προσφορών, η οποία δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερη των 20 ημερών και μεγαλύτερη των 30 ημερών από την ημέρα της τελευταίας δημοσιεύσεως της διακήρυξης, την ημέρα και ώρα αποσφράγισης των προσφορών κατά την οποία θα παρίσταται ο εκκαθαριστής και δικαιούνται να παραστούν και όσοι υπέβαλαν εμπρόθεσμη προσφορά. Εκπρόθεσμες προσφορές δεν γίνονται δεκτές και δεν λαμβάνονται υπόψη.

6. Ο επί του δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού συμβολαιογράφος συντάσσει πράξη κατάθεσης της καθεμιάς προσφοράς και κατά την ορισθείσα ημέρα και ώρα αποσφράγισης προβαίνει στην αποσφράγιση των προσφορών και συντάσσει σχετική έκθεση, στην οποία προσαρτώνται όλες οι υποβληθείσες προσφορές. Την έκθεση αποσφράγισης προσυπογράφει ο εκκαθαριστής και οι λοιποί παρόντες. Κεκρωμένο αντίγραφο της έκθεσης αποσφράγισης παραδίδεται αυθημερόν στον εκκαθαριστή. Καθένας, που έχει έννομο συμφέρον, δικαιούται να ζητήσει αντίγραφο της έκθεσης αποσφράγισης.

7. Ο εκκαθαριστής εντός 5 ημερών από τη αποσφράγιση των προσφορών συντάσσει και υποβάλλει σε όλους τους πιστωτές της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και επί τη αιτήσεί του σε οποιονδήποτε άλλο πιστωτή, συνοπτική έκθεση αξιολόγησης των προσφορών και προτείνει την κατακύρωση της πώλησης στον πλειοδότη, εφ' όσον εγκρίνουν την έκθεση αξιολόγησης και την προτεινόμενη κατακύρωση πιστωτές, που εκπροσωπούν το 51% τουλάχιστον των κατά της επιχείρησης απαιτήσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ο εκκαθαριστής συνάπτει με τον πλειοδότη ενώπιον του επί του πλειοδοτικού διαγωνισμού συμβολαιογράφου, τη σύμβαση μεταβίβασης του ενεργητικού της επιχείρησης, βάσει των όρων της προσφοράς του και των τυχόν άλλων επί τα βελτίω όρων, που υποδείχθηκαν από τους παραπάνω πιστωτές. Η σύμβαση αυτή επέχει θέση τελεσίδικης κατακύρωσης του άρθρου 1003 επ. Κ. Πολ. Δικονομίας.

Ως πλειοδότης λογίζεται, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, εκείνος του οποίου η προσφορά εκρίθη από τον εκκαθαριστή και τους προαναφερθέντες πιστωτές, ως η πλέον συμφέρουσα για τους δανειστές.

7α. Αν οι πιστωτές εντός ενός (1) μηνός από της υποβολής σε αυτούς της παραπάνω έκθεσης αξιολόγησης του εκκαθαριστή δεν υποβάλλουν προς αυτόν γραπτώς τη σχετική οριστική απόφασή τους και τις τυχόν παρατηρήσεις τους, η εγκρισή τους τεκμαίρεται δεδομένη και ο εκκαθαριστής συνάπτει εγκύρως τη σύμβαση μεταβίβασης με τον πλειοδότη, σύμφωνα με τα παραπάνω".

Σημ.: όπως ηπαρ.7α προστέθηκε από την παρ.2 του άρθρου 53 του Ν.2224/1994 (Α 112).

8. Το συνολικό ποσό, το οποίο υποχρεούται, σύμφωνα με τη σύμβαση, να καταβάλει στον εκκαθαριστή ο πλειοδότης επέχει θέση πλειστηριάσματος του άρθρου 1004 επ. Κ. Πολ. Δικονομίας. Ο εκκαθαριστής υποχρεούται να καταθέσει αμελλητί εντόκως το εισπρατόμενο πλειστηρίασμα σε τράπεζα, που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα. Μετά την καταβολή του συμφωνηθέντος πλειστηριάσματος, ή του συμφωνηθέντος ως αμέσως καταβλητέου ποσού και εφ' όσον ετηρήθησαν στην τελευταία περίπτωση οι συμφωνηθέντες όροι εξασφάλισης πληρωμής του υπολοίπου, ο εκκαθαριστής συντάσσει αμελητί, ενώπιον του επί του πλειοδοτικού διαγωνισμού συμβολαιογράφου αντιστοίχως, είτε πράξη εξοφλήσεως, είτε πράξη πιστοποιήσεως εκπληρώσεως των παραπάνω υποχρεώσεων του πλειοδότη. Η πράξη αυτή στην οποία προσαρτάται η σύμβαση μεταβίβασης επέχει θέση περιλήψεως εκθέσεως κατακυρώσεως του άρθρου 1005 Κ. Πολ. Δικονομίας και εφαρμόζονται επ αυτής αναλόγως όσα ισχύουν επί της τελευταίας.

9. Από της καταβολής όλου του πλειστηριάσματος, η οποία πιστοποιείται, όπως ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, με πράξη ολοσχερούς εξόφλησης, επέρχονται όλες οι έννομες συνέπειες της καταβολής όλου του πλειστηριάσματος από τον υπερθεματιστή, που ορίζονται στο άρθρο 1005 Κ. Πολ. Δικ. Επί της μεταβίβασης του συνόλου του ενεργητικού της επιχειρήσεως του παρόντος άρθρου δεν έχει εφαρμογή η διάταξη του άρθρου 479 Α.Κ.

10. Ο εκκαθαριστής, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη μεταβίβαση του ενεργητικού κατά τα προαναφερόμενα, υποχρεούται να δημοσιεύσει σε δύο ημερήσιες εφημερίδες, μια Αθηναϊκή και μια της πρωτεύουσας του νομού της έδρας της επιχείρησης, πρόσκληση αναγγελίας απαιτήσεων προς ικανοποίηση των απαιτήσεων των πιστωτών. Οι δανειστές, εντός ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση της πρόσκλησης, έχουν δικαίωμα να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους. Στη συνέχεια ο εκκαθαριστής συντάσσει πίνακα κατάταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 975 έως 979 και 1007 του Κ.Πολ.Δ., εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας αναγγελίας".

Με τον πίνακα γίνεται η κατάταξη των πιστωτών και για το μέρος του πλειστηριάσματος που τυχόν έχει πιστωθεί. Αρμόδιο για την εκδίκαση ανακοπών κατά του πίνακα είναι το εφετείο, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του ο εκκαθαριστής. Στη δίκη ενώπιον του εφετείου εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 1, 2, 4, 5 και 6 του άρθρου 270 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Οι διατάξεις του παρόντος εδαφίου εφαρμόζονται και στους πίνακες κατατάξεως, που συντάσσονται από τους εκκαθαριστές των επιχειρήσεων των οποίων το καθεστώς εκκαθάρισης διέπεται από τα άρθρα 9 και 10 του ν. 1386/1983. Αποφάσεις επί ανακοπών κατά πινάκων κατάταξης, που έχουν εκδοθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθίστανται αμετάκλητες εφόσον έχουν εκδοθεί αποφάσεις του εφετείου επ' αυτών και δεν έχει συζητηθεί η τυχόν ασκηθείσα αίτηση αναιρέσεως κατ' αυτών.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε από την παρ.3 του άρθρου 53 του Ν.2224/1994 (Α 112) και με την παρ.3 άρθρ.2 Ν.2702/1999 Α 70/7.4.1999.

11. Εάν δεν υποβληθεί καμία νομότυπη προσφορά, ή πιστωτές, που εκπροσωπούν το 51% τουλάχιστον των κατά της επιχείρησης απαιτήσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δηλώσουν εγγράφως προς τον εκκαθαριστή, ότι δεν θεωρούν καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ως συμφέρουσα για τους πιστωτές, ο διαγωνισμός επαναλαμβάνεται με τη δημοσίευση εντός 15 ημερών νέας διακήρυξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5.

Εάν και ο νέος διαγωνισμός δεν τελεσφορήσει, ο εκκαθαριστής προχωρεί στην τμηματική πώληση με πλειστηριασμό των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 1386/1983. Όσα περιουσιακά στοιχεία της υπό εκκαθάριση επιχείρησης εκτέθηκαν σε πλειστηριασμό, κατά τα ανωτέρω, για τρεις τουλάχιστον φορές και δεν κατέστη δυνατόν να πωληθούν, πωλούνται ως σύνολο ή τμηματικά, με ελεύθερη διαπραγμάτευση, ύστερα από δημόσια πρόσκληση, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παρ.7 του παρόντος άρθρου. Επί των πωλήσεων της παρούσας παραγράφου έχουν εφαρμογή οι απαλλαγές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου, με εξαίρεση το φόρο προστιθέμενης αξίας.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.3 άρθρ.2 Ν.2702/1999 Α 70/7.4.1999.

11α. Μέχρι την έκδοση της προαναφερόμενης απόφασης ο εκκαθαριστής επαναλαμβάνει μια ακόμη φορά το διαγωνισμό, εφόσον τούτο ζητηθεί εγγράφως από τους πιστωτές που εκπροσωπούν το πενήντα ένα τοις εκατό (51 %) του συνόλου των κατά της επιχείρησης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, απαιτήσεων. Στην περίπτωση αυτή δημοσιεύεται νέα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, συντάσσεται νέο υπόμνημα προσφοράς που καταγράφει επακριβώς το ενεργητικό, όπως αυτό υπάρχει στη φάση αυτή και δημοσιεύεται νέα διακήρυξη διενέργειας πλειοδοτικού διαγωνισμού. Η διενέργεια του τρίτου διαγωνισμού διέπεται από τις ρυθμίσεις των παραγράφων 3, 4, 5 του άρθρου αυτού, οι προθεσμίες δε που προβλέπουν αρχίζουν από την προαναφερόμενη παραγγελία των πιστωτών προς τον εκκαθαριστή για την επανάληψη του διαγωνισμού, οι οποίοι δύνανται να ζητήσουν, επίσης, από τον εκκαθαριστή στο νέο υπόμνημα προσφοράς να καταγράφεται το σύνολο του ενεργητικού της υπό εκποίηση επιχείρησης, κατά τις τυχόν αυτοτελείς λειτουργικές επιχειρηματικές του ενότητες, καθώς και τα τυχόν στοιχεία του ενεργητικού που δεν αφορούν στην εξυπηρέτηση επιχειρηματικών λειτουργιών, για τη μεταβίβαση των οποίων θα προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής αυτοτελών προσφορών. Ως προς τη μεταβίβαση της ομάδας των μη λειτουργικών στοιχείων του ενεργητικού δεν ισχύουν οι απαλλαγές της παραγράφου 4 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτήν αναστέλλεται υποχρεωτικά μέχρι την ολοκλήρωση του τρίτου αυτού διαγωνισμού ή την κήρυξή του ως άγονη, κάθε διαδικασία πώλησης με πλειστηριασμό των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 1386/1983.

Σημ.: όπως η παρ.11α προστέθηκε από την παρ.1 του άρθρου 53 του Ν.2224/1994 (Α 112).

12. Επί της εκκαθάρισεως του παρόντος άρθρου ισχύουν κατά τα λοιπά αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 3 και 4 και του άρθρου 10 του ν. 1386/1983, συντεμνομένων των προθεσμιών του άρθρου αυτού στο ήμισυ αυτών.

13. Η σύμβαση μεταβίβασης της παραγράφου 7, οι συνέπειά αυτής μεταβιβάσεις, οι μεταγραφές και κάθε άλλη, προς πραγμάτωση αυτής, πράξη, απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος ή δικαίωμα Δημοσίου ή τρίτων, καθώς και του χαρτοσήμου. Επίσης απαλλάσσονται του φόρου οι τόκοι του τυχόν πιστωθέντος τιμήματος. Η απαλλαγή από φόρους, τέλη και δικαιώματα επέρχεται από την κατάθεση του σχεδίου της προαναφερόμενης σύμβασης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., χωρίς να απαιτείται η υποβολή οποιασδήποτε δήλωσης. Η υπό μεταβίβαση επιχείρηση απαλλάσσεται της υποχρέωσης προσκόμισης πιστοποιητικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη σύναψη της σύμβασης μεταβίβασης, για τη λήψη δανείων, ενόσω αυτή τελεί υπό το καθεστώς της κατά το παρόν άρθρο ειδικής εκκαθάρισης και για κάθε άλλη συναλλαγή της με το Δημόσιο. Τα δικαιώματα και οι αμοιβές συμβολαιογράφων, δικηγόρων, δικαστικών επιμελητών και υποθηκοφυλάκων για τη σύμβαση και κάθε άλλη, προς πραγμάτωση αυτής, πράξη περιορίζονται στο τριάντα τοις εκατό (30%) αυτών. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν αναλόγως και επί των κατά το άρθρο 9 του ν. 1386/ 1983 πλειστηριασμών που διατάσσονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 11.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.4 του άρθρου 53 του Ν.2224/1994 (Α 112).

14. Με την απόφαση του εφετείου της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου, που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η ειδική εκκαθάριση του παρόντος άρθρου, μπορεί να εφαρμοσθεί και επί πωλήσεως αυτοτελούς μονάδας παραγωγής της επιχείρησης

15. Σε περίπτωση μη τήρησης από τον εκκαθαριστή υποχρεώσεων και προθεσμιών του παρόντος άρθρου, το εφετείο, μετά από αίτηση των πιστωτών της παραγράφου 1, προβαίνει σε άμεση αντικατάσταση του εκκαθαριστή και διορίζει ως εκκαθαριστή τον προτεινόμενο από τους παραπάνω πιστωτές κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1.

16. Με απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, που εκδίδεται μετά από σχετική αίτηση του εκκαθαριστή, είναι δυνατόν να παρατείνονται οι προθεσμίες των παραγράφων 3,4,5,7 και 11 του παρόντος άρθρου, μία μόνο κατά περίπτωση φορά και μέχρι του διπλασίου του χρόνου, που προβλέπεται από τις εν λόγω παραγράφους. Ωσαύτως με απόφαση του ίδιου Υπουργού μπορεί να αυξομειώνονται τα δικαιώματα και οι αμοιβές συμβολαιογράφων, δικηγόρων, δικαστικών επιμελητών και υποθηκοφυλάκων της παραγράφου 13.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 2 του Ν.2302/1995 (Α 74)

17. Μετά την κήρυξη ως άκαρπων δύο τουλάχιστον από τους προβλεπόμενους παραπάνω διαγωνισμούς, οι πιστωτές που εκπροσωπούν το πενήντα ένα τοις εκατό (51 %) τουλάχιστον των κατά της επιχείρησης απαιτήσεων της παραγράφου 12 του παρόντος άρθρου, δύνανται να ζητήσουν από το Εφετείο της έδρας της επιχείρησης την ανάκληση της απόφασης με την οποία διατάχθηκε η κατά το παρόν άρθρο ειδική εκκαθάριση της επιχείρησης. Σε περίπτωση ανάκλησης οι πράξεις του εκκαθαριστή παραμένουν ισχυρές, η δε αμοιβή του προσδιορίζεται λαμβανομένου υπόψη και του μέσου όρου των προσφορών που υποβλήθηκαν κατά τους διενεργηθέντες διαγωνισμούς.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παρ.5 του άρθρ. 53 του Ν.2224/1994 (Α 112).

18. Η ανάληψη από το Δημόσιο των μέχρι 31.12.1992 πάσης φύσεως ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς το Ι.Κ.Α. και λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς των επιχειρήσεων που απαριθμούνται στο άρθρο 74 του ν. 2127/1993, καθώς και όλων των επιχειρήσεων που έχουν υπαχθεί στο κατά το παρόν άρθρο καθεστώς της ειδικής εκκαθάρισης, παρατείνεται μέχρι 31.12.1994, με ανάλογη εφαρμογή και των υπόλοιπων διατάξεων του προαναφερόμενου άρθρου.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παρ.5 του άρθρ. 53 του Ν.2224/1994 (Α 112).

19. Το εφετείο της έδρας της επιχείρησης, μετά από αίτηση του εκκαθαριστή ή των πιστωτών του πενήντα ένα τοις εκατό (51 %) των κατά της επιχείρησης απαιτήσεων, δύναται να ανακαλέσει προηγούμενη απόφασή του που διέτασσε την κατά το άρθρο 9 του ν. 1386/1983 τμηματική πώληση της επιχείρησης, τάσσοντας συγχρόνως ρητή προθεσμία προς διενέργεια του γ' διαγωνισμού. Οι μέχρι τότε πράξεις του εκκαθαριστή παραμένουν ισχυρές.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παρ.5 του άρθρ. 53 του Ν.2224/1994 (Α 112).

20. Αναφορικά με τη μεταβίβαση των επιχειρήσεων του Ομίλου Πειραιϊκής - Πατραϊκής, παρέχεται η δυνατότητα στον εκκαθαριστή, από το ενεργητικό της εταιρείας "ΠΕΙΡΑΙΚΗ - ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ Α.Ε." να εξαιρέσει όλα τα σήματα που ανήκουν σε αυτήν, προκειμένου να μεταβιβασθούν στις εταιρείες του ομίλου που τα χρησιμοποιούσαν επί σειράν ετών". "Ειδικά για τη μεταβίβαση του ενεργητικού των εταιρειών "ΠΕΙΡΑΙΚΗ - ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ Α.Ε.", "ΠΕΙΡΑΙΚΗ - ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΠΑΤΡΩΝ Α.Ε." και "ΠΕΙΡΑΙΚΗ - ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΥΦΑΝΤΗΡΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ Α.Ε.", προκηρύσσεται από τον εκκαθαριστή και τέταρτος πλειοδοτικός διαγωνισμός, ο οποίος διενεργείται με ανάλογη εφαρμογή της παρ. 11α του παρόντος άρθρου, εξαιρουμένης της υποχρεώσεως δημοσιεύσεως νέας προσκλήσεως ενδιαφέροντος. Στο νέο υπόμνημα προσφοράς και στη διακήρυξη του διαγωνισμού είναι δυνατόν να ορίζεται ότι εξαιρείται από τη μεταβίβαση του ενεργητικού μέρος ή και το σύνολο των αποθεμάτων των ανωτέρω επιχειρήσεων, τα οποία μπορούν να πωληθούν ελεύθερα από τον εκκαθαριστή.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παρ.5 του άρθρ. 53 του Ν.2224/1994 (Α 112). και τροποποιήθηκε με το τρίτο άρθρο του Ν.2388/1996 (Α 50)

21. Εάν δεν τελεσφορίσει ο πλειστηριασμός για την τμηματική πώληση περιουσιακών στοιχείων επιχείρησης, της οποίας εκκαθαρίστρια έχει διορισθεί η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε., που εκπροσωπεί το 51% τουλάχιστον του συνόλου των κατά της επιχείρησης απαιτήσεων της παραγράφου 1, το εφετείο της έδρας της επιχείρησης, μετά από αίτηση της εκκαθαρίστριας Α.Τ.Ε. Α.Ε., διατάσσει την πώληση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, ως σύνολο ή τμηματικά, με σφραγισμένη δεσμευτική προσφορά ή με ελεύθερη διαπραγμάτευση ύστερα από δημόσια πρόσκληση, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 7 του

ίδιου άρθρου 46α. Οι διατάξεις του παραπάνω εδαφίου ισχύουν αναλόγως και στην περίπτωση που ο γ' διαγωνισμός της παραγράφου 19 του ίδιου άρθρου, που προστέθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 53 του ν. 2224/1994, κηρυχθεί άκαρπος:

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο 4 του Ν.2237/1994 (Α 149)

22. Περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού επιχείρησης, της οποίας εκκαθαρίστρια έχει διορισθεί η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, Α.Ε., εκπροσωπούσα το 51% τουλάχιστον του συνόλου των κατά της επιχείρησης απαιτήσεων της παραγράφου 1, που υπόκεινται σε φθορά, αλλοίωση ή καταστροφή, καθώς και μετοχές ή μερίδια της επιχείρησης αυτής σε εταιρείες ή κοινοπραξίες οποιουδήποτε κλάδου, δύνανται να πωληθούν οποτεδήποτε, συνολικά ή τμηματικά, από την εκκαθαρίστρια Α.Τ.Ε. Α.Ε. με ελεύθερη διαπραγμάτευση μετά από δημόσια πρόσκληση. Η πώληση των παραπάνω μετοχών ή μεριδίων της επιχείρησης γίνεται κατά προτεραιότητα σε αναπτυξιακές εταιρείες στις οποίες συμμετέχουν τοπικοί φορείς ή σε συνεταιριστικές οργανώσεις, εφόσον εκδηλώσουν ενδιαφέρον κατά τη δημόσια πρόσκληση. Επί των πωλήσεων της παρούσας παραγράφου, καθώς και επί τμηματικών πωλήσεων περιουσιακών στοιχείων των παραπάνω επιχειρήσεων κατά τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 1836/1983, έχουν εφαρμογή άλες οι απαλλαγές της παραγράφου 13 του άρθρου 46 α".

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο 4 του Ν.2237/1994 (Α 149)

23. Με την υπογραφή της συμβάσεως της παραγράφου 7 του παρόντος και κάθε άλλης σχετικής με τη μεταβίβαση ιδιωτικοποιούμενης επιχείρησης σύμβασης, συμμεταβιβάζονται αυτοδικαίως στον πλειοδότη και οι πάσης φύσεως διοικητικές άδειες που συνδέονται με τη λειτουργία της επιχείρησης και των μεταβιβαζόμενων στοιχείων ενεργητικού. Περιλαμβάνονται και οι άδειες για όσο χρόνο ισχύουν και πάντως για περίοδο όχι μικρότερη του ετους ή του τυχόν προβλεπόμενου από ειδική διάταξη χρόνου υποχρεωτικής λειτουργίας της επιχείρησης, στη συνέχεια δε εκδίδεται επιβεβαιωτική πράξη μεταβιβάσεως της άδειας στο όνομα του πλειοδότη. Το αυτό ισχύει και για τα δικαιώματα μεταλλειοκτησίας, τα οποία αποτελούν τμήμα του μεταβιβαζόμενου ενεργητικού.

24. Το Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας ή οποιονδήποτε άλλο Υπουργό ορίσει η Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποίησης (Δ.Ε.Α.), δύναται κατά την κρίση του να συμβάλλεται ως εκ τρίτου συμβαλλόμενος στις συμβάσεις μεταβιβάσεως της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου, όπως και σε οποιαδήποτε άλλη σύμβαση αποκρατικοποίησης και να αποδέχεται την ανάληψη υποχρεώσεων από τον αποκτώντα για τη διενέργεια επενδυτικών προγραμμάτων σχετικά με τα στοιχεία ενεργητικού τα οποία αποκτά, την ανάπτυξη επιχειρηματικών σχεδίων δράσεως και την εξασφάλιση θέσεων εργασίας. Σε περίπτωση κατά την οποία για τη μεταβίβαση οποιωνδήποτε περιουσιακών στοιχείων απαιτείται προηγούμενη άδεια οποιασδήποτε αρχής, η άδεια αυτή θεωρείται παρασχεθείσα, εφόσον συμβάλλεται ως τρίτος το Δημόσιο κατά το προηγούμενο εδάφιο.

Σημ.: όπως προστέθηκε με την παρ.4 του άρθρου 2 του Ν. 2302/1995 (Α 74)

Άρθρο 46β

Σημ.: όπως το άρθρο 46β προστέθηκε με την παρ. 2 άρθρου 60 Ν.2324/1995 (Α 146).

1. Σε περίπτωση που την υπαγωγή επιχειρήσεως στις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου ζητούν πιστωτές οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το εξήντα τοις εκατά (60%) των κατά της επιχειρήσεως απαιτήσεων, όπως αυτές προσδιορίζονται κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου, μεταξύ δε των πιστωτών είναι το Ελληνικό Δημόσιο, πιστωτικά ιδρύματα και δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης κύριας και επικουρικής και το σύνολο των οφειλών της επιχειρήσεως υπερβαίνει το ποσό των πενήντα (50) δισ. δραχμών, είναι δε αυτά τουλάχιστον πενταπλάσιο από το άρθροισμα του μετοχικού κεφαλαίου και των εμφανών αποθεματικών της, ισχύουν συμπληρωματικώς ή κατά απόκλιση των πιο πάνω οριζομένων και τα ακόλουθα:

2. Οι προθεσμίες της παρ. 3 του άρθρου 46α ορίζονται σε ένα (1) μήνα η καθεμιά.

Η προθεσμία της παρ. 4 ορίζεται σε δύο (2) μήνες. Οι προθεσμίες της παρ. 5γ των είκοσι (20) και τριάντα (30) ημερών ορίζονται σε ένα (1) μήνα και δύο (2) μήνες αντιστοίχως.

Η προθεσμία της παρ. 7 ορίζεται σε ένα (1) μήνα. Το κατά την παρ. 7 απαιτούμενο ποσοστό του πενήντα ένα τοις εκατά (51%) ορίζεται σε εξήντα τοις εκατό (60%).

3. Ο εκκαθαριστής εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως την υπό εκκαθάριση τεθείσα επιχείρηση.

Η θέση της επιχείρησης υπό εκκαθάριση δεν επιφέρει διακοπή εκκρεμών δικών, συμπεριλαμβανομένων και διαιτησιών, ανεξαρτήτων του σταδίου στο οποίο αυτές βρίσκονται.

Οι μέχρι της θέσεως της επιχειρήσεως υπό εκκαθάριση εκπρόσωποι αυτής οφείλουν να παρέχουν στον εκκαθαριστή όλες τις πληροφορίες, τα στοιχεία και τα αποδεικτικά μέσα που είναι απαραίτητα για την επιτυχή υπέρ της επιχειρήσεως έκβαση κάθε δίκης ή διαιτησίας, η οποία είναι ήδη εκκρεμής κατά τα ανωτέρω ή θα ανοιγεί στο μέλλον.

Εφόσον το ζητήσουν οι πιστωτές του εισαγωγικού εδαφίου του παρόντος άρθρου, ο εκκαθαριστής υποχρεούται να εξαιρέσει από το προς εκποίηση ενεργητικό της επιχειρήσεως ορισμένες σημαντικού ύψους επίδικες απαιτήσεις. Το προϊόν αυτών διανέμεται στους πιστωτές κατά τα οριζόμενα στην παρ. 6 του παρόντος άρθρου.

4. Η λειτουργία της επιχειρήσεως συνεχίζεται και μετά τη θέση της υπό εκκαθάριση. Ο εκκαθαριστής λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα και προβαίνει στις πράξεις και τις δικαιοπράξεις, που είναι απαραίτητες για το σκοπό της εκκαθάρισης και τη λειτουργία της επιχειρήσεως. Προς επίτευξη του σκοπού αυτού μπορεί να χρησιμοποιεί ως συμβούλους και τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Η θέση της επιχειρήσεως υπό εκκαθάριση δεν επιφέρει τη λύση των σχέσεων εργασίας.

Απαιτήσεις από τραπεζικές χρηματοδοτήσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισεως και για την επίτευξη των σκοπών της, περιλαμβανομένης και της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης μέχρι τη μεταβίβασή της, ικανοποιούνται πριν από οποιαδήποτε διανομή του προϊόντος αυτής.

5. Για την επιλογή του τελικού πλειοδότη ισχύουν τα κριτήρια της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 2302/1995.

6. Ο εκκαθαριστής, προκειμένου να συντάξει τον πίνακα διανομής του προϊόντος της εκκαθάρισεως, απευθύνει πρόσκληση προς τους πιστωτές, η οποία δημοσιεύεται κατά την κρίση του σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες πολιτικές και δύο οικονομικές εφημερίδες που εκδίδονται στην Πρωτεύουσα, καθώς και σε μία τουλάχιστον του τόπου της έδρας της επιχειρήσεως, εφόσον υπάρχει περίπτωση.

Πιστωτές, οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνόλου των εμπραγμάτως ασφαλισμένων ή άλλως προνομιακώς ικανοποιούμενων απαιτήσεων, μπορούν να συμφωνήσουν την κατανομή του προϊόντος της εκκαθάρισεως, καθώς και κάθε άλλου ποσού που θα διανεμηθεί στους πιστωτές. Κατά την απόφασή τους αυτή λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται τα γενικά και ειδικά προνόμια που ισχύουν για την κατάταξη των δανειστών, με βάση κυρίως το κεφάλαιο των απαιτήσεών τους, τυχόν υπέρογκες ζημιές μεγάλων πιστωτών και δημόσιων επιχειρήσεως, οι οποίες με τις παροχές τους συνέβαλαν στη διατήρηση της επιχειρήσεως εν λειτουργία, καθώς και του μηχανολογικού της εξοπλισμού. Η συμφωνία που καταρτίζεται σύμφωνα με τα προηγούμενα, επικυρούμενη με απόφαση του αρμόδιου κατά το άρθρο 46 δικαστηρίου κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, καθίσταται δεσμευτική για τον εκκαθαριστή, ο οποίος συντάσσει τον πίνακα διανομής βάσει αυτής, και για το σύνολο των πιστωτών, περιλαμβανομένων του Δημοσίου, των οργανισμών κοινωνικής ασφαλίσεως, των τραπεζών και των πάσης φύσεως πιστωτικών ιδρυμάτων και γενικώς για κάθε δανειστή.

Εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία των πιστωτών κατά το προηγούμενο εδάφιο μέσα σε εύλογο χρόνο, η διανομή γίνεται με απόφαση του ίδιου δικαστηρίου, η οποία εκδίδεται ύστερα από αίτηση του εκκαθαριστή, που δικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Το δικαστήριο αποφασίζει με βάση τα κριτήρια του εδαφίου β'. Η απόφαση αυτή είναι δεσμευτική κατά τα προηγούμενα για το σύνολο των πιστωτών και τον εκκαθαριστή, ο οποίος συντάσσει τον πίνακα διανομής βάσει αυτής.

7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και σε περιπτώσεις επιχειρήσεως, οι οποίες έχουν ήδη τεθεί υπό εκκαθάριση κατά το άρθρο 46α του ν. 1892/1990, όπως αυτό ισχύει, ανεξαρτήτως χρόνου κατά τον οποίο τέθηκαν υπό εκκαθάριση και του σταδίου στο οποίο αυτή βρίσκεται.

Άρθρο 46γ

1. Περιουσιακά στοιχεία εταιρειών των άρθρων 9 του ν.1386/1983, 46 και 46α του ν.1892/1990, τα οποία είχαν εισαχθεί πριν από την υπαγωγή των εταιρειών στις διατάξεις των παραπάνω άρθρων, με ατέλεια ή με τα καθεστώτα προσωρινής εισαγωγής και ενεργητικής τελειοποίησης και για τα οποία έχουν βεβαιωθεί πριν ή μετά την υπαγωγή δασμοί, πρόστιμα και κάθε είδους προσσαυξήσεις, εκποιούνται ελευθέρως από τους εκκαθαριστές των επιχειρήσεων αυτών κατά τις προβλεπόμενες στα οικεία άρθρα διαδικασίες.

2. Οι εκκαθαριστές των επιχειρήσεων της παρ.1 του άρθρου αυτού δεν υπέχουν οποιαδήποτε αστική ή ποινική ευθύνη για τη μη καταβολή των δασμών, προστίμων και προσσαυξήσεων προς το Δημόσιο, το οποίο, ως προς τις απαιτήσεις του αυτές, ικανοποιείται από τον πίνακα κατατάξεως που συντάσσει ο εκκαθαριστής, με προνομιακή κατάταξη στην τέταρτη τάξη των προνομίων του άρθρου 975 του Κ.Πολ.Δ.

3. Εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων της παρ.1 του άρθρου αυτού που έχουν συντελεσθεί μέχρι την ισχύ του παρόντος, θεωρούνται, ως προς την προαναφερθείσα αιτία, έγκυρες και ισχυρές, οι δε τυχόν εκκρεμείς διοικητικές ή αστικές διώξεις κατά των εκκαθαριστών παύουν από της ισχύος του παρόντος, οι υπάρχουσες ποινικές δικογραφίες τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα".

Άρθρο 47

Έκταση εφαρμογής των διατάξεων του Ν. 1386/1983

Ο Οργανισμός Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων εξακολουθεί να λειτουργεί και να ασκεί τις προβλεπόμενες από το ν. 1386/1983, όπως αυτός ισχύει, αρμοδιότητές του ως προς τις επιχειρήσεις, που έχουν είχαν υπαχθεί στις ρυθμίσεις του προαναφερόμενου νόμου.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 του Ν. 2000/1991 (ΦΕΚ Α 206).
Διόρθ.Σφαλμ. στο ΦΕΚ Α` 6/1992.

Άρθρο 48

Σύσταση Επιτροπής Κώδικα Πτωχευτικού Δικαίου

1. "Συνιστάται επταμελής ειδική επιτροπή για να συντάξει κώδικα πτωχευτικού δικαίου, αποτελούμενη από:"

α. έναν ανώτατο ή ανώτερο δικαστικό λειτουργό και ένα νομικό σύμβουλο ή πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους",

β. δύο καθηγητές του εμπορικού δικαίου σε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα,

γ. δύο δικηγόρους που έχουν ειδικές σπουδές ή δημοσιεύσεις ή αναγνωρισμένο επαγγελματικό έργο στο γνωστικό αντικείμενο του πτωχευτικού δικαίου και γενικότερα της αναγκαστικής εκτέλεσης (ατομικής και συλλογικής).

δ. έναν υπάλληλο του Υπουργείου Οικονομικών με ειδική ενημέρωση σε θέματα εφαρμογής του πτωχευτικού δικαίου, ο οποίος ορίζεται, μαζί με τον αναπληρωτή του, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Γραμματέας της επιτροπής ορίζεται ανώτερος υπάλληλος του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή Εμπορίου.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 παρ. 1,2,3 του Ν. 1914/1990 (Α` 178).

2. Η επιτροπή συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εμπορίου. Κατά την πρώτη συνεδρίαση εκλέγει από τα μέλη της τον πρόεδρό της. Οι εργασίες της επιτροπής πρέπει να ολοκληρωθούν μέσα σ' ένα έτος από τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης που τη συγκροτεί. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για έξι (6) ακόμη μήνες από τη λήξη της με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εμπορίου.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Οικονομικών, και Εμπορίου θα καθορισθεί, μετά την ολοκλήρωση του έργου της επιτροπής, η κατ' αποκοπήν αποζημίωση των μελών της και του γραμματέα.

Άρθρο 49

Φορολογικές ρυθμίσεις

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.9 του άρθρου 2 του Ν.2302/1995 (Α 74)

1. Στις περιπτώσεις πώλησης ή κάθε άλλου είδους μεταβίβασης επιχειρήσεων ή του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού τους ή της πλειοψηφίας των μετοχών των επιχειρήσεων αυτών που ανήκουν στα κάθε είδους νομικά πρόσωπα δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τις ισχύουσες διατάξεις, ως και των θυγατρικών εταιριών των επιχειρήσεων αυτών, οι άμεσοι και έμμεσοι φόροι και κάθε άλλη σχετική επιβάρυνση, η οποία ανάγεται σε προηγούμενο της μεταβίβασης χρονικό διάστημα, βαρύνουν αποκλειστικά τους πωλητές του ευρύτερου δημόσιου τομέα και βεβαιώνονται αποκλειστικά εις βάρος τους.

Η επιβάρυνση των πωλητών από την εν λόγω αιτία δεν μπορεί να υπερβαίνει το τίμημα που συνομολόγησαν να εισπράξουν από την πώληση ή μεταβίβαση. Οι κατά το πρώτο εδάφιο φόροι και άλλες σχετικές επιβαρύνσεις κατανέμονται μεταξύ των πωλητών ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο κατά το χρόνο της πώλησης ή μεταβίβασης. Αν μετά την κατανομή αυτή δεν καλύπτεται πλήρως το ποσό των οφειλόμενων φόρων, το υπόλοιπο διαγράφεται εις βάρος του Δημοσίου.

2. Προκειμένου για ήδη μεταβιβασθείσες επιχειρήσεις φορολογικές επιβαρύνσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, που έχουν βεβαιωθεί σε βάρος τους μετά τη μεταβίβαση τους και ανάγονται σε προηγούμενο της μεταβίβασης χρονικό διάστημα, διαγράφονται με απόφαση του προϊσταμένου των αρμόδιων Δ.Ο.Υ. και βεβαιώνεται στη συνέχεια από τον ίδιο προϊστάμενο σε βάρος των πωλητών του ευρύτερου δημόσιου τομέα κατά τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο. Η παράλειψη διενέργειας των μεταβολών αυτών συνιστά για τον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα.

3. Εξαιρετικώς, τα προαναφερόμενα στις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν στις περιπτώσεις που ο αγοραστής των επιχειρήσεων αυτών έχει εγγράφως αναλάβει τα παραπάνω φορολογικά βάρη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Ρυθμίσεις για το δημόσιο τομέα

Άρθρο 50

Κατάργηση διατάξεων

Οι διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 4 και 5 του Ν. 1436/1984 «Σύσταση Εμπορικού Παρεμβατικού Οργανισμού και άλλες διατάξεις» καταργούνται.

Άρθρο 51

Επαναοριοθέτηση του δημόσιου τομέα

1. Ο κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 δημόσιος τομέας περιλαμβάνει μόνο:

α. Τις κάθε είδους δημόσιες υπηρεσίες, που υπάγονται στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου και εκπροσωπούνται από αυτό.

β. Τα κάθε είδους Ν.Π.Δ.Δ., εξαιρουμένων των Χρηματιστηρίων Αξιών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Επιτροπής Εποπτείας της Ιδιωτικής Ασφάλισης η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, είτε αυτά αποτελούν οργανισμούς κατά τόπο είτε καθ' ύλην αυτοδιοίκησης..

γ. Τις κάθε είδους κρατικές ή δημόσιες και παραχωρηθείσες επιχειρήσεις και οργανισμούς, "καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δημόσιου χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς.

δ. Τις τράπεζες που ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου, είτε στο σύνολό τους είτε κατά πλειοψηφία και

ε. Τις κάθε είδους θυγατρικές εταιρείες των νομικών προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' και γ' αυτού του άρθρου, εκτός από τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.6 του άρθρου 4 του Ν. 1943/1991 (ΦΕΚ Α 50) και με την παρ.9 άρθρου 18 Ν. 2198/1994 αντικαταστάθηκε πάλι με την παρ.6 του άρθρου 3 του Ν. 3229/2004 (ΦΕΚ Α 38) και με το άρθρο 36 Ν.4170/2013,ΦΕΚ Α 163/12.7.2013.

2. Η κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου επαναοριοθέτηση του δημόσιου τομέα δεν θίγει την έκταση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 44 του Ν. 1882/1990, οι οποίες κατισχύουν των γενικών ή ειδικών καταστατικών διατάξεων φορέων του κατά την παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982 ευρύτερου δημόσιου τομέα που προβλέπουν ένταξη στο μόνιμο προσωπικό υπαλλήλων που είχαν προσληφθεί ως έκτακτοι.

Στις διατάξεις του άρθρου 44 του Ν. 1882/1990 υπάγονται και οι υπάλληλοι των φορέων του κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982 ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι οποίοι έχουν προσληφθεί με σύμβαση ορισμένου χρόνου.

Άρθρο 52

Ρύθμιση θεμάτων εταιρειών της Α.Τ.Ε.

1. Επιτρέπεται στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος να αποφασίσει την πώληση σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο όλων ή μέρους των μετοχών της οποιασδήποτε μορφής και είδους εταιρείας μετοχικού της ενδιαφέροντος. Η διάταξη εφαρμόζεται και για όσες εταιρείες υπάρχει οποιαδήποτε αντίθετη διάταξη ή περιορισμός στο ισχύον καταστατικό της.

Επίσης επιτρέπεται στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος να αποφασίσει την πώληση σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο του μεριδίου της στις κοινοπραξίες, που ιδρύθηκαν μεταξύ της και με γεωργικές συνεταιριστικές οργανώσεις κάθε βαθμού ή με άλλους οργανισμούς ή οργανώσεις, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 του Ν.Δ. 3874/1958. Το ίδιο δικαίωμα διαθέτει και ο συγκοινοπρακτών εταίρος.

2. Ο Ν. 1194/1981 «περί συστάσεως ανωνύμου εταιρίας υπό της Αγροτικής Τραπεζής και συνεταιριστικών οργανώσεων γαλακτοπαραγωγών, ως κεντρικού οργάνου συνεταιριστικών γαλακτοβιομηχανιών καταργείται.

3. Συνιστάται δεύτερη θέση υποδιοικητή στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος (Α.Τ.Ε.). Για το διορισμό και τη διάρκεια της θητείας του εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 27 του Καταστατικού της Α.Τ.Ε. (ν. 4332/1929), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν σήμερα. Όπου στο καταστατικό της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος (ν. 4332/ 1929) αναφέρεται η λέξη "ο υποδιοικητής" νοείται εφεξής "οι υποδιοικητές". Σε περίπτωση ισοψηφίας στα συμβούλια και τις επιτροπές της Α.Τ.Ε., στα οποία συμμετέχουν ο διοικητής και οι υποδιοικητές, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 51 του Ν. 1914/1990 (Α` 178).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Άρθρο 53

Ιδιωτικές κλινικές

1. Επιτρέπεται εφεξής η ίδρυση, η επέκταση σε δύναμη κρεβατιών και η μετατροπή ιδιωτικών κλινικών κατά αντικείμενο ή νομική μορφή της επιχειρήσεως.

Επίσης επιτρέπεται η μεταβίβαση ιδιωτικών κλινικών ως επιχειρήσεων, μεριδίων συμμετοχής, εταιρικών μεριδίων και ονομαστικών μετοχών των κλινικών αυτών που λειτουργούν με εταιρική μορφή.

2. Οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την ίδρυση, λειτουργία και μεταβίβαση των ιδιωτικών κλινικών, καθορίζονται με

προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 8 του Ν.2345/1995 (Α 213)

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., καθορίζονται οι προδιαγραφές λειτουργίας των ιδιωτικών κλινικών, τα των απαραίτητων χώρων και του προσωπικού τους καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, ορίζονται ειδικές ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό των ιδιωτικών κλινικών που λειτουργούσαν κατά τη δημοσίευση των προεδρικών διαταγμάτων 247/1991 και 517/1991, καθώς και εκείνων του άρθρου 149 του ν. 2071/1992 (ΦΕΚ 123 Α'). Ειδικότερα, καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και τα κάθε είδους θέματα που αφορούν τη λειτουργία και τον εκσυγχρονισμό των παραπάνω ιδιωτικών κλινικών, τον εξοπλισμό και το αναγκαίο προσωπικό τους, οι δυνατότητες μετατροπής ή επέκτασης του αντικειμένου τους και οι σχετικές προϋποθέσεις, ο χρόνος προσαρμογής τους στις νέες ρυθμίσεις και οι σχετικές ποινές, σε περίπτωση μη προσαρμογής, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Μέχρι τη δημοσίευση του παραπάνω προεδρικού διατάγματος απαγορεύεται οποιαδήποτε επέκταση ή μετατροπή του αντικειμένου των ιδιωτικών κλινικών, που υπάγονται στις διατάξεις της παραγράφου αυτής, με εξαίρεση τις περιπτώσεις των κλινικών που έχουν υποβάλει αίτηση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 149 του ν. 2071/1992.

Μέχρι τη λήξη της προθεσμίας προσαρμογής στις νέες ρυθμίσεις, που θα καθοριστεί με το παραπάνω προεδρικό διάταγμα, οι ιδιωτικές κλινικές της παραγράφου αυτής θα διέπονται από τις διατάξεις των βασιλικών διαταγμάτων 451/1962 και 521/1963".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 του Ν.2161/1993 (ΦΕΚ Α 119), αντικαταστάθηκε πάλι με την παρ.2 του άρθρου 8 του Ν.2345/1995 (Α 213)

Άρθρο 54

Διασφάλιση της ετοιμότητας της λειτουργίας του Ε.Σ.Υ.

1.α) Στους γιατρούς του Ε.Σ.Υ. των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας (Κ.Υ.) χορηγείται πάγια μηνιαία αποζημίωση εφημεριών ετοιμότητας:

ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ			
	0-3	3-6	6-9
α. Διευθυντής	54.720	63.360	74.880
β. Επιμελητής Α΄	43.200	46.080	48.960
γ. Επιμελητής Β΄	34.560	37.440	40.320
δ. Επιμελητής Γ΄	20.160	23.040	25.960

β. Στους ιατρούς του Ε.Σ.Υ. μερικής απασχόλησης των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας (Κ.Υ.) χορηγείται πάγια μηνιαία αποζημίωση εφημεριών ετοιμότητας:

ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ			
	0-3	3-6	6-9
α. Διευθυντής	35.000	39.000	45.000
β. Επιμελητής Α΄	26.000	28.000	30.000
γ. Επιμελητής Β΄	20.000	22.000	24.000
δ. Επιμελητής Γ΄	12.000	14.000	16.000

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 86 του Ν.2071/1992 (ΦΕΚ Α 123)

2. Η πάγια αποζημίωση εφημεριών ετοιμότητας καταβάλλεται δεδουλευμένα με τη μισθοδοτική κατάσταση του πρώτου δεκαπενθημέρου του επόμενου μηνός, ύστερα από βεβαίωση του αρμόδιου οργάνου του νοσοκομείου ή του κέντρου υγείας για την πραγματοποίησή τους.

3. Οι γιατροί, οι οποίοι λαμβάνουν την πάγια αποζημίωση εφημεριών ετοιμότητας, υποχρεούνται σε τέσσερις (4) ολοήμερες εφημερίες ετοιμότητας δεκαέξι (16) ωρών κάθε μιας.

4. Οι ειδικευμένοι γιατροί δικαιούνται δύο (2) ολοήμερες εφημερίες ετοιμότητας δεκαέξι (16) ωρών κάθε μιας. Το ύψος της πάγιας μηνιαίας αποζημίωσης των ειδικευόμενων γιατρών ανέρχεται σε 11.000 δρχ. και καταβάλλεται όπως ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.

5. Της πάγιας αποζημίωσης εφημεριών ετοιμότητας, υπό τους αυτούς όρους, δικαιούνται επίσης οι γιατροί του Ι.Κ.Α. πλήρους και αποκλειστικής απασχολήσεως που είναι τοποθετημένοι και υπηρετούν σε σχηματισμούς που λειτουργούν σε 24ωρη βάση (νοσοκομεία - ΣΑΒ) και συμμετέχουν στο πρόγραμμα εφημεριών, καθώς και οι πανεπιστημιακοί γιατροί που υπηρετούν στα νοσοκομεία.

6. Της πάγιας αποζημίωσης εφημεριών ετοιμότητας δεν δικαιούνται οι υπόχρεοι υπηρεσίας υπαίθρου γιατροί.

7. Οι γιατροί, οι οποίοι λαμβάνουν την πάγια αποζημίωση εφημεριών ετοιμότητας, εφόσον κληθούν στο νοσοκομείο ή κέντρο υγείας κατά το χρονικό διάστημα της ετοιμότητάς τους, δεν δικαιούνται πρόσθετης αποζημίωσης, υπό μορφή ενεργού εφημερίας, τροποποιημένης αναλόγως της παρ. 2 του άρθρου 29 του Ν. 1397/1983.

8. Οι υποχρεώσεις των γιατρών κατά τη διάρκεια της εφημερίας ετοιμότητας, οι συνέπειες μη τήρησης αυτών καθώς και κάθε άλλη χρονική λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

9. Τα διαμορφούμενα ως άνω όρια αποδοχών ισχύουν από 1-2-90 για τους γιατρούς εκείνους που τυχόν πραγματοποίησαν ενεργείς εφημερίες περισσότερες των οκτώ (8) κατά μήνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

Τροποποίηση της νομοθεσίας για τα Χρηματιστήρια Αξιών

Άρθρο 55

Ναυτικές εταιρείες

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν. 959/1979 (ΦΕΚ Α΄ 192) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ναυτική εταιρεία είναι η εταιρεία που συνιστάται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και έχει ως αποκλειστικό σκοπό την κυριότητα ελληνικών εμπορικών πλοίων, την εκμετάλλευση ή διαχείριση ελληνικών ή ξένης σημαίας εμπορικών πλοίων, καθώς και την απόκληση μετοχών άλλων ναυτικών εταιρειών».

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 7 του Ν. 959/1979 αντικαθίσταται και προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«4. Οι μετοχές ναυτικών εταιρειών μπορεί να εισαχθούν στο Χρηματιστήριο μόνο μετά από έγκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και εφ΄ όσον συγντρέχουν οι υπόλοιποι όροι και προϋποθέσεις για την εισαγωγή μετοχών ανωνύμων εταιρειών στο Χρηματιστήριο. Ειδικότεροι όροι για την εισαγωγή και διαπραγμάτευση των μετοχών αυτών στο Χρηματιστήριο θα καθορισθούν με προεδρικό διάταγμα ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Εμπορικής Ναυτιλίας. Στην περίπτωση αυτήν η ναυτική εταιρεία υπέχει όλες τις υποχρεώσεις για έλεγχο από ορκωτούς λογιστές και δημοσιότητα οικονομικών καταστάσεων και άλλων στοιχείων, τις οποίες υπέχουν οι ανώνυμες εταιρείες με μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο.

5. Με την ίδια απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που αναφέρθηκε στην προηγούμενη παράγραφο μπορεί να ορισθεί ότι η διαπραγμάτευση των μετοχών ναυτικής εταιρείας στο Χρηματιστήριο γίνεται αποκλειστικά και μόνο σε ξένο νόμισμα. Στην περίπτωση αυτή:

α. Στο κείμενο των μετοχών της ναυτικής εταιρείας αναγράφεται ότι η διαπραγμάτευσή τους στο Χρηματιστήριο γίνεται αποκλειστικά και μόνο σε ξένο νόμισμα.

β. Η δημόσια εγγραφή στις αυξήσεις κεφαλαίου της ναυτικής εταιρείας τόσο κατά την αρχική εισαγωγή των μετοχών της στο Χρηματιστήριο, όσο και κατά μεταγενέστερη της εισαγωγής στο Χρηματιστήριο νέων μετοχών της ίδιας κατηγορίας, γίνεται απευθείας σε ελεύθερο συνάλλαγμα μη υποχρεωτικά εκχωρητέο στην Τράπεζα της Ελλάδος, το οποίο και αναλαμβάνει αυτούσιο από την εταιρεία.

γ. Η διαπραγμάτευση και αγοραπωλησία των μετοχών στο Χρηματιστήριο γίνεται σε ελεύθερο συνάλλαγμα μη υποχρεωτικά εκχωρητέο στην Τράπεζα της Ελλάδος, το οποίο θα καταβάλλεται απευθείας από τον αγοραστή στον πωλητή.

δ. Όλα τα έξοδα και προμήθεια τόσο για την εισαγωγή όσο και τη διαπραγμάτευση των μετοχών ναυτικής εταιρείας στο Χρηματιστήριο εξοφλούνται με την εισαγωγή ελεύθερου συναλλάγματος μη υποχρεωτικά εκχωρητέου στην Τράπεζα της Ελλάδος».

Άρθρο 56 Αποθετήρια

Το ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ του Ν. 1806/1988, το οποίο περιλαμβάνει το άρθρο 33 του ίδιου νόμου, αντικαθίσταται ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄

Αποθετήρια - Εταιρεία Αποθετηρίων

Άρθρο 33

1. Η εν ζωή μεταβίβαση ονομαστικών μετοχών με χρηματιστηριακή συναλλαγή οποιασδήποτε μορφής στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών γίνεται μόνο αφού προηγηθεί κατάθεση των τίτλων των μετοχών στην Εταιρεία Αποθετηρίων, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 33α και η οποία εκδίδει έγγραφη απόδειξη για την κατάθεση των τίτλων στο όνομα εκείνου που αποκτά τις μετοχές (αποθετήριο).

2. Για κάθε εν ζωή μεταβίβαση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, ονομαστικών μετοχών, για τις οποίες έχει ήδη εκδοθεί αποθετήριο, εκδίδεται από την Εταιρεία Αποθετηρίων νέο αποθετήριο στο όνομα του νέου δικαιούχου και ακυρώνεται το παλιό ή γίνεται από τον κατά νόμο αρμόδιο για τη συντέλεση της μεταβιβάσεως επισημείωση στο υφιστάμενο αποθετήριο, το οποίο και παραδίδεται στο νέο δικαιούχο.

3. Στις μεταβιβάσεις μετοχών που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους δεν χωρεί παράδοση και δεν γίνεται οποιαδήποτε επισημείωση ή εγγραφή επί των μετοχικών τίτλων ούτε αντικατάστασή τους.

4. Οι εταιρείες, των οποίων οι μετοχές μεταβιβάζονται κατά τις προηγούμενες παραγράφους, ενημερώνουν τα βιβλία μετόχων με βάση τα στοιχεία τα οποία τους παρέχει αμελλητί η Εταιρεία Αποθετηρίων».

5. Όπου κατά το νόμο απαιτείται κατάθεση ή επίδειξη τίτλων μετοχών αρκεί η κατάθεση ή επίδειξη του αντίστοιχου αποθετηρίου.

6. Όταν μεταβιβάζεται αριθμός μετοχών μικρότερος από αυτόν που αναγράφεται στο αποθετήριο, εκδίδονται νέα αποθετήρια ανά ένα για κάθε έναν από τους συναλλασσομένους. Όταν η ανωτέρω μεταβίβαση γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, όπου αυτό επιτρέπεται, ο συμβολαιογράφος προβαίνει στη δέουσα επισημείωση επί του αποθετηρίου και το αποστέλλει μαζί με αντίγραφο του μεταβιβαστικού συμβολαίου στην Εταιρεία Αποθετηρίων, η οποία και εκδίδει τα νέα αποθετήρια.

7. Επί ενεχυρίασης ονομαστικών μετοχών, για τις οποίες έχει εκδοθεί αποθετήριο, απαιτείται και παράδοση του αποθετηρίου στον ενεχυρούχο δανειστή ή σε τρίτον και παράδοση του αποθετηρίου στον ενεχυρούχο δανειστή ή σε τρίτον και αναγγελία της συμβάσεως ενεχυρίασης στην Εταιρεία Αποθετηρίων.

8. Εάν μετοχές για τις οποίες έχει εκδοθεί αποθετήριο αποκτηθούν αιτία θανάτου, η εκδότρια των μετοχών ανώνυμη εταιρεία, ύστερα από αίτηση των νέων δικαιούχων, γνωστοποιεί στην Εταιρεία Αποθετηρίων τα ονόματά τους και τον αριθμό μετοχών που αντιστοιχούν σ' αυτούς και η Εταιρεία Αποθετηρίων εκδίδει νέα αποθετήρια.

9. Αν η άσκηση δικαιωμάτων που απορρέουν από τη μετοχική ιδιότητα εξαρτάται από την κατοχή ή την κατάθεση μερισματοαποδείξεων που είναι προσαρτημένες σε μετοχές για τις οποίες έχει εκδοθεί αποθετήριο, η Εταιρεία Αποθετηρίων παραδίδει στο μέτοχο τις μερισματοαποδείξεις για τις οποίες πρόκειται.

10. Αν ανώνυμη εταιρεία εκδώσει νέους τίτλους μετοχών σε αντικατάσταση τίτλων για τους οποίους έχει εκδοθεί αποθετήριο, η Εταιρεία Αποθετηρίων παραδίδει στην ανώνυμη εταιρεία τους παλαιούς τίτλους και παραλαμβάνει τους νέους. Ύστερα από αίτηση του μετόχου, εκδίδεται νέο αποθετήριο.

11. Οι τίτλοι των ονομαστικών μετοχών για τις οποίες εκδόθηκε αποθετήριο δεν αναλαμβάνονται από το μέτοχο και όλα τα δικαιώματα από και πάνω στη μετοχή

αποδεικνύονται από το αποθετήριο και ασκούνται μέσω αυτού κατά τους ορισμούς των παραπάνω διατάξεων.

12. Επιτρέπεται στην Εταιρεία Αποθετηρίων να εκδίδει αποθετήριο στο όνομα και ύστερα απαίτηση όποιου αποκτά με χρημασθηριακή συναλλαγή στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ανώνυμες μετοχές ή άλλες αξίες. Για τα αποθετήρια αυτά και τις μετοχές οι οποίες τους αντιστοιχούν εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, εκτός του ότι, κατ' εξαίρεση των διατάξεων της παραγράφου 11, οι τίτλοι των ανώνυμων μετοχών μπορεί να αναλαμβάνονται από το μέτοχο.

13. Μέχρι την ίδρυση και λειτουργία της Εταιρείας Αποθετηρίων οι αρμοδιότητες και οι δραστηριότητες της ασκούνται από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Με την έναρξη λειτουργίας της Εταιρείας Αποθετηρίων το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών της παραδίδει όλα τα έγγραφα, στοιχεία και τίτλους που αφορούν την έκδοση αποθετηρίων από την έναρξη ισχύος του άρθρου 33 του Ν. 1806/1988, το οποίο αντικαθίσταται με το παρόν.

Άρθρο 33α

1. Η Εταιρεία Αποθετηρίων θα συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας και σκοπό το έργο της εκκαθάρισεως των χρημασθηριακών συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, την έκδοση, τροποποίηση, ακύρωση ή αντικατάσταση αποθετηρίων, τη φύλαξη των τίτλων για τους οποίους εκδίδονται αποθετήρια, καθώς και κάθε συναφή προς τις ανωτέρω εργασίες δραστηριότητα (η «Εταιρεία Αποθετηρίων»).

2. Κατά την ίδρυση της Εταιρείας Αποθετηρίων μοναδικός μέτοχος θα είναι το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Το μετοχικό κεφάλαιο ύψους δραχμών ενός δισεκατομμυρίου (1.000.000.000) θα καταβληθεί ολοσχερώς από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, το οποίο προς το σκοπό αυτό θα δανειοδοτηθεί από το Ελληνικό Δημόσιο με το ίδιο ποσό. Το δάνειο θα είναι άτοκο και θα εξοφλείται σταδιακά από το προϊόν πώλησεως των μετοχών της Εταιρείας Αποθετηρίων από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Η πώληση των ανωτέρω μετοχών θα γίνεται σύμφωνα με τους όρους των επόμενων παραγράφων.

3. Οι μετοχές της Εταιρείας Αποθετηρίων είναι ονομαστικές και επιτρέπεται να πωληθούν μόνο προς τράπεζες των οποίων οι μετοχές έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, προς εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, προς εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και προς τα μέλη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών. Ποσοστό 25% του μετοχικού κεφαλαίου θα παραμείνει στην κυριότητα του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών. Η περαιτέρω μεταβίβαση των

μετοχών επιτρέπεται μόνο μεταξύ των κατηγοριών προσώπων που αναφέρονται ανωτέρω. Δεν επιτρέπεται μέτοχος, εκτός από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, να έχει ποσοστό ανώτερο του δέκα τοις εκατό (10%) του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας Αποθετηρίων.

4. Το ποσό του δανείου από το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο αναλογεί στη συμμετοχή του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας Αποθετηρίων, θα εξοφληθεί σε ετήσιες δόσεις από τους κατά νόμο πόρους του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, σύμφωνα με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών.

5. Η Εταιρεία Αποθετηρίων δεν ανήκει στο δημόσιο τομέα και δεν υπάγεται στις διατάξεις που προβλέπουν οποιουσδήποτε περιορισμούς για τα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα.

6. Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας Αποθετηρίων θα είναι ο εκάστοτε πρόεδρος του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.

7. Το σχέδιο του καταστατικού της Εταιρείας Αποθετηρίων θα καταρτισθεί από το διοικητικό συμβούλιο του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις και με τις διατάξεις της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρείες, θα εγκριθεί με απόφαση του υπουργού, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, και θα υπογραφεί από το μοναδικό αρχικό μέτοχο ενώπιον συμβολαιογράφου. Κατά τα λοιπά θα ισχύουν ως προς την ίδρυση της Εταιρείας Αποθετηρίων οι διατάξεις της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρείες.

8. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 1, 3 και 6 το καταστατικό της Εταιρείας Αποθετηρίων τροποποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρείες, ασκείται από ορκωτό λογιστή.

9. Ο τακτικός και έκτακτος έλεγχος της Εταιρείας Αποθετηρίων, ο οποίος προβλέπεται από τις διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρείες, ασκείται από ορκωτό λογιστή.

10. Οι καταχωρίσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρείες γίνονται στο μητρώο που γίνονται οι καταχωρίσεις των εταιρειών, των οποίων οι μετοχές έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο.

11. Από την έναρξη λειτουργίας της Εταιρείας Αποθετηρίων οι πόροι του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, που προέρχονται από την εκκαθάριση των χρηματιστηριακών συναλλαγών, περιέρχονται στην Εταιρεία Αποθετηρίων.

12. Οι διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 1806/1988 εφαρμόζονται και για τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας Αποθετηρίων.

13. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μπορεί να αποσπώνται στην Εταιρεία Αποθετηρίων υπάλληλοι του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών ειδικευμένοι στο έργο της εκκαθάρισης, χωρίς να επηρεάζεται από το γεγονός της αποσπάσεως η βαθμολογική τους εξέλιξη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Την οποιαδήποτε δαπάνη μισθοδοσίας και συναφών επιβαρύνσεων φέρει η Εταιρεία Αποθετηρίων.

14. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται:

α) τα δικαιώματα της Εταιρείας Αποθετηρίων για τη φύλαξη των τίτλων των αξιών, για την έκδοση των αποθετηρίων και γενικά για κάθε υπηρεσία που παρέχει η Εταιρεία Αποθετηρίων στους κατόχους αποθετηρίων και β) τα δικαιώματα του Χρηματιστηρίου, των μελών του Χρηματιστηρίου και της Εταιρείας Αποθετηρίων επί μεταβιβάσεως ονομαστικών μετοχών.

Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα άλλα ειδικά θέματα και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτού του άρθρου.

Οι αποφάσεις του υπουργού που αναφέρονται σε αυτήν την παράγραφο δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 57 **Όργανα διοικήσεως**

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 12 του Ν. 1806/1988 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Το Χρηματιστήριο διοικείται από εννεαμελές διοικητικό συμβούλιο.

2. Δύο από τα μέλη προτείνονται με απόφαση των μελών του Χρηματιστηρίου. Από αυτά το ένα τουλάχιστον είναι χρηματιστηριακός εκπρόσωπος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρείας, εφ' όσον έχει τεθεί υποψηφιότητα, και το άλλο είναι είτε χρηματιστής είτε χρηματιστηριακός εκπρόσωπος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρείας. Άλλα τέσσερα μέλη προτείνονται, ανά ένα, από τις εταιρείες των οποίων τα χρεώγραφα έχουν εισαχθεί στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου, από τους εργαζομένους στο Χρηματιστήριο, από τους ελληνικούς οργανισμούς που έχουν αποκλειστικό σκοπό τις συλλογικές επενδύσεις σε κινητές αξίες και από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τα υπόλοιπα τρία μέλη επιλέγονται από τον υπουργό μεταξύ προσώπων που έχουν ειδικές γνώσεις, πείρα και κύρος».

2. Μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού διορίζεται με απόφαση του υπουργού νέο διοικητικό συμβούλιο του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών. Τα μέλη του Χρηματιστηρίου Αξιών προτείνουν δύο μέλη σύμφωνα με όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο. Ένα μέλος ορίζεται από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, ένα μέλος προτείνεται από τον Πρόεδρο της Ένωσης Ελληνικών Εταιρειών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και Εταιρειών Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων, ένα μέλος προτείνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος και ένα μέλος προτείνεται από τους εργαζομένους στο Χρηματιστήριο αυτό με καθολική και άμεση ψηφοφορία. Τα υπόλοιπα τρία μέλη επιλέγονται από τον υπουργό μεταξύ των προσώπων που έχουν ειδική πείρα και κύρος. Για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις των εδαφίων 2 και 3 της παραγράφου 4 του άρθρου 12 του Ν. 1806/1988.

Άρθρο 58 **Δηλώσεις**

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του Ν. 1806/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι παραπάνω δηλώσεις γίνονται με εκφώνηση και αντιφώνηση αντίστοιχα ή με άλλο τρόπο, που θα εξασφαλίζει τη δημοσιότητα των δηλώσεων ως προς εκείνους που συμμετέχουν στη συνεδρίαση, ο οποίος καθορίζεται με απόφαση του υπουργού, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εν όψει των τεχνικών εξελίξεων. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 59

Έγγραφα - Χρηματιστηριακές συμβάσεις

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 23 του Ν. 1806/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως έγγραφο νοείται και το τηλετυπικό μήνυμα, καθώς και κάθε άλλο μέσο επικοινωνίας με το οποίο εξασφαλίζεται η ασφαλής πληροφόρηση του Χρηματιστηρίου, σύμφωνα με απόφαση του υπουργού, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβούλου του Χρηματιστηρίου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς».

2. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 23 του Ν. 1806/1988 προστίθενται τέταρτο, πέμπτο και έκτο εδάφια, που έχουν ως εξής:

«Η σύναψη χρηματιστηριακής σύμβασης εκτός κύκλου απεικονίζεται, αμέσως μετά την αναγγελία της, στο χώρο των συνεδριάσεων του Χρηματιστηρίου με τρόπο που εξασφαλίζει τη δημοσιότητα ως προς εκείνους που συμμετέχουν στη συνεδρίαση. Με απόφαση του υπουργού, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ορίζεται ο τρόπος και το ακριβές περιεχόμενο της παραπάνω απεικόνισης και ρυθμίζονται κάθε ειδικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια. Οι αποφάσεις του υπουργού, που προβλέπονται στα εδάφια 2 και 5, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Άρθρο 60

Δικαίωμα εγγραφής

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του Ν. 1806/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με απόφαση του υπουργού, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθορίζονται τα ποσά που καταβάλλουν τα μέλη του Χρηματιστηρίου ως δικαίωμα εγγραφής και ως συνδρομή τους στο Χρηματιστήριο».

2. Προστίθεται τρίτο εδάφιο στην παράγραφο 2 του άρθρου 31 του Ν. 1806/1988, το οποίο έχει ως εξής:

«Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Άρθρο 61

Χρηματιστηριακός εκπρόσωπος

1. Κατά την αληθή έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 6 του Ν. 1806/1988, η έγκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το πρόσωπο του χρηματιστηριακού εκπροσώπου μπορεί να ζητηθεί και να χορηγηθεί είτε εν όψει συστάσεως ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρείας είτε, εάν η εταιρεία έχει συσταθεί, πριν από το διορισμό του χρηματιστηριακού εκπροσώπου κατά τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 ή μετά από αυτόν.

Σημ.: όπως η παρ.1 του παρόντος **ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ** από 1.11.2007 με το άρθρο 85 Ν.3606/2007,ΦΕΚ Α 195).

2. Στο άρθρο 6 του Ν. 1806/1988 προστίθενται παράγραφοι 10 και 11 ως εξής:

«10. Εάν κενωθεί η θέση χρηματιστηριακού εκπροσώπου ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρείας η οποία δεν έχει άλλο χρηματιστηριακό εκπρόσωπο, τους δύο πρώτους μήνες αφότου κενωθεί η θέση η εταιρεία επιτρέπεται να εκπροσωπείται για τις χρηματιστηριακές συναλλαγές από αντικρουστή της ή από άλλο πρόσωπο που ορίζεται με απόφαση του διοικητικού της συμβουλίου. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται έγκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η οποία παρέχεται εάν αυτή κρίνει ότι το πρόσωπο που προτείνεται διαθέτει επαγγελματική ευσυνειδησία και επαρκή γνώση των θεμάτων της κεφαλαιαγοράς.

11. Ύστερα από αίτηση του διοικητικού συμβουλίου της ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρείας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιτρέπει την παράταση της εκπροσώπησης της εταιρείας από αντικρουστή της ή άλλο πρόσωπο προτείνει το διοικητικό της συμβούλιο το πολύ επί έξι μήνες μετά το πέρας της χρονικής περιόδου της παραγράφου 10, εάν κρίνει ότι το πρόσωπο που προτείνεται διαθέτει επαγγελματική ευσυνειδησία και επαρκή γνώση θεμάτων της κεφαλαιαγοράς».

Άρθρο 62

Ρυθμίσεις για τους χρηματιστές

Στο άρθρο 4 του Ν. 1806/1988 (ΦΕΚ 207) προστίθενται παράγραφοι 6 και 7 ως εξής:

«6. Ο χρηματιστής επιτρέπεται κατά τη σύσταση ανώνυμης χρηματιστηριακής εταιρείας να εισφέρει σ' αυτήν την ατομική του μερίδα επί της περιουσίας του Συνεγγυητικού, υπό την προϋπόθεση ότι εξέρχεται από το επάγγελμα του χρηματιστή ή ότι θα διορισθεί χρηματιστηριακός εκπρόσωπος της εταιρείας που ιδρύεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 3. Η αξία της μερίδας που εισφέρεται εκτιμάται κατά τη διαδικασία του άρθρου 16 παραγράφου 2 του Ν.Δ. 3078/1954 (ΦΕΚ 245). Το διοικητικό συμβούλιο του Συνεγγυητικού συντάσσει έκθεση εκτιμήσεως, η οποία αναπληρώνει την έκθεση εκτιμήσεως της επιτροπής του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/1920 . Το διοικητικό συμβούλιο του Συνεγγυητικού συντάσσει έκθεση εκτιμήσεως, η οποία αναπληρώνει την έκθεση εκτιμήσεως της επιτροπής του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/1920 και υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπει η παρ. 6 του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/1920 . Η ανώνυμη χρηματιστηριακή εταιρεία, στο κεφάλαιο της οποίας εισφέρθηκε η ατομική μερίδα χρηματιστή, στο κεφάλαιο της οποίας εισφέρθηκε η

ατομική μερίδα χρηματιστή, θεωρείται ότι εκπλήρωσε κατά την ημέρα της συστάσεώς της την υποχρέωση καταβολής στο Συνεγγυητικό σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν.Δ. 3078/1954 σε συνδυασμό με το άρθρο 7 παράγραφος 1 του Ν. 1806/1988 υπό την προϋπόθεση ότι το μετοχικό της κεφάλαιο είναι κατώτερο από το ποσό που προβλέπει η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του Ν. 1806/1988. Εάν η ανώνυμη χρηματιστηριακή εταιρεία που ιδρύεται έχει μετοχικό κεφάλαιο ανώτερο του παραπάνω ποσού, υποχρεούται να καταθέσει στο Συνεγγυητικό το ποσό που απαιτείται για τη συμπλήρωση του ύψους της εισφοράς της σύμφωνα με το άρθρο 38 παρ. 5 του Ν. 1806/1988.

Για την εφαρμογή του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του Ν.Δ. 3078/1954, η παραπάνω εισφορά λογίζεται ως ανάληψη της μερίδας από το χρηματιστή κατά την ημέρα συστάσεως της εταιρείας με βάση τον υπολογισμό της αξίας της μερίδας που προσδιορίζεται στην παραπάνω έκθεση εκτιμήσεως. Από τη σύσταση της εταιρείας ο χρηματιστής παύει να είναι μέλος του Συνεγγυητικού.

7. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου η υποχρέωση κατάθεσης σε ειδικό λογαριασμό που προβλέπεται στο εδάφιο 1 της παραγράφου 1 του άρθρου 4 ισχύει για το ποσό των μετρητών που απαιτείται για τη συμπλήρωση του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου που ο νόμος προβλέπει για το είδος της εταιρείας που ιδρύεται».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας

Άρθρο 63

Μέτρα για το δημογραφικό πρόβλημα

Σχετικό:παρ.14 υποπαράγραφος 2 του ν.4093/2012

1.Στη μητέρα που αποκτά τρίτο παιδί καταβάλλεται για το παιδί αυτό μέχρι και τη συμπλήρωση του έκτου (6ου) έτους της ηλικίας του μηνιαίο επίδομα ύψους εκατόν εβδομήντα επτά (177) ευρώ, εφόσον έχει μόνιμη και συνεχή δεκαετή διαμονή στην Ελλάδα και τα ανήλικα τέκνα τους ευρίσκονται στην Ελλάδα. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται ειδικότερα τεχνικά θέματα διαδικασίας, ιδίως τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα στάδια ελέγχου και το χρονικό διάστημα ελέγχου των δικαιολογητικών από τον ΟΓΑ και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 άρθρου 42 Ν.3918/2011, ΦΕΚ Α 31, **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** από 1.11.2012 με την υποπαράγραφο ΙΑ.2 εδάφιο 12 Ν.4093/2012, ΦΕΚ Α 222/12.11.2012.

2. Στις μητέρες, που κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού έχουν ήδη αποκτήσει τρίτο παιδί, το επίδομα που ορίζουν οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου καταβάλλεται έως ότου συμπληρωθεί η τριετία από την ημερομηνία γέννησης του τρίτου παιδιού.

3. Στη μητέρα που θεωρείται πολύτεκνη κατά το ν. 1910/1944, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μέχρι σήμερα, καταβάλλεται μηνιαίο επίδομα ποσού σαράντα τεσσάρων (44) ευρώ για κάθε άγαμο τέκνο μέχρι είκοσι τριών(23) ή είκοσι

πέντε (25) ετών ανάλογα με τις προϋποθέσεις που τάσσονται στην παρ. 1 του ν. 1910/1944 (ΦΕΚ 229 Α`), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μέχρι σήμερα, υπό την προϋπόθεση οι δικαιούχοι να έχουν μόνιμη και συνεχή δεκαετή διαμονή στην Ελλάδα και τα ανήλικα τέκνα τους ευρίσκονται στην Ελλάδα. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται ειδικότερα τεχνικά θέματα διαδικασίας, ιδίως τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα στάδια ελέγχου και το χρονικό διάστημα ελέγχου των δικαιολογητικών από τον ΟΓΑ και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 άρθρου 43 Ν.3918/2011, ΦΕΚ Α 31/2.3.2011.

4. Στη μητέρα που δεν δικαιούται πλέον το επίδομα της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται ισόβια σύνταξη ποσού εκατόν δύο (102) ευρώ. Την ανωτέρω σύνταξη δικαιούνται επίσης και όσες μητέρες δεν θεωρούνται πολύτεκνες, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1910/1944 (ΦΕΚ 229 Α`), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, υπό την προϋπόθεση οι δικαιούχοι να έχουν μόνιμη και συνεχή δεκαετή διαμονή στην Ελλάδα και να είχαν ή να έχουν τέσσερα τουλάχιστον στη ζωή τέκνα από νόμιμο γάμο ή τέκνα που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους. Για τη χορήγηση της ανωτέρω σύνταξης απαιτείται υποβολή σχετικής αίτησης από την ενδιαφερόμενη μητέρα και πιστοποιητικό δημοτικής ή κοινοτικής αρχής για την οικογενειακή της κατάσταση. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται ειδικότερα τεχνικά θέματα διαδικασίας, ιδίως τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα στάδια ελέγχου και το χρονικό διάστημα ελέγχου των δικαιολογητικών από τον ΟΓΑ και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 άρθρου 43 Ν.3918/2011, ΦΕΚ Α 31, **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** από 1.11.2012 με την υποπαράγραφο ΙΑ.2 εδάφιο 12 Ν.4093/2012, ΦΕΚ Α 222/12.11.2012.

5. Τα επιδόματα των προηγούμενων παραγράφων καταβάλλονται στη μητέρα ανεξάρτητα από κάθε άλλο επίδομα, μισθό, σύνταξη, αμοιβή, αποζημίωση κ.λ.π.

6. Σε περίπτωση οριστικής διακοπής της συγκατοίκησης των παιδιών με τη μητέρα λόγω υπαιτίου εγκατάλειψής τους από αυτήν ή λόγω θανάτου της, τα επιδόματα των παρ. 1, 2 και 3 αυτού του άρθρου καταβάλλονται σε όποιον έχει την κύρια ή αποκλειστική ευθύνη διατροφής των παιδιών.

Η χορήγηση της σύνταξης υπαιτίου εγκατάλειψης των παιδιών από τη μητέρα.

7. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεως μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσά που ορίζουν οι διατάξεις των παρ. 1-4 αυτού του άρθρου και να καθορίζονται ειδικότερα, τεχνικά ή λεπτομερειακά θέματα διαδικασίας και εφαρμογής των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων.

Σημ.: όπως η παράγραφος 7 **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με το άρθρο 77 παρ.4 Ν.3918/2011, ΦΕΚ Α 31/2.3.2011.

Άρθρο 64

Σταδιακή μείωση προνομιακών παροχών

Με εφάπαξ εκδιδόμενη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών, μειώνονται σταδιακά ή και καταργούνται οι κάθε είδους παροχές αγαθών και υπηρεσιών που προσφέρονται δωρεάν ή με μειωμένη τιμή από τις επιχειρήσεις και οργανισμούς του δημόσιου τομέα καθώς και από τις ιδιωτικές μεταφορικές επιχειρήσεις αστικών και υπεραστικών συγκοινωνιών.

Άρθρο 65

Θέματα εφαρμογής του Κοινοτικού Δικαίου

Το άρθρο 3 του Ν. 1338/1983 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 3

1. Με τα προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται βάσει του άρθρου 4 (όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 6 παρ. 4 του Ν. 1440/1984 και τροποποιήθηκε από το άρθρο 7 του Ν. 1775/1988), καθώς και με τις κανονιστικές πράξεις, που εκδίδονται βάσει των άρθρων 1 και 2 του παρόντος νόμου, δύναται ομοίως να ρυθμίζεται κάθε θέμα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή των συνθηκών, πράξεων προσχωρήσεως με τις προσαρτημένες πράξεις, παραρτήματα, πρωτόκολλα και δηλώσεις που κυρώθηκαν με το Ν. 945/1979.

2. Με τις κανονιστικές πράξεις των άρθρων 1, 2 και 4 του παρόντος νόμου επέρχονται και οι αναγκαίες προσαρμογές της κείμενης νομοθεσίας, όταν απαιτείται τροποποίηση ή κατάργηση διατάξεων που είναι αντίθετες προς τη ρύθμιση που προβλέπεται από τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 συνθήκες και τις πράξεις των οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων».

Άρθρο 66

Ρυθμίσεις για τους κατοίκους των κρατών - μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Στο άρθρο 2 του Α.Ν. 800/24-31.7.37, όπως αντικαταστάθηκε ολόκληρο από το άρθρο 13 του Α.Ν. 1704/4-14.4.39 και οι δύο πρώτες παράγραφοι από το άρθρο 7 του Ν. 128/1975, προστίθενται οι ακόλουθες νέες παράγραφοι:

«7. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 6 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν προκειμένου για κατοίκους των κρατών - μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Ως κάτοικοι κρατών - μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων θεωρούνται τα φυσικά και νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τους ορισμούς που θέτει η περί συναλλάγματος νομοθεσία, η οποία ισχύει σε κάθε κράτος - μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

8. Σημειώσεις που έχουν εγγραφεί στα βιβλία μεταγραφών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου, επί ακινήτων που ανήκουν σε κατοίκους κρατών - μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εξαλείφονται με έγγραφο της Τράπεζας της Ελλάδος κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου ανεξάρτητα από επικείμενη μεταβίβαση».

Η παράγραφος 1 του άρθρου 2 του Ν. 1307/1982 «περί κύρωσης της από 1ης Ιουνίου 1981 Τροποποιητικής Σύμβασης Δανείου μεταξύ του Ελληνικού Κράτους και της Διεθνούς Τραπεζής Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως, η οποία έχει κυρωθεί με το Ν. 770/1978 και άλλες διατάξεις» αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο Υπουργός των Οικονομικών μπορεί να παρέχει στην Τράπεζα της Ελλάδος την εντολή να αναλαμβάνει προς τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα ή ελληνικά νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου την υποχρέωση να τους πωλεί τα αναγκαία ποσά συναλλάγματος για την εκπλήρωση των κύριων και παρεπόμενων υποχρεώσεών τους από δάνεια ή πιστώσεις που τους χορηγήθηκαν ή τους χορηγούνται απευθείας από τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες ή από Οργανισμούς των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή από το Ταμείο Αποκατάστασης του Συμβουλίου της Ευρώπης ήδη Ταμείο Κοινωνικής Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η πώληση θα γίνεται στην επίσημη τιμή πωλήσεως του συναλλάγματος από την Τράπεζα της Ελλάδος κατά την ημέρα εκχωρήσεως από τους παραπάνω δανειολήπτες στην Τράπεζα της Ελλάδος του συναλλάγματος από τα πιο πάνω δάνεια ή πιστώσεις».

Άρθρο 67

Άρθρο 68

Αναπτυξιακές εταιρείες και άλλες διατάξεις

1. Στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του Ν.Δ. 2473/1953 (ΦΕΚ Α' 199) προστίθεται εδάφιο ε', ως εξής:

«ε. Με την ίδρυση αναπτυξιακών εταιρειών με μετόχους το Δημόσιο, τραπεζικά ιδρύματα, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλους οργανισμούς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα. Οι εταιρείες αυτές ιδρύονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ. Με όμοιες αποφάσεις καθορίζονται τα κάθε είδους θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των εταιρειών αυτών καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

2. Στο άρθρο 45 του Ν. 1563/1985 μετά τη λέξη «Δωδεκανήσου προστίθενται οι λέξεις «και Γρεβενών».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Αξιοποίηση περιουσίας του Δημοσίου

Άρθρο 69

Σύσταση ανωνύμων εταιρειών για την αξιοποίηση δημόσιων κτημάτων

Σημ.: όπως ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με την παρ.17 άρθρ.24 Ν.2508/1997 ΦΕΚ Α 124.

1. Επιτρέπεται στην Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.) να συνιστά ανώνυμες εταιρείες. οι οποίες θα έχουν σκοπό τη χωροταξική και πολεοδομική οργάνωση, για

οικιστικούς και άλλους σκοπούς, ακινήτων που ανήκουν στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου και τη μεταβίβαση στη συνέχεια των οικοδομήσιμων αρτίων οικοπέδων που προκύπτουν σε κομιστές ομολόγων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

2. Κεφάλαιο των συνιστώμενων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εταιρειών, το οποίο θα εκφράζεται με μία και μόνο μετοχή στο όνομα της Κ.Ε.Δ. θα αποτελούν μία ή περισσότερες προς διαμόρφωση κτηματικές περιοχές, που θα εισφέρονται, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο από το Ελληνικό Δημόσιο, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ., η οποία εγκρίνεται με απόφαση του Υπ. Οικονομικών.

3. Η Κ.Ε.Δ. θα παραμένει υποχρεωτικά μοναδικός μέτοχος των ανωτέρω εταιρειών μέχρι του χρόνου λύσης αυτών με απόφαση της γενικής συνέλευσης τους.

4. Μέλη του Δ.Σ. των εταιρειών αυτών δύνανται να ορίζονται και δημόσιοι υπάλληλοι, μη εφαρμοζομένων στην περίπτωση αυτήν των περί κωλυμάτων ή ασυμβίβαστων διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα.

5. Η σύσταση των ως άνω εταιρειών θα γίνεται με απόφαση του Δ.Σ. της Κ.Ε.Δ., η οποία εγκρίνεται μαζί με το καταστατικό τους, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. που δημοσιεύεται μαζί με το καταστατικό στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

6. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται διαφορετικά από τον παρόντα νόμο εφαρμόζονται οι διατάξεις του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών αυτών γίνεται μόνο από επιθεωρητές δημοσίων υπολόγων, που ορίζονται από τον Υπουργό Οικονομικών.

7. Η πράξη σύστασης των ανωνύμων εταιρειών του παρόντος νόμου, η εισφορά των ακινήτων του Δημοσίου στις εταιρείες, το καταστατικό τους, καθώς και η δημοσίευση αυτού, απαλλάσσονται παντός φόρου, πλην φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίων, εισφοράς, τέλους, και αυτού του ανταποδοτικού, ή δικαιώματος του Δημοσίου ή κάθε άλλου νομικού προσώπου.

8. Οι ως άνω εταιρείες μπορούν, χάριν και προς επιδίωξη πραγμάτωσης του σκοπού τους, να συμβάλλονται με κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

9. Στην έννοια της πολεοδομικής οργάνωσης για οικιστικούς και άλλους σκοπούς, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, περιλαμβάνεται η εξασφάλιση των αναγκαίων κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, η δημιουργία οικοδομήσιμων χώρων και η κατάτμηση τους σε αυτοτελή άρτια και οικοδομήσιμα οικόπεδα, ο καθορισμός χρήσεων γης, οι ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης της περιοχής, καθώς και η εξασφάλιση των προϋποθέσεων παροχής ύδατος, ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφώνου, αποχέτευσης, και εν γένει έργων υποδομής για κάθε οικόπεδο και για το σύνολο της περιοχής.

10. Η αυθαίρετη κατοχή, ολική ή μερική, από τρίτους δημόσιων ακινήτων δεν παρακωλύει την υπαγωγή των ακινήτων αυτών στις διατάξεις του παρόντος νόμου, τυχόν δε αποδοχή εκκρεμών αιτήσεων των κατόχων περί εξαγοράς αυτών κατά τις

διατάξεις των Ν. 263/1968, 719/1977 και άλλων σχετικών, θα έχει υποχρεωτικά την έννοια μόνο ότι οι κάτοχοι αυτοί δικαιούνται να αποκτήσουν, άνευ ανταλλάγματος, ομόλογα του παρόντος νόμου, ονομαστικής αξίας ίσης προς τα (τρία δέκατα) 3/10 της αξίας των εξαγοραστέων από τους ίδιους τμημάτων, όπως η αξία αυτών προσδιορίζεται κατά τα οριζόμενα στους ανωτέρω ειδικούς νόμους.

Άρθρο 70

Καθορισμός δημόσιων εκτάσεων προς ανάπτυξη

Οι δημόσιες εκτάσεις, που υπάγονται στην προβλεπόμενη από τον παρόντα νόμο ρύθμιση, καθορίζονται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και άλλου υπουργού που ενδεχόμενα είναι αρμόδιος για τη διαχείριση αυτών.

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.17 άρθρ.24 Ν.2508/1997 ΦΕΚ Α 124.

Άρθρο 71

Έκδοση κτηματικών ομολόγων

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.17 άρθρ.24 Ν.2508/1997 ΦΕΚ Α 124.

1. Οι ανώνυμες εταιρείες που αναφέρονται άρθρο 69 του παρόντος επιτρέπεται να εκδίδουν ομόλογα, στα οποία θα ενσωματώνεται το δικαίωμα των κομιστών όπως, έναντι τιμήματος, οποίο θα είναι ίσο προς την κατά τον παρόντα ονομαστική αξία αυτών, μεταβιβαστεί σ' αυτούς, σε χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει τα 4 (τέσσερα) έτη από το χρόνο έκδοσης των ομολόγων, η κυριότητα του δια κλήρωσης προσδιορισθησομένου, ίσης αξίας, ιδανικού μεριδίου ολόκληρου οικοπέδου, από αυτά που προκύπτουν σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους της κατά το άρθρο 72 του παρόντος μελέτης.

Σε περίπτωση μη εμφάνισης του κομιστού ο λόγων που αντιστοιχούν σε τμήμα του κληρωθέντος οικοπέδου εντός 6 (έξι) μηνών από την κλήρωση, η αξίωση του κομιστού αυτών συγκεντρώνεται αποκλειστικά στην απόδοση σε αυτόν κατά τον παρόντα νόμο ονομαστικής αξίας των ομολόγων, οι δε εγκαίρως εμφανισθέντες κομιστάι ομολόγων που αντιστοιχούν σε έτερο μέρος του ως άνω κληρωθέντος οικοπέδου δικαιούνται να αξιώσουν την προς αυτούς μεταβίβαση από την εταιρεία και του υπολοίπου μέρους του οικοπέδου, αντί της τρέχουσας, κατά τη μεταβίβαση αυτήν, αγοραίας αξίας αυτού.

2. Τα ομόλογα θα εκδίδονται ονομαστικά, τόκα, με αύξοντα αριθμό και θα είναι μεταβιβάσιμα αιτία θανάτου και εν ζωή. Η μεταβίβαση των απαλλάσσεται παντός φόρου υπέρ του Δημοσίου.

3. Τα ομόλογα εκδίδονται σε ονομαστική αξία που είναι η ίδια για όλα τα ομόλογα που αφορούν κάθε μία περιοχή. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται ο τόκος, που δεν κεφαλοποιείται, η τιμή τυχόν διάθεσης αυτών υπέρ το άρτιον, ο τρόπος διάθεσης αυτών με δημόσια εγγραφή ή δημοπρασία, καθώς και ο ανώτατος αριθμός - ομολόγων που μπορεί να αγοράσει αυτό φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

4. Επιφυλασσόμενης της διάταξης του εδαφίου β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού ο κύριος του ομολόγου δικαιούται κατά τη λήξη αυτού να αξιώσει, αντί της μεταβίβασης σε αυτόν της αντιστοιχούσας στο ομόλογο οικοπεδικής έκτασης, την κατά τα ανωτέρω τιμή διάθεσης αυτού.

5. Τα ομόλογα του παρόντος νόμου είναι διαπραγματεύσιμα στο Χρηματιστήριο.

Άρθρο 72

Πολεοδομική μελέτη των εκτάσεων

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.17 άρθρ.24 Ν.2508/1997 ΦΕΚ Α 124.

1. Οι εταιρείες που συνιστώνται σύμφωνα με το άρθρο 69 του παρόντος, πριν από κάθε έκδοση των αναφερόμενων στο άρθρο 71 ομολόγων, οφείλουν να έχουν ολοκληρώσει και δημοσιεύσει την πλήρη μελέτη με την οποία θα προσδιορίζεται η έκταση του κάθε ενός από τα μεταβιβαστέα οικόπεδα και η αξία αυτού, καθώς και η ενδεχόμενη κατανομή των οικοπέδων σε ζώνες. Η μελέτη αυτή θα αποτελεί περιεχόμενο της συμβατικής δέσμευσης των εταιρειών έναντι των κομιστών των ομολόγων.

2. Οι ως άνω εταιρείες εξαιρούνται των διατάξεων περί πράξεων εφαρμογής του Ν. 1337/1983 καθώς και της εισφοράς του άρθρ. 9 του νόμου 1337/1983, εφ' όσον εκτελούν τα βασικά κοινόχρηστα πολεοδομικά έργα.

Άρθρο 73

Εγγύηση του Δημοσίου

Τα αναφερόμενα στο άρθρο 71 του παρόντος ομόλογα, σχετικά με την αναφερόμενη στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού αρχική αξία διάθεσης τους, θα τελούν υπό την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Επιφυλασσόμενης της ισχύος του άρθρου 74 του διατάγματος της 11/12.11.1929 «περί διοικήσεως δημοσίων κτημάτων», η εκ προθέσεως παραβίαση των εκ των ανωτέρω ομολόγων συμβατικών υποχρεώσεων από τα διοικητικά συμβούλια των ως άνω εταιρειών συνιστά την κατά τον Ποινικό Κώδικα απάτη, διαπραττόμενη από τα μέλη αυτών τόσο κατά των κομιστών των ομολόγων, όσο και κατά του Δημοσίου, που διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 3 (τριών) ετών, άνευ δικαιώματος εξαγοράς της επιβληθείσας ποινής. Για τους δημόσιους υπαλλήλους, μέλη των Δ.Σ. των ανωτέρω εταιρειών, η ως άνω παραβίαση συνιστά και πειθαρχικό παράπτωμα, τιμωρούμενο και με απόλυση αυτών από τη θέση του δημόσιου υπαλλήλου.

Το Ελληνικό Δημόσιο, καταβάλλον ως εγγυητής στους κομιστές των ομολόγων οποιοδήποτε χρηματικό ποσό, ανάγεται υποχρεωτικά για το ποσό αυτό κατά των υπαίτιων μελών των Δ.Σ. των εταιρειών. με απόφαση του Υπ. Οικονομικών καταλογιστική της εντεύθεν ζημίας του.

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.17 άρθρ.24 Ν.2508/1997 ΦΕΚ Α 124.

Άρθρο 74

Διαδικαστικά θέματα - Παραγραφή

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.17 άρθρ.24 Ν.2508/1997 ΦΕΚ Α 124.

1. Ειδικότεροι κανονιστικοί όροι σχετικά με την έκδοση, τη μεταβίβαση ή την εξόφληση των ως άνω ομολόγων ή σχετικά με τη διαδικασία κλήρωσης και μεταβίβασης των οκοπέδων, δύνανται να καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. «Επιφυλασσομένης της ειδικής αποσβεστικής προθεσμίας του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 71 του παρόντος νόμου. κάθε αξίωση από τα ομόλογα του παρόντος νόμου παραγράφεται μετά 5 (πέντε) έτη από την αναγραφόμενη σε αυτά λήξη τους.

Άρθρο 75

Έσοδα διάθεσης ομολόγων Χρηματοδότηση εταιρειών για κάλυψη δαπανών

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την παρ.17 άρθρ.24 Ν.2508/1997 ΦΕΚ Α 124.

1. Το προϊόν από τη διάθεση των ομολόγων αποτελεί δημόσιο έσοδο εγγραφόμενο στον Προϋπολογισμό με ιδιαίτερο κωδικό.

2. Το δημόσιο χρηματοδοτεί απευθείας ή μέσω της Κ.Ε.Δ. τις ανώνυμες εταιρείες του άρθρου 69 του παρόντος για την κάλυψη των δαπανών πραγματοποίησης του έργου που αναφέρεται στα άρθρα 69 και 72 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄

Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών

Άρθρο 76

Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης

Αυξάνεται το κεφάλαιο της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε.» (Ν. 1241/1985-Β) κατά 50.000.000 δρχ. ήτοι κατά 1000 κοινές ονομαστικές μετοχές των 25.000 δραχμών. Για την απόκτηση μιας μετοχής ο νέος μέτοχος θα καταβάλλει προς την Ε.Ε.Τ.Α.Α. δρχ. 50.000.

Οι νέες αυτές μετοχές διατίθενται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εθνικής Οικονομίας σε οργανισμούς του άρθρου 8 του καταστατικού της εταιρείας και σε δήμους και κοινότητες ως εξής:

Σε φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης 450 μετοχές, σε φορείς του δημόσιου τομέα και τράπεζες 450 μετοχές και σε κοινωνικούς φορείς 100 μετοχές. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών συγκαλείται η γενική συνέλευση των μετόχων της εταιρείας με τη νέα της σύνθεση με θέματα την τροποποίηση του καταστατικού αυτής και την εκλογή διοικητικού συμβουλίου.

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την περ.α΄ της παρ.2 του άρθρου 23 του Ν.2130/1993 (ΦΕΚ Α 62)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας

Άρθρο 77

Επανασύσταση Γνωμοδοτικής Επιτροπής Ν. 27/1975 και Ν. 29/1975 και άλλες διατάξεις

1. Στο Υπουργείο Οικονομικών συνιστάται γνωμοδοτική επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για οποιοδήποτε θέμα που παραπέμπεται σε αυτήν από τους Υπουργούς Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας και αναφέρεται στις λεπτομέρειες εφαρμογής του Ν. 27/1975 και του Ν. 27/1975.

2. Η σύνθεση της γνωμοδοτικής επιτροπής προκειμένο περί εξετάσεως θεμάτων αναφερόμενων στην εφαρμογή του Ν. 27/1975 ορίζεται ως ακολούθως:

α. Από τον αρμόδιο προϊστάμενο της Διεύθυνσης Φορολογίας ή άλλο ανώτερο υπάλληλο με βαθμό τουλάχιστον Α΄ αρμοδιότητας Διεύθυνσης Φορολογίας, ως προέδρου.

β. Από τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ποντοπλοΐας και Ναυτιλιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας ή το νόμιμο αναπληρωτή του.

γ. Από έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών προτεινόμενο μετά του αναπληρωτή του από το διοικητικό συμβούλιο αυτής.

3. Στην επιτροπή μετέχει ως εισηγητής άνευ ψήφου ο αρμόδιος για τη φορολογία των πλοίων προϊστάμενος του τμήματος ή άλλος ανώτερος υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομικών. Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της αρμόδιας διεύθυνσης του ίδιου υπουργείου.

Όταν εξετάζονται θέματα που αναφέρονται στην εφαρμογή του Ν. 29/1975, στην επιτροπή μετέχουν επίσης και οι:

α. Ο διευθυντής του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου της Διεύθυνσης Εισφορών και και Πόρων ή ο νόμιμος αναπληρωτής του και β. Εκπρόσωπος του Ναυτικού Επιμελητηρίου Ελλάδος προτεινόμενος μετά του αναπληρωτή του από το διοικητικό συμβούλιο αυτού.

4. Τα μέλη της επιτροπής και ο γραμματέας μετά των αναπληρωτών της καθώς και ο εισηγητής διορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας και εφαρμόζονται ως προς τη συγκρότηση, απαρτία, πλειοψηφία, αναπλήρωση, λήψη αποφάσεων και γενικά τη λειτουργία της επιτροπής οι διατάξεις του Π.Δ. 284/1988.

5. Δραστηριότητες γραφείων ή υποκαταστημάτων αλλοδαπών επιχειρήσεων, όπως αυτές αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 28 του Ν. 814/1978 (ΦΕΚ Α΄ 144), αφορούν πλοία άνω των 500 κόνων ολικής χωρητικότητας. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του προαναφερθέντος άρθρου.

6.α. Το δίκαιο της πολιτείας, της οποίας τη σημαία φέρει το πλοίο, ρυθμίζει τις ουσιαστικές προϋποθέσεις και την έκταση του περιορισμού της ευθύνης ή της οφειλής του πλοιοκτήτη.

β. Με την επιφύλαξη των διατάξεων διεθνών συμβάσεων, τις οποίες έχει κυρώσει ή τις οποίες έχει προσχωρήσει η Ελληνική Πολιτεία, αποφάσεις αλλοδαπών δικαστηρίων που επιδικάζουν αποζημιώσεις για ζημιές προερχόμενες από ρύπανση του θαλάσσιου περιβάλλοντος κηρύσσονται εκτελεστές στην Ελλάδα στο βαθμό που δεν υπερβαίνουν το καθοριζόμενο από την ελληνική νομοθεσία ή διεθνή σύμβαση ισχύουσα στην Ελλάδα όριο της ευθύνης ή της οφειλής του πλοιοκτήτη.

7α. Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από τότε που ίσχυσε η κοινή απόφαση με αριθμ. 3232/41/27-4-1989 των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Εμπορικής Ναυτιλίας, μετά του συνημμένου σ' αυτήν παραρτήματος, που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 400/Β/26-5-1989 και 527/Β/29-6-1989, εκτός από το άρθρο 1 της αποφάσεως αυτής, που καταργείται.

7β. Στο τέλος του άρθρου 2 της ανωτέρω υπουργικής αποφάσεως προστίθεται η εξής περίοδος:

«Η θητεία των μελών της επιτροπής είναι διετής».

8α. 1. Με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας μετά γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Ν.Α.Τ. μπορεί να προσδιορίζονται ο τύπος και τα είδη του ναυτολογίου ή ναυτολογίων, η διάρκεια τους, η διαδικασία εκκαθάρισής τους, ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής των εισφορών προς το Ν.Α.Τ. και τα λοιπά κεφάλαια, ταμεία, ή νομικά πρόσωπα για τα οποία το Ν.Α.Τ. και τα λοιπά κεφάλαια, ταμεία ή νομικά πρόσωπα για τα οποία το Ν.Α.Τ. εισπράττει εισφορές, ο τρόπος κατανομής των πόρων αυτών μεταξύ των πιο πάνω ταμείων, κεφαλαίων ή νομικών προσώπων και ο τρόπος εκκαθάρισεως των μεταξύ τους σχέσεων, ο τύπος των προσωρινών ή οριστικών φύλλων εκκαθάρισεως και όλες οι άλλες συναφείς λεπτομέρειες. Τον ειδικότερο προσδιορισμό ορισμένων από τις πιο πάνω λεπτομέρειες ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας μπορεί να αναθέσει στη Διοίκηση του Ν.Α.Τ.

2. Με μεταβατική διάταξη στις πιο πάνω αποφάσεις ο υπουργός μπορεί να προσδιορίσει τον τρόπο εκκαθάρισεως των ναυτολογίων, που έχουν λήξει μέχρι το χρόνο της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου και να ορίσει ότι, για όσα ναυτολόγια δεν έχει γίνει μέχρι τότε εκκαθάριση, η εκκαθάριση αυτών ή ορισμένων κατηγοριών πλοίων μπορεί να γίνει με βάση τη νόμιμη σύνθεση, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τυχόν υπεράριθμοι ναυτικοί και πρόσθετες εισφορές εκ της αναδρομικής εφαρμογής συλλογικών συμβάσεων, χωρίς όμως να μπορούν να αναζητηθούν καταβολές που έχουν γίνει ήδη για τα ναυτολόγια αυτά με βάση την πραγματική σύνθεση.

8β. 1. Για τα μεταφερόμενα με πλοία αυτοκίνητα μεταξύ ελληνικών λιμένων καθιερώνεται τέλος υπέρ του Ν.Α.Τ., καταβαλλόμενο από τον ιδιοκτήτη του αυτοκινήτου στον εκδίδοντα το αποδεικτικό μεταφοράς του αυτοκινήτου.

Το ύψος του τέλους ορίζεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί του ναύλου των μεταφερόμενων αυτοκινήτων.

Η διαδικασία είσπραξης και απόδοσης του τέλους ορίζεται και μπορεί να αναπροσαρμόζεται με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας μετά γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Ν.Α.Τ. ή, σε περίπτωση που η είσπραξη ή

απόδοση ή ο έλεγχος αυτών γίνεται από υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε διά του άρθρου 24 του Ν. 1957/1991 (Α 114).

2. Το εισπραττόμενο τέλος αυτοκινήτων, καθώς και το ποσοστό 75% των εσόδων του Κεφαλαίου Ασφαλίσεως Επιβατών εξ ασφαλιστρων, αποτελούν πόρο του Ν.Α.Τ.

3. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από το χρόνο που προσδιορίζεται με προεδρικό διάταγμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό, τη βελτίωση λειτουργίας και τον έλεγχο της Δημόσιας Διοίκησης

Άρθρο 78

Σύσταση γενικών διευθύνσεων

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του οικείου υπουργού, επιτρέπεται η σύσταση μιας ή περισσότερων γενικών διευθύνσεων, αναλόγως των οργανωτικών και λειτουργικών αναγκών των υπουργείων ή αυτοτελών δημόσιων υπηρεσιών ή ν.π.δ.δ., ως μονάδων συντονισμού των διευθύνσεων ή άλλης ονομασίας υπηρεσιών που υπάγονται σ' αυτές. Η σύσταση γενικών διευθύνσεων δεν αποκλείει τη διατήρηση αυτοτελών διευθύνσεων ή άλλης ονομασίας υπηρεσιών υπαγομένων απευθείας σε υπερκείμενα της γενικής διευθύνσεως όργανα.

2. Οι γενικοί διευθυντές έχουν ως έργο:

α. Τον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων και το συντονισμό της λειτουργίας των μονάδων που υπάγονται σ' αυτές, καθώς και την αξιολόγηση του κόστους και της ποιότητας των αποτελεσμάτων τους.

β. Την εξειδίκευση, συγκριτική ανάλυση και αξιολόγηση της ακολουθούμενης πολιτικής στο χώρο ευθύνης τους και τη διατύπωση εναλλακτικών προτάσεων και εισηγήσεων προς τα υπερκείμενα όργανα.

γ. Την εξασφάλιση συνεργασίας και συντονισμού με άλλα υπουργεία και λοιπούς φορείς του δημόσιου τομέα.

δ. Την αξιολόγηση των προϊσταμένων των διευθύνσεων και την εκτίμηση, με ειδική σημείωση, της αξιολόγησης από τους τελευταίους των προϊσταμένων των τμημάτων, καθώς και την αξιοποίηση και ανάπτυξη του υπηρετούντος προσωπικού.

ε. Την άσκηση οποιωνδήποτε άλλων καθηκόντων που τους ανατίθενται από τα υπερκείμενα αυτών όργανα.

3. Οι γενικοί διευθυντές προσυπογράφουν τα έγγραφα που υπογράφονται από τα υπερκείμενα αυτών όργανα.

4. Γενικός διευθυντής τοποθετείται με απόφαση του οικείου υπουργού μόνιμος υπάλληλος της κατηγορίας ΠΕ που συγκεντρώνει τις τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις που ορίζονται στις επόμενες παραγράφους, μετά από κρίση και πρόταση ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου. Η τοποθέτηση γίνεται για θητεία τριών ετών, που μπορεί να ανανεώνεται μετά από γνώμη του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου μετά από εμπειριστατωμένη εισήγηση του αρμόδιου υπουργού για λόγους ακαταλληλότητας ή αδυναμίας εκπληρώσεως των καθηκόντων του. Η οργανική θέση του κλάδου στον οποίο ανήκει ο τοποθετούμενος σε θέση γενικού διευθυντή παραμένει κενή καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας του και επιστρέφει αυτοδικαίως σ' αυτή με τη λήξη της θητείας του.

5. Δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας για τοποθέτηση σε θέση γενικού διευθυντή έχουν οι μόνιμοι υπάλληλοι των κλάδων της κατηγορίας ΠΕ που προσδιορίζονται κατά περίπτωση με τα προεδρικά διατάγματα της παρ. 1, εφ' όσον έχουν συμπληρώσει κατά την ημέρα της υποβολής του ερωτήματος του οικείου υπουργού προς το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο εικοσαετή τουλάχιστον πραγματική δημόσια υπηρεσία, από την οποία τριετή τουλάχιστον σε θέση προϊσταμένου διευθύνσεως ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας έχουν οι υπηρετούντες μόνιμοι υπάλληλοι, οι οποίοι κατά την έναρξη της ισχύος (1.4.1986) του ν. 1586/1986 είχαν τον 3ο ή 2ο βαθμό του Υπαλληλικού Κώδικα (π.δ. 611/1977) ή τουλάχιστον αντίστοιχο και έχουν συμπληρώσει εικοσαετή τουλάχιστον πραγματική δημόσια υπηρεσία κατά τη δημοσίευση του παρόντος. "Ειδικώς προκειμένου περί υποψηφίων για θέσεις γενικού διευθυντού πληροφορικής δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας έχουν οι συμπληρώσαντες 10ετή τουλάχιστον πραγματική δημόσια υπηρεσία, κατά το χρόνο συστάσεως της γενικής Διεύθυνσης Πληροφορικής της οικείας υπηρεσίας". Η αίτηση υποψηφιότητας που συνοδεύεται και από πλήρες βιογραφικό σημείωμα υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία που τάσσεται από τον οικείο υπουργό και η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 10 ημερών.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 69 του Ν. 1943/1991 (ΦΕΚ Α 50)

6. Προσόντα για την επιλογή γενικών διευθυντών είναι η άρτια επαγγελματική και επιστημονική κατάρτιση του υποψηφίου, το προσήκον ήθος, η δραστηριότητα στην υπηρεσία και η ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλιών και ευθυνών, ως και η ικανότητα του να επιβάλλεται και υποκινεί το προσωπικό σε δημιουργική δράση. Επίσης, συνεκτιμώνται η τυχόν συγγραφική εργασία σε συναφή για τη λειτουργία ή τη δραστηριότητα της Δημόσιας Διοίκησης θέματα, η συμμετοχή σε προγράμματα μετεκπαίδευσης, η καλή γνώση μιας ή περισσότερων ευρωπαϊκών γλωσσών από τις πλέον διαδεδομένες, ως και τυχόν μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών που συνδέονται με τα αντικείμενα της υπηρεσίας.

7. Το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο για την επιλογή γενικών διευθυντών εδρεύει στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης από:

α. Τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ως πρόεδρο.

β. Ένα Σύμβουλο του Συμβουλίου της Επικρατείας.

γ. Έναν Αρεοπαγίτη.

δ. Τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

ε. Τον Πρόεδρο της Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

στ. Έναν καθηγητή Διοικητικού Δικαίου Α.Ε.Ι., εν ενεργεία ή συνταξιούχο.

ζ. Έναν καθηγητή Διοικητικής Επιστήμης Α.Ε.Ι., εν ενεργεία ή συνταξιούχο.

Όταν το Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο κρίνει για επιλογή γενικών διευθυντών των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Εμπορίου και Τουρισμού, το υπό στοιχείο ζ' μέλος αντικαθίσταται από καθηγητή Οικονομικού Πανεπιστημίου ή Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης ή Διοίκησης Επιχειρήσεων Α.Ε.Ι. εν ενεργεία ή συνταξιούχο και όταν κρίνει για επιλογή γενικών διευθυντών των Υπουργείων Γεωργίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Μεταφορών και Επικοινωνιών, με εξαίρεση τις γενικές διευθύνσεις που καλύπτονται από υπαλλήλους διοικητικών μόνο ή και οικονομικών κλάδων, το υπό στοιχείο ζ' μέλος αντικαθίσταται από καθηγητή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, εν ενεργεία ή συνταξιούχο.

Γραμματέας του ειδικού συμβουλίου ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, υπάλληλος βαθμού Α' της Κατηγορίας ΠΕ του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης. Οι δικαστές προτείνονται στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης από τον πρόεδρο του οικείου δικαστηρίου, οι δε εν ενεργεία καθηγητές των Α.Ε.Ι. από τη Σύγκλητο των Α.Ε.Ι.

Στο συμβούλιο εισηγούνται τα οριζόμενα κάθε φορά από τον πρόεδρο μέλη του.

Η αμοιβή του προέδρου, των μελών, των εισηγητών και του γραμματέα του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των Ν. 1256/1982 και Ν. 1505/1984.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 9 του Ν. 1895/1990, **Καταργήθηκε** με την παρ. 3 του άρθρου 29 του Ν. 2190/ 1994 (ΦΕΚ Α 28)

8. Ο γενικός διευθυντής λαμβάνει το βασικό μισθό του μισθολογικού κλιμακίου που έχει κατά την τοποθέτησή του, προσαυξημένο κατά 50%, το επίδομα συντονιστή του άρθρου 12 του ν. 1586/1986 καθώς και τα επιδόματα του ν. 1505/ 1984. "Οι γενικοί διευθυντές είναι ανώτατοι υπάλληλοι. Η απόφαση του Υπουργού Οικονομικών αριθμ. 2072403/6412/0022/7-11-1991. (ΦΕΚ 930/ 12-11-1991/τ.Β`) εφαρμόζεται και στους γενικούς διευθυντές.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρου 15 παρ. 5 του Ν. 2026/1992 (Α 43).

9. Οι διοικητικοί τομείς και οι θέσεις των ειδικών γραμματέων καταργούνται εφ' όσον οι οργανικές μονάδες που τους συγκροτούν υπάγονται ολικώς ή μερικώς σε συνιστώμενες γενικές διευθύνσεις.

10. Για τα Υπουργεία Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εξωτερικών μπορεί να ορίζεται με προεδρικά διατάγματα της παρ. 1, ότι η θέση γενικού διευθυντή καλύπτεται με ανάθεση καθηκόντων από μέλη Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. ή Ε.Π., Τ.Ε.Ι. ή από σύμβουλο του παιδαγωγικού ινστιτούτου ή από εκπαιδευτικό λειτουργό βαθμό Α' της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που έχει υπερεικοσαετή υπηρεσία, αν όμως είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος αρκεί υπερδεκαετής υπηρεσία, ή ανώτερο υπάλληλο του Διπλωματικού Σώματος αντιστοίχως.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 58 του Ν. 1946/1991 (Α 69).

11. Για τα Υπουργεία Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας, ο συντονισμός των υπηρεσιακών μονάδων γίνεται από κλαδάρχες, που τοποθετούνται με απόφαση του οικείου υπουργού με βάση τις διατάξεις περί ιεραρχίας και προαγωγών των αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας. "Προκειμένου περί του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας για τη σύσταση των Κλάδων και τις αρμοδιότητες των Κλαδάρχων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρ. 8 του Ν. 1940/1991, ΦΕΚ Α 40.

Ειδικά για το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, ο συντονισμός όλων ή ορισμένων Διευθύνσεων στις οποίες προΐστανται πολιτικοί υπάλληλοι μπορεί να γίνεται από Γενικό Διευθυντή, πολιτικό υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ, όπως ειδικότερα προβλέπεται από τον εκάστοτε ισχύοντα Οργανισμό του.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 του άρθρου 9 του Ν.2575/1998 (Α 23)

Άρθρο 79 **Σύσταση Υπηρεσιών**

1. Στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης συνιστώνται Γενικές Διευθύνσεις (α) Διοικητικής Οργάνωσης και Διαδικασιών και (β) Κατάστασης Προσωπικού.

2. Σκοπός των συνιστώμενων γενικών διευθύνσεων είναι η εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής για τον εκσυγχρονισμό των φορέων του δημόσιου τομέα και ειδικότερα:

α) Της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Οργάνωσης και Διαδικασιών, η οργανωτική δομή και λειτουργία, η ανάπτυξη του αποκεντρωτικού διοικητικού συστήματος, η αύξηση της παραγωγικότητας, η στέγαση των υπηρεσιών, ο προγραμματισμός του ανθρώπινου δυναμικού και η αξιολόγηση των θέσεων, οι συνθήκες και η οργάνωση εργασίας, η κωδικοποίηση νομικών πληροφοριών, η απλούστευση των διαδικασιών και η βελτίωση των σχέσεων κράτους - πολίτη.

β) Της Γενικής Διεύθυνσης Κατάστασης Προσωπικού, η υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού, η καθιέρωση και παρακολούθηση της εφαρμογής συστημάτων και διαδικασιών πρόσληψης του προσωπικού και η εκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού.

3. Οι γενικές διευθύνσεις της προηγούμενης παραγράφου έχουν επίσης ως αποστολή το συντονισμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση της λειτουργίας των υπηρεσιακών μονάδων των φορέων του δημόσιου τομέα που είναι αρμόδιες σε θέματα αντίστοιχα με τα αναφερόμενα στις περιπτώσεις α' και β' της προηγούμενης παραγράφου. Στο πλαίσιο της αποστολής τους οι ανωτέρω γενικές διευθύνσεις παρέχουν οδηγίες και εκδίδουν αποφάσεις που προσδιορίζουν και εναρμονίζουν το έργο των υπηρεσιακών μονάδων των φορέων του δημόσιου τομέα.

Οι μονάδες αυτές, οι οποίες ασκούν καθήκοντα αντίστοιχα προς τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, στον τομέα ευθύνης τους, έχουν επίσης ως έργο την επεξεργασία των σχεδίων κανονιστικών πράξεων του φορέα, με στόχο την απλούστευση των διαδικασιών και την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας.

4. Οι συνιστώμενες γενικές διευθύνσεις συγκροτούνται από τις υπηρεσιακές μονάδες του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης που είναι αρμόδιες για τα αντίστοιχα κατά περίπτωση θέματα.

5. Η Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Οργάνωσης και Διαδικασιών, οι υπηρεσιακές μονάδες που τη συγκροτούν, καθώς και οι αντίστοιχες υπηρεσιακές μονάδες των υπουργείων και των γενικών γραμματειών υπουργείων στελεχώνονται από υπαλλήλους διυπουργικών κλάδων, που συνιστώνται κατά τις διατάξεις του άρθρου 24 του Ν. 1586/1986. Στους υπαλλήλους των διυπουργικών αυτών κλάδων χορηγείται ειδικό επίδομα προσέλκυσης και παραμονής κατά τις διατάξεις του άρθρου 39 του Ν. 1836/1989 «Πρωώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 79 Α).

6. Των Γενικών Διευθύνσεων α) Διοικητικής Οργάνωσης και Διαδικασιών και β) Κατάστασης Προσωπικού προΐστανται γενικοί διευθυντές υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ Διοικητικής Οργάνωσης ή ΠΕ Ειδικών Εισηγητών του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης. Μετά τη σύσταση του οικείου διυπουργικού κλάδου, της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Οργάνωσης και Διαδικασιών γενικός διευθυντής ορίζεται υπάλληλος του κλάδου αυτού αντίστοιχης ειδικότητας.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών συνιστώνται στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, διυπουργικού χαρακτήρα, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, για την αντιμετώπιση θεμάτων οργάνωσης, διαδικασιών και πληροφορικής. Οι συγκεκριμένες ειδικότητες των προσλαμβανόμενων καθορίζονται κάθε φορά με την προκήρυξη πλήρωσης κενών θέσεων.

8. Με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης μπορεί να ανατίθεται σε ιδιώτες ειδικούς επιστήμονες ή σε γραφεία μελετών και οργάνωσης η διενέργεια ερευνών, η εκπόνηση μελετών και η εκτέλεση ειδικών εργασιών στο πλαίσιο της δραστηριότητας των φορέων του δημόσιου τομέα σε θέματα της παραγράφου 2 του παρόντος, καθώς και σε θέματα πληροφορικής. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το

ύψος της αποζημίωσης των απασχολουμένων και κάθε άλλη σχετική με την εκτέλεση του έργου λεπτομέρεια.

Άρθρο 80

Σύσταση μονάδων στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού, συνιστώνται στα υπουργεία μονάδες στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής.

2. Σκοπός των συνιστώμενων μονάδων είναι η ενίσχυση του επιτελικού έργου των αρμόδιων υπουργείων στη στρατηγική σχεδίαση, χάραξη, παρακολούθηση και αξιολόγηση της δημόσιας πολιτικής στον τομέα ευθύνης τους, η τεχνική υποστήριξη των καθ' ύλης αρμόδιων υπηρεσιών των υπουργείων στην ιεράρχιση των στόχων τους και τη λειτουργική διασύνδεσή τους με τη γενική κυβερνητική πολιτική, η πρακτική εναρμόνιση και συνοχή της λειτουργίας των υπουργείων μέσω της προγραμματικής ενότητας των δραστηριοτήτων τους, η σχεδίαση ανανεωτικών πρωτοβουλιών και η συνολική αξιολόγηση των επί μέρους τομέων της ακολουθούμενης δημόσιας πολιτικής.

3. Οι μονάδες στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής υπάγονται απευθείας στον αρμόδιο υπουργό, ο οποίος καθορίζει τις κατευθύνσεις και τους γενικούς στόχους του έργου τους. Οι Υπουργοί Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών από κοινού μπορούν να αναθέτουν στις μονάδες στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής των υπουργείων τη μελέτη θεμάτων της γενικότερης κυβερνητικής πολιτικής που προϋποθέτουν διυπουργικές προσεγγίσεις.

4. Οι συνιστώμενες μονάδες στελεχώνονται από μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους, από αποσπώμενους σ' αυτές υπαλλήλους φορέων του δημόσιου τομέα, ιδιαίτερης εμπειρίας και γνώσης, και από ειδικό επιστημονικό προσωπικό, που προσλαμβάνεται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Στο προσωπικό των μονάδων στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής χορηγείται ειδικό επίδομα προσέλκυσης και παραμονής κατά τις διατάξεις του άρθρου 39 του Ν. 1836/1989.

5. Σε κάθε μονάδα στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής συνιστάται μία θέση προϊσταμένου διευθυντή. Η θέση αυτή καλύπτεται με ειδικό επιστήμονα που προσλαμβάνεται με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου διάρκειας τριών ετών, που μπορεί να ανανεώνεται. Μπορεί επίσης να καλύπτεται με απόσπαση υπαλλήλου φορέα του δημόσιου τομέα ή με ανάθεση καθηκόντων σε μόνιμο ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπάλληλο του οικείου υπουργείου. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η συνδρομή των προσόντων της παρ. 1 του άρθρου 26 του Π.Δ. 194/1988 (ΦΕΚ 84/Α/1988).

6. Στη Γενική Γραμματεία Τύπου και Πληροφοριών του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης συνιστάται:

α. Μονάδα Τραπέζης Πληροφοριών του και β. Μονάδα Κρατικής Ταινιοθήκης.

Η στελέχωση των μονάδων αυτών γίνεται με προεδρικό διάταγμα προτάσει των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών. Την ευθύνη του τρόπου οργάνωσης των πιο πάνω μονάδων την έχει η Γενική Γραμματεία Τύπου και Πληροφοριών.

7α. Οι αρμοδιότητες, που προβλέπονται στα τμήματα τύπου και δημοσίων σχέσεων των νομαρχιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Π.Δ. 41/89 (ΦΕΚ 19Α/89), και αφορούν στους τομείς ενημέρωσης, πληροφόρησης και επικοινωνίας για τις κρατικές υπηρεσίες, την κάλυψη γεγονότων γενικού ενδιαφέροντος, τις σχέσεις με τον τοπικό τύπο και τη ραδιοτηλεόραση, ως και την πλήρη ενημέρωση του νομάρχη και της κεντρικής υπηρεσίας της Γενικής Γραμματείας Τύπου και Πληροφοριών, μεταφέρονται στο εξής στα κατά τόπους γραφεία τύπου και πληροφοριών των νομαρχιών ως και του Υπουργείου Μακεδονίας - Θράκης, που έχουν συσταθεί και λειτουργούν βάσει των κειμένων της Γενικής Γραμματείας Τύπου και Πληροφοριών. Οι αρμοδιότητες δημοσίων σχέσεων, η μέριμνα για την οργάνωση επίσημων τελετών, ως και οι σχέσεις με τους αντιπροσώπους ξένων κρατών, παραμένουν στο τμήμα δημοσίων σχέσεων των νομαρχιών.

β. Με αποφάσεις της Γενικής Γραμματείας Τύπου και Πληροφοριών καθορίζονται ο τρόπος λειτουργίας, η διάρθρωση και τοποθέτηση του προσωπικού, ο ορισμός προϊστάμενου και κάθε άλλη λειτουργική αρμοδιότητα των γραφείων τύπου και πληροφοριών.

γ. Η διοικητική και οικονομική εποπτεία των γραφείων τύπου και πληροφοριών εσωτερικού ασκείται αποκλειστικά από τη Γενική Γραμματεία Τύπου και Πληροφοριών. Ο έλεγχος της λειτουργίας και της αποδοτικότητάς τους ως υπηρεσιακής μονάδας ανήκει στον αρμόδιο Υπουργό Μακεδονίας - Θράκης και στους νομάρχες, όπως ισχύει για τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες όλων των υπουργείων.

Άρθρο 81 **Περιορισμός υπογραφών**

1. Προς το σκοπό της ενίσχυσης της αποκέντρωσης με τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από ιεραρχικά προϊστάμενα σε ιεραρχικά υφιστάμενα όργανα της διοίκησης, κάθε διοικητική πράξη ή έγγραφο δεν επιτρέπεται να φέρει πάνω από δύο προσυπογραφείς και την τελική υπογραφή του αρμόδιου οργάνου.

2. Με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται να εξαιρούνται από τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου αυτού συγκεκριμένες διοικητικές πράξεις ή έγγραφα ή κατηγορίες διοικητικών πράξεων ή εγγράφων, εφ' όσον ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται υποχρεωτικά στην απόφαση αυτήν, επιβάλλουν την εξαίρεση αυτή.

3. Με την ίδια απόφαση της παρ. 2 του άρθρου αυτού περιορίζονται στον απολύτως αναγκαίο αριθμό οι προσυπογραφές που φέρει κάθε εξαιρούμενη διοικητική πράξη ή έγγραφο ή κατηγορία διοικητικών πράξεων ή εγγράφων.

4. Οι αποφάσεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού μπορεί να επανεκδίδονται ή να τροποποιούνται μετά παρέλευση ενός τουλάχιστον έτους, από την έκδοση ή την τελευταία τροποποίησή τους.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 παρ. 3 του Ν. 2026/1992 (Α 43).

5. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου αυτού αρχίζει τέσσερις μήνες μετά τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 82

Προγράμματα διοικητικής εκπαίδευσης

1. Η συμμετοχή των δημόσιων πολιτικών υπαλλήλων και των υπαλλήλων των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, που υπάγονται στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα (Π.Δ. 611/1977), σε προγράμματα εισαγωγικής εκπαίδευσης ή επιμόρφωσης ή εξειδίκευσης ή μετεκπαίδευσης, που οργανώνονται είτε από τα οικεία υπουργεία είτε από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης, είναι υποχρεωτική.

2. Όταν τα προγράμματα της προηγούμενης παραγράφου εκτελούνται εκτός ωραρίου εργασίας, οι υπάλληλοι που συμμετέχουν σ' αυτά δικαιούνται ημερήσιου επιδόματος, που καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών. Το επίδομα αυτό είναι ανεξάρτητο από τυχόν έξοδα μετακίνησης ή εκτός έδρας αποζημίωση που τυχόν δικαιούνται, οι υπάλληλοι οι οποίοι δεν υπηρετούν στον τόπο εκτέλεσης των προγραμμάτων.

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με το άρθρο 24 Ν.2527/1997 Α 206/08-10-1997

3. Η ανελλιπή παρακολούθηση των προγραμμάτων από τους υπαλλήλους που συμμετέχουν σ' αυτά και ο βαθμός επίδοσης ή ενεργός συμμετοχή, πιστοποιούμενα με βεβαίωση του οικείου φορέα, αποτελούν πρόσθετο στοιχείο κρίσεως, που συνεκτιμάται υποχρεωτικώς από το υπηρεσιακό συμβούλιο κατά τις προαγωγές ή τις επιλογές προϊσταμένων οργανικών μονάδων.

Άρθρο 83

Βράβευση προτάσεων και μελετών

1. Με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης μπορεί να προκηρύσσεται διαγωνισμός μεταξύ των υπαλλήλων όλων ή ορισμένων φορέων του δημόσιου τομέα για τη βράβευση μελετών και προτάσεων σε θέματα οργάνωσης της εργασίας, απλούστευσης των διαδικασιών και της διοικητικής δράσης.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, η διαδικασία του διαγωνισμού, οι όροι που πρέπει να πληρούν οι σχετικές μελέτες, ο τρόπος και η διαδικασία δημοσιότητας της απόφασης και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

2. Οι υποβαλλόμενες κατά την ανωτέρω διαδικασία μελέτες και προτάσεις αξιολογούνται από επιτροπή αποτελούμενη από αντίστοιχης ή συναφούς κατεύθυνσης μέλη του Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των

ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και υπαλλήλους φορέων του δημόσιου τομέα, ειδικούς σε θέματα οργάνωσης, όπως ειδικότερα ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης.

3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο επιτροπή προτείνει την απονομή κατά φορέα βραβείων που συνοδεύονται από χρηματικά έπαθλα.

Η διαδικασία χορήγησης των βραβείων, η τάξη των βραβείων, το ύψος των χρηματικών ποσών και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν, προκειμένου για μελέτες υπαλλήλων, δημόσιων υπηρεσιών και ν.π.δ.δ., τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης και, προκειμένου για υπαλλήλους των λοιπών φορέων του δημόσιου τομέα, τους προϋπολογισμούς των αντίστοιχων φορέων.

4. Τα βραβεία απονέμονται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης.

5. Στους υπαλλήλους που απονέμεται οποιοδήποτε από τα βραβεία της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού χορηγείται το μεθεπόμενο του κατεχόμενου κατά το χρόνο απονομής της βράβευσης μισθολογικό κλιμάκιο.

6. Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από τότε που εκδόθηκε η αριθμ. ΔΙΣΚΠΟ/Φ.17/14025/16-5-1990 απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης «προκήρυξη διαγωνισμού για τη βράβευση μελετών», που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β 326/1990).

7. Καταργείται το άρθρο 6 του Ν. 51/1975 (άρθρο 204 του Π.Δ. 611/1977).

Άρθρο 84

Ενεργοποίηση Σώματος Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με το άρθρο 8 του Ν.2266/1994 (Α 218).

1. Στην αρμοδιότητα του Σώματος Ελεγκτών της Δημόσιας Διοίκησης, που προβλέπεται στην παρ. 6 του άρθρου 17 του Ν. 1735/1987, υπάγονται οι υπηρεσίες όλων των φορέων του δημόσιου τομέα, με εξαίρεση τις διοικητικές υπηρεσίες των δικαστηρίων, τις στρατιωτικές, αστυνομικές και λιμενικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών, οι οποίες υπάγονται μόνο κατά το μέρος που αφορά θέμα σχέσεων τους προς τους πολίτες.

2. Η έρευνα καταγγελιών, που προβλέπεται στην παρ. 6 του άρθρου 17 του Ν. 1735/1987, γίνεται με εντολή του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και εκτείνεται και σε καταγγελίες που δεν προέρχονται από νομαρχιακό συμβούλιο, εφ' όσον αφορούν στα κατανομαζόμενα στην ίδια διάταξη θέματα. Η έκθεση της έρευνας υποβάλλεται στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης, ο οποίος αποφασίζει για τις παραπέρα ενέργειες.

3. Με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης επιτρέπεται η τοποθέτηση υπαλλήλων του Σώματος Ελεγκτών της Δημόσιας Διοίκησης και σε

νομαρχίες του κράτους για χρονικό διάστημα που ορίζεται στην απόφαση τοποθετήσης.

Άρθρο 85

Ανάθεση ελέγχων οικονομικής διαχείρισης στο Ελεγκτικό Συνέδριο

Με απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Δικαιοσύνης δύναται να ανατίθεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο η διενέργεια ελέγχου της οικονομικής διαχείρισης ή επί μέρους διοικητικών, οικονομικών και διαχειριστικών πράξεων, του κράτους και των νομικών προσώπων και οργανισμών του δημόσιου τομέα, όπως αυτός επαναοριοθετείται με το άρθρο 51 του παρόντος, ως και η διενέργεια ανακρίσεων. Ο πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ορίζει τους δικαστές ή υπαλλήλους που θα διενεργούν τον έλεγχο ή την ανάκριση.

Αντίγραφο του πορίσματος διαβιβάζεται στον αρμόδιο κατά περίπτωση υπουργό, ως και στους Υπουργούς προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και επί νομικών προσώπων, τα οποία τελούν υπό την εποπτεία του κράτους ή ενεργούν για λογαριασμό του τη συγκέντρωση, διαχείριση διάθεση και διανομή αγαθών ή επιχορηγούνται ή ενισχύονται οικονομικά από το κράτος ή από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου. Κατά την ενέργεια του ελέγχου εφαρμόζονται αναλόγως οι περί ελέγχου διατάξεις του οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κλιμάκιο δεν αυτού καταλογίζει το ποσό της τυχόν παράνομης πληρωμής, νομιμοτόκως από αυτής, εις βάρος των υπεύθυνων οργάνων του νομικού προσώπου και όλων των τυχόν συνευθυνομένων, μέχρι την παραγραφή του αδικήματος. Κατά της καταλογιστικής αυτής πράξεως ασκούνται τα υπό του οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου προβλεπόμενα ένδικα μέσα. Στην περίπτωση που οι δικαστές και τα όργανα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ενεργούν ανακρίσεις επί των ως άνω οικονομικών, διαχειριστικών ή διοικητικών πράξεων, έχουν αντιστοίχως τις αρμοδιότητες των ανακριτικών υπαλλήλων. Το αρμόδιο κλιμάκιο Ελεγκτικού Συνεδρίου παρακολουθεί, εποπτεύει και συντονίζει τους ελέγχους.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 77 του Ν. 1943/1991 (ΦΕΚ Α 50).

Άρθρο 86

Κυρώσεις για τη μη έγκαιρη συμμόρφωση προς κυβερνητικές αποφάσεις ή μέτρα

1. Σε όσες περιπτώσεις για την από μέρους των υπουργείων υλοποίηση των κυβερνητικών αποφάσεων ή μέτρων ή την έκδοση πράξεων για την εφαρμογή κειμένων διατάξεων απαιτείται η συνδρομή υπηρεσιών άλλων υπουργείων ή ν.π.δ.δ. ή λοιπών φορέων του δημόσιου τομέα, πλην των Ο.Τ.Α., είτε με την παροχή στοιχείων είτε με τη διενέργεια προπαρασκευαστικών πράξεων ή ενεργειών, ειδικότερα δε όταν αυτά απαιτούνται για την άσκηση του συντονιστικού έργου του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης ή Εθνικής Οικονομίας ή Οικονομικών είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα υπουργεία, η μη έγκαιρη αποστολή στα υπουργεία των απαιτούμενων στοιχείων ή μη έγκαιρη αποστολή στα υπουργεία των

απαιτούμενων στοιχείων ή μη έγκαιρη διενέργεια των αναγκαίων προπαρασκευαστικών πράξεων ή ενεργειών μέσα στις προθεσμίες που τίθενται από τα υπουργεία ή από το νόμο, ανεξαρτήτως της φύσεώς τους ως αποκλειστικών ή ενδεικτικών, αποτελεί για τα αρμόδια υπηρεσιακά όργανα του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ. και των λοιπών φορέων του δημόσιου τομέα σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα, που διώκεται κατά τις οικείες διατάξεις υποχρεωτικώς. Ειδικώς για τους υπεύθυνους προϊσταμένους διευθύνσεων και τμημάτων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων ή τομέων ευθύνης, οι οποίοι υποπίπτουν στο ανωτέρω πειθαρχικό παράπτωμα, επιβάλλεται πειθαρχική ποινή προστίμου αποδοχών δεκαπέντε ημερών έως και τριών μηνών.

2. Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση τοποθέτησεως μηχανής σημάνσεως της παρουσίας του προσωπικού του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ. και των λοιπών φορέων του δημόσιου τομέα, πλην των ο.τ.α., στις περιπτώσεις που η υποχρέωση τοποθέτησεως μηχανής σημάνσεως παρουσίας επιβάλλεται από το Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης, ως και η μη πιστή παρακολούθηση της τηρήσεως του ωραρίου εργασίας, αποτελεί για τα αρμόδια όργανα σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα, που διώκεται κατά τις οικείες διατάξεις υποχρεωτικώς. Ειδικώς για τους υπεύθυνους προϊσταμένους οργανικών μονάδων, οι οποίοι υποπίπτουν στο ανωτέρω πειθαρχικό παράπτωμα, επιβάλλεται πειθαρχική ποινή προστίμου αποδοχών δεκαπέντε ημερών έως και τριών μηνών.

3. Δημόσιοι λειτουργοί ή υπάλληλοι ή όργανα διοίκησης ν.π.δ.δ. και των λοιπών φορέων του δημόσιου τομέα, πλην των ο.τ.α., οι οποίοι χρησιμοποιούν υπηρεσιακά αυτοκίνητα, για τα οποία όφειλαν να έχουν καταθέσει, σύμφωνα με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, τις πινακίδες κυκλοφορίας και να έχουν ακινητοποιηθεί, καταλογίζονται υποχρεωτικώς με το κόστος χρήσεως του αυτοκινήτου για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα προσαυξημένο κατά 100% και διώκονται για παράβαση καθήκοντος σύμφωνα με το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα κατ' έγκληση του οικείου υπουργού ή του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης ή του εξουσιοδοτημένου υπ' αυτού οργάνου. Ο καταλογισμός ενεργείται από κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο οποίο παραπέμπονται οι υπεύθυνοι υποχρεωτικώς από τα όργανα του προηγούμενου εδαφίου. Ο τρόπος υπολογισμού του κόστους χρήσεως του αυτοκινήτου και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, η οποία θα έχει ανδρομική ισχύ από της χρονολογίας της επιβολής της υποχρέωσης καταθέσεως των πινακίδων κυκλοφορίας.

Για την εφαρμογή της διατάξεως αυτής, τα αυτοκίνητα όλων των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών θεωρούνται ότι ανήκουν στο Υπουργείο Προεδρίας και ότι οι δαπάνες κινήσεως και συντηρήσεως πραγματοποιούνται για λογαριασμό του.

4. Η παράγραφος 1 του άρθρου 255 του υπ' αριθμ. 611/1977 Πρ. Δ/τος «περί κωδικοποίησεως εις ενιαίον κείμενον υπό τίτλον «Υπαλληλικός Κώδιξ» των ισχυουσών διατάξεων των αναφερομένων εις την κατάστασιν των υπαλλήλων του Δημοσίου και των ΝΠΔΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Παρελθούσης απράκτου εξαμήνου προθεσμίας από της υποβολής της η παρίτησις θεωρείται ως γενομένη δεκτή και λύεται αυτοδικαίως η υπαλληλική σχέσις».

Άρθρο 87

Απόσπαση ή διάθεση σε υπηρεσίες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και άλλες διατάξεις

1. Η παρ. 1 του άρθρου 6 του Ν. 1104/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Επιτρέπεται η απόσπαση δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων φορέων του δημόσιου τομέα, είτε ως εθνικών εμπειρογνομόνων σε υπηρεσίες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είτε για απασχόληση τους σε υπηρεσίες των Ε.Κ. ή των χωρών - μελών της Ε.Ο.Κ. στο πλαίσιο προγραμμάτων για την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ της εθνικής διοίκησης και των κοινοτικών υπηρεσιών ή των διοικήσεων των χωρών - μελών της Ε.Ο.Κ. Η απόσπαση γίνεται με κοινή απόφαση του υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του οικείου υπουργού μετά από γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου. Στους αποσπώμενους καταβάλλονται και τα έξοδα διαμονής σε ξενοδοχείο και ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση μέχρι τριάντα κατ' ανώτατο όριο διανυκτερεύσεις ή ημέρες αντίστοιχα, κατά το μέρος που δεν καλύπτονται από κοινοτική ή άλλη επιχορήγηση οποιασδήποτε μορφής. Μετά την πάροδο των τριάντα ημερών καταβάλλεται επίδομα αλλοδαπής που καθορίζεται με την απόφαση απόσπασης, κατ' αντιστοιχία ή αναλογία προς το παρεχόμενο στους υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών, κατά το μέρος που δεν καλύπτεται από κοινοτική ή άλλη επιχορήγηση οποιασδήποτε μορφής. Η διάρκεια της απόσπασης ορίζεται μέχρι δύο έτη μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Ο χρόνος της διάθεσης αυτής λογίζεται για κάθε συνέπεια, πλην της λήψεως αποδοχών, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση που κατέχουν οργανικά οι υπάλληλοι.

Οι διατάξεις του πρώτου και δεύτερου εδαφίου της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και στους ήδη υπηρετούντες ή υπηρετήσαντες εθνικούς εμπειρογνώμονες αναδρομικά από της ημερομηνίας ισχύος της απόφασης της επιτροπής της 26ης Ιουλίου 1988 (Π.Ε.Ε./894/88) είτε οι πράξεις διάθεσης έγιναν βάσει των διατάξεων του Ν. 1104/1980 είτε βάσει των διατάξεων της απόφασης της επιτροπής».

2. Η παράγραφος Α4 του άρθρου 40 του Ν. 1884/1990 (ΦΕΚ Α 81) αντικαθίσταται ως εξής:

«Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδονται εφάπαξ εντός αποκλειστικής προθεσμίας 4 μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση οποιωνδήποτε περιορισμών που προκύπτουν από γενικές ή ειδικές διατάξεις, ο επανακαθορισμός της συγκρότησης των συλλογικών οργάνων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, με συμμετοχή, εκτός των τυχόν προβλεπόμενων από τις οικείες διατάξεις αιρετών μελών ή μελών υποδεικνυόμενων από τις επαγγελματικές οργανώσεις ή τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και μελών με γνώσεις ή εμπειρίες σε θέματα οικονομικά, διοίκησης και οργάνωσης. Από τη ρύθμιση της παρούσας παραγράφου εξαιρούνται τα αιρετά συλλογικά όργανα, τα νομαρχιακά συμβούλια της νομαρχίας και τα περιφερειακά συμβούλια της περιφέρειας»

Άρθρο 88

Υποχρεώσεις αναδόχων έργων πληροφορικής

Οι ανάδοχοι έργων πληροφορικής στο δημόσιο τομέα θα υποχρεούνται, εκτός των άλλων συμβατικών τους ευθυνών και υποχρεώσεων, να εκπαιδεύσουν προσωπικό του φορέα της προμήθειας, για την αξιοποίηση του έργου, ανάπτυξη εφαρμογών και αυτοδύναμο περαιτέρω σχεδιασμό κάλυψης των αναγκών του φορέα και αυτόνομη λειτουργία και εφαρμογή των απαιτούμενων λύσεων. Η παρούσα διάταξη, ανεξάρτητα αν ρητά αναφέρεται, θα θεωρείται ότι περιλαμβάνεται σε όλες τις διακηρύξεις δημόσιων διαγωνισμών, όρους ανάθεσης και συμβάσεις για έργα πληροφορικής όλων των φορέων του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 89

Διαδικασία προμήθειας ειδών πληροφορικής

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την περ.1 της παρ.2 του άρθρου 10 του Ν.2286/1995 (Α 19)

1. Οι προμήθειες των ειδών πληροφορικής (υλικού, λογισμικού και υπηρεσιών) από φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982, εκτελούνται αποκεντρωτικά από τους φορείς, ανεξάρτητα από τον προϋπολογισμό, τον οποίο βαρύνει η δαπάνη εκτέλεσής τους. Οι παραπάνω προμήθειες εξαιρούνται από την έγκριση της παρ. 1 του άρθρου 6 του Ν. 1797/1988.

2. Οι προμήθειες των παραπάνω περιπτώσεων, που έχουν υποβληθεί για την ανωτέρω αναφερόμενη έγκριση και ευρίσκονται στα συναρμόδια Υπουργεία Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου, υπάγονται και αυτές στη ρύθμιση της εξαίρεσης και με τη δημοσίευση του παρόντος διακόπτεται κάθε περαιτέρω επ' αυτών διαδικασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄

Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εξωτερικών

Άρθρο 90

Κατάργηση τμήματος διπλωματικής κατεύθυνσης

1. Καταργείται το τμήμα διπλωματικής κατεύθυνσης της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, που προβλέπεται από την παράγραφο 4β του άρθρου 14 του Ν. 1388/1983, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τους Ν. 1586/1986 και 1735/1987.

2. Επαναφέρονται σε ισχύ οι διατάξεις του Ν. 962/1979 «Για την ίδρυση στο Υπουργείο Εξωτερικών Κέντρου Διπλωματικών Σπουδών και την τροποποίηση διατάξεων του Ν. 419/1976 «περί Οργανισμού Υπουργείου Εξωτερικών» (ΦΕΚ Α΄ 202). Επί μέρους διατάξεις του Ν. 962/1979, που ορίζουν τα μαθήματα των εισαγωγικών εξετάσεων, δύνανται να τροποποιηθούν με προεδρικό διάταγμα εκδιδόμενο με πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών.

3. Οι σπουδαστές της Δ΄ εκπαιδευτικής σειράς διορίζονται στο Υπουργείο Εξωτερικών, ως δόκιμοι ακόλουθοι, μετά επιτυχή δοκιμασία σε ειδικό διαγωνισμό στα μαθήματα που καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, η δε μεταξύ τους σειρά αρχιότητας στην επετηρίδα των διπλωματικών υπαλλήλων καθορίζεται από τη σειρά επιτυχίας τους.

Οι σπουδαστές της Ε΄ εκπαίδευσης σειράς εισέρχονται στο Κέντρο Διπλωματικών Σπουδών του Υπουργείου Εξωτερικών ύστερα από επιτυχή εξέταση στις δύο υποχρεωτικές γλώσσες, όπως προβλέπεται στα άρθρα 5 και επόμενα του Ν. 962/1979.

4. Η διαδικασία και ο χρόνος διεξαγωγής των εξετάσεων, η εξεταστική επιτροπή και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού καταργείται η υπ΄ αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.12/2/8411 από 7 Απριλίου 1989 κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εξωτερικών «Ρύθμιση θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης αποφοίτων Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης που διορίζονται στο Διπλωματικό Κλάδο» (ΦΕΚ 243/Β΄), που κυρώθηκε με το άρθρο 8 του Ν. 1878/1990 (ΦΕΚ 33 της 20 Μαρτίου 1990, τ.Α΄).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ΄

Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Πολιτισμού

Άρθρο 91

Περιοχή δόμησης σε αρχαιολογικούς χώρους

Ο Υπουργός Πολιτισμού δύναται με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, να καθορίζει εντός των αρχαιολογικών χώρων που βρίσκονται εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων οικισμών ζώνες, στις οποίες, κατά περίπτωση, θα απαγορεύεται παντελώς η δόμηση (ζώνη Α΄) ή θα επιτρέπεται (ζώνη Β΄) υπό όρους και περιορισμούς που ορίζονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων κατά τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Πολιτισμού.

Η διαδικασία της οριοθέτησεως των ζωνών και του καθορισμού των όρων και περιορισμών δόμησης, κατά τ΄ ανωτέρω, πρέπει να ολοκληρούνται εντός εξαμήνου από της υποβολής της σχετικής προτάσεως από την αρμόδια Αρχαιολογική Εφορεία.

Άρθρο 92

Εκσυγχρονισμός πολιτικής για τις καλλιτεχνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις και άλλες διατάξεις

1. Στο άρθρο 3 του Ν. 1797/1988 προστίθεται παράγραφος 21, που έχει ως εξής:

«21. Επίσης απευθείας ανάθεση γίνεται από τον Υπουργό Πολιτισμού όταν πρόκειται για καλλιτεχνικές - πολιτιστικές εργασίες ή για προμήθεια ή μεταφορά έργων τέχνης που απαιτούν ειδικές ικανότητες. Η ανάθεση γίνεται με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού έπειτα από γνώμη τριμελούς επιτροπής αποτελούμενης από τον αρμόδιο γενικό γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού ως πρόεδρο, τον προϊστάμενο της οικείας διεύθυνσης και μία προσωπικότητα ανεγνωρισμένου κύρους υποδεικνυόμενη από τον υπουργό.

2. Οι διατάξεις των παραγράφων Α5 και Α6 του άρθρου 40 του Ν. 1884/1990 εφαρμόζονται για τους διευθυντές με θητεία της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, Εθνικού Θεάτρου, Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος, Εθνικής Λυρικής Σκηνής, Εθνικής Πινακοθήκης και Μουσείου Αλ. Σούτσου, Κρατικής Σχολής Ορχηστρικής Τέχνης και Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών.

3. Η παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 966/1979 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αυτοί που αποχώρησαν και αποζημιώθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου αυτού δεν δύνανται να επαναπροσληφθούν στα ανωτέρω κρατικά θέατρα, για μια πενταετία, με εξαίρεση τους μονωδούς της Εθνικής Λυρικής Σκηνής».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄

Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών

Άρθρο 93

Κινητές επικοινωνίες και υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας

Στο άρθρο 6 του Ν.Δ. 165/1973 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«2α. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνίας κατόπιν γνώμης του διοικητικού συμβουλίου του Ο.Τ.Ε., μπορεί να ανατεθεί η οργάνωση και η εκμετάλλευση των κινητών επικοινωνίας και των υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας με προσπέλαση στο δίκτυο της εταιρείας και σε άλλους κρατικούς ή ιδιωτικούς φορείς».

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** από το άρθρο 29 παρ. 8 του Ν. 2075/1992, ΦΕΚ Α 129.

Άρθρο 94

Τέλη λειτουργίας ραδιοσταθμών C.B.

Στο άρθρο 2 του Ν. 1780/1988 προστίθεται εδάφιο (ε), που έχει ως εξής:

«ε) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται υπέρ του Δημοσίου παράβολα και τέλη λειτουργίας για τους ραδιοσταθμούς C.B.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ΄

Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και

Δημόσιων Έργων

Άρθρο 95

Αναγκαστικές απαλλοτριώσεις

1. Μετά την παράγραφο 7 του άρθρου 15 του Ν.Δ. 797/1971 «περί αναγκαστικών απαλλοτριώσεων» προστίθενται παράγραφοι 8 και 9 ως εξής:

«8. Μετά την πάροδο της προθεσμίας των είκοσι ημερών, που προβλέπεται στο άρθρο αυτό, για τη διενέργεια της προεκτίμησης του απαλλοτριούμενου ακινήτου, δύνανται να γίνεται η προεκτίμηση αυτή από μηχανικό του Υπουργείου Περιβάλλοντος,

Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που θα ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

9. Εάν στην περιοχή που βρίσκεται το απαλλοτριούμενο ακίνητο εφαρμόζονται το κατά τις ισχύουσες διατάξεις σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, η κατά την παράγραφο 1 προεκτίμηση παραλείπεται».

2. Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης του απαλλοτριούμενου ακινήτου αποδέχεται προ του, κατά το άρθρο 18 του Ν.Δ. 797/1971, προσωρινού προσδιορισμού της αποζημίωσης, την κατά τις κείμενες διατάξεις καθορισθείσα αντικειμενική αξία, ως οριστική τιμή λαμβάνεται η αντικειμενική αυτή αξία και παρέλκει η διαδικασία καθορισμού τιμής μονάδος κατά τα άρθρα 17, 18 και 19 του Ν.Δ. 797/1971. Η μεταβίβαση της κυριότητας υπέρ του Δημοσίου πραγματοποιείται, για τους ιδιοκτήτες που έχουν τίτλους κυριότητας ή έχουν αναγνωρισθεί ως δικαιούχοι της αποζημίωσης, με σχετικό συμβολαιογραφικό έγγραφο.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται η διαδικασία καταβολής της αποζημίωσης και μεταβίβασης της κυριότητας, τα όργανα ελέγχου των τίτλων ιδιοκτησίας, τα της πρόσκλησης των ενδιαφερομένων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Η υπό του άρθρου 24 του Ν.Δ. 797/1971 «περί αναγκαστικών απαλλοτριώσεων» προβλεπόμενη κτηματογράφηση μπορεί να λαμβάνει χώρα αμέσως μετά την κήρυξη της απαλλοτρίωσης, με έναρξη της προεργασίας και προ της κήρυξης.

5. Ο υπό του άρθρου 18 του Ν.Δ. 797/1971 προβλεπόμενος προσωρινός προσδιορισμός της αποζημίωσης γίνεται βάσει του αρχικού κτηματολογίου ή βάσει της κτηματογράφησης, εφ' όσον αυτή έχει περαιωθεί.

6. Στις περιπτώσεις που είναι περαιωμένη η κτηματογράφηση μπορεί με αίτηση του Δημοσίου να γίνεται ο προσωρινός προσδιορισμός της αποζημίωσης, σύμφωνα με το άρθρο 18, και η αναγνώριση των δικαιούχων σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν.Δ. 797/71 με την ίδια δικαστική απόφαση.

7. Για τις εκτός σχεδίου περιοχές η παρ. 6 του άρθρου 11 του Ν.Δ. 797/1971 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Προ της παρόδου έξι μηνών από της ανακλήσεως της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, δεν χωρεί νέα τοιαύτη απαλλοτρίωση του απαλλοτριωθέντος δια τον αυτό σκοπό, χωρίς τη θέληση του ιδιοκτήτη».

8. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 1 του Α.Ν. 229/1967 (ΦΕΚ 235Α/1967) προστίθεται το παρακάτω εδάφιο:

«Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου α' της παρ. 7 του άρθρου 2 του Ν. 880/1979 (ΦΕΚ 58 Α) προστίθεται το παρακάτω εδάφιο:

«Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και για διανοίξεις ή διευρύνσεις επαρχιακών και εθνικών οδών και κείνται σε περιοχές εντός σχεδίου πόλεως».

9. Στο τέλος του εδαφίου α' της παρ. 7 του άρθρου 2 του Ν. 880/1979 (ΦΕΚ 58 Α) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες απαλλοτριώσεις για την εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων έχουν συντελεστεί με την καταβολή ή παρακατάθεση της αποζημίωσης από το Δημόσιο ή τους δήμους και κοινότητες, επιτρέπεται η ανάκληση της παρακατάθεσης της αποζημίωσης προκειμένου να γίνει δεκτή η εφαρμογή του παρόντος άρθρου υπό τον όρο να μην έχει εισπραχθεί η αποζημίωση από τους ιδιοκτήτες και να μην έχει παρέλθει η διετία από τη διαμόρφωση του χώρου».

10. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 1 του από 7-5-1936 διατάγματος (ΦΕΚ 205Α/1936) «Περί εκτελέσεως της παρ. 3 του άρθρου 6 του Ν. 5269/1931» προστίθεται η τέταρτη παράγραφος, που έχει ως εξής:

«Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος εφαρμόζονται και για τις διανοίξεις ή διαπλατύνσεις οδών, οι οποίες αποτελούν όρια των εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων».

Άρθρο 96

Χρήση, εκτέλεση και εκμετάλλευση δημόσιων έργων

1. Η χρήση και εκμετάλλευση δημόσιων έργων (μισθώσεις χώρων υπόγειων διαβάσεων κ.λ.π.) γίνεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, είτε με ίδιο προσωπικό είτε με εκμίσθωση και τα έσοδα αποδίδονται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, στο Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας (Τ.Ε.Ο.) και στο Ειδικό Ταμείο Μονίμων Οδοστρωμάτων Αθηνών (Ε.Τ.Μ.Ο.Α.) κατά περίπτωση.

2. Οι οφειλές των παροδίων ιδιοκτητών, που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 653/1977 με επισπεύδον το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, βεβαιώνονται στα αρμόδια δημόσια ταμεία, εισπράττονται με τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων και αποδίδονται στο Τ.Ε.Ο., Ε.Τ.Μ.Ο.Α. και Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.).

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία απόδοσης των κατά την παράγραφο 1 εσόδων, ο τρόπος και η διαδικασία κατανομής των στο Τ.Ε.Ο. και στο Ε.Τ.Μ.Ο.Α. και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία βεβαίωσης των κατά την παράγραφο 2 οφειλών, ο τρόπος και η διαδικασία κατανομής τους στο Τ.Ε.Ο., Ε.Τ.Μ.Ο.Α. και Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ. και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

5. Η Ελληνική Βιομηχανία Αλουμίνας, φορέας επένδυσης του έργου κατασκευής του εργοστασίου αλουμίνας στη Θίσβη Βοιωτίας, εξαιρείται από την εφαρμογή των διατάξεων για την εκτέλεση δημόσιων έργων (Ν. 1418/1984 και Π.Δ. 609/1985). Αναθέσεις και εκτέλεση των έργων για την κατασκευή του εργοστασίου αλουμίνας θα ρυθμίζονται και διενεργούνται σύμφωνα με τους κανονισμούς ανάθεσης και εκτέλεσης έργων της Ελληνικής Βιομηχανίας Αλουμίνας Α.Ε., όπως εγκρίνονται από το διοικητική συμβούλιο αυτής.

6. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας καθορίζονται ο τρόπος, οι όροι και η διαδικασία έκδοσης οικοδομικών αδειών για την ανέγερση από την Ελληνική Βιομηχανία Αλουμίνας Α.Ε. του εργοστασίου αλουμίνας στην κτηματική περιφέρεια της κοινότητας Θίαβης του νομού Βοιωτίας κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων.

7. Η παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 1418/1984 «Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ 23 Α΄) τροποποιείται και αναδιατυπώνεται ως εξής:

«1. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται σε όλα τα έργα που προγραμματίζονται και εκτελούνται από φορείς του δημόσιου τομέα, όπως προσδιορίζονται με το άρθρο 51 του νόμου για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του εκάστοτε αρμόδιου υπουργού, είναι δυνατό έργα που προγραμματίζονται και εκτελούνται από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα να εξαιρούνται διατάξεων του παρόντος».

8. Στο άρθρο 2 του Ν. 1418/1984 «Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ 23 Α΄) προστίθεται νέα παράγραφος ως παράγραφος 3, η οποία έχει ως εξής:

«3. Διακηρύξεις διαγωνισμών και συμβάσεις εκτέλεσης έργων, που διακηρύχθηκαν ή υπογράφηκαν αντίστοιχα από νομικά πρόσωπα, ιδιωτικού δικαίου που είχαν υπαχθεί στη διάταξη της παρ. 2 της κοινής υπουργικής απόφασης αριθμ. 1154/13.4.1988 (ΦΕΚ 256 Β΄), όπως τροποποιήθηκε με την υπ΄ αριθμ. 2334/3.5.1989 (ΦΕΚ 416 Β΄) όμοια, καθώς και στις διατάξεις της προϊσχύσασας αριθμ. 2968/21.9.1987 (ΦΕΚ 507 Β΄) είναι έγκυρες και ως προς τους όρους που αποκλίνουν από το Ν. 1418/1984».

Άρθρο 97

Χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων

1. Μετά την παράγραφο 5 του άρθρου 6 του ν. 960/1979 "Περί επιβολής υποχρεώσεων προς δημιουργία χώρων σταθμεύσεως αυτοκινήτων... κ.λ.π." (ΦΕΚ 194 Α΄), όπως συμπληρώθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 5 του ν. 1221/1981 (ΦΕΚ 292 Α΄), προστίθενται παράγραφοι 7, 8, 9, 10, 11 και 12 ως εξής:

"7. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ύστερα από εκτίμηση των κυκλοφοριακών και πολεοδομικών συνθηκών, και μετά γνώμη του οικείου Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, ορίζονται περιοχές, εντός

των οποίων, για την κατασκευή υπέργειων εστεγασμένων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων άνω των 80 θέσεων, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του ν. 880/1979 "Περί Καθορισμού ανωτάτου ορίου συντελεστού δόμησης... κ.λ.π." (ΦΕΚ 58 Α'). Οι κατά τα ανωτέρω χώροι στάθμευσης καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εφαρμοζομένης της μεταφοράς του συντελεστή δόμησης (σ.δ.) μέχρι εξασφάλισης για την αντίστοιχη περιοχή συνολικού αριθμού θέσεων στάθμευσης, κατά τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, ίσου προς το 3% του συνόλου του πληθυσμού του οικείου δήμου ή κοινότητας βάσει της απογραφής του 1981. Με τις αυτές αποφάσεις είναι δυνατό να καθορίζεται κατά περίπτωση και ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός θέσεων στάθμευσης. Προκειμένου για τους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης όπου ανωτέρω αναφέρεται γνώμη του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, νοείται γνώμη της Εκτελεστικής Επιτροπής των Οργανισμών Αθήνας και Θεσσαλονίκης αντιστοίχως.

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζεται κάθε θέμα αναγόμενο στα κριτήρια καθορισμού των χώρων στάθμευσης, στα της διαδικασίας, του ποσοστού και του τρόπου υπολογισμού του προς μεταφορά συντελεστή δόμησης, στα των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του ιδιοκτήτη για την κατασκευή και λειτουργία του σταθμού, καθώς και κάθε άλλη για την εφαρμογή του παρόντος λεπτομέρεια.

9. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδονται ύστερα από εκτίμηση των κυκλοφοριακών και πολεοδομικών συνθηκών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι δυνατή η δημιουργία δημόσιας χρήσης υπόγειων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων και των απαιτούμενων για την εξυπηρέτηση αυτών υπέργειων εγκαταστάσεων σε προβλεπόμενους από τα εγκεκριμένα σχέδια κοινόχρηστους χώρους καθώς και σε χώρους που προορίζονται για την ανέγερση κτιρίων ή εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας και ανήκουν στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Επίσης είναι δυνατή η δημιουργία υπόγειων διαβάσεων κάτωθεν κοινοχρήστων χώρων, προκειμένου να εξυπηρετηθεί η διακίνηση πεζών και οχημάτων από και προς υπέργειους ή υπόγειους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων. Οι υπόγειες αυτές διαβάσεις εγκρίνονται, για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος.

Κατά τη δημιουργία των κατά τα ανωτέρω υπόγειων χώρων στάθμευσης και των υπόγειων διαβάσεων, είναι δυνατό να κατασκευάζονται και χώροι άλλων χρήσεων, όπως υγιεινής, καταστημάτων, αποθηκών κ.λπ.

10. Κατά την ανάθεση, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας περί εκτελέσεως δημόσιων έργων, από το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλο αρμόδιο φορέα, της κατασκευής σταθμού αυτοκινήτων κάτω από τους κατά την παράγραφο 9 χώρους, μπορεί να συνιστώνται, κατά την έννοια των άρθρων 1002 και 1117 του Αστικού Κώδικα και του ν. 3741/1929, διηρημένες ιδιοκτησίες επί διακεκριμένων τμημάτων του σταθμού και των

λοιπών χρήσεων στις οποίες θα αντιστοιχεί ανάλογο ποσοστό συγκυριότητας επί εκείνου αποκλειστικά του εδάφους, που βρίσκεται κάτω από το σταθμό και να συμφωνείται ότι ως αντάλλαγμα του αναδόχου για την κατασκευή με δικές του δαπάνες του σταθμού περιέχονται σ' αυτόν τέτοιες διηρημένες ιδιοκτησίες, που μπορούν να μεταβιβάζονται σε τρίτους.

11. Τα καθαρά έσοδα, μετά την αφαίρεση των εξόδων διαχείρισης από εκμίσθωση σταθμών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης που έχουν ανεφερθεί ή ανεγείρονται απο οποιονδήποτε φορέα του Ελληνικού Δημοσίου επι οικοπέδων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου ή κάτωθεν των κατά την παράγραφο 9 χώρων, περιέρχονται από την ισχύ της παρούσας διάταξης στο Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.) και διατίθενται αποκλειστικά για τη δημιουργία δημόσιας χρήσης χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, όπως ειδικότερα προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 960/1979. Τα έσοδα αυτά, όπως και οποιαδήποτε άλλα έσοδα του Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ., μέχρις ότου διατεθούν για την εκπλήρωση των σκοπών του, δύνανται, με απόφαση του διοικητικού του συμβουλίου και έγκριση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας, και Δημοσίων Έργων, να κατατίθενται σε έντοκους τραπεζικούς λογαριασμούς.

12. Ο τρόπος, η διαδικασία, οι όροι διάθεσης των κατά την προηγούμενη παράγραφο εσόδων και κάθε συναφής λεπτομέρεια καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων".

Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.10 Άρθρο 20 ΝΟΜΟΣ 1921/1991 με ισχύ την 1/1/1991

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

2. Η παράγραφος 5 του άρθρου 23 του Ν. 1577/1985 «Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός» (ΦΕΚ 210 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Σε περίπτωση οποιαδήποτε προσθήκης, η συνολική εκμετάλλευση δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ισχύοντα συντελεστή δόμησης της περιοχής, κατά το χρόνο χορήγησης της άδειας οικοδομής».

3. Οικοδομικές άδειες, που έχουν εκδοθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου κατ' εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 23 του Ν. 1577/1985, εκτελούνται όπως εκδόθηκαν. Επίσης, εάν έχει υποβληθεί στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία ο πλήρης φάκελος για την έκδοση άδειας οικοδομής μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, βάσει της ίδιας διατάξεως, η άδεια εκδίδεται σύμφωνα με τη διάταξη αυτή.

4. Στο τέλος του άρθρου 13 του Ν. 3188/1955 «Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Ν. 2312/1953» (ΦΕΚ 95 Α΄) προστίθενται τα εξής:

«Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η ανοικοδόμηση σε τρίτους, σύμφωνα με τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις, σε γήπεδα που βρίσκονται μεταξύ ακτίνας 200 έως 500 μέτρα από τη βάση του ιστού του Ραδιοφωνικού Σταθμού Χανίων Κρήτης. Το μέγιστο ύψος των κτιρίων αυτών δεν μπορεί να υπερβεί τα 7,50 μέτρα και σε περίπτωση κατασκευής στέγης τα 9,00 μέτρα.

Επιτρέπεται επίσης η συντήρηση, χωρίς αύξηση του όγκου τους, κτισμάτων που βρίσκονται στην ίδια περιοχή και σε ακτίνα μέχρι 200 μέτρων από τη βάση του ιστού του Ραδιοφωνικού Σταθμού Χανίων»

5. Η απόσβεση του κόστους κατασκευής εκτελεσθέντων έργων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, διενεργείται ισόποσα εντός δέκα (10) ετών από το χρόνο αποπεράτωσης των έργων. Σε περίπτωση που η ανάδοχος επιχείρηση επιθυμεί την απόσβεση σε χρόνο μεγαλύτερο της δεκαετίας, υποχρεούται όπως, εντός μηνός από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης εντός της οποίας αποπερατώθηκε το έργο, να υποβάλλει ανέκκλητη δήλωση στην αρμόδια για τη φορολογία αυτής δημόσια οικονομική υπηρεσία, με την οποία θα δηλώνεται το χρονικό διάστημα εντός του οποίου επιθυμεί, την ισόποση κάθε χρόνο απόσβεση του κόστους του έργου.

Σημ.: όπως ηπαρ. 5 προστέθηκε στο άρθρο 97, διά του άρθρου 50 παρ. 5 του Ν. 1914/1990 (Α` 178).

Άρθρο 98 **Οικιστική ανάπτυξη**

1. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν. 1337/1983 «Επέκταση των πολεοδομικών σχεδίων, οικιστική ανάπτυξη και σχετικές ρυθμίσεις» (ΦΕΚ 33 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Η ένταξη σε πολεοδομική σχέδιο περιοχών για την εξυπηρέτηση άλλων χρήσεων πλην της κατοικίας».

2. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του Ν. 1337/1983 προστίθενται τα ακόλουθα:

«Στην περίπτωση αυτήν, η επιπλέον έκταση που οφείλει να εισφέρει μειώνεται κατά τμήμα γης, για το οποίο θα αποζημιώνονταν από τους κατά νόμο υπόχρεους ιδιοκτήτες βάσει των διατάξεων του ν.δ/τος της 17-7-1923 (ΦΕΚ 228 Α') και η αποζημίωση που αντιστοιχεί στο τμήμα αυτό καταβάλλεται στον οικείο Ο.Τ.Α. Για το υπόλοιπο της υποχρέωσης έχει εφαρμογή η παρ. 7 του άρθρου αυτού.

Σε περίπτωση που ιδιοκτησία εμπίπτει στις ζώνες των παρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού και ρυμοτομείται, αντί δε της καταβολής αποζημίωσης δίδεται με την πράξη εφαρμογής άλλο ακίνητο, τότε ο οικείος ο.τ.α. υποκαθιστά τον ιδιοκτήτη στα δικαιώματα που αυτός έχει έναντι τρίτων υποχρέων για την αποζημίωση λόγω ρυμοτομίας.

Τα ποσά που εισπράττονται από τους ο.τ.α. διατίθενται αποκλειστικώς για τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων και χώρων κοινωφελών χρήσεων και σκοπών».

3. Στο τέλος της περίπτωσης δ' της παραγράφου 8 του ίδιου άρθρου 8, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 12 του Ν. 1647/1986, προστίθενται τα ακόλουθα:

«Με τη σχετική πράξη εφαρμογής, με την οποία πραγματοποιείται η παραχώρηση του νέου οικοπέδου, το παλαιό εντός σχεδίου πόλεως ρυμοτομούμενο οικόπεδο περιέρχεται αυτοδικαίως στην κυριότητα του οικείου Ο.Τ.Α., ο οποίος υποκαθιστά επίσης τον ιδιοκτήτη στα δικαιώματα έναντι τρίτων υποχρέων για την αποζημίωση λόγω ρυμοτομίας. Στην περίπτωση αυτήν, καθώς και στην περίπτωση της παραγράφου 2, όπως συμπληρώνεται ανωτέρω, εάν ο οικείος Ο.Τ.Α. εντός 3 (τριών) ετών από την ως άνω παραχώρηση του νέου οικοπέδου δεν εισπράξει από τους τρίτους την οφειλόμενη αποζημίωση, τότε το Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ. υποκαθιστά τον Ο.Τ.Α. στα δικαιώματα έναντι των τρίτων, δυνάμενο να συνεχίσει τη σχετική διαδικασία.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος παρέμβασης του Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ. για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών και κάθε αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος λεπτομέρεια».

4. Στο τέλος του ίδιου άρθρου 8 προστίθεται παράγραφος 12 ως εξής:

«12. Κοινόχρηστοι χώροι της προηγούμενης παραγράφου και του άρθρου 28 του νόμου αυτού, που καταργούνται με την ένταξη της περιοχής στο σχέδιο ή την αναμόρφωσή της λόγω υπαγωγής της περιοχής στις διατάξεις του άρθρου 13, μπορεί μετά την εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν.δ/τος 690/1948, με την πράξη εφαρμογής να διατίθενται περαιτέρω σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου αυτού».

5. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του Ν. 1337/1983, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 1772/1988, προστίθενται τα ακόλουθα:

«Με προεδρικό διάταγμα, που προτείνεται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μπορεί να ορίζονται η καταβολή της εισφοράς αυτής σε δόσεις, ο χρόνος έναρξης καταβολής των δόσεων και κάθε σχετική λεπτομέρεια».

6. Από την πρώτη σειρά της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του Ν. 1337/1983 διαγράφεται η λέξη «κρατικού». Οι παράγραφοι 8, 9 και 10 του ίδιου άρθρου 10 καταργούνται.

7. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του Ν. 1337/1983 προστίθενται τα εξής:

«Όποιος ιδιοκτήτης διαφωνεί ως προς το ισάξιον του παλαιού προς το νέο ακίνητο, που του δίνεται με την πράξη εφαρμογής, μπορεί να προσφύγει στα αρμόδια δικαστήρια, όπως προβλέπεται από το Ν.Δ. 797/1971, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία 6 μηνών από την κύρωση της πράξης εφαρμογής, για να καθορισθεί δικαστικώς η αξία των ακινήτων, χωρίς στο διάστημα αυτό να αναστέλλεται η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος».

8. Στο τέλος της περίπτωσης β' της παραγράφου 7 του ίδιου άρθρου 12, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 1772/1988, προστίθενται τα εξής:

«Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και για τυχόν νέα ακίνητα από εισφορές γης που διαμορφώθηκαν με την πράξη εφαρμογής και δεν διατέθηκαν σύμφωνα με αυτήν. Τα ακίνητα αυτά καταλαμβάνονται από τον οικείο Ο.Τ.Α., ο οποίος νομιμοποιείται να ασκήσει τα πιο πάνω δικαιώματα, φυλάσσονται από αυτόν και απαγορεύεται κάθε χρήση τους μέχρι την οριστική τους διάθεση για τους σκοπούς του άρθρου 8».

9. Μετά την παράγραφο 10 του άρθρου 12 προστίθεται παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, κανονίζονται όλα τα θέματα που αναφέρονται στον υπολογισμό της εισφοράς σε γη του Ν. 1337/1983 ή της επιβάρυνσης για τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων κατά τις προϊσχύουσες διατάξεις στα κοινά όρια περιοχών με τα πιο πάνω διαφορετικά συστήματα υπολογισμού των υποχρεώσεων αυτών, όπως και τα θέματα που αναφέρονται στο συνυπολογισμό στην εισφορά σε γη των επιβαρύνσεων των ιδιοκτησιών στις οποίες τυχόν έχουν υποβληθεί σύμφωνα με το Ν. 653/1977 (ΦΕΚ 214 Α΄) για τη διάνοιξη οδών εκτός σχεδίου. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να ορίζεται η υποκατάσταση των Ο.Τ.Α. στα δικαιώματα ή υποχρεώσεις από πράξεις αναλογισμού ή την πράξη εφαρμογής, να κανονίζεται ο τρόπος συμμετοχής στη συνεισφορά σε γη τμημάτων καταλαμβανόμενων από κοινόχρηστους χώρους ανάλογα με το αν κατεβλήθη γι' αυτά ή όχι από κοινόχρηστους χώρους ανάλογα με το αν κατεβλήθη γι' αυτά ή όχι η σχετική αποζημίωση και γενικά κάθε λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για το συνδυασμό εφαρμογής των διαφόρων συστημάτων επιβαρύνσεων σε γη».

10. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 13 του Ν. 1337/1983 προστίθενται τα εξής:

«Ως ιδιοκτησία νοείται το άθροισμα των ιδιοκτησιών γης ενός και του αυτού ιδιοκτήτη, που βρίσκεται στα όρια της περιοχής του άρθρου αυτού, κατά την ημερομηνία έκδοσης του κατά το δεύτερο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου 2 προεδρικού διατάγματος, εφ' όσον αυτό προηγείται, ή του προεδρικού διατάγματος έγκρισης της σχετικής πολεοδομικής μελέτης».

11. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 42 του αυτού Ν. 1337/1983 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η πολεοδόμηση αυτή γίνεται με τις προϋποθέσεις ότι ο συνεταιρισμός ή ο οργανισμός:»

12. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 30 του Ν. 1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 160/Α), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 της υπ' αριθμ. 10 της 19ης Ιανουαρίου 1988 Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 1788/1988 «Κύρωση της αριθμ. 10 της 19ης Ιανουαρίου 1988 Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 11/Α΄) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 131/Α΄), προστίθενται τα εξής:

«Κατά των αποφάσεων, με τις οποίες επιβάλλονται τα κατά τις προηγούμενες παραγράφους πρόστιμα, επιτρέπεται προσφυγή στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, μέσα σε 45 ημέρες από την ημέρα κοινοποίησης αυτών στον παραβάτη. Οι

παραπάνω διαφορές διέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας, όπως εκάστοτε ισχύουν».

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται διακριτικά σήματα αναγνώρισης αυτοκινήτων αντιρρυπαντικής τεχνολογίας, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 37 και την παρ. 5 του άρθρου 42 του Ν. 1882/1990 «Μέτρα για την περιστολή της φοροδιαφυγής, διαρρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 43 Α΄)», όπως ισχύει κάθε φορά και άλλων κατηγοριών αυτοκινήτων, ανάλογα με τα καύσιμα που χρησιμοποιούν και τους ρύπους που προκαλούν. Με την ίδια απόφαση, καθορίζονται επίσης η μορφή του σήματος, ο τρόπος και η διαδικασία προμήθειάς του από τους ενδιαφερόμενους, η θέση του αυτοκινήτου, στην οποία τίθεται το σήμα αυτό υποχρεωτικά, διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση που το αυτοκίνητο δεν φέρει το σχετικό σήμα και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

14. Μετά την παράγραφο 6 του άρθρου 6 του Ν. 1337/1983 προστίθεται η εξής παράγραφος 7, η δε παράγραφος 7 αριθμείται ως παράγραφος 8:

«7. Δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του 2,4 ο συντελεστής δόμησης και του 14 ο συντελεστής κατ' όγκον εκμετάλλευσης στις περιοχές επεκτάσεων σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του παρόντος, όπως ισχύει, στις οποίες προβλέπονται χρήσεις γης σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6 και 7 του π.δ/τος της 23-2/6-3-1987 «Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης» (ΦΕΚ 166 Δ΄), όπως ισχύει κάθε φορά, ή τα άρθρα 6 και 7 του π.δ/τος 81/1980 «Περί ειδικών χρήσεων γης και ανώτατων μεγεθών επιτρεπόμενης εκμετάλλευσης οικοδομήσιμων χώρων» (ΦΕΚ 27 Α΄)».

15. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του Ν. 1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 160 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο συντελεστής δόμησης για τις βιομηχανικές δραστηριότητες δε μπορεί να υπερβαίνει το 2,4 και ο συντελεστής κατ' όγκον εκμετάλλευσης το 14 και για τις τουριστικές δραστηριότητες ο συντελεστής δόμησης το 0,6».

16. Στο τέλος του άρθρου 26 του Ν. 1337/1983, όπως ισχύει, προστίθενται τα εξής:

«Επίσης με π.δ/γμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων κατά τις διατάξεις του ν.δ/τος από 17-7/18-8-1923 «Περί σχεδίων πόλεων κ.λ.π.», μπορεί να εγκρίνεται τοπικό ρυμοτομικό σχέδιο για την πολεοδόμηση ιδιοκτησιών που ανήκουν στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και βρίσκονται εκτός εγκεκριμένων γενικών πολεοδομικών σχεδίων ή εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων ή εκτός ορίων οικισμών προ του έτους 1923 καθώς και να ορίζονται γενικώς οι όροι και περιορισμοί δόμησής τους».

Άρθρο 99

Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας και Θεσσαλονίκης

1. Μετά την περίπτωση στ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του Ν. 1349/1983 «Σύσταση Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (Ο.Α.Σ.Π.) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 52 Α΄) προστίθενται τα ακόλουθα:

«ζ. Λεωφόρος Ελευσίνας - Σταυρού - Λαυρίου (τμήμα Σταυρού - Λαυρίου).

η. Εθνική Οδός Αθηνών (από εκβολές Κηφισού ποταμού) - Λαμίας.

θ. Οδός από Επιβατικό Λιμάνι Πειραιά (Ακτή Κονδύλη) - Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας - Λεωφόρος Ποσειδώνος - Παραλιακή Λεωφόρος (μέχρι Βούλα) - Βάρη - Βάρκιζα - Σούνιο - Λαύριο.

ι. Λεωφόρος Αθηνών (από Λεωφόρο Κωνσταντινουπόλεως) - Κορίνθου.

ια. Οδός από Επιβατικό Λιμάνι Πειραιά (Ακτή Κονδύλη) - Δραπετσώνα - Λιμάνι Κερατσινίου - Σχιστό - Σκαραμαγκά - Δυτική Περιφερειακή Αιγάλεω (από Λεωφόρο Αθηνών - Κορίνθου μέχρι συναντήσεως της Εθνικής Οδού Ελευσίνας - Σταυρού).

ιβ. Νέα Εθνική Οδός Ελευσίνας - Θηβών (μέχρι συναντήσεώς της με τη Νέα Εθνική Οδό Αθηνών - Λαμίας).

ιγ. Περιφερειακή Υμηττού (από Βάρη μέχρι Σταυρό) με τις επεκτάσεις:

α. Προς δυσμάς μέχρι συναντήσεως της Λ. Ελευσίνας - Σταυρού - Λαυρίου.

β. Νέα Εθνική Οδός Ελευσίνας - Θηβών (μέχρι συναντήσεως της με τη Νέα Εθνική Οδό Αθηνών - Λαμία).

ιδ. Οδός Μεγάρων - Σαλαμίνας - Γρ. Λαμπράκη - Π. Ράλλη - Χαμοστέρνας - Λαγουμιτζή - Επέκταση προς Λ. Βουλιαγμένης (με σύνδεση με Λ. Βουλιαγμένης) - Λ. Βουλιαγμένης (μέχρι Βουλιαγμένη).

ιε. Σύνδεση Αεροδρομίων Ελληνικού - Σπάτων μέσω σήραγγος Υμηττού.

Οι παραπάνω προστιθέμενες αρτηρίες καθορίζονται και ως εθνικές οδοί, εξειδικεύονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ και αποτυπώνονται σε χάρτη με κατάλληλη κλίμακα.

2. Σε εντός ή εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου περιοχές, εφ' όσον πολεοδομικές ή κυκλοφοριακές παρεμβάσεις μεγάλης κλίμακας το απαιτούν (σταθμοί τρένου, μετρό, κυκλοφοριακοί κόμβοι, και αρτηρίες, μεγάλοι χώροι στάθμευσης, βιομηχανικά και βιοτεχνικά πάρκα, κ.λπ.), μπορεί με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μετά από σχετική ενημέρωση ή πρόταση του οικείου δήμου ή κοινότητας, να καθορίζονται Ζώνες Ελεγχόμενης Ανάπτυξης (Ζ.Ε.Α.).

Στις ζώνες αυτές μπορεί, με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων κατά τη διαδικασία του ν.δ. της 17/7/1923 "Περί σχεδίων πόλεων κ.λπ.", να τροποποιείται το εγκεκριμένο σχέδιο, να ορίζονται χρήσεις γης, όροι και περιορισμοί δόμησης και οποιαδήποτε άλλη απαραίτητη πολεοδομική ρύθμιση για την εξασφάλιση του ελέγχου της περιοχής. Προκειμένου για τους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης, όπου κατά τη διαδικασία αυτή απαιτείται γνώμη του Συμβουλίου Χωροταξίας,

Οικισμού και Περιβάλλοντος, νοείται γνώμη της εκτελεστικής επιτροπής των Οργανισμών Αθήνας και Θεσσαλονίκης.

Ειδικότερα στις Ζώνες Ελεγχόμενης Ανάπτυξης (Ζ.Ε.Α), που καθορίζονται κοντά σε μεγάλα συγκοινωνιακά έργα (μεγάλες κυκλοφοριακές αρτηρίες, μεγάλοι κυκλοφοριακοί κόμβοι, σταθμοί μετρό, σήραγγες, ζεύξεις, αεροδρόμια κ.λπ.), καθώς επίσης και σε περιοχές για τη δημιουργία περιαστικού πρασίνου κατ' εφαρμογή του ρυθμιστικού σχεδίου, επιτρέπεται από τη δημοσίευση των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η αναγκαστική απαλλοτρίωση, λόγω δημόσιας ωφέλειας των ακινήτων που εμπίπτουν στις Ζ.Ε.Α., για τη δημιουργία ειδικών έργων και εγκαταστάσεων τα οποία απαιτούνται για την καλύτερη και αποδοτικότερη εκμετάλλευση και λειτουργία των συγκοινωνιακών αυτών έργων και την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκονται με αυτά, ως και των ακινήτων για τη δημιουργία περιαστικού πρασίνου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του ν. 3905/1958 και των παρ. 4 και 5 του άρθρου 26 του ν. 1418/1984, όπως ισχύουν. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση των χώρων αυτών ενεργείται υπέρ και δαπάναις του Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ., ή του Ταμείου Εθνικής Οδοποιίας (Τ.Ε.Ο.), κηρύσσεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και διέπεται κατά τα λοιπά από τις διατάξεις του ν.δ. 797/1971 (ΦΕΚ 1 Α').

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παρ. 1 του Ν. 2052/1992 (Α 94).

3. Η τροποποίηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου, ο καθορισμός ή τροποποίηση όρων και περιορισμών δόμησης, ο καθορισμός χρήσεων γης εκατέρωθεν των αξόνων του βασικού οδικού δικτύου των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης εγκρίνονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, κατά τη διαδικασία του ν.δ. της 17.7.1923, μετά από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, για το Νομό Αττικής "και του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος του Νομού Θεσσαλονίκης" για το Νομό Θεσσαλονίκης".

Σε όσες από τις ως άνω περιπτώσεις έχει γνωμοδοτήσει η Εκτελεστική Επιτροπή του Οργανισμού Αθήνας, μέχρι ενάρξεως της ισχύος του παρόντος, συνεχίζεται και περατούται η σχετική διαδικασία από τον Οργανισμό Αθήνας".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 παρ. 2 του Ν. 2052/1992 (Α 94) και με την παρ.22 του άρθρου 3 του Ν.2242/1994 (Α 162)

4. Ως βασικό οδικό δίκτυο νοείται το σύνολο των οδικών αξόνων. Με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., που εκδίδεται μία φορά, δυνάμενη να τροποποιηθεί μία ακόμη φορά, ύστερα από γνωμοδότηση της εκτελεστικής επιτροπής του Οργανισμού Αθήνας και του Οργανισμού Θεσσαλονίκης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, προσδιορίζονται οι οδικοί αυτοί άξονες και αποτυπώνονται σε χάρτες με κατάλληλη κλίμακα.

Άρθρο 100

Κτηματολόγιο

1. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Ν. 1512/1985 (ΦΕΚ 4 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του Ν. 1647/1986 (ΦΕΚ 141 Α'), προστίθενται τα εξής:

«Στο ως άνω απόσπασμα επισυνάπτεται κινηματογραφικός χάρτης του ακινήτου επί του οποίου βεβαιώνονται από την υπηρεσία και τα στοιχεία που απαιτούνται κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 5 του Ν. 651/1977 (ΦΕΚ 207 Α'), μη απαιτούμενης της προσκόμισης στο συμβολαιογράφο ετέρου τοπογραφικού διαγράμματος».

2. Μετά την ανωτέρω παράγραφο 2 προστίθεται νέα παράγραφος 3, όπως παρακάτω και οι επόμενες παράγραφοι 3, 4 και 5 αριθμούνται 4, 5 και 6 αντίστοιχα.

«3. Για την έκδοση του αποσπάσματος των κτηματογραφικών στοιχείων της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλεται εφ' άπαξ ανταποδοτικό τέλος υπέρ του Οργανισμού Κτηματολογίου και Χαρτογραφήσεων Ελλάδος (Ο.Κ.Χ.Ε.) για την κάλυψη των δαπανών σύνταξης και τήρησης του Εθνικού Κτηματολογίου. Το τέλος αυτό καταβάλλεται από τον αιτούντα την έκδοση του πρώτου αποσπάσματος κτηματογραφικών στοιχείων κάθε ακινήτου. Για κάθε επόμενη, μετά την πρώτη, έκδοση αποσπάσματος κτηματογραφικών στοιχείων για το ίδιο ακίνητο, καταβάλλεται επίσης παράβολο υπέρ του Οργανισμού Κτηματολογίου και Χαρτογραφήσεων Ελλάδος (Ο.Κ.Χ.Ε.). Σε περίπτωση που εντός εικοσαετίας από την προθεσμία που ορίζει η παράγραφος 2 του παρόντος άρθρου δεν εκδοθεί κανένα απόσπασμα κτηματογραφικών στοιχείων λόγω μη μεταβίβασης καθ' οιονδήποτε τρόπο ακινήτου τινός, το αναλογούν ανταποδοτικό τέλος καταβάλλεται από τον κύριο του ακινήτου και εισπράττεται κατά τις διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων. Ο τρόπος βεβαιώσεως και εισπράξεως του ανταποδοτικού τέλους και του παραβόλου, καθώς και κάθε συναφής λεπτομέρεια, καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μετά από γνωμοδότηση του διοικητικού συμβουλίου του Ο.Κ.Χ.Ε.

Το ύψος του ανταποδοτικού τέλους και του παραβόλου καθορίζονται κατά περιοχή με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται μετά από γνωμοδότηση του διοικητικού συμβουλίου του Ο.Κ.Χ.Ε. το Δεκέμβριο εκάστου έτους και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ισχύει δε από της 1ης Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Για τον προσδιορισμό των ανωτέρω λαμβάνεται υπόψη και η αξία των ακινήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ'

Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών

Άρθρο 101

Κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών

1. Ανώνυμες εταιρείες, των οποίων οι μετοχές είναι οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, μπορούν να κεφαλαιοποιήσουν, ολικώς ή μερικώς, τα αφορολόγητα αποθεματικά διαφόρων αναπτυξιακών νόμων, με εξαίρεση τα αποθεματικά του άρθρου 18 του

A.N. 942/1949 (ΦΕΚ Α΄ 96) και το αποθετικό της παραγράφου 4 του άρθρου 10 του A.N. 8/1967 (ΦΕΚ Α΄ 173).

2. Τα αποθεματικά που κεφαλαιοποιούνται φορολογούνται με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), χωρίς καμιά άλλη επιβάρυνση. Ο φόρος που οφείλεται αποδίδεται στο Δημόσιο με δήλωση, η οποία πρέπει να υποβληθεί μέσα σ΄ ένα μήνα από δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του Υπουργού Εμπορίου που κρίνει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και καταβάλλεται σε 4 (τέσσερις) ίσες τριμηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης.

Ο φόρος αυτός βαρύνει την εταιρεία και δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της κατά τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών ούτε συμψηφίζεται με το φόρο εισοδήματος που οφείλεται από την εταιρεία ή τους μετόχους.

3. Με την καταβολή του φόρου που οφείλεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, εξαντλείται κάθε φορολογική υποχρέωση από το φόρο εισοδήματος της εταιρείας των μετόχων της για τα αποθεματικά που κεφαλαιοποιήθηκαν.

4. Σε περίπτωση που πριν από την πάροδο δέκα (10) ετών από τη κεφαλαιοποίηση των αποθεματικών διαλυθεί η ανώνυμη εταιρεία ή μειωθεί το μετοχικό της κεφάλαιο με σκοπό επιστροφής των θεματικών στους μετόχους, τα κεφαλαιοποιούντα αποθεματικά δε λογίζονται φορολογικώς μετοχικό κεφάλαιο που έχει καταβληθεί και φορολογούνται με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τη φορολογία εισοδήματος κατά το χρόνο της διάλυσης της εταιρείας ή μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου μετά την αφαίρεση του φόρου που καταβλήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις παρ. 2 του παρόντος άρθρου. Η διάταξη 1 της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζεται αν εταιρεία διαλυθεί με σκοπό τη συγχώνευση της με άλλη επιχείρηση και ίδρυση νέας ανώνυμης εταιρείας ή σε περίπτωση εξαγοράς ή απορροφητής από άλλη ανώνυμη εταιρεία.

5. Οι διατάξεις του άρθρου 16 του Ν.Δ. 3843/1958 και του Ν. 4125/1960 (ΦΕΚ Α΄ 202) εφαρμόζονται ανάλογα και στο φόρο που οφείλεται βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

6. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 876/1979 (ΦΕΚ Α΄ 48).

7. Ο προβλεπόμενος από την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του Ν. 1473/1984 (ΦΕΚ Α΄ 127) συντελεστής φορολογίας για την κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών από ανώνυμες εταιρείες που δεν έχουν μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης μειώνεται από 20% (είκοσι τοις εκατό) σε 10%(δέκα τοις εκατό).

8. Ανώνυμες εταιρείες που έχουν σχηματίσει αποθεματικά, είτε από υπεραξία μετοχών που προέρχεται από απόσχιση κλάδου ή από συγχώνευση εταιρειών στις οποίες συμμετέχει, είτε από την αύξηση της αξίας των συμμετοχών της εταιρείας ή από διανομή μετοχών με βάση τις διατάξεις του άρθρου 1 του Α.Ν. 148/1967, του Ν. 542/1977, του Ν. 1249/1982 και του Ν. 1839/1989 κατόπιν κεφαλαιοποίησεως της

υπεραξίας που προέκυψε από την αναπροσαρμογή πάγιων περιουσιακών στοιχείων θυγατρικής εταιρείας ή άλλης εταιρείας στην οποία συμμετέχουν, μπορούν να προβούν σε κεφαλαιοποίηση των αποθεματικών αυτών με σκοπό διανομής νέων μετοχών στους μετόχους τους. Η κεφαλαιοποίηση αυτή δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος.

9. Οι διατάξεις, των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των κεφαλαιοποιούμενων αποθεματικών της προηγούμενης παραγράφου.

10. Ως βιομηχανικές επιχειρήσεις θεωρούνται και οι επιχειρήσεις έκδοσης εφημερίδων και περιοδικών που παράγονται (στοιχειοθεσία - φωτοστοιχειοθεσία - εκτύπωση) σε εγκαταστάσεις τρίτων, η δε καταχώριση δημοσιευμάτων επ' αμοιβή είναι πώληση αγαθών.

Οι διατάξεις αυτές έχουν εφαρμογή επί των πραγματοποιούμενων εσόδων που προκύπτουν από ισολογισμούς που κλείνουν μετά την 30-12-1990.

11. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και σε όλες τις υποθέσεις, οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον των φορολογικών αρχών κατά τη δημοσίευση του παρόντος. Στην περίπτωση αυτήν τυχόν καταβληθέντα επί πλέον ποσά με βάση τις αρχικές ή συμπληρωματικές δηλώσεις που έχουν υποβληθεί δεν επιστρέφονται ούτε συμψηφίζονται με άλλους οφειλόμενους φόρους".

Σημ.: όπως η παρ. 11 του άρθρου 101 προστέθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 1947/1991 (Α' 70).

Άρθρο 102

Ειδικές δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά

1. Το άρθρο 12 του Ν. 1473/1984 (ΦΕΚ Α' 127) αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 12

Ειδικές δαπάνες ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και γραφείων γενικού τουρισμού

1. Στις ημεδαπές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και στα γραφεία γενικού τουρισμού του Ν. 393/1976 (ΦΕΚ Α' 199), ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασης τους, αναγνωρίζεται δικαίωμα έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδα τους, για την κάλυψη εξόδων προβολής και διαφήμισης, ποσού χωρίς δικαιολογητικά, που υπολογίζεται για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις σε ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) στα έσοδα του - προέρχονται από αλλοδαπούς πελάτες και για τα γραφεία γενικού τουρισμού σε ποσοστό 2% (δύο τοις εκατό) στο σύνολο του συναλλάγματος που δραχμοποιούν. Στα έσοδα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, προκειμένου να υπολογισθεί η πιο πάνω έκπτωση, περιλαμβάνονται και τα έσοδα του κυλικείου και εστιατορίου που προέρχονται από αλλοδαπούς πελάτες.

Αν τα έσοδα από αλλοδαπούς πελάτες δεν προκύπτουν από τα βιβλία της επιχείρησης, υπολογίζονται με επιμερισμό του συνόλου των εσόδων του ξενοδοχείου, κυλικείου και εστιατορίου με βάση τις διανυκτερεύσεις των αλλοδαπών

και ημεδαπών πελατών. Ως ξενοδοχειακή επιχείρηση για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού θεωρείται και η επιχείρηση CAMPING.

2. Η ζημιά, που τυχόν προκύπτει στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και τα γραφεία γενικού τουρισμού μετά τη διενέργεια της έκπτωσης που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος του παρόντος άρθρου, δεν συμψηφίζεται με τα κέρδη άλλων κλάδων της επιχείρησης ή με τα κέρδη από συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις ή τα εισοδήματα από άλλες πηγές. Η ζημιά αυτή, στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, μπορεί να μεταφέρεται για συμψηφισμό με τα κέρδη από την εκμετάλλευση του κυλικείου, ξενοδοχείου και εστιατορίου και στα γραφεία γενικού τουρισμού με τα κέρδη από τη δραστηριότητα τους στις επόμενες πέντε συνεχείς χρήσεις με την προϋπόθεση ότι και στις χρήσεις αυτές η επιχείρηση τηρεί ειλικρινή βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων. Ο συμψηφισμός της ζημίας αυτής για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που έχουν και άλλους κλάδους εκμετάλλευσης, ενεργείται στα κέρδη που προέρχονται από την εκμετάλλευση του ξενοδοχείου, κυλικείου και εστιατορίου. Σε περίπτωση αδυναμίας λογιστικού διαχωρισμού των καθαρών κερδών που προκύπτουν από κάθε κλάδο, τα κέρδη αυτά υπολογίζονται με επιμερισμό του συνόλου των καθαρών κερδών της επιχείρησης με βάση τα ακαθάριστα έσοδα κάθε κλάδου.

3. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1ης Ιανουαρίου 1990 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1991.

2. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του Ν.Δ. 3323/1955 προστίθεται υποπερίπτωση εε', που έχει ως εξής:

«εε. Τα ποσά τα οποία διατίθενται από τις επιχειρήσεις ραδιοφωνίας και τηλεόρασης για την κάλυψη ειδικών δαπανών, για τις οποίες λόγω της φύσεως τους δεν είναι εφικτή η λήψη αποδεικτικών στοιχείων. Το εκπιπτόμενο ποσό ορίζεται σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%), υπολογιζόμενο επί των ακαθάριστων εσόδων που προέρχονται από διαφημίσεις»

3. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 35 του Ν.Δ. 3323/1955 προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Επίσης, στις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες στην αλλοδαπή, αναγνωρίζεται χωρίς δικαιολογητικά έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα για την αντιμετώπιση ειδικών δαπανών με βάση τα ποσοστά που προβλέπονται από την παράγραφο αυτή για τους εξαγωγείς προϊόντων και που υπολογίζονται μόνο στα έσοδα που προέρχονται από παρεχόμενες υπηρεσίες στην αλλοδαπή».

4. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται για υπηρεσίες που παρέχονται στην αλλοδαπή από την 1η Ιανουαρίου 1990 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1991.

Άρθρο 103

Τροποποιήσεις διατάξεων του Ν. 1642/1986, παράταση ισχύος διατάξεων επιβολής τέλους ύδρευσης και αποχέτευσης και άλλες διατάξεις

1. Οι διατάξεις του Παραρτήματος ΙΙΑ - ΑΓΑΘΑ του Ν. 1642/1986 (ΦΕΚ Α' 125), όπως αυτές ισχύουν, τροποποιούνται και συμπληρώνονται ως εξής:

α) Η παράγραφος 64α καταργείται και στη θέση αυτής τίθενται νέες παράγραφοι 64α, 64α1, 64β, 64γ, 64δ και 64ε. οι οποίες έχουν ως εξής:

«64α. Προϊόντα συμπύκνωσης, πολυσυμπύκνωσης και πολυπροσθήκης, τροποποιημένα ή μη, πολυμερισμένα ή μη, γραμμικά ή μη (φαινοπλάστες, αμινοπλάστες, αλκύδια, πολυεστέρες αλλυλικοί και άλλοι ακόρεστοι πολυεστέρες, σιλικόνες. κ.λπ.). σε κόκκους (Δ.Κ.ΕΧ. 39.01).

64α 1. Προϊόντα πολυμερισμού και συμπολυμερισμού (πολυαιθυλένιο, πολυτετραλογοναιθυλέ-νια, πολυισοβουτυλένιο, πολυστυρόλη. χλωριούχο πολυβινύλιο, χλωροξικό πολυβινύλιο και άλλα πολυβινυλικά παράγωγα, παράγωγα πολυα-κρυλικά και πολυμεθακρυλικά, ρητίνες κουμα-ροϊνδενίου, κλπ.) σε κόκκους. Πλαστικά φύλλα κατάλληλα για κάλυψη θερμοκηπίων (Δ.Κ.ΕΧ. 39.02).

64β. Αναγεννημένη κυτταρίνη, νιτρικοί, οξικοί και άλλοι εστέρες της κυτταρίνης, αιθέρες και άλλα παράγωγα της κυτταρίνης, πλαστικοποιημένα ή μη (σελλοειδίνη και κολλόδια, κυτταρινοειδές, κ.λπ.). κυτταρίνη βουλκανισμένη, σε κόκκους (Δ.Κ.ΕΧ. 39.03). .

64γ. Λευκοματώδεις ύλες σκληρυμένες (σκληρυμένη καζεΐνη. σκληρυμένη ζελατίνα κ.λπ.), σε κόκκους. Τεχνητά έντερα (Δ.Κ.ΕΧ. 39.04).

64δ. Ρητίνες φυσικές που έχουν τροποποιηθεί σε λιώσιμο (γόμες λιωμένες), ρητίνες τεχνητές που αποκτώνται από εστεροποίηση φυσικών ρητινών και ρητινικών οξέων (γόμες - εστέρες), παράγωγα χημικά του φυσικού καουτσούκ (υδροχλωριωμένο, καουτσούκ χλωριωμένο, κυκλοποιημένο, οξειδωμένο, κ.λπ.), σε κόκκους (Δ.Κ.ΕΧ. 39.05).

64ε. Άλλα υψηλά πολυμερή, ρυτίνες τεχνητές και πλαστικές ύλες τεχνητές, στα οποία περιλαμβάνονται και το αλγινικό οξύ, καθώς και τα άλατα και οι εστέρες αυτού, λινόξυνη. σε κόκκους (Δ.Κ.ΕΧ. 39.06) ».

β) Μετά την παράγραφο 64Θ, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 5 του Ν. 1676/1986, τίθεται νέα παράγραφος 64Θ1. η οποία έχει ως εξής:

«64Θ1. Γάντια για τη χειρουργική (Δ.Κ.ΕΧ.40.13) ».

γ) Μετά την παράγραφο 82α3 τίθεται νέα παράγραφος εδάφιο 82α4, η οποία έχει ως εξής:

«82α4. Προστατευτικά κράνη μοτοσικλετιστών (Δ.Κ.ΕΧ. 65.06) ».

6) Μετά την παράγραφο 86 τίθενται δύο νέοι παράγραφοι 86α και 86β, οι οποίες έχουν ως εξής:

«86α. Αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών και μονάδες (στοιχεία) αυτών. Μαγνητικές ή οπτικές διατάξεις ανάγνωσης, μηχανές εγγραφής των πληροφοριών σε υπόθεμα με κωδικοποιημένη μορφή και μηχανές επεξεργασίας των πληροφοριών αυτών, που δεν κατονομάζονται ή δεν περιλαμβάνονται αλλού, με εξαίρεση τις αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών και μονάδες (στοιχεία) αυτών, που

προορίζονται για πολιτικά αεροσκάφη, τις αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών και μέρη αυτών, τις διατρητικές, επαληθευτικές και υπολογιστικές μηχανές (Δ.Κ. ΕΧ. 84.53).

86β. Μέρη και εξαρτήματα των μηχανών της κλάσης 84.53 (Δ.Κ. ΕΧ. 84.55) ».

ε) Μετά την παράγραφο 95α προστίθεται νέα παράγραφος 95α1, η οποία έχει ως εξής:

«95α 1. Υποθέματα εγγραφής, όπως δίσκοι, κεριά, κύλινδροι, ταινίες, λουρίδες, σύρματα κλπ.. γραμμένα, που φέρουν δεδομένα ή οδηγίες, άλλα από εγγραφές εικόνων ή ήχου, του τύπου που χρησιμοποιείται στις αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών (Δ.Κ. ΕΧ. 93.12)».

2. Οι διατάξεις του Παραρτήματος IIB - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ του Ν. 1642/1986 «για την εφαρμογή του φόρου προστιθέμενης αξίας και άλλες διατάξεις», όπως αυτές ισχύουν, τροποποιούνται και συμπληρώνονται ως εξής:

α) Η παράγραφος 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Εργασίες εργολάβων καθαριότητας, απολύμανσης, εκκένωσης βόθρων και λοιπών χώρων συγκέντρωσης λυμάτων, καθώς και εργασίες απόφραξης αποχετευτικών αγωγών».

β) Η παράγραφος 22 αντικαθίσταται ως εξής:

«22. Εργασίες συντήρησης και επισκευής ανελκυστήρων και καυστήρων».

γ) Μετά την παράγραφο 34 προστίθενται νέες παράγραφοι ως εξής:

«35. Εργασίες πραγματογνωμόνων γενικά.

36. Σύνδρομες για υπηρεσίες οδικής βοήθειας».

δ) Η παράγραφος 1 τροποποιείται και συμπληρώνεται ως εξής:

«11. Διαφημίσεις, διακηρύξεις, αγγελίες και δημοσιεύματα εν γένει, καθώς και μεταφράσεις».

3. Η παράγραφος 16του παραρτήματος IIIA-ΑΓΑΘΑ του Ν. 1642/1986, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«16. Δέρματα ερπετών, κροκοδείλων, σαυροειδών και άγριων ζώων γενικά, καθώς και πτηνών, ψαριών και θαλάσσιων ζώων γενικά, κατεργασμένα ή μη. Εξαιρούνται τα δέρματα δορκάδων (Δ.Κ. ΕΧ. 41.01, ΕΧ. 41.05, ΕΧ. 4.06 και ΕΧ 41.08)».

4. Η ισχύς των διατάξεων των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού αρχίζει από 1 Ιανουαρίου 1991.

5. Η αληθής έννοια της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 26 του νόμου 1642/1986 είναι ότι αγαθά επένδυσης νούνται και εκείνα που εκμεταλλεύονται, σύμφωνα με το σκοπό τους, οι εταιρείες του άρθρου 2 του Ν. 1665/1986.

6. Παρατείνεται για μία δεκαετία, από την κατά περίπτωση λήξη του, ο χρόνος επιβολής του ειδικού τέλους ύδρευσης και αποχέτευσης που επιβάλλεται από τις παρακάτω διατάξεις, όπως ισχύουν:

α. Ν.Δ. 2916/1954 (ΦΕΚ Α' 155) β. Ν.Δ. 3843/1958, άρθρο 20, παρ. 9 (ΦΕΚ Α' 148)
γ. Ν. 814/1978, άρθρο 67 (ΦΕΚ Α' 144) δ. Ν. 1799/1988, άρθρο 5, παρ. 8 (ΦΕΚ Α' 167)
ε. Ν. 890/1979, άρθρο 12 (ΦΕΚ Α' 80) και Π.Δ. 990/1979 (ΦΕΚ Α' 277) στ. Ν.Δ. 787/1970, άρθρο 10. παρ. 5 (ΦΕΚ Α' 292) και ν. 59/1975. άρθρα 4 και 5, παρ. 1 (ΦΕΚ Α' 130).

ζ. Ν. 1069/1980, άρθρο 12 (ΦΕΚ Α' 191).

7. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης ιζ' του άρθρου 44 του Ν. 1828/1989, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρ. 49 του Ν. 1832/1989 (ΦΕΚ 54 Α), το οποίο προστέθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 24 του Ν. 1882/1990 (ΦΕΚ 43 Α), αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά για τα κάθε φύσης και μορφής κέντρα και καταστήματα όλων των περιπτώσεων της παραγράφου 6 του άρθρου 26 του παρόντος, που λειτουργούν μέσα σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις κάθε λειτουργικής μορφής και κατηγορίας, η τελευταία αυτή διάταξη αρχίζει να ισχύει από 1 Ιανουαρίου 1992».

8. Η αληθινή έννοια της διατάξεως του άρθρου 6 εδ. β' του Ν. 1881/1990 είναι ότι στη ρύθμιση αυτή εμπίπτουν και υποθέσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί τελεσίδικες ή αμετάκλητες αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων.

9. Η χωρίς αντάλλαγμα μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτων σε Π.Α.Ε., αθλητικά σωματεία ή ανώνυμες εταιρείες, που έχουν αποκλειστική επιδίωξη την εξυπηρέτηση αθλητικών σκοπών, απαλλάσσεται από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων και κάθε άλλο φόρο, δικαίωμα, ή τέλος υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου, εφ' όσον συντρέχουν αθροιστικώς οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η χρησιμοποίηση τούτων από τον αποκτώντα θα γίνεται μόνο για αθλητικούς σκοπούς και πάντοτε μη κερδοσκοπικώς, 5) οι επ' αυτών αθλητικές εγκαταστάσεις είναι αξιόλογες και η λειτουργική δυναμικότητα του όλου ακινήτου, μαζί με τις εγκαταστάσεις του, το καθιστά - προδήλως - υποδομή αναγκαία για την προετοιμασία Ολυμπιακών Αγώνων, σύμφωνα με πλήρως αιτιολογημένη για αυτά διαπιστωτική απόφαση της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού και γ) η μεταβίβαση αυτή γίνεται με τον όρο, ότι η χρήση των ακινήτων και εγκαταστάσεων τούτων θα παραχωρείται στην Γ.Γ.Α., εφ' όσον τούτο κρίνεται από αυτήν αναγκαίο για την εκτέλεση προγράμματος προπαρασκευής Ολυμπιακών Αγώνων.

Η μη τήρηση κατά την κατάρτιση της σύμβασης δωρεάς ή η παραβίαση μετά από αυτήν των πιο πάνω προϋποθέσεων συνεπάγεται υποχρέωση καταβολής του φόρου και των λοιπών επιβαρύνσεων, από τις οποίες απαλλάχτηκε η σύμβαση κατά

την κατάρτιση της, που προσδιορίζονται με βάση την αξία των μεταβιβασθέντων αντικειμένων, κατά το χρόνο της παραβίασης.

10. Στο άρθρο 15 του Ν. 1642/1986 (ΦΕΚ 125 Α΄) προστίθεται νέα παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Ειδικά στην πώληση εισιτηρίων αστικών συγκοινωνιών, των οποίων προβλέπεται η ακύρωση σε ειδικά μηχανήματα, ως φορολογητέα βάση λαμβάνεται η τιμή λιανικής πώλησης των εισιτηρίων χωρίς φόρο προστιθέμενης αξίας. Ο φόρος που αναλογεί για τις πωλήσεις αυτές καταβάλλεται από τους εκμεταλλευτές των μέσων μεταφοράς κατά το χρόνο έκδοσης του σχετικού φορολογικού στοιχείου.

Οι υποκείμενοι στο φόρο, που μεσολαβούν στη διάθεση των εισιτηρίων στο κοινό, δεν έχουν τις υποχρεώσεις του νόμου αυτού για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.

Η διάταξη αυτή ισχύει από την 1.8.1990».

Άρθρο 104

Απαλλαγή του Οργανισμού Μεγάρου Μουσικής Αθηνών (Ο.Μ.Μ.Α.) από το Φ.Π.Α.

Σημ.: όπως **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την περ.1 άρθρ.3 Ν.2459/1997 (Α 17).

1. Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από την έκδοση της η αριθμ. 1018411/927/0014/ΠΟΛ. 1051/5 Μαρτίου 1990 (ΦΕΚ 184Β΄) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία έχει ως ακολούθως:

«Αριθμ. 1018411/927/0014 Απαλλαγή από το φόρο προστιθέμενης αξίας στις παραδόσεις αγαθών και στις παροχές υπηρεσιών για την ανέγερση και εξοπλισμό του Μεγάρου Μουσικής του Οργανισμού Μεγάρου Μουσικής Αθηνών (ΟΜΜΑ).

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις:

1. Των άρθρων 2, 3 και 58 του Ν. 1642/86.

2. Την 7431/27.7.1981 Σύμβαση μεταξύ του

Ελληνικού Δημοσίου και των σωματείων «01 ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ» και "Ίδρυμα Σταματίου Δεκόζη - Βούρου» που κυρώθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 1198/1981 που ιδρύθηκε ο «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ» (Ο.Μ.Μ.Α.).

3. Ότι ο εν λόγω οργανισμός αποτελεί νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχει ως σκοπό την άνοδο του μουσικού μορφωτικού επιπέδου της χώρας.

Αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Απαλλάσσονται από το φόρο προστιθέμενης αξίας οι παραδόσεις αγαθών και η παροχή υπηρεσιών που πραγματοποιούνται προς τον Οργανισμό Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, εφόσον προορίζονται να χρησιμοποιηθούν μόνο για την ανέγερση των κτιριακών εγκαταστάσεων ή τον πάγιο εξοπλισμό του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών.

Άρθρο 2

Για την απαλλαγή του προηγούμενου άρθρου, ο Οργανισμός Μεγάρου Μουσικής Αθηνών ή ο νόμιμος εκπρόσωπος του συντάσσει και υποβάλλει κατά προμηθευτή ή παρέχοντα υπηρεσίες, κατάσταση εις διπλούν στον αρμόδιο για τη φορολογία του Φ.Π.Α. Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. για την αγορά των αναγκαίων αγαθών ή τη λήψη των υπηρεσιών, για την οριστικοποίηση της οποίας στη συνέχεια εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της Π. 1497/629/ΠΟΛ. 98/19.2.1988 απόφασης μας.

Άρθρο 3

Η απόφαση αυτή που ισχύει από την έκδοση της να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να κυρωθεί με νόμο.

2. Απαλλάσσονται από το φόρο προστιθέμενης αξίας τα εισαγόμενα από το εξωτερικό είδη που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για την ανέγερση των κτιριακών εγκαταστάσεων ή τον πάγιο εξοπλισμό του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών (Ο.Μ.Μ.Α.).

Με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών θα καθοριστεί η διαδικασία καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

3. Για την αποπεράτωση, λειτουργία και συντήρηση του Μεγάρου Φίλων Μουσικής και την εν γένει προώθηση των καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων του κοινωφελούς οργανισμού «Οργανισμός Μεγάρου Μουσικής Αθηνών», όπως περιγράφονται στο άρθρο 10 του Ν. 1198/1981, το Δημόσιο εκπροσωπούμενο από τους Υπουργούς Πολιτισμού και Οικονομικών μπορεί να συνάπτει με τον Οργανισμό προγραμματικές συμβάσεις τριετούς διάρκειας.

Για τις συμβάσεις αυτές και για κάθε άλλη σύμβαση που δεν συνομολογείται αντάλλαγμα δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 9 και της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του Ν. 1642/1986.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 1642/1986 και των αποφάσεων του Υπ. Οικονομικών Π. 3082/87, Π. 5514/87 και Π. 1185/88, από την έναρξη ισχύος τους, εφαρμόζονται και για τον Οργανισμό Μεγάρου Μουσικής Αθηνών (Ο.Μ.Μ.Α.).

Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών ο Ο.Μ.Μ.Α. λογίζεται ως πρόσωπο πλήρως υπαγόμενο στο Φ.Π.Α, και οι προθεσμίες που προβλέπονται από τα άρθρα 29 και 31 του Ν. 1642/1986 και των σχετικών υπουργικών αποφάσεων παρατείνονται μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1990.

Άρθρο 105

Σύσταση ειδικών νομοπαρασκευαστικών επιτροπών

1. Συνιστώνται οι εξής ειδικές νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 76 του Συντάγματος, για τη σύνταξη των κατωτέρω κωδίκων:

α) Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων.

β) Κώδικας Φορολογίας Μεταβιβάσεως Ακινήτων.

γ) Κώδικας Φορολογίας Προστιθέμενης Αξίας.

δ) Κώδικας Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών και Κερδών από Λαχεία".

Σημ.: όπως η περ. δ` προστέθηκε με την παρ.22 άρθρ.16 Ν.2873/2000, ΦΕΚ Α 285/28.12.2000.

ε) Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων,

στ) Κώδικα Διοικητικών και Ποινικών Κυρώσεων της Φορολογικής Νομοθεσίας,

ζ) Κώδικα Διοικητικής και Φορολογικής Διαδικασίας."

Σημ.: όπως οι περ. ε' στ' και ζ' προστέθηκαν με την παρ.14 άρθρ.12 Ν.3052/2002, ΦΕΚ Α 221/24.9.2002.

2. Ο πρόεδρος και τα τακτικά μέλη κάθε επιτροπής για κάθε έναν από τους πιο πάνω κώδικες, που θα είναι κατ' ανώτατο όριο επτά, καθώς και οι αναπληρωτές τους, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Καθήκοντα γραμματέα κάθε επιτροπής εκτελεί υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομικών, οριζόμενος μαζί με τους αναπληρωτές του με την ίδια απόφαση του Υπ. Οικονομικών. Ως πρόεδρος κάθε επιτροπής ορίζεται σύμβουλος ή πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Οι επιτροπές πρέπει να τελειώσουν το έργο τους μέσα σε ένα έτος από την έναρξη των εργασιών τους και θα λάβουν υπόψη τους, για την πραγματοποίηση του έργου τους, τις κείμενες διατάξεις.

4. Τα κείμενα που θα συντάξουν οι πιο πάνω ειδικές νομοπαρασκευαστικές επιτροπές θα υποβληθούν στην Ολομέλεια της Βουλής για κύρωση, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει η παράγραφος 6 του άρθρου 76 του Συντάγματος, σχετικά με την επιψήφιση κωδίκων.

5. Με την αρχική ή άλλη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με τη λειτουργία κάθε επιτροπής, καθώς και η αποζημίωση για τους προέδρους, τα μέλη και τους γραμματείς των πιο πάνω επιτροπών, η οποία μπορεί να ορίζεται κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε γενικής ή ειδικής διάταξης.

Άρθρο 106

Ενίσχυση κρατικών ορχηστρών

1. Για την αγορά, επισκευή και συντήρηση των μουσικών οργάνων των εκτελεστών μουσικών έργων των κρατικών ορχηστρών, χορηγείται μηνιαίο επίδομα, το ύψος του οποίου καθορίζεται με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η κοινή υπ. απόφαση Γ41/ΓΕΝ.2/ΑΣ 16203/5-10-1989 (ΦΕΚ Β' 571) ισχύει από 16 Σεπτεμβρίου 1989.

Άρθρο 107

Καθαρό εισόδημα από τόκους

1. Η διάταξη του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του Ν.Δ. 3843/1958, όπως αυτή ισχύει μετά την προσθήκη της με την παράγραφο 8 του άρθρου 9 του Ν. 1731/1987, εφαρμόζεται αναλόγως και για τον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος από τόκους οι οποίοι επιδικάσθηκαν σε φυσικά πρόσωπα, εφ' όσον το ποσό των οφειλόμενων τόκων δεν έχει ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του συνολικού ή του καθαρού εισοδήματος άλλης κατηγορίας ή ως αφορολόγητο ποσό του οφειλέτη φυσικού προσώπου.

2. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου ισχύει από το οικονομικό έτος 1987, για τα εισοδήματα που απέκτησαν οι δικαιούχοι από 1 Ιανουαρίου 1986 και μετά".

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 παρ. 2 του Ν. 1947/1991 (Α' 70).

3. Στην περίπτωση Β της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του Ν.Δ. 3323/1955 προστίθεται υποπερίπτωση η', που έχει ως εξής:

«η) Οι τόκοι των ομολογιακών δανείων που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων σε δραχμές ή συνάλλαγμα, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό».

4. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και για τα νομικά πρόσωπα του Ν.Δ. 3843/1958, που είναι δικαιούχοι των πιο πάνω τόκων.

Άρθρο 108

Κύρωση αποφάσεων

Κυρώνονται και έχουν ισχύ νόμου από τότε που εκδόθηκαν οι αποφάσεις:

«α) Αριθμ. Πρωτ.: 1034193/10175/Β0012 Αθήνα 7 Μαΐου 1990.

ΘΕΜΑ: Απόσβεση των εξόδων πρώτης εγκατάστασης της Ανώνυμης Εταιρείας
"Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία».

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις α) της παραγρ. 31 του άρθρου 7 του Ν. 1160/1981 (ΦΕΚ Α΄ 147) και β) του άρθρου 9 του Ν. 1563/1985 (ΦΕΚ Α΄ 151).

2. Σχετικό αίτημα της «ΕΑΒ Α.Ε.» και το γεγονός ότι η εταιρεία αυτή είναι ιδιάζουσας σημασίας για την Εθνική Οικονομία και την Εθνική Άμυνα, Αποφασίζουμε:

1. Η απόσβεση των εξόδων πρώτης εγκατάστασης της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία» που αναφέρονται στην παράγραφο 31 του άρθρου 7 του Ν. 1160/1981, όπως αυτά θα έχουν διαμορφωθεί μέχρι της 31-12-1993, θα αρχίσει να γίνεται από τον ισολογισμό της χρήσης 1994, σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας εισοδήματος.

2. Η παρούσα απόφαση να κυρωθεί με νόμο.

β) Αριθμ. πρωτ.: 2018632/2479/-20/0016. Αθήνα 8 Μαρτίου 1990

ΘΕΜΑ: «Ρύθμιση βεβαιωμένων χρεών προς το Δημόσιο».

ΑΠΟΦΑΣΗ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν.Δ. 356/1974 (ΦΕΚ 90/1974 τ.Α΄) «Περί Κωδικός Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων», όπως ισχύουν σήμερα.

2. Τις διατάξεις του Ν.Δ. 321/1969 (ΦΕΚ 205/1969 τ. Α΄) «Περί Κωδικός Δημοσίου Λογιστικού».

3. Την απόφαση μας 2066054/7709-20/17.8.89, περί ρυθμίσεως των βεβαιωμένων χρεών προς το Δημόσιο στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες των Νομαρχιών Ηλείας, Ζακύνθου, Κορινθίας, Βοιωτίας και της περιοχής Μεγαρίδας της Νομαρχίας Δυτικής Αττικής, που οφείλονται από επιχειρήσεις ή ιδιώτες που υπέστησαν ζημιές από τους σεισμούς των ετών 1981 και 1988, καθώς και τις τροποποιήσεις της παραπάνω απόφασης μας, με τις αποφάσεις μας 2072221/8498-20/12.9.89 και 2076289/8911-20/29.9.89.

4. Την απόφαση μας 2062621/7284-20/27.7.89, περί ρυθμίσεως βεβαιωμένων χρεών προς το Δημόσιο στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες Καλαμάτας και Μεσσήνης που οφείλονται από επιχειρήσεις ή ιδιώτες, καθώς και τις τροποποιηξήσεις της παραπάνω απόφασης με τις αποφάσεις μας α) 2066053/7708-20/18.8.89 και β) 2072221/8498/-20/12-9-89 με την οποία δόθηκε η δυνατότητα

υπαγωγής στην ρύθμιση της πρώτης απόφασης μας και χρεών που είναι βεβαιωμένα στις υπόλοιπες ΔΟΥ της Νομαρχίας Μεσσηνίας, με την προϋπόθεση όμως ότι οι οφειλέτες στις Δ.Ο.Υ. αυτές (ιδιώτες ή επιχειρήσεις) έχουν υποστεί ζημιές από τους σεισμούς του μηνός Σεπτεμβρίου 1986, αποφασίζουμε:

Στη ρύθμιση των αποφάσεων μας 2066054/7709-20/17.8.89 και 2062621/7284-20/27.7.89, όπως τροποποιήθηκαν με τις αποφάσεις μας 2066053/7708-20/18.8.89, 2072221/8498-20/12.9.89 και 2076289/8911-20/29.9.89, μπορούν να υπαχθούν και τα βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο μέχρι την 30η Μαρτίου 1990, πλην της έκτακτης εφάπαξ εισφοράς Ν. 1870/1989 και των τελών κυκλοφορίας οίκων, έτους 1990, με τις ίδιες προϋποθέσεις που ορίζονται στις παραπάνω αποφάσεις.

Για την υπαγωγή των χρεών αυτών στη ρύθμιση των 60 μηνιαίων δόσεων, που ορίζεται από τις παραπάνω αποφάσεις, δεν απαιτείται αίτηση για όσους οφειλέτες έχουν υπαχθεί στη ρύθμιση, αλλά η καταβολή μαζί με τη δόση του μηνός Μαρτίου 1990 και της διαφοράς που αναλογεί στις δόσεις των μηνών Φεβρουαρίου και Ιανουαρίου 1990 με βάση το ύψος της δόσης, όπως αυτό θα διαμορφωθεί με την υπαγωγή των νέων χρεών, σύμφωνα με την παρούσα απόφαση.

Οι οφειλέτες που έχουν χάσει το δικαίωμα της ρύθμισης που προβλέπεται από τις παραπάνω αποφάσεις, λόγω μη κατάθεσης της σχετικής αίτησης και των άλλων απαραίτητων δικαιολογητικών, όπου αυτά προβλέπονται μέσα στη νόμιμη προθεσμία, ή απώλεσαν το δικαίωμα, επειδή δεν καταβλήθηκαν δύο συνεχείς δόσεις, καθώς και εκείνοι που αποκτούν το δικαίωμα υπαγωγής στη ρύθμιση με την παρούσα απόφαση, μπορούν να υπαχθούν σ' αυτή εφόσον καταθέσουν σχετική αίτηση με τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέχρι 10.4.1990 και καταβάλλουν μέχρι την ίδια ημερομηνία τις απαιτητές δόσεις.

Στην απόφαση αυτή υπάγονται και οι περιπτώσεις οφειλετών των παραπάνω περιοχών χωρίς να απαιτείται βεβαίωση της αρμόδιας Νομαρχιακής Υπηρεσίας ότι υπέστησαν ζημιές από τους σεισμούς.

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι προηγούμενες αποφάσεις μας.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και θα κυρωθεί με νόμο.

γ) Αριθμ. Πρωτ.: 1037842/10188/B0012.

Αθήνα 23 Μαΐου 1990

ΘΕΜΑ: Παράταση προθεσμίας για αύξηση κεφαλαίου νέων εταιρειών που προέρχονται από μετατροπή ή συγχώνευση επιχειρήσεων.

ΑΠΟΦΑΣΗ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. α' του άρθρου 4 του Ν.Δ. 1297/1972, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 9 του Ν. 1882/1990

(ΦΕΚ - Α΄ 43). σύμφωνα με τις οποίες η προερχόμενη από τη συγχώνευση ή μετατροπή εταιρεία πρέπει να έχει κατά το χρόνο της συγχώνευσης ή σύστασης της ολοσχερώς καταβεβλημένο κεφάλαιο τουλάχιστον 60.000.000 δρχ., αν είναι ανώνυμη εταιρεία και 30.000.000 δρχ. αν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, έναντι των 10.000.000 δρχ. και 5.000.000 δρχ., αντίστοιχα, που προέβλεπε το προηγούμενος.

2. Τις διατάξεις της περ. ζ΄ του άρθρου 52 του Ν. 1882/1990, σύμφωνα με τις οποίες τα ανωτέρω αυξημένα όρια του καταβεβλημένου κεφαλαίου ισχύουν για συγχωνεύσεις ή μετατροπές επιχειρήσεων που γίνονται, με βάση τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/1972, μετά την πάροδο δύο (2) ετών από τη δημοσίευση (23-3-1990) του Ν. 1882/1990 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Το χρονικό διάστημα των δύο (2) μηνών που έθεταν οι διατάξεις της περ. ζ΄ του άρθρου 52 του Ν. 1882/1990, προκειμένου να διευκολυνθούν οι συγχωνευόμενες ή μετατρεπόμενες επιχειρήσεις, των οποίων οι αιτήσεις εκκρεμούσαν στις Νομαρχίες το Κράτους, αποδείχθηκε ανεπαρκές λόγω του μεγάλου αριθμού των εκκρεμουσών αιτήσεων.

4. Το γεγονός ότι οι περιφερειακές Υπηρεσίες δεν ενημερώθηκαν εγκαίρως επί της ως άνω διατάξεως.

5. Την πρόσφατη απεργία των δημοσίων υπαλλήλων, αποφασίζουμε:

1. Την παράταση της προβλεπόμενης από τις διατάξεις της περ. ζ΄ του άρθρου 52 του Ν. 1882/1990 έναρξης ισχύος των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρου 9 του ίδιου νόμου, μέχρι τις 29 Ιουνίου 1990.

2. Η απόφαση αυτή να κυρωθεί με νόμο.

δ) Αριθμ. Πρωτ.: 38507/1316/31-5-1988.

ΘΕΜΑ: Παροχή της εγγύησης του Δημοσίου στο Ταμείο Αποκατάστασης Συμβουλίου της Ευρώπης (ΤΑΣΕ) για τη χορήγηση δανείου ύψους C.H.F. 1.350.000 στο Δήμο Καλαμάτας.

ΚΟΙΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των Α.Ν. 747/1945 και 9/1967 και του άρθρου 8 του Ν. 1266/82.

2. Τις διατάξεις των Ν.Δ. 3897/1958 και 84/1971 αρ. 16.

3. Τις διατάξεις του άρθρου 208 του Π. Δ/τος 6/85.

4. Την Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος αριθμ. 1235/9.2.1988, όπως τροποποιήθηκε με την όμοια της αριθμ. 1280/19.4.88, με την οποία εγκρίνεται η

δανειοδότηση του Δήμου Καλαμάτας από το Ταμείο Αποκαταστάσεως Συμβουλίου της Ευρώπης (ΤΑΣΕ) με ποσό Ελβετικών Φράγκων C.F.C. 1.350.000.

5. Το από 15-1-1988 TELEX του ΤΑΣΕ στο οποίο αναφέρονται οι όροι της εν λόγω δανειοδότησης.

6. Τα αριθμ. Δ/2752/31-3-1988 και Δ/4200/13-5 1988 έγγραφα του Υπ. Εθνικής Οικονομίας στα οποία μεταξύ των άλλων αναφέρεται ότι ο Δήμος Καλαμάτας ανέλαβε την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστρού δρχ. 5.760.000 ανά εξάμηνο έναντι της εξυπηρέτησης του δανείου από τον ίδιο, σε σταθερή τιμή συναλλάγματος και, σε περίπτωση που το ανωτέρω ασφαλιστρο δεν καλύπτει πλήρως τις συναλλαγματικές διαφορές, αυτές θα καλύπτονται από τον προϋπολογισμό Δημ. Επενδύσεων.

7. Την αριθμ. 96/27.4.1988 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Καλαμάτας με την οποία: α) Εγκρίνεται η δανειοδότηση του Δήμου Καλαμάτας από το Ταμείο Αποκαταστάσεως Συμβουλίου της Ευρώπης (ΤΑΣΕ) με ποσό C.H.F. 1.350.000 για την εκτέλεση έργων ανασυγκρότησης της πόλης β) καθορίζονται οι όροι αυτής και αναφέρεται ότι ο Δήμος θα καταβάλει για ασφαλιστρο 5.760.000 δρχ. ανά εξάμηνο και μέχρι της εξυπηρέτησης του δανείου έναντι του συναλλαγματικού κινδύνου που θα αναλάβει το Δημόσιο.

Το έγγραφο του Δήμου Καλαμάτας αριθμ. 3549/2246/29.4.88 με το οποίο ζητά την εγγύηση του Δημοσίου για την κάλυψη του εν λόγω δανείου ως επίσης και την κάλυψη του συναλλαγματικού κινδύνου αυτού, αποφασίζουμε:

Παρέχουμε την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου στο Ταμείο Αποκαταστάσεως Συμβουλίου της Ευρώπης (FONDS DE REETABLISSEMENT DU CONSEIL DE L EUROPE) για τη δανειοδότηση του Δήμου Καλαμάτας μέχρι ποσού Ελβετικών φράγκων ενός εκατομμυρίου τριακοσίων πενήντα χιλιάδων (C.H.F. 1.350.000) για την εκτέλεση έργων ανασυγκρότησης της πόλης.

Η παρεχόμενη εγγύηση καλύπτει την εμπρόθεσμη εξυπηρέτηση του ανωτέρω δανείου κατά κεφάλαιο και τόκους.

Η χορήγηση και η εξυπηρέτηση του δανείου θα γίνει σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται στις ΠΔ/ΤΕ 1235/9.2.1988 και 1280/19.4.1988 στο από 15.1.1988 Telex του ΤΑΣΕ και στην 96/1988 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Καλαμάτας.

Επίσης με την απόφαση αυτή, παρέχουμε την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου στην τράπεζα της Ελλάδος για την πλήρη κάλυψη οποιασδήποτε επιβάρυνσης της από τη σύναψη μέχρι την εξόφληση του ανωτέρω δανείου από ενδεχόμενη μεταβολή των συν/κών ισοτιμιών μεταξύ της ημέρας εκχώρησης του συναλλάγματος στην Τράπεζα αυτή που θα προέρχεται από το δάνειο και της ημέρας της πώλησης του στο Δήμο Καλαμάτας και την εξουσιοδοτούμε να χρεώνει με οποιαδήποτε επιβάρυνση από συναλλαγματική διαφορά το σχετικό λογ/σμό που θα ορισθεί για το σκοπό αυτόν και θα διαπιστώνεται με φροντίδα της ίδιας Τράπεζας με τα οριζόμενα στα αριθμ. Δ/2752/1988 και Δ/42090/1988 έγγραφα του Υπ. Εθνικής Οικονομίας και

στην αριθ. 96/1988 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Καλαμάτας ποσά, ήτοι δρχ. 5.760.000 ανά εξάμηνο που θα καταβάλει ο Δήμος Καλαμάτας.

Στην περίπτωση που το πιστωτικό υπόλοιπο του ανωτέρω λογ/σμού δεν επαρκεί για την κάλυψη της προαναφερόμενης συναλλαγματικής διαφοράς, εξουσιοδοτείται από τώρα ανέκκλητα η Τράπεζα της Ελλάδος να χρεώνει, με τα προς τον σκοπό αυτόν αναγκαιούντα χρηματικά ποσά, το λογ/σμό του Δημοσίου Νο 200 «Συγκέντρωση Εισπράξεων και Πληρωμών» και να γνωστοποιεί τις χρεώσεις αυτές: α) στο ΓΛΚ Δ8 - Α' και Δ6 - Ε' και β) στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας Δ/νση Γ' Δημοσίων Επενδύσεων που θα φροντίζει για την απόδοση των ποσών των χρεώσεων αυτών σε πίστωση του εν λόγω λογ/σμού όπως ορίζεται στο αριθμ. Δ/4200 έγγραφο της.

Ο Δήμος Καλαμάτας παρακαλείται να μας στείλει θεωρημένο αντίγραφο της σύμβασης του δανείου.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ε) «Αρ. Πρωτ. 1051731/10300/ΠΟΛ 1154/11.7.1990

ΘΕΜΑ: Καταβολή της επιβληθείσης με το ν. 1884/1990 ειδικής εφάπαξ εισφοράς.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του Ν. 1884/1990 (ΦΕΚ Α-81), που προβλέπουν ότι η καταβολή της ειδικής εφάπαξ εισφοράς που επιβλήθηκε με το νόμο αυτό θα γίνει σε 5 (πέντε) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μηνός Ιουλίου 1990.

2. Το γεγονός ότι, οι δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες (ΔΟΥ) δεν είχαν επαρκή χρόνο να βεβαιώσουν σε βάρος των φυσικών και νομικών προσώπων την επιβληθείσα με το Ν. 1884/1990 ειδική εφάπαξ εισφορά, λόγω καθυστέρησης της ψηφίσεως του νόμου αυτού από τη Βουλή των Ελλήνων, αποφασίζουμε:

1. Η ειδική εφάπαξ εισφορά που επιβλήθηκε με το Ν. 1884/1990 καταβάλλεται από τα φυσικά και νομικά πρόσωπα σε τρεις (3) ίσες διμηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μήνα Αυγούστου 1990 και οι υπόλοιπες, μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα των μηνών Οκτωβρίου και Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, αντίστοιχα.

«Όταν βεβαιώνεται εισφορά μετά από το μήνα Αύγουστο 1990, η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση και οι λοιπές την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου και πέμπτου μήνα από τη βεβαίωση.

Η απόφαση αυτή να κυρωθεί με νόμο.

στ) Αρ. Πρωτ.: 2046140/6465/0016/11.7.1990

ΘΕΜΑ: Εισαγωγή εσόδων Φ.Π.Α.. στον Κρατικό Προϋπολογισμό κατά Κ.Α.Ε.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν.Δ. 321 /1969 «περί Κωδικός Δημοσίου Λογιστικού».
2. Τις διατάξεις του Π.Δ. 16/5.1.89 «περί κανονισμού λειτουργίας Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) κ.λπ. ».
3. Τις διατάξεις του Νόμου 1642/1986 «Για την εφαρμογή του φόρου προστιθέμενης αξίας» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
4. Τις αποφάσεις μας 387/1/7.1.87, 2627/88/14.1.87, 3571/22/16.1.1987, 3572/81/16.1.87 και 5. Την ανάγκη να δοθεί λύση ,στην εκκρεμότητα που έχει προκύψει από την μη λογιστική τακτοποίηση των εισπραχθέντων εσόδων Φ.Π.Α, οίκον, έτους 1990, αποφασίζουμε:
  1. Θεωρούμε σαν συνολικό ποσό βεβαιωθέντος Φ.Π.Α, σε κάθε Δ.Ο.Υ. και Τοπικό Γραφείο για κάθε μήνα, το συνολικό ποσό εισπραξης Φ.Π.Α. όπως αυτό έχει καταχωρηθεί στο αναλυτικό ημερολόγιο εισπράξεων και στο λογαριασμό Τ.Ε.Δ.Δ. ΦΠΑ (Κωδικός αριθμός 754).
  2. Η ανάλυση του ποσού αυτού στους αντίστοιχους Κ.Α. Εσόδων θα γίνει κατά προσέγγιση με βάση τις προσωρινές δηλώσεις Φ.Π.Α, (ταχυπληρωμές) από το ΚΕΠΥΟ.
  3. Οι λογιστικές καταστάσεις που απαιτούνται για το λογιστικό κλείσιμο της κάθε Δ.Ο.Υ. και του Τοπικού Γραφείου δεν θα περιέχουν ποσά του μηνιαίου λογ/σμού Τ.Λ.Ε.Μ.Τ. (Κωδ. αριθμ. 549).
  4. Αναστέλλουμε για το οίκον, έτος 1990 την εφαρμογή του άρθρου 3 της απόφασης μας 3571/22/16.1.1987 σε ό,τι αφορά την εισπραξη και έλεγχο του Φ.Π.Α.
  5. Η απόφαση αυτή, που ισχύει από την 1η -1-1990. να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να κυρωθεί με νόμο.

Άρθρο 109

Διασφάλιση του κύρους των βιβλίων και των στοιχείων των επιτηδευματιών

1. Η απόρριψη των βιβλίων και στοιχείων του επιτηδευματία της τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, στα οποία διαπιστώθηκαν παραλείψεις που συνιστούν ανεπάρκεια ή ανακρίβεια κατά την κρίση του προϊσταμένου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας αποφασίζεται από τριμελή επιτροπή, η οποία συνιστάται στην έδρα κάθε περιφέρειας διοικήσεως.

Η επιτροπή αυτή αποτελείται:

α) από τον επιθεωρητή δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών που εποπτεύει την αρμόδια οικονομική υπηρεσία, ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, β) από επιθεωρητή δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών που εποπτεύει δημόσια οικονομική υπηρεσία, η οποία βρίσκεται μέσα στην ίδια περιφέρεια διοικήσεως, ή από το νόμιμο αναπληρωτή του και γ) από έναν ιδιώτη που είναι μέλος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως μέλη.

Χρέη γραμματέα της επιτροπής εκτελεί υπάλληλος ΠΕ κατηγορίας της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας που συνεδριάζει η επιτροπή.

Ειδικώς, για τις φορολογικές υποθέσεις επιτηδευματιών που εδρεύουν στην περιφέρεια της τέως διοικήσεως πρωτεύουσας η επιτροπή συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομικών και αποτελείται:

α) από τους προϊστάμενους των Διευθύνσεων Ελέγχων και Βιβλίων και Στοιχείων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπ. Οικονομικών ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους, από τους οποίους εκείνος που έχει τα περισσότερα χρόνια υπηρεσίας στον Α΄ βαθμό ορίζεται ως πρόεδρος και ο άλλος ως μέλος της επιτροπής.

β) από έναν ιδιώτη που είναι μέλος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου ή το νόμιμο αναπληρωτή, ως μέλος.

Χρέη γραμματέα της επιτροπής εκτελεί υπάλληλος ΠΕ κατηγορίας που υπηρετεί στο Υπουργείο Οικονομικών.

2. Η θητεία του τρίτου μέλους των επιτροπών της προηγούμενης παραγράφου είναι διετής και αρχίζει από τη χρονολογία που το πρόσωπο αυτό ορίστηκε ως μέλος της επιτροπής.

Το πρόσωπο αυτό επιλέγεται από πίνακα 3 (τριών) τουλάχιστον μελών του Εμπορικού και βιομηχανικού Επιμελητηρίου, τον οποίο υποχρεούται η διοίκηση αυτού να καταρτίσει και να τον υποβάλλει μέχρι 20 Ιανουαρίου κάθε δεύτερου έτους στον Υπουργό Οικονομικών. Κατ' εξαίρεση, για την πρώτη διετία, ο πίνακας αυτός πρέπει να υποβληθεί στο Υπουργείο Οικονομικών μέχρι τις 31 Αυγούστου 1990.

3. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, όταν κρίνει ως ανεπαρκή ή ανακριβή τα βιβλία και στοιχεία του επιτηδευματία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων υποχρεούται, εφ' όσον αυτό θα ζητηθεί εγγράφως από τον ενδιαφερόμενο επιτηδευματία, όπως πριν από κάθε άλλη διαδικαστική ενέργεια παραπέμψει την υπόθεση στην επιτροπή της παραγράφου 1.

Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως στο φορολογούμενο την αιτιολογημένη κρίση του για τις διαπιστώσεις του, οι οποίες συνιστούν ανεπάρκεια ή ανακρίβεια των βιβλίων και στοιχείων. Ο ενδιαφερόμενος επιτηδευματίας δύναται να λάβει γνώση των στοιχείων του φακέλου και μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση του οικείου εγγράφου σε αυτόν, να υποβάλλει την αίτηση με τις αντιρρήσεις του.

Η αίτηση του επιτηδευματία κατατίθεται στον προϊστάμενο της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, ο οποίος μαζί με τις απόψεις του την παραπέμπει στην επιτροπή της παραγράφου 1.

4. Η κατά την παρ. 1 επιτροπή αποφαινεται με αιτιολογημένη απόφαση της αν συντρέχουν αποχρώντες λόγοι απόρριψης των βιβλίων και στοιχείων του επιτηδευματία. Η επιτροπή δικαιούται να διατάσσει και συμπληρωματικό έλεγχο και να διευκρινιστούν οι λόγοι για τους οποίους ζητείται η απόρριψη των βιβλίων κοιτών στοιχείων.

5. Οι αποφάσεις της επιτροπής λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και εκδίδονται το βραδύτερο μέσα σε ένα μήνα από την περιέλευση στην επιτροπή του φακέλου της υπόθεσης.

6. Με αποφάσεις του Υπ. Οικονομικών συγκροτούνται οι πιο πάνω επιτροπές, καθορίζονται όσα αφορούν τη λειτουργία αυτών, ορίζεται η αποζημίωση του προέδρου, των μελών και του γραμματέα αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου. Επίσης, με όμοιες αποφάσεις μπορεί να συνιστώνται περισσότερες επιτροπές στις περιφέρειες διοικήσεως καθώς και στην περιφέρεια της τέως διοικήσεως πρωτεύουσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΗ΄

Ασκηση αγροτικής πολιτικής

Άρθρο 110

Επανασύσταση και εκσυγχρονισμός της Αγροφυλακής

1. Επανασυνιστάται η Αγροφυλακή και υπάγεται στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης.

Οι οργανικές θέσεις, οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας της ορίζονται από τις διατάξεις του Ν.Δ. 3030/1954 «Περί Αγροφυλακής», όπως έχει συμπληρωθεί και τροποποιηθεί μεταγενέστερα.

2. Τις οργανικές θέσεις της προηγούμενης παραγράφου καταλαμβάνουν, με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, οι υπηρετούντες κοινοτικοί φύλακες χωρίς άλλη διατύπωση και οι πολιτικοί υπάλληλοι του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, προτιμώμενων των προερχομένων από την Αγροφυλακή, μετά από αίτησή τους, υποβαλλομένη εντός 20 ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Στους πολιτικούς υπαλλήλους που θα ασκούν καθήκοντα προϊσταμένων καταβάλλεται το προβλεπόμενο από το άρθρο 12 του Ν.Δ. 1586/1986 επίδομα θέσης.

3. Με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και κατά τροποποίηση των ισχυουσών διατάξεων, ρυθμίζονται τα ακόλουθα θέματα:

α. Οργάνωση, λειτουργία και έδρα των υπηρεσιών αγροφυλακής.

β. Αναδιάρθρωση, συγχώνευση ή κατάργηση υπηρεσιών και σύσταση νέων.

γ. Αύξηση ή μείωση οργανικών θέσεων του προσωπικού.

δ. Σύσταση θέσεων και βαθμών ή κατάργηση αυτών.

ε. Προέλευση, προσόντα, διαδικασία επιλογής για κατάταξη, τοποθετήσεις, μεταθέσεις, κρίσεις, προαγωγές, όριο ηλικίας, απολύσεις και κάθε άλλο σχετικό με την κατάσταση του προσωπικού της Αγροφυλακής.

στ. Εκπαίδευση, μετεκπαίδευση, ίδρυση και κατάργηση Σχολών Αγροφυλακής.

ζ. Συγκρότηση, σύνθεση και λειτουργία υπηρεσιακών συμβουλίων.

4. Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης ρυθμίζονται θέματα στολής, οπλισμού και λοιπών εφοδίων του προσωπικού Αγροφυλακής.

5. Οι υπάρχουσες στους εκτελούμενους προϋπολογισμούς εξόδων των Υπουργείων Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξης πιστώσεις για τις θέσεις προσωπικού, προμήθειες και έξοδα υπηρεσιών αγροτικής ασφάλειας μεταφέρονται και ενοποιούνται σε ενιαίο προϋπολογισμό, ο οποίος, με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης εκτελείται ως προϋπολογισμός εξόδων Αγροφυλακής. Τα ακίνητα, τα μέσα, ο οπλισμός και κάθε είδους υλικό της τέως Αγροφυλακής, που παραδόθηκαν στο Υπουργείο Εσωτερικών, περιέρχονται στη Διαχείριση του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

6. Οι αγροφύλακες και πολιτικοί υπάλληλοι που προέρχονται από την Αγροφυλακή εξακολουθούν να υπάγονται στην ασφάλιση του Ταμείου Πρόνοιας Υπαλλήλων Αγροφυλακής, οι τελευταίοι ακόμη και στην περίπτωση που δεν υπέβαλαν αίτηση ένταξης.

Το πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης που δεν προέρχεται από την Αγροφυλακή και ενταχθεί, με αίτησή του, μπορεί να διατηρήσει την ασφάλιση του Ταμείου του και εφ' όσον επιθυμεί να ασφαλιστεί και στο Ταμείο Πρόνοιας Υπαλλήλων Αγροφυλακής.

7. Μέχρι τη δημοσίευση των διαπιστωτικών αποφάσεων του Υ.Δ.Τ. για ένταξη και ολοκλήρωση των διαδικασιών επανασύστασης και λειτουργίας της Αγροφυλακής ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του Ν. 1481/1984 «Οργανισμός Υπουργείου Δημόσιας Τάξης» καθώς και οι διατάξεις του Ν. 1586/1986 και των Π.Δ. 52/1987 και 197/1990 του Υ.Δ.Τ.

8. Καταργείται κάθε αντίθετη προς τα ανωτέρω γενική ή ειδική διάταξη νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΘ'

Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 111

Εκσυγχρονισμός Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

1. Τα πρότυπα νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία των τέως παιδαγωγικών ακαδημιών και σχολών νηπιαγωγών εξακολουθούν να λειτουργούν ως πειραματικά νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία. Η οργάνωση και λειτουργία των σχολείων αυτών,

τα ζητήματα που αφορούν την τοποθέτηση προσωπικού σ' αυτά και κάθε άλλη λεπτομέρεια ρυθμίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται οι όροι, οι προδιαγραφές και η διαδικασία για τη χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών τεχνικών και επαγγελματικών λυκείων, τεχνικών και επαγγελματικών σχολών και ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων. Μέχρι την έκδοση των Π.Δ/των αυτών εφαρμόζονται οι διατάξεις του Β.Δ. 685/1972 (ΦΕΚ 196 Α'/1972), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 41 και 42 του Ν. 682/1977 εφαρμόζονται και για τα ιδιωτικά τεχνικά και επαγγελματικά λύκεια και τις ιδιωτικές τεχνικές και επαγγελματικές σχολές. Τα άρθρα 1, 2 και 3 του Π.Δ. 13/1978 (ΦΕΚ 4/1979 τεύχ. Α') καταργούνται.

4. Από την έναρξη του σχολικού έτους 1990-91 οι προαγωγικές εξετάσεις των διαφόρων τάξεων όλων των ιδιωτικών σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης διενεργούνται από τους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς των αντίστοιχων ιδιωτικών σχολείων, χωρίς συμμετοχή δημόσιων εκπαιδευτικών, ενώ οι απολυτήριες εξετάσεις των μαθητών των τελευταίων τάξεων των ίδιων σχολείων διενεργούνται από μικτές επιτροπές, αποτελούμενες από ίσο αριθμό δημόσιων εκπαιδευτικών και ιδιωτικών εκπαιδευτικών του αντίστοιχου σχολείου. Η σύνθεση, η συγκρότηση και η λειτουργία των εξεταστικών επιτροπών και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 13 του Ν. 1351/1983 και 2 παρ. 10 του Ν. 1771/1986 καταργούνται.

5. Από το έτος 1991 για την επιλογή αποφοίτων τεχνικών και επαγγελματικών λυκείων για εγγραφή στα Τ.Ε.Ι. ολόκληρο το ποσοστό 25% που προβλέπεται από το άρθρο 2 παρ. 5 του Ν. 1351/1983 καλύπτει μόνο από το γενικό βαθμό του απολυτηρίου του Λυκείου.

6. Τα κάθε είδους ιδιωτικά σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης εκδίδουν όλα τα απαιτούμενα πιστοποιητικά, χωρίς να απαιτείται θεώρηση δημόσιας αρχής.

Κατ' εξαίρεση θεωρούνται από την αρμόδια διεύθυνση ή γραφείο εκπαίδευσης τα πιστοποιητικά που προορίζονται για στρατολογική χρήση.

7. Από το σχολικό έτος 1990-91 στη δεύτερη και την τρίτη τάξη των δημόσιων και ιδιωτικών τεχνικών και επαγγελματικών λυκείων και στην πρώτη και δεύτερη τάξη των δημόσιων και ιδιωτικών τεχνικών επαγγελματικών σχολών μπορεί να λειτουργούν τμήματα, τα οποία παρακολουθούν αποκλειστικά απόφοιτοι γενικών λυκείων. Στα τμήματα αυτά διδάσκονται μόνο τα μαθήματα ειδικότητας που προβλέπονται από το αντίστοιχο πρόγραμμα και η ξένη γλώσσα και όχι τα μαθήματα γενικής παιδείας, τα οποία οι μαθητές έχουν ήδη διδαχθεί στα γενικά λύκεια. Για τη συμπλήρωση του διδακτικού προγράμματος των τμημάτων αυτών μέχρι την κάλυψη συνολικά 25 ωρών εβδομαδιαίας διδασκαλίας μπορεί να διδάσκονται επί πλέον

μαθήματα, ενταγμένα στο κανονικό πρόγραμμα, κατά τα οριζόμενα με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

8. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να προστίθενται νέοι τομείς και τμήματα από τεχνικά - επαγγελματικά λύκεια και στις τεχνικές και επαγγελματικές σχολές ή νέοι κύκλοι και κλάδοι στα ενιαία πολυκλαδικά λύκεια, καθώς και να καταργούνται ή μετονομάζονται υφιστάμενοι τομείς, τμήματα, κύκλοι και κλάδοι.

9. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 1990-91 η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης μπορεί να πραγματοποιηθεί στις ΣΕΛΜΕ και ΣΕΛΔΕ ή σε τρία πειραματικά Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ.). Η λειτουργία των ΣΕΛΜΕ και ΣΕΛΔΕ παρατείνεται και για το έτος αυτό και διέπεται από τις κείμενες γι' αυτές διατάξεις. Η οργάνωση, οι έδρες, η στελέχωση, τα προγράμματα σπουδών, οι χορηγούμενοι τίτλοι και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά τη λειτουργία των τριών πειραματικών Π.Ε.Κ. κατά το ακαδημαϊκό έτος 1990-91 καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

10. Κυρώνονται και έχει ισχύ νόμου από την έκδοσή της η αριθμ. ΙΒ/8304/11.9.1989 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 702 Β'/1989), το κείμενο της οποίας έχει ως εξής:

«Αριθμ. ΙΒ/8304

Υπολογισμός αποζημίωσης εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, για πρόσθετη απασχόληση.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

Την επείγουσα ρύθμιση του τρόπου υπολογισμού της αποζημίωσης των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, για πρόσθετη απασχόληση, αποφασίζουμε:

Η αποζημίωση του άρθρου 35 του Ν. 1824/1988 «Ρύθμιση θεμάτων εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 296/Β/88) υπολογίζεται επί των αποδοχών της τελευταίας ημέρας του κάθε διδακτικού τριμήνου.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και θα κυρωθεί με νόμο.

Αθήνα 11 Σεπτεμβρίου 1989

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΑΝΤ. ΣΑΜΑΡΑΣ

Β. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

11. Οι πληρωμές αποζημιώσεων σε εκπαιδευτικούς που ασκούν τα καθήκοντα, τα οποία προβλέπονται από την πρώτη περίοδο της παρ. 12 του άρθρου 4 του Ν. 1566/1985 νομίμως έγιναν και γίνονται και πριν από την έκδοση του Π.Δ/τος της δεύτερης περιόδου της ίδιας παραγράφου.

12. Η θέση, η οποία προβλέπεται από την παρ. 3 του άρθρου 5 του Ν. 708/1977, μπορεί να καταλαμβάνεται από εκπαιδευτικό με βαθμό Α΄ που ανήκει σε οποιοδήποτε από τους κλάδους ΑΤ 1 έως ΑΤ 18 της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ή της Σιβιτανιδείου Σχολής Τεχνών και Επαγγελματών.

13. Η εκπαίδευση για την αειφορία αποτελεί τμήμα των προγραμμάτων των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Σκοπός της εκπαίδευσης για την αειφορία είναι να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τη σχέση του ανθρώπου με το φυσικό και κοινωνικό του περιβάλλον, να ευαισθητοποιηθούν για τα προβλήματα που συνδέονται με αυτό και να δραστηριοποιηθούν, με ειδικά προγράμματα, ώστε να συμβάλλουν στη γενικότερη προσπάθεια αντιμετώπισής τους. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζονται το πλαίσιο και ο τρόπος εφαρμογής και χρηματοδότησης ειδικών προγραμμάτων εκπαίδευσης για την αειφορία.

Όπως τροποποιήθηκε με το [Άρθρο 52 ΝΟΜΟΣ 4547/2018](#) με ισχύ την 12/6/2018
[Δες την εξέλιξη της παραγράφου](#)

14. Η αποζημίωση, που προβλέπεται για τους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης από τις διατάξεις του άρθρου 35 παρ. 3 του Ν. 1824/1988, ορίζεται από 11ης Μαρτίου 1990 ίση προς την αντιστοιχούσα σε είκοσι οκτώ (28) ώρες απασχόλησης για κάθε διδακτικό τρίμηνο.

Άρθρο 112
Εκσυγχρονισμός Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

1. Τίτλο για την εγγραφή σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς πρόσληψης υπαλλήλων αποτελεί το απολυτήριο του Λυκείου. Η βαθμολογία σε κάθε είδους εξετάσεις επιλογής δεν αποτελεί τίτλο εγγραφής και λαμβάνεται υπόψη μόνο για την κατανομή των εισακτέων υποψηφίων στα διάφορα τμήματα των ελληνικών ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

2. Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου η απόφαση Η 2216 (ΦΕΚ 261/τ.Β΄/10.4.90) του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, το κείμενο της οποίας έχει ως εξής:

«Αριθ. Η/2216 (ΦΕΚ 261/Β΄)

Παράταση θητείας μη διδασκόντων Επιμελητών, Βοηθών και Επιστημονικών Συνεργατών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 35 του Ν. 1268/82 «Για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (ΦΕΚ 87 Α΄).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 11 του Ν. 1824/88 (ΦΕΚ 296/Α΄), αποφασίζουμε:

1. Οι θητείες των μη διδασκόντων Επιμελητών, Βοηθών και Επιστημονικών Συνεργατών παρατείνονται αυτοδίκαια μέχρι 31.8.1991.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να κυρωθεί με νόμο.

Αθήνα 26 Μαρτίου 1990

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΣ»

3. Οι μη διδάκτορες επιμελητές, βοηθοί και επιστημονικοί συνεργάτες οφείλουν, μέχρι τη λήξη της θητείας τους, να ολοκληρώσουν και την εκπόνηση της διατριβής τους

4. Το εδάφιο δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 1771/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Πόροι των ακαδημαϊκών ερευνητικών ινστιτούτων είναι:

i) Η ετήσια επιχορήγηση από τον τακτικό προϋπολογισμό και το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ii) Οι πρόσοδοι από την παροχή υπηρεσιών.

iii) Τα έσοδα από την πώληση των δημοσιευμάτων τους.

iv) Τα έσοδα από δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες καθώς και κάθε άλλη τακτική ή έκτακτη εισφορά ημεδαπών ή αλλοδαπών φυσικών ή νομικών προσώπων και

v) οι πρόσοδοι από την περιουσία τους»

5. Στο τέλος του εδαφίου α΄ της παρ. 3 του άρθρου 10 του Ν. 1771/1988 προστίθενται οι ακόλουθες περίοδοι:

«Η Γενική Συνέλευση του οικείου τμήματος, με την ειδική σύνθεσή της, οφείλει να προβεί στην εκλογή του διευθυντή και του αναπληρωτή του μέσα σε προθεσμία 20 ημερών από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, η επιλογή γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων»

6. Το εδάφιο α' της παρ. 7 του άρθρου 10 του Ν. 1771/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«7.α) Τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 31 του Ν. 1514/1985 ανεξάρτητα ακαδημαϊκά ερευνητικά ινστιτούτα:

ι) Ερευνητικό Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών, με έδρα την Πάτρα και ιι) Ερευνητικό Ινστιτούτο Δικονομικών Μελετών, με έδρα την Αθήνα, μετατρέπονται σε Ακαδημαϊκά Ερευνητικά Ινστιτούτα.

Τα εν λόγω Ινστιτούτα συνδέονται αντίστοιχα με τα Τμήματα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πατρών και Νομικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Μέχρι την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 1990-91 ολοκληρώνονται οι διαδικασίες για το διορισμό διευθυντών κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδονται το αργότερο μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος, μετά από γνώμη της Γενικής Συνέλευσης με την ειδική σύνθεση και της Συγκλήτου του οικείου ανωτάτου εκπαιδευτικού ιδρύματος, προσαρμόζονται οι διατάξεις που διέπουν την λειτουργία των Ινστιτούτων αυτών στις διατάξεις του παρόντος άρθρου».

7. Στο άρθρο 10 του Ν. 1771/1989 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 8:

«8. Τα προεδρικά διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις που προβλέπονται από το παρόν άρθρο εκδίδονται, μέχρι τη συγκρότηση και λειτουργία του Επιστημονικού Συμβουλίου Πανεπιστημιακής Έρευνας και Μεταπτυχιακών Σπουδών, μετά από γνώμη του Συμβουλίου Ανώτατης Παιδείας».

8. Το άρθρο 3 του Ν. 1698/1987 (ΦΕΚ 59/τ.Α'/4.5.1987) εφαρμόζεται και για τους υποτρόφους έλληνες ερευνητές που έχουν εισαχθεί στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Φλωρεντίας κατά το ακαδημαϊκό έτος 1987-1988. Οι υποτροφίες αυτές καλύπτουν το χρονικό διάστημα από 1.9.1987 έως 31.8.1989.

9. Η παράγραφος 1 του άρθρου 5 του νόμου 1698/1987 αντικαθίσταται από την έναρξη της ισχύος της ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 3, η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως»

10. Η παράγραφος 2 του άρθρου 2 του Ν. 1698/1987 αντικαθίσταται ως εξής:

«2α) Στους υποτρόφους έλληνες ερευνητές του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου της Φλωρεντίας από 1.9.1986 έως 31.12.1989 καθορίζεται σε επτακόσιες χιλιάδες (700.000) λιρέτες Ιταλίας. Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών. Τον ίδιο προϋπολογισμό θα

βαρύνει και κάθε δαπάνη από τυχόν προσαυξήσεις λόγω καθυστερημένης καταβολής»

11. Η αριθμ. ΙΑ/316/15.3.1988 απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών (ΦΕΚ 188/τ.Β'6.4.1988) καταργείται.

12. Οι πτυχιούχοι μέσω σχολών των Ν. 580/1970 και 576/1977 κάτοχοι πτυχίου ΠΑΤΕΣ/ΣΕΛΕΤΕ, οι οποίοι είναι διορισμένοι ως εκπαιδευτικοί του Κλάδου ΤΕΙ του Ν.1586/1986 και υπηρετούν στη Μέση Εκπαίδευση επί δεκαετία τουλάχιστο μπορούν να εγγράφονται χωρίς εξετάσεις στο 3ο εξάμηνο σπουδών των ΤΕΙ μετά από αίτησή τους σε τμήμα της ειδικότητάς τους. Σε περίπτωση που έχουν δεκαπενταετή τουλάχιστον υπηρεσία στη Μέση Εκπαίδευση, μπορούν να εγγράφονται στο 5ο εξάμηνο σπουδών της αντίστοιχης ειδικότητάς τους.

Κάθε λεπτομέρεια που απαιτείται για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής ρυθμίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

13. Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από την έκδοσή του το Π.Δ. 377/1990 «Μετονομασία της Ανωτάτης Σχολής Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (Α.Σ.Ο.Ε.Ε.), της Ανωτάτης Γεωπονικής Σχολής Αθηνών (ΑΓΣΑ), της Παντείου Ανωτάτης Σχολής Πολιτικών Επιστημών (ΠΑΣΠΕ) και της Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής Πειραιώς (ΑΒΣΠ), κατάτμηση - ίδρυση τμημάτων και ρύθμιση των θεμάτων που ανακύπτουν» (Α 166).

14. Στο Π.Δ. που κυρώνεται με την προηγούμενη παράγραφο, επιφέρονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Στο άρθρο 2 το Τμήμα Οργάνωσης Επιχειρήσεων και Λογιστικής μετονομάζεται σε τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης των Επιχειρήσεων. Το Τμήμα Διοικητικής των Επιχειρήσεων και Μάρκετινγκ μπορεί να μετονομαστεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετά από γνώμη του Συμβουλίου Ανωτάτης Παιδείας.

Με την απόφαση μπορεί να ορισθεί αριθμός εισακτέων, κατά τη διαδικασία που καθορίζεται στο εδάφιο ε' της παραγράφου αυτής κατά το ακαδημαϊκό έτος 1990-1991.

β) Στο άρθρο 8 η πρώτη περίοδος της παρ. 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Καθένα από τα τμήματα της προηγούμενης παραγράφου εκτός του Γενικού, χορηγεί ενιαίο πτυχίο γεωπόνου με επί μέρους ειδικεύσεις ως ακολούθως:»

γ) Προστίθεται παράγραφος 3 με το εξής περιεχόμενο:

«3. Στο πτυχίο αναγράφεται ο τίτλος του γεωπόνου και η ονομασία του τμήματος φοίτησης».

δ) Οι παρ. 3, 4 και 5 αναριθμούνται σε 4, 5 και 6 αντιστοίχως».

ε) Στο άρθρο 29 προστίθεται παράγραφος με αύξοντα αριθμό 7 με το εξής περιεχόμενο:

«7. Στα Τμήματα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών εκτός του Τμήματος Διοικητικής των Επιχειρήσεων και Μάρκετινγκ του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών και του Πανεπιστημίου Πειραιώς, στα οποία δεν ορίζονται εισακτέοι, για το ακαδημαϊκό έτος 1990-1991, μέσω των γενικών εξετάσεων, μπορούν να καταταγούν φοιτητές που εισάγονται στα άλλα τμήματα του οικείου ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος, με απόφαση της Συγκλήτου και δήλωση προτίμησης των φοιτητών.

Με την απόφαση της Συγκλήτου ρυθμίζεται και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Για την κατάταξη λαμβάνεται υπόψη η συνολική βαθμολογία του υποψηφίου από τις γενικές εξετάσεις.

Άρθρο 113

Θέματα υλικοτεχνικής υποδομής της εκπαίδευσης

1. Το άρθρο 29 του Ν. 1824/1989 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σκοπός του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων (Ο.Σ.Κ.) είναι η πρόσκτηση γηπέδων, η μελέτη, η κατασκευή, ο εξοπλισμός και η διαρρύθμιση κτιρίων διδασκαστηρίων και διοίκησης για το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, την Εκπαίδευση, την Επαγγελματική Κατάρτιση, τη Λαϊκή Επιμόρφωση και κάθε άλλη υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που εποπτεύεται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων».

2. Για την εκπλήρωση του σκοπού της προηγούμενης παραγράφου ο Ο.Σ.Κ.:

α) Προμηθεύεται τα κάθε μορφής είδη εξοπλισμού για τις ανάγκες όλης της χώρας και τα διαθέτει σε σχολεία.

β) Καταρτίζει, τυποποιημένες μελέτες, προδιαγραφές σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, μονάδων επαγγελματικής κατάρτισης και λαϊκής επιμόρφωσης και αντίστοιχων αθλητικών, εργαστηριακών και βοηθητικών χώρων για τις ανάγκες όλης της χώρας.

γ) Μπορεί να επιχορηγεί τις νομαρχίες, τα Α.Ε.Ι., τα Τ.Ε.Ι. ή οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για την εκτέλεση έργων που αναφέρονται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

δ) Ασκεί εκτελεστικά καθήκοντα σε σχέση με όλες τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου ως προς τα έργα που αφορούν την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση και τη λαϊκή επιμόρφωση στους νομούς Αθηνών, Πειραιώς, Ανατολικής Αττικής και Δυτικής Αττικής. Στους υπόλοιπους νομούς της χώρας τα αντίστοιχα εκτελεστικά καθήκοντα, εκτός από τα αναφερόμενα στα εδάφια α' και β' της παρούσας παραγράφου, ασκούν οι αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες των νομαρχιών.

ε) Παρακολουθεί μαζί με το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων την εκτέλεση των προγραμμάτων σχολικής στέγης για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση και τη λαϊκή επιμόρφωση σε όλη τη χώρα.

στ) Μπορεί να εκτελεί και έργα από τα αναγόμενα στην αρμοδιότητα των νομαρχιών κατά το εδάφιο δ' της παρούσας παραγράφου, καθώς και έργα επισκευής και συντηρήσεως σχολικών κτιρίων σε κάθε περιοχή της χώρας, μετά από απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Στην περίπτωση αυτή θα μεταφέρονται στον προϋπολογισμό του Ο.Σ.Κ. οι αντίστοιχες πιστώσεις.

3. Καταργούνται οι αριθμ. ΣΤ1/557/14.3.1984 (ΦΕΚ 150 Β'/1984) και ΣΤ1/2819/20.11.1986 (ΦΕΚ 820 Β'/1986) κοινές υπουργικές αποφάσεις και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

4. Οι οικοδομικές άδειες των δημόσιων κτιρίων που ανεγείρονται με ευθύνη του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων (Ο.Σ.Κ.) εκδίδονται από τον Οργανισμό αυτόν. Με αποφάσεις, που εκδίδονται από τους Υπουργούς Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται οι όροι και οι διαδικασίες έκδοσης οικοδομικών αδειών για τα κτίρια αυτά.

5.α. Μέχρι τη λήξη της ισχύος της Π.Υ.Σ. 33/2006, ο καθαρισμός των σχολείων της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, όταν οι ανάγκες τους δεν καλύπτονται από το προσωπικό καθαριότητας που υπηρετεί σε οργανικές θέσεις, μπορεί να ανατίθεται σε καθαριστές καθαρίστριες με συμβάσεις μίσθωσης έργου, διάρκειας δύο (2) διδακτικών ετών.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να καθορίζεται, εκτός του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, και εποπτευόμενος οργανισμός ή φορέας που θα συνάπτει τις συμβάσεις αυτές με τους αναδόχους.

β. Οι Προϊστάμενοι των αντίστοιχων Γραφείων Εκπαίδευσης και, όπου δεν υπάρχουν Γραφεία Εκπαίδευσης, οι Προϊστάμενοι των αντίστοιχων Διευθύνσεων Εκπαίδευσης αποστέλλουν τα απαραίτητα σχετικά για τις ανάγκες καθαρισμού των σχολείων τούτων στοιχεία προς το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή τον οργανισμό ή τον φορέα, που θα συνάπτει τις σχετικές συμβάσεις έργου. Σε περίπτωση που οι ανωτέρω συμβάσεις μίσθωσης έργου συνάπτονται με το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αυτές υπογράφονται από τους Προϊσταμένους των αντίστοιχων Γραφείων Εκπαίδευσης και, όπου δεν υπάρχουν Γραφεία Εκπαίδευσης, από τους Προϊσταμένους των αντίστοιχων Διευθύνσεων Εκπαίδευσης.

γ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η αμοιβή των αναδόχων των ανωτέρω μισθώσεων, ανά αίθουσα.

δ. Οι αμοιβές των προαναφερομένων καταβάλλονται από τις Σχολικές Επιτροπές, οι οποίες επιχορηγούνται προς τούτο από πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται ο τρόπος διαχείρισης των χρηματοδοτήσεων του προηγούμενου εδαφίου.

Όπως καταργήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 34 ΝΟΜΟΣ 4713/2020 με ισχύ την 29/7/2020

Δες την εξέλιξη της παραγράφου

6. α) Στις πιστώσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εγγράφονται στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 1828/1989, εγγράφονται υποχρεωτικά και πιστώσεις για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτιρίων. Στον αντίστοιχο κωδικό προστίθενται και οι πιστώσεις για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτιρίων του προϋπολογισμού των δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β. Από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης διατίθεται το 9 % των 2/3 της επιχορήγησης της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 25 του ν. 1828/1989 προς αυτούς, για λειτουργικές δαπάνες των σχολείων και επισκευή ή συντήρηση σχολικών κτιρίων.

Η κατανομή των ανωτέρω πιστώσεων απευθείας στους δήμους γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη της επιτροπής του επόμενου εδαφίου. Για την κατανομή των πιστώσεων αυτών συγκροτείται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, πενταμελής επιτροπή, η οποία αποτελείται από:

α) τον προϊστάμενο της οικείας Διεύθυνσης Διοικητικού / Οικονομικού της Υπηρεσίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του νομού με τον αναπληρωτή του, ως εκπρόσωπο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος και προεδρεύει,

β) δύο εκπροσώπους της οικείας Περιφερειακής Ένωσης Δήμων, που ορίζονται με απόφαση της διοικούσας επιτροπής της με τους αναπληρωτές τους και

γ) τους προϊσταμένους Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της οικείας περιφερειακής ενότητας με τους αναπληρωτές τους.

Ο φόρος των ηλεκτροδοτούμενων χώρων (ν.1080/1980), όπως διαμορφώνεται εκάστοτε, μπορεί να προσαυξάνεται, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, περαιτέρω μέχρι 25% προκειμένου το πρόσθετο αυτό ποσό να διατίθεται αποκλειστικά για ενίσχυση των κονδυλίων λειτουργικών δαπανών και συντήρησης των σχολείων.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.7 άρθρ.18 Ν.2946/2001 και με το άρθρο 23 Ν.3274/2004, ΦΕΚ Α 195/19.10.2004, με την παρ.1 άρθρ.13 Ν.2880/2001, ΦΕΚ Α 9/30.1.2001, με το άρθρο 35 παρ.3 Ν.3577/2007, ΦΕΚ Α 130/8.6.2007 και με τη παρ.5 του άρθρου 19 του Ν. 4071/2012 (ΦΕΚ Α' 85/11.04.2012)

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων είναι δυνατή η επιχορήγηση των ελληνικών σχολείων του εξωτερικού για την αντιμετώπιση των δαπανών επισκευής και συντήρησής τους. Οι επιχορηγήσεις αυτές καταβάλλονται σε τοπικό νόμισμα, σε τριμελείς εφορευτικές επιτροπές που αποτελούνται από ημεδαπούς ή ομογενείς που ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή της κατά τόπο Ελληνικής Προξενικής ή Διπλωματικής Αρχής, στις οποίες μετέχει απαραίτητα, ως τρίτο μέλος, ο δημόσιος ή κοινοτικός εκπαιδευτικός λειτουργός που ασκεί τα καθήκοντα του διευθυντή ή υποδιευθυντή του σχολείου.

8. Τα θέαμα που αφορούν τη λειτουργία των σχολικών κυλικείων ρυθμίζονται με αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

9. Πράξεις κάθε είδους των Σχολικών Εφορειών και των Σχολικών Ταμείων του Ν. 5019/1931, των Εφορειών Σχολείων και των Σχολικών Επιτροπών του άρθρου 52 του Ν. 1566/1985, που αναφέρονται σε λειτουργικές δαπάνες, εκμετάλλευση κυλικείων και δαπάνες επισκευής και συντήρησης σχολείων και έγιναν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, θεωρούνται έγκυρες και ισχυρές και η απόδοση λογαριασμού γίνεται στα προβλεπόμενα όργανα από τις ισχύουσες γι' αυτά διατάξεις ή στα όργανα που τα διαδέχθηκαν.

Επιχορηγήσεις του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προς τα νομαρχιακά ταμεία για επισκευές σχολείων, οι οποίες έγιναν από την ισχύ του Ν. 1566/1985 μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, θεωρούνται έγκυρες και ισχυρές.

10. Το εδ. α' της παρ. 2 του άρθρου 7 του Π.Δ. 320/1983 (ΦΕΚ 116 Α') και το άρθρο μόνο του Π.Δ. 186/1984 (ΦΕΚ 61 Α') καταργούνται. Πράξεις που έγιναν κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτών διατηρούν την ισχύ τους. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται τα σχολεία, ν.π.δ.δ. ή υπηρεσίες αρμοδιότητας του Υπουργείου αυτού, όπου περιέχεται η κινητή και ακίνητη περιουσία καθεμιάς από τις καταργημένες παιδαγωγικές ακαδημίες και σχολές νηπιαγωγών. Προκειμένου περί ακινήτων, οι αποφάσεις αυτές μεταγράφονται ατελώς στα οικεία βιβλία μεταγραφών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Κ'

Ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Γεωργίας

Άρθρο 114

Απαγόρευση ανοικοδόμησης δασικών εκτάσεων

Σημ.: όπως το άρθρο 114 **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ** με την περ.ια της παρ.1 του άρθρου 53 του ν.4280/2014

1. Απαγορεύεται η ανέγερση οικοδομών, κτισμάτων και πάσης φύσεως εγκαταστάσεων εντός δημόσιων ή ιδιωτικών δασών ή δασικών ή αναδασωτέων εκτάσεων, που καταστράφηκαν ή καταστρέφονται από πυρκαϊά, εξαιρέσει των υπό του άρθρου 45 του Ν. 998/1979 προβλεπόμενων περιπτώσεων.

Οι παραβάτες τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από πεντακόσιες χιλιάδες μέχρι πέντε εκατομμύρια δραχμές.

Μετατροπή ή αναστολή της ποινής δεν επιτρέπεται.

Η έφεση δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης.

2.α) Ανεγερθείσες ή ανεγειρόμενες οικοδομές, κτίσματα και πάσης φύσεως εγκαταστάσεις στις ανωτέρω εκτάσεις κατεδαφίζονται μετά από απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

β) Οι τελεσίδικες αποφάσεις κατεδάφισης που αφορούν σε περιοχές της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, εκτελούνται από την αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με το συντονισμό, τη συνδρομή και την παρακολούθηση της Ε.Υ.Ε.Κ.Α., όπου αυτή απαιτείται. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται η ροή των εργασιών μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών, καθώς και η διαδικασία ιεράρχησης προτεραιοτήτων για την υλοποίηση των κατεδαφίσεων.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.5 άρθρ.9 Ν.2880/2001,ΦΕΚ Α 9,και με το άρθρο 28 παρ.7 Ν.4014/2011,ΦΕΚ Α 209/21.9/2011, αντικαταστάθηκε πάλι με το άρθρο 49 παρ.13 Ν.4030/2011,ΦΕΚ Α 249/25.11.2011.

3. Η απόφαση περί κατεδαφίσεως εκδίδεται μετά από κλήτευση προ δύο τουλάχιστον εργασίμων ημερών, του φερομένου ως κυρίου ή νομέα ή κατόχου ή του εργολάβου της οικοδομής, του κτισματος ή της εγκαταστάσεως. Η κλήτευση αυτή ενεργείται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας. Αν τα παραπάνω πρόσωπα είναι άγνωστα ή αγνώστης διαμονής, η κλήτευση τοιχοκολλάται στην είσοδο του κτίσματος.

Κατά της αποφάσεως του νομάρχη περί κατεδαφίσεως επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του προέδρου του διοικητικού πρωτοδικείου της τοποθεσίας του ακινήτου, εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίησή της στον προσφεύγοντα ή από την τοιχοκόλλησή της στο κτίσμα.

Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της αποφάσεως του νομάρχη. Δύναται όμως ο ενδιαφερόμενος να ζητήσει, εντός της ίδιας πενθήμερης προθεσμίας, από το μονομελές διοικητικό πρωτοδικείο την αναστολή της εκτελέσεως της αποφάσεως, εφόσον έχει ασκήσει προσφυγή.

Εντός της ίδιας πενθήμερης προθεσμίας, η προσφυγή και η αίτηση αναστολής επιδίδονται, μαζί με την πράξη ορισμού δικασίμου και με επιμέλεια του προσφεύγοντος, στον εκδόσαντα την απόφαση κατεδαφίσεως νομάρχη, άλλως τα ένδικα αυτά βοηθήματα απορρίπτονται ως απαράδεκτα.

Εντος δέκα (10) ημερών από την επίδοση αυτή ο νομάρχης υποχρεούται να καταρτίσει και αποστέλει στο δικαστήριο τον κατά το άρθρο 82 του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας φάκελο. Στον φάκελο αυτόν περιλαμβάνεται υποχρεωτικά βεβαίωση της αρμόδιας δασικής αρχής περί του δασικού ή αναδασωτέου

χαρακτήρα της εκτάσεως, επί της οποίας έχει ενεργηθεί το κρίσμα και περί της καταστροφής της από πυρκαϊά.

Η προσφυγή και η αίτηση ανατολής είναι απαράδεκτες εάν ο ενδιαφερόμενος δεν καταθέσει, μέχρι την προτέραία της ζυγητήσεως της υποθέσεως, όλα τα αποδεικτικά έγγραφα. Δασικοί υπάλληλοι που προτείνονται από το Δημόσιο ως μάρτυρες εξετάζονται υποχρεωτικά.

Η αναστολή χορηγείται εφόσον πιθανολογείται το βάσιμο των λόγων της προσφυγής.

Η προσφυγή συζητείται υποχρεωτικά εντός εξήντα (60) ημερών από την κατάθεσή της και η οριστική απόφαση εκδίδεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη συζήτηση και σε κάθε περίπτωση εντός εβδομήντα πέντε (75) ημερών από την κατάθεση της προσφυγής. Η απόφαση κοινοποιείται με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της στους διαδίκους, στον οικείο δασάρχη και στον Υπουργό Οικονομικών εφαρμοζομένου αναλόγως και για την κοινοποίηση αυτήν του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

Οι επί της αιτήσεως αναστολής και επί της προσφυγής αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ευθέως ή αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 45 του Ν.2145/1993 (ΦΕΚ Α 88)

4. Για την κατεδάφιση συντάσσεται πρωτόκολλο, στο οποίο αναφέρονται τα ευρεθέντα στο κατεδαφισμένο κινητά πράγματα, καθώς και το όνομα του διοριζόμενου μεσεγγυούχου. Εάν εντός 6 μηνών τα κινητά δεν διεκδικηθούν, περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου μπορούν να ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας.

5. Από της κλητεύσεως και μέχρι την κατεδάφιση ο κύριος, ο νομέας ή ο κάτοχος υποχρεούνται, εις ολόκληρον έκαστος, στην καταβολή ειδικής αποζημιώσεως που επιβάλλεται με πρωτόκολλα του οικείου δασάρχη, από τα οποία το πρώτο εκδίδεται και κοινοποιείται εφαρμοζομένης αναλόγως και της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση στο δασάρχη της δικαστικής αποφάσεως της παραγράφου 3. Της υποχρεώσεως αυτής απαλλάσσονται οι παραπάνω, προκειμένου περί οικοδομών, ή εκτάσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εφόσον αυτά παραδοθούν οικειοθελώς στο Δημόσιο προς κατεδάφιση με τη σύνταξη από το δασάρχη πρωτοκόλλου παραδόσεως και παραλαβής.

Κατά των πρωτοκόλλων επιβολής αποζημίωσης, τα οποία εκδίδονται ανά έτος μέχρι την κατεδάφιση ή την ως άνω οικειοθελή παράδοση, χωρεί προσφυγή εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίησή τους, ενώπιον του μονομελούς διοικητικού πρωτοδικείου της τοποθεσίας του ακινήτου.

Είναι απαράδεκτοι οι λόγοι προσφυγής κατά το μέρος που καλύπτονται από την απόφαση επί της προσφυγής κατά της πράξεως του νομάρχη περί κατεδαφίσεως, ως και εκείνη που δεν αποδεικνύονται αμέσως. Η απόφαση αυτή του δικαστηρίου δεν υποκειται σε ένδικα μέσα. Το ποσό των αποζημιώσεων που καθίστανται οριστικά, είτε γιατί δεν ασκήθηκε προσφυγή, είτε γιατί η ασκηθείσα απορρίφθηκε εν όλω ή εν μέρει βεβαιώνονται στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. (ν.δ. 356 1974) και αποδίδονται ως έσοδο στο Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών.

Το ύψος της αποζημιώσεως ανά τετραγωνικό μέτρο κτίσματος και ανά ημέρα διατηρήσεως αυτού ορίζεται ορίζεται σε διακόσιες (200) δραχμές. Με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας μπορεί αν αναπροσαρμόζεται το ύψος της αποζημιώσεως και να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής της παραγράφου αυτής.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ευθέως ή αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας.

Η υποχρέωση προς καταβολή της παραπάνω ειδικής αποζημιώσεως επί των πράξεων κατεδαφίσεως, που έχουν ήδη εκδοθεί αρχίζει μετά ένα μήνα από την δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Σημ.: όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 του άρθρου 45 του Ν.2145/1993 (ΦΕΚ Α 88) και με την παρ.8 άρθρ.19 Ν.3208/2003, ΦΕΚ Α 303/24.12.2003.

6. Οι προηγούμενες παράγραφοι 2 έως και 5 εφαρμόζονται αναλόγως και για τις περιπτώσεις κατεδάφισης κτιρίων ή εγκαταστάσεων, που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 71 του Ν. 998/1979.

7. Απαγορεύεται η σύνδεση των αναφερόμενων στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου οικοδομών, κτισμάτων και εγκαταστάσεων με τα δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, τηλεπικοινωνιών και παροχής ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου. Οι παραβάτες τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές.

8. Η απόφαση του νομάρχη περί κατεδαφίσεως και τα πρωτόκολλα του δασάρχη περί επιβολής ειδικής αποζημιώσεως και περί παραδώσεως και παραλαβής κοινοποιούνται εντός δύο (2) ημερών από την έκδοσή τους στο αρμόδιο εισαγγελέα.

Η μη τήρηση των ως άνω υποχρεώσεων αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα και δεν επηρεάζει το κύρος της διαδικασίας.

Σημ.: όπως προστέθηκε προστέθηκε με την παρ.3 του άρθρου 45 του Ν.2145/1993 (ΦΕΚ Α 88)

9. Απαγορεύεται η ανέγερση οποιουδήποτε κτίσματος σε περιοχές που κηρύσσονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αναδασωτές σε περίπτωση πυρκαγιάς. Σε περίπτωση παραβίασης της ως άνω απαγόρευσης συντάσσονται "πρωτόκολλα κατεδάφισης", από τριμελείς Επιτροπές που συνιστώνται και συγκροτούνται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο έκτο Ν.3621/2007, ΦΕΚ Α 279/20.12.2007.

10. Τα πρωτόκολλα της προηγούμενης παραγράφου εκτελούνται παραχρήμα, ανεξάρτητα από το στάδιο στο οποίο βρίσκεται το ανεγειρόμενο κτίσμα, με μέριμνα της οικείας τριμελούς επιτροπής, μη επιτρεπομένης οποιασδήποτε διοικητικής ή δικαστικής αίτησης ή προσφυγής, η οποία σκοπεί στην αναστολή της κατεδάφισης. Οι αστυνομικές αρχές οφείλουν να παράσχουν τη συνδρομή τους στην επιτροπή για την πραγματοποίηση της κατεδάφισης, εφόσον τους ζητηθεί. Ανάλογη υποχρέωση έχουν και οι λοιπές Κρατικές Αρχές, όπως και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου ή δεύτερου βαθμού, κυρίως με τη διάθεση μηχανικών μέσων και προσωπικού. Την επιτροπή μπορεί να συνδράμουν στο έργο της και οποιαδήποτε άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, με τη διάθεση των κατάλληλων μηχανικών μέσων και του προσωπικού, εφόσον προσφέρονται προς τούτο και η συνδρομή τους ήθελε κριθεί αναγκαία ή χρήσιμη από την επιτροπή. Τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου τελούν υπό την εποπτεία της επιτροπής και ενεργούν σύμφωνα με τις εντολές της.

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο έκτο Ν.3621/2007, ΦΕΚ Α 279/20.12.2007.

11. Στο πρωτόκολλο περιγράφονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά και οι διαστάσεις του κτίσματος, το στάδιο στο οποίο βρίσκεται και τα στοιχεία των εμπλεκόμενων με οποιονδήποτε τρόπο στην ανέγερση του, αν είναι γνωστά, στους οποίους και επιδίδεται, αν βρίσκονται στο χώρο ανέγερσης του κτίσματος ή στην κατοικία τους, αν η διεύθυνση τους είναι γνωστή, άλλως τοιχοκολλάται στο κτήριο του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού καταστήματος. Σε κάθε περίπτωση, συντάσσεται έκθεση επίδοσης, η οποία υπογράφεται από δικαστικό επιμελητή ή το δημόσιο όργανο που το επιδίδει και αυτόν στον οποίο αφορά ή τον Γραμματέα του οικείου δήμου ή κοινότητας αντίστοιχα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 44 επόμενα του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97/Α') Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο έκτο Ν.3621/2007, ΦΕΚ Α 279/20.12.2007.

12. Οι διατάξεις των τριών προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται στις δασικές εκτάσεις που πλήττονται από πυρκαγιές και κηρύσσονται αναδασωτέες. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν για τα αυθαίρετα κτίσματα που ανεγείρονται μετά την κήρυξη των δασικών εκτάσεων ως αναδασωτέων και αφορούν σε πυρκαγιές που θα λάβουν χώρα στο μέλλον, καθώς και σε αυτές που έγιναν το 2007. Για την απόδειξη του χρόνου ανέγερσης των κτισμάτων γίνεται χρήση των αεροφωτογραφιών βάσει των οποίων κηρύσσονται αναδασωτέες οι δασικές εκτάσεις. Για τις λοιπές περιπτώσεις αυθαίρετων κατασκευών εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις.

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο έκτο Ν.3621/2007, ΦΕΚ Α 279/20.12.2007.

13. Διατηρούνται σε ισχύ οι προβλεπόμενες, από τα άρθρα 71 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289/Α'), 114 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101/Α'), 21 του ν. 3208/2003 (ΦΕΚ 303/Α') και λοιπές συναφείς διατάξεις, κάθε είδους κυρώσεις και η σχετική διαδικασία, για την επιβολή τους, πλην των θεμάτων που ρυθμίζονται από τις παραγράφους 9, 10 και 11 του παρόντος άρθρου.

Σημ.: όπως προστέθηκε με το άρθρο έκτο Ν.3621/2007, ΦΕΚ Α 279/20.12.2007.

Άρθρο 115

Υποχρεωτική συνδρομή για την κατάσβεση πυρκαγιών σε δάση και δασικές εκτάσεις

Το άρθρο 31 του ν.1898/1979 αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 31

1. Οι δήμαρχοι, οι πρόεδροι κοινοτήτων και οι κάτοικοι των δήμων και κοινοτήτων, στην περιφέρεια των οποίων εξερράγη πυρκαγιά, υποχρεούνται, αμέσως, με την καθ' οιονδήποτε τρόπο διαπίστωση ή αναγγελία εκδήλωσης πυρκαγιάς, να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους για την κατάσβεση αυτής σε συνεργασία με τις δασικές και λοιπές αρμόδιες για την κατάσβεση της πυρκαγιάς αρχές, όπως αυτές ορίζονται από το άρθρο 28 του παρόντος. Την ίδια υποχρέωση έχουν και οι οδηγοί - χειριστές των οχημάτων της επόμενης παραγράφου. Οι αρνούμενοι με πρόθεση τη συνδρομή τους τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Τα της οργανώσεως της προσφοράς των υπηρεσιών αυτών ρυθμίζονται με προεδρικό διαταγμα ύστερα από πρόταση των Υπουργών Γεωργίας και Εσωτερικών.

2. Οι κάτοχοι μηχανικών μέσων, που είναι κατάλληλα για την αντιμετώπιση πυρκαγιών, όπως μέσων μεταφοράς, υδροφόρων, χωματουργικών μηχανημάτων και άλλων υποχρεούνται να θέσουν αυτά μετά των χειριστών - οδηγών τους στη διάθεση των αρμόδιων αρχών, μόλις τους ζητηθεί με οποιονδήποτε τρόπο. Οι αρνούμενοι με πρόθεση τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

3. Πέραν των κατά τις προηγούμενες παραγράφους κυρώσεων, σε περίπτωση άρνησης παροχής προσωπικών υπηρεσιών ή διάθεσης μηχανικών μέσων, με απόφαση του νομάρχη ή του δασάρχη ή των εντεταλμένων από αυτούς οργάνων επιτίσσονται οι αναγκαίες προσωπικές υπηρεσίες και τα μηχανικά μέσα.

4. Όσοι κατά τα ανωτέρω προσφέρουν προσωπικές υπηρεσίες ή διαθέτουν μηχανικά μέσα αποζημιώνονται από τις δασικές υπηρεσίες μετά από αίτησή τους. Οι δαπάνες αυτές βαρύνουν τις πιστώσεις του Υπουργείου Γεωργίας, που προορίζονται για την προστασία των δασών. Με απόφαση του νομάρχη ρυθμίζεται το ύψος των οικονομικών αποζημιώσεων. Επίσης με απόφαση του νομάρχη δύναται να απονέμεται η ηθική αμοιβή της έκφρασης ευαρέσκειας σ' αυτούς που προσέφεραν εξαιρετικές υπηρεσίες στις προσπάθειες κατάσβεσης της πυρκαγιάς».

Άρθρο 116

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 265 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη της βαρύτερης τιμωρίας κατά τους όρους του άρθρου 264, όποιος με πρόθεση προξενεί πυρκαγιά σε δάσος ή δασική έκταση κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφοι 1 και 2 του Ν. 998/1979 ή σε έκταση που έχει κηρυχθεί δασωτέα ή αναδασωτέα, κατά την έννοια της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα έτη και με χρηματική ποινή από ένα έως δέκα

εκατομμύρια δραχμές. Δεν επιτρέπεται μετατροπή ή αναστολή της ποινής που επιβλήθηκε και η έφεση δεν αναστέλλει την εκτέλεσή της. Αν η πράξη είχε ως επακόλουθο να εξαπλωθεί η φωτιά σε μεγάλη έκταση, επιβάλλεται κάθειρξη».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 266 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν η πράξη του άρθρου 265 παρ. 1 τελέσθηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστο δύο ετών και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη. Μετατροπή της ποινής που επιβλήθηκε δεν επιτρέπεται».

Άρθρο 117

Ποινές κατά παραβατών διατάξεων αναφερόμενων στην αντιμετώπιση των πυρκαγιών

Οι ποινές του άρθρου 69 του Ν. 998/1979 μεταβάλλονται ως εξής:

Στην περίπτωση της παρ. 1 εδάφ. β' ορίζεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον διακοσίων χιλιάδων (200.000) δρχ. Στην περίπτωση της παρ. 2 ορίζεται ποινή φυλάκισης μέχρι δύο ετών. Στην περίπτωση της παρ. 4 ορίζεται ποινή φυλάκισης μέχρι τρία έτη, αν επακολούθησε πυρκαγιά σε δάσος ή δασική έκταση. Στην περίπτωση της παρ. 5 ορίζεται ποινή φυλάκισης μέχρι ένα έτος ή χρηματική ποινή μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές.

Άρθρο 118

Φύλαξη δημοτικών και κοινοτικών χώρων απορριμμάτων

1. Οι δήμαρχοι και οι πρόεδροι κοινοτήτων λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ασφαλούς φύλαξης των χώρων απορριμμάτων, για την αποφυγή ανάφλεξης και πρόκλησης πυρκαγιών.

2. Η παράλειψη λήψεως ή πλημμελής λήψη των κατά την προηγούμενη παράγραφο μέτρων αποτελεί σοβαρή παράβαση των καθηκόντων τους και επισύρει τις ποινές που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 169 του Π.Δ. 323/1989 «περί Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα».

Άρθρο 119

Απαγόρευση ρίψεως υλικών ή απορριμμάτων σε δάση και δασικές εκτάσεις

Οι απορρίπτοντες χωρίς άδεια της αρμόδιας αρχής υλικά, απορρίμματα ή άλλα αντικείμενα σε δάση και δασικές εκτάσεις τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών.

Εάν για την απόρριψη χρησιμοποιήθηκε μηχανοκίνητο μεταφορικό μέσο και ο δράστης είναι υπότροπος, το δικαστήριο διατάσσει και την αφαίρεση της άδειας μεταφοράς του χρησιμοποιηθέντος μεταφορικού μέσου αυτού από έναν έως τρεις μήνες.

Άρθρο 120

Υποχρεωτική αναδάσωση δασικών εκτάσεων από το Δημόσιο

1. Οι κατά το άρθρο 38 του Ν. 998/1979 υποχρεωτικές αναδασώσεις δασών, δασικών και χορτολιβαδικών εκτάσεων, για τις οποίες υφίσταται ιδιοκτησιακή αμφισβήτηση διοικητική ή δικαστική, μεταξύ Δημοσίου και τρίτων, πραγματοποιούνται ακωλύτως από τις δασικές υπηρεσίες με δαπάνες του κράτους.

Εκτάσεις, στις οποίες απαγορεύονται ή απαγορεύτηκαν στο παρελθόν διακατοχικές πράξεις με απόφαση του εισαγγελέα κατά τη διαδικασία του άρθρου 22 του Ν. 1539/1938 και υπάρχει υποχρέωση αναδάσωσής τους, αναδασώνονται υποχρεωτικά από το Δημόσιο.

Οι αναδασώσεις των πιο πάνω εκτάσεων μετά των αναγκαίων για την πραγματοποίηση των αναδασώσεων λοιπών δασοτεχνικών έργων (δρόμων προσπέλασης, φρακτών κ.λ.π.) δεν αποτελούν διακατοχικές πράξεις εκ μέρους του Δημοσίου και δεν επηρεάζουν καθ' οιονδήποτε τρόπο το ιδιοκτησιακό καθεστώς αυτών των εκτάσεων».

2. Στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες επιτρέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 16 παρ. 4 και 42 παρ. 2 του Ν. 998/1979 επιδότηση μέχρι του συνόλου της πραγματοποιούμενης για την αναδάσωση ή την εκτέλεση των δασοτεχνικών έργων δαπάνης και οι ιδιοκτήτες ή διακάτοχοι δασών και δασικών εκτάσεων αδυνατούν ή αρνούνται να εκτελέσουν τις σχετικές με την αναδάσωση εργασίες, το κράτος με δαπάνες του πραγματοποιεί ακωλύτως τις εργασίες αυτές με τις δασικές υπηρεσίες του.

Άρθρο 121 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς των διατάξεων αυτού του νόμου, εφ' όσον από αυτές δεν ορίζεται διαφορετικά, αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 31 Ιουλίου 1990

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ